

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2002-2003

18 oktober 2002

BULLETIN VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

INHOUDSOPGAVE

I. VRAGEN VAN DE VLAAMSE VOLKSVERTEGENWOORDIGERS EN ANTWOORDEN VAN DE MINISTERS (Reglement artikel 81, 1, 2, 3, 5 en 7)	
A. Vragen waarop werd geantwoord binnen de reglementaire termijn	Blz.
Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering	329
Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie	331
Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen	347
Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking	382
Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming	399
Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme	428
Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw	431
Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening	468
Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid	482
Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken	491
Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlandse Handel en Huisvesting	492
Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting ..	495
B. Vragen waarop werd geantwoord na het verstrijken van de reglementaire termijn	
Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen	507
Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlandse Handel en Huisvesting	512

II. VRAGEN WAARVAN DE REGLEMENTAIRE TERMIJN VERSTREKEN IS EN WAAROP NOG NIET WERD GEANTWOORD (Reglement artikel 81, 6)

Nihil

III. VRAGEN WAARVAN DE REGLEMENTAIRE TERMIJN VERSTREKEN IS MET TEN MINSTE TIEN WERKDAGEN EN DIE OP VERZOEK VAN DE VRAAGSTELLERS WERDEN OMGEZET IN VRAGEN OM UITLEG (Reglement artikel 81, 4)

Nihil

REGISTER 513

Op 3 juli 2002 werden de bevoegdheden van een aantal ministers gewijzigd.

De vragen worden gepubliceerd onder de minister aan wie ze zijn gesteld, en met diens op dat ogenblik geldende titel.

In verwijzingen wordt de titel van de minister gebruikt die gold op datum van die verwijzing.

**I. VRAGEN VAN DE VLAAMSE
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS EN
ANTWOORDEN VAN DE MINISTERS
(Reglement artikel 81, 1, 2, 3, 5 en 7)**

**A. Vragen waarop werd geantwoord binnen de
reglementaire termijn**

PATRICK DEWAELE

MINISTER-PRESIDENT
VAN DE VLAAMSE REGERING

**Vraag nr. 38
van 18 juli 2002
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN**

Overleg met VGC-college – Deelname

In de Beleidsbrief Brusselse Aangelegenheden, Beleidsprioriteiten 2000-2001, kan men lezen dat de Vlaamse regering de aandacht voor Brussel moet opvoeren en dat de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) moet openstaan voor Vlaanderen (Stuk 446 (2000-2001) – Nr. 1).

In die optiek zou er opnieuw met het driemaandelijks overleg tussen de Vlaamse regering en het college van de VGC gestart worden.

Kan de minister-president meedelen of hij in het kader van de herschikking van bevoegdheden binnen de Vlaamse regering effectief aan dit driemaandelijks overleg zal deelnemen ?

Antwoord

In het kader van de herschikking van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering is mijn bevoegdheid uitgebreid met het administratief toezicht op de Vlaamse Gemeenschapscommissie zoals geregeld bij decreet van 5 juli 1989 tot organisatie van het toezicht op de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

De verdere implementatie van het zogenaamde Brusselbeleid en in casu de beleids optie van gewezen Vlaams minister Bert Anciaux om opnieuw een driemaandelijks overleg tussen de Vlaamse regering en het college van de VGC op te starten, ressorteert bijgevolg onder de bevoegdheid van de heer Guy Vanhengel, Vlaams minister van Sport en Brusselse Aangelegenheden.

**Vraag nr. 39
van 18 juli 2002
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN**

Vlaams-Brusselse instellingen – Herkenbaarheid

Eén van de beleidsopties van voormalig minister Anciaux inzake Brussel was het opvoeren van de herkenbaarheid van de instellingen in Brussel die ruim gefinancierd worden door de Vlaamse Gemeenschap of door de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Het kan niet langer dat Vlaanderen zomaar investeert in de Vlaams-Brusselse instellingen zonder dat deze instellingen meewerken aan de Vlaamse zichtbaarheid in de hoofdstad.

1. Blijft deze beleids optie gehandhaafd ?
2. Op welke wijze wordt de Vlaamse Gemeenschapscommissie daarbij ingeschakeld ?

Antwoord

In het kader van de herschikking van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering is mijn bevoegdheid uitgebreid met het administratief toezicht op de Vlaamse Gemeenschapscommissie zoals geregeld bij decreet van 5 juli 1989 tot organisatie van het toezicht op de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

De verdere implementatie van het zogenaamde Brusselbeleid en in casu de beleids optie van gewezen Vlaams minister Bert Anciaux om via de Vlaamse Gemeenschapscommissie meer te wegen op het beleid van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, ressorteert bijgevolg onder de bevoegdheid van de heer Guy Vanhengel, Vlaams minister van Sport en Brusselse Aangelegenheden.

**Vraag nr. 40
van 18 juli 2002
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN**

Vlaamse Gemeenschapscommissie – GGC-beleid

In de Beleidsbrief Brusselse Aangelegenheden, Beleidsprioriteiten 2000-2001, staat dat de Vlaamse Gemeenschapscommissie de opdracht zal krijgen om via haar leden meer op het beleid van de Ge-

meenschappelijke Gemeenschapscommissie te wegen (Stuk 446 (2000-2001) – Nr. 1).

Werden er terzake al initiatieven genomen en welke initiatieven zijn eventueel nog gepland ?

Antwoord

In het kader van de herschikking van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering is mijn bevoegdheid uitgebreid met het administratief toezicht op de Vlaamse Gemeenschapscommissie zoals geregeld bij decreet van 5 juli 1989 tot organisatie van het toezicht op de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

De verdere implementatie van het zogenaamde Brusselbeleid en in casu de beleidsoptie van gewezen Vlaams minister Bert Anciaux om via de Vlaamse Gemeenschapscommissie meer te wegen op het beleid van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, ressorteert bijgevolg onder de bevoegdheid van de heer Guy Vanhengel, Vlaams minister van Sport en Brusselse Aangelegenheden.

Vraag nr. 42 van 18 juli 2002 van mevrouw MARIJKE DILLEN

Vlaamse huisstijl – Naleving

De Vlaamse regering heeft in het verleden beslissingen genomen betreffende de huisstijl van de Vlaamse overheid, waarbij de gestileerde leeuw het kernelement vormt en het enige aanvaarde logo.

1. De mogelijkheid bestaat dat de Vlaamse regering uitzonderingen toestaat voor campagnes die in de tijd beperkt zijn of die een repetitief karakter hebben.

Hoeveel uitzonderingen werden toegestaan in de zittingsperiode 2001-2002 en in welke gevallen ?

Wat was daartoe de motivering ?

2. De afdeling Communicatie en Ontvangst is belast met de controle op de naleving van de regels inzake huisstijl.

Op welke wijze is deze controle gebeurd tijdens de periode 2001-2002 ?

Werden er inbreuken vastgesteld en zo ja, hoeveel, welke en wie was ervoor verantwoordelijk ?

Antwoord

In de zittingsperiode 2001-2002 werden inzake huisstijl door de Vlaamse regering geen uitzonderingen toegestaan voor campagnes die in de tijd beperkt zijn of een repetitief karakter hebben.

De "cel huisstijl" en de "grafische cel" van de afdeling Communicatie en Ontvangst volgen door hun werkzaamheden heen actief het gebruik van de huisstijl door de Vlaamse regering en haar diensten, voor alle huisstijldragers en op basis van de beslissing van de Vlaamse regering van 17 november 2000 betreffende de toepassing en het gebruik van de grafische huisstijl en het logo van de Vlaamse overheid.

Er werden in voornoemde periode geen inbreuken vastgesteld op de naleving van de regels inzake huisstijl.

Vraag nr. 43 van 21 augustus 2002 van mevrouw MARIJKE DILLEN

Resolutie afkortingen en letterwoorden – Initiatieven

1. In de resolutie betreffende het gebruik van afkortingen en letterwoorden voor officiële en semi-officiële benamingen, goedgekeurd in het Vlaams Parlement op 7 februari 2001, werd aan de Vlaamse regering gevraagd het advies in te winnen van de Taalunie over deze aangelegenheid (Stuk 396 (1999-2000) – Nr. 3).

Is er reeds een advies terzake ? Wat is de inhoud ervan ?

2. Er werd eveneens aan de Vlaamse regering gevraagd een verklarende lijst te maken van de bij de overheid gebruikte afkortingen en letterwoorden.

Wat is hier de stand van zaken ?

3. Welke initiatieven zijn er genomen om die gangbare afkortingen en letterwoorden voor de gewone burger begrijpelijk te maken ?

N.B. Deze vraag werd eveneens gesteld aan minister Van Grembergen (nr. 141).

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken

Vraag nr. 44
van 21 augustus 2002
van de heer CARL DECALUWE

Dodehoekspiegels – Overheidsinitiatieven (2)

Reeds in hoge mate werden vorig najaar de vrachtwagens in eigendom van de verschillende administraties en Vlaamse openbare instellingen (VOI) aangepast met dodehoekspiegels.

Uit het gecoördineerde antwoord van de minister vice-president van 5 oktober 2001 bleek dat een aantal VOI's dergelijke aanpassingen nog niet gedaan hebben (vraag nr. 25 van 5 oktober 2001 ; Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 10 van 29 maart 2002, blz. 917).

1. Welke administraties of VOI's die door de aard van hun taken veelvuldig gebruikmaken van vrachtwagens, hebben de aanpassing nog niet doorgevoerd ?
2. Waarom gebeurde dit nog niet ?
3. Wat is de kostprijs voor de hele administratie van de aanpassing met deze dodehoekspiegels?

NB. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers (vraagnummers : Dewael nr. 44, Stevaert nr. 362, Vogels nr. 252, Vanderpoorten nr. 136, Landuyt nr. 95, Dua nr. 289, Van Mechelen nr. 166, Van Grembergen nr. 142, Gabriels nr. 120, Vanhengel nr. 9).

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken.

STEVE STEVAERT

MINISTER VICE-PRESIDENT
VAN DE VLAAMSE REGERING,
VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT,
OPENBARE WERKEN EN ENERGIE

Vraag nr. 324
van 21 juni 2002
van de heer FELIX STRACKX

De Lijn Vlaams-Brabant – Taalgebruik

Op dinsdag 4 juni jongstleden nam een reiziger uit Leuven lijnbus 338, die de dienst verzekert tussen Leuven en Tienen.

Bij het opstappen stelde hij vast dat aan de ingang van de bus een ééntalig Frans opschrift was aangebracht om de reiziger aan te manen geld of vervoerbewijs klaar te houden.

1. Is het normaal dat er op de bussen van De Lijn in Vlaams-Brabant ééntalig Franse aankondigingen worden gebruikt ?
2. Welke initiatieven werden genomen om te vermijden dat dergelijke fratsen zich in de toekomst zouden herhalen ?

Antwoord

De Vlaamse Vervoermaatschappij is onderworpen aan de wetgeving op het gebruik van de talen in bestuurszaken. Voor de naleving hiervan werden door de entiteit Vlaams-Brabant de nodige richtlijnen gegeven aan de personeelsleden en aan de privé-exploitanten.

De lijn Leuven-Tienen is een lijn die enkel het Nederlandse taalgebied aandoet, en Franse aankondigingen zijn hier dus niet op hun plaats.

Navraag bij de privé-exploitant die op deze lijn actief is, leert dat op 21 juni 2002 een reservevoertuig werd ingezet uit het wagenpark van de lijn Brussel-Waver, waarbij werd nagelaten de Franstalige vermeldingen te verwijderen. Een en ander is intussen rechtgezet, en De Lijn heeft de exploitant herinnerd aan zijn plicht in alle omstandigheden de taalwetgeving na te leven.

Vraag nr. 326
van 27 juni 2002
van de heer CHRISTIAN VEROUGSTRAETE

Bruggen Oostende – Herstellingswerken

Kort voor de paasvakantie werden herstellingswerken gestart aan één van de twee bruggen tussen de Visserskaai en de Winston Churchillkaai in Oostende. Bij deze werken wordt het wegdek van de betrokken brug verwijderd en blijft deze omhoog staan. Na herstelling van de ene brug, zal worden gestart met de andere brug.

Telkens wanneer pleziervaartuigen enerzijds in het Mercatordok wensen aan te meren of anderzijds vanuit het Mercatordok zeewaarts wensen te varen, dient de enige nog functionerende brug omhoog te gaan, zodat het wegverkeer vanuit het station telkens volledig stilstaat, met enorme verkeersopstoppingen en grote vertragingen voor de bussen die van het station komen tot gevolg.

1. Waarom werden deze werken aangevat net vóór het toeristisch seizoen, wanneer het verkeer in Oostende op zijn minst verdubbelt, en niet, zoals logisch zou zijn, na het toeristisch seizoen ?
2. Hoelang duren deze werken nog ?

Antwoord

De aanvangsdatum van de werken voor het vervangen van de brugdekpanelen en het schilderen van de Mercatorbruggen werd vastgesteld op 1 maart 2002. Dit hield in dat de aannemer de verplichting op zich nam om de eerste brug af te werken voor 30 juni 2002.

Tijdens de hele duur van de werken moet de scheepvaart normaal geschieden, met die beperking dat er voor de afbraak van het brugdek maximaal drie opeenvolgende dagen en voor de opbouw van het brugdek maximaal vijf opeenvolgende dagen een toegestane scheepvaartonderbreking is.

Het spreekt voor zich dat bij scheepvaartbewegingen de andere brug dient te worden opgehaald, waardoor alle verkeer in deze zone onmogelijk is en tijdelijk wordt opgehouden. Rekening houdende met andere wegenwerken in Oostende was een andere oplossing niet mogelijk.

De werken aan de eerste brug werden voltooid binnen de voorgeschreven termijn, namelijk op 28 juni 2002.

Afgezien van de werken op het vlak van burgerlijke bouwkunde deed er zich in dezelfde periode een probleem voor met de elektromechanische bediening van deze brug, waardoor de periode van buitengebruikstelling werd verlengd. Dit probleem had dus niets te maken met de aanneming van de brugdekerstelling en is momenteel opgelost. De beide bruggen zijn momenteel opnieuw in gebruik.

Het tijdig uitvoeren van preventief onderhoud brengt tijdelijke verkeershinder met zich mee. De periode kan evenwel in grote mate worden gepland. Ik wens in een dergelijke stedelijke en belangrijke toeristische omgeving te vermijden dat er zich door gebrek aan tijdig preventief onderhoud incidenten voordoen waarbij op een niet te voorspellen ogenblik een brug buiten dienst valt. Bij zo'n incident kan pas na het doorlopen van de wettelijke procedures inzake overheidsopdrachten worden overgegaan tot de realisatie van de aanneming.

Alhoewel dergelijke incidenten nooit absoluut te vermijden zijn, wordt door een tijdig preventief onderhoud de kans hierop geminimaliseerd.

De werken aan de tweede brug zijn gepland voor na het toeristisch seizoen en zullen starten op 15 oktober 2002. De werkzaamheden zullen ongeveer drie maanden duren.

Vraag nr. 327
van 27 juni 2002
van mevrouw ANN DE MARTELAER

N2 Leuven-Diest – Streefbeeldstudie

De gewestweg N2 loopt van Leuven tot Diest over het grondgebied van een vijftal gemeenten. Aangezien elke gemeente specifieke problemen ervaart rond de N2, elk zijn eigen visie heeft over het wensbeeld voor deze weg en elk bovendien een oplossing voorstelt, is het niet gemakkelijk om tot een uniforme aanpak te komen.

Om tot een afstemming van de verschillende denkbeelden te komen, wordt een streefbeeld opgesteld voor de N2. We vernamen dat de VZW Langzaam Verkeer deze studieopdracht toegewezen kreeg.

1. Op welke basis werd de VZW Langzaam Verkeer aangesteld en wat is haar specifieke opdracht ?
2. Welke fases doorloopt deze streefbeeldstudie ?
3. Bestaat er een informatie- en inspraakmogelijkheid voor de bevolking ?
4. Kunnen gemeenten ondertussen nog openbare werken uitvoeren in de directe omgeving van de N2 ?

Antwoord

1. De streefbeeldstudie wordt met een algemene offerteaanvraag aanbesteed. Op basis van de in het bestek opgenomen gunningscriteria werd het studiebureau VZW Langzaam Verkeer geselecteerd uit de tien ingediende offertes.

De studie wordt opgemaakt met als doel het uitwerken van één geïntegreerd concept (streefbeeld) van duurzame mobiliteit over het bedoelde traject van deze gewestweg. Hierbij staat de bevordering van een multimodale en verkeersveilige verbindingfunctie centraal.

Concreet betekent dit het verminderen van het aantal potentiële conflictpunten, het beveiligen van de potentiële conflictpunten en het bevorderen van de beoogde doorstroming met voorrang voor het openbaar vervoer, alsook het realiseren van een kwalitatieve fietsverbinding (in het kader van de selectie als secundaire III en het fietsroutenetwerk van de provincie).

2. In een oriëntatiefase worden nogmaals de context en de doelstellingen geschetst, waarna een inventarisatie van de bestaande visies en beschikbare gegevens van alle betrokken actoren (gemeenten, provincie, De Lijn, ...) gebeurt. Op basis van deze visies worden een visie en concept voor de N2 opgesteld en ingevuld met mogelijke varianten.

De tweede fase omvat de uitwerking tot een ontwerpstreefbeeld. Hierin wordt de gehanteerde visie vertaald in een stedenbouwkundig en verkeersplanologisch ontwerp (typedwarsprofielen, inrichting van kruispunten, verlichting, ...). Ten slotte wordt ook een gefaseerde aanpak (een "draaiboek") uitgeschreven.

3. In de loop van de opdracht van deze studie is niet in een directe informatie- en inspraakmogelijkheid voor de bevolking voorzien. Dit ge-

beurt wel indirect via de vertegenwoordiging van de respectieve gemeentebesturen in de stuurgroep die de opmaak van de streefbeeldstudie begeleidt.

Streefbeelden gaan over visie- en conceptvorming en zijn nogal abstract en onbegrijpbaar voor een leek. In deze fase kunnen er ook geen concrete vragen beantwoord worden. De bevolking wordt daarom pas in een latere fase betrokken, waarbij de verkeerskundige en stedenbouwkundige concepten in concrete uitvoeringsontwerpen vertaald worden en er ook antwoorden gegeven kunnen worden op de concrete vragen vanwege de bevolking (parkeermogelijkheden, verkeerscirculatie tijdens de werken, enzovoort).

4. De opmaak van een streefbeeld heeft niet tot gevolg dat reeds eerder geplande ingrepen zoals onderhoudswerken of kleinere aanpassingswerken met het oog op de verbetering van de verkeersveiligheid uitgesteld zouden worden.

Grote en belangrijke infrastructuurwerken dienen conform te zijn met het streefbeeld.

Vraag nr. 328 van 27 juni 2002 van de heer KRIS VAN DIJCK

Mobiliteit – Lubbeek

Het openbaar vervoer in Lubbeek is reeds jaar en dag een punt van discussie in de gemeente. Er zijn busverbindingen tussen Leuven en Diest (lijn 14) en tussen Leuven en Tienen (lijn 16). Daarnaast zijn er ook nog bussen die tot in Hoog-Linden rijden, tot in Pellenberg-Dorp (ziekenhuis) en tot in Aarschot (slechts enkele keren per schooldag).

Lange tijd is Lubbeek-dorp zeer moeilijk bereikbaar geweest tijdens het weekend. Sinds een tijdje zijn er nu op zaterdag ook enkele bussen naar Lubbeek-dorp (lijn 16). Lijn 14, die Leuven met Diest verbindt, rijdt wel zeer frequent, zowel op weekdagen als tijdens het weekend. Toch rijzen er een aantal mobiliteitsproblemen door de zeer drukke verbinding. In Diest heeft men hiervoor een oplossing gevonden door het invoeren van een busbaan. Er is naar verluidt ook een streefbeeldstudie betreffende deze problematiek in uitvoering.

Een ander pijnpunt is het ontbreken van een verbinding tussen de deelgemeente Linden, die "boven" de Diestsesteenweg ligt, en de andere

deelgemeenten, die "onder" de Diestsesteenweg liggen.

Omdat deze problematiek me interesseert en omdat ik weet dat de minister vice-president een groot voorstander is van het openbaar vervoer, zou ik volgende vragen willen stellen.

1. Is bovenstaande schets van het openbaarvervoersnet in Lubbeek juist?

2. Wordt er inderdaad gewerkt aan een streefbeeldstudie ?

Kan de minister vice-president een stand van zaken geven ?

Wat is het einddoel van deze studie ?

Zal er iets veranderen ?

3. Kan een overzicht worden bezorgd van het gemiddelde aantal passagiers op al de lijnen die Lubbeek doorkruisen (eventueel per bushalte) ?

Hoe zit het met de weekendlijnen ?

4. Er wordt gezegd dat lijn 16 op zaterdag wel goed draait tot in Pellenberg, maar niet tot in Lubbeek.

Klopt dit ?

Kan men dit vergelijken met andere buslijnen ? Welke ?

5. Er worden naar verluidt gesprekken gevoerd tussen het college van burgemeester en schepenen en De Lijn.

Waarover gaan deze gesprekken precies ?

6. Is er sprake van een uitbreiding/inkrimping van het openbaarvervoersaanbod in Lubbeek?

7. Wordt er, zoals in Diest, ook een busbaan gepland in Lubbeek ? En in Leuven ? Hoever staat het met het concretiseren van deze plannen ?

Antwoord

1. Lubbeek wordt bediend door de geregelde lijnen 14 (Leuven-Tielt-Diest) en 16 (Leuven-Lubbeek-Tienen). Aanvullend zijn er een

schooldienst Pellenberg-Aarschot en een uitbreiding van lijn 15, die door Binkom rijdt.

Lijn 14

Deze lijn heeft een aantal varianten die elk een ander deel van Lubbeek bedienen, enerzijds over de N2, anderzijds via Linden-Kasteel naar Linden-Stenenveld-Geestbeek en Linden-Hoog-Linden.

Deze lijn rijdt op weekdays tussen 5.30 uur en 23.30 uur. In het weekend is dit tussen 6.30 uur en 22.30 uur. De frequenties in de week zijn : Tielt-Diest (60 min. dal, 30 min. spits), Leuven (30 min.), Stenenveld (60 min.) en Hoog-Linden (60 min.). Geestbeek wordt enkel in de spits bediend. Op zaterdag zijn de frequenties : Tielt-Diest (60 min.), Leuven (60 min.) en Hoog-Linden (60 min.). Op zondag is er alleen een 60-minutenfrequentie op de N2.

Lijn 16

Deze lijn rijdt vanuit Leuven via Pellenberg en Lubbeek naar Tienen en heeft een variëte naar Pellenberg-Kliniek.

Deze lijn rijdt op weekdays tussen 6.00 uur en 23.00 uur, op zaterdag tussen 7.00 uur en 22.30 uur en op zondag tussen 9.00 uur en 22.00 uur. Pellenberg heeft zowel op weekdays als op zaterdagen een 30-minutenfrequentie. Op zondag is er één bus per uur. De lijn Leuven-Lubbeek-Tienen heeft in de week eveneens een 30-minutenfrequentie (met de helft die doorrijdt naar Tienen). Op zaterdag is er tussen 12.00 uur en 18.00 uur eveneens een 30-minutenfrequentie. Dit traject wordt op zondag niet bediend.

Schoolbus Pellenberg-Aarschot

Twee ritten per schooldag op de begin- en einduren van de scholen in Aarschot.

Lijn 15

Deze lijn rijdt enkel op schooldagen via Tielt naar Aarschot.

2. Er wordt gewerkt aan een streefbeeldstudie voor de N2 (Leuven-Diest). De administratie Wegen en Verkeer (AWV) is hiermee bezig.

3. De gemiddelde bezettingsgraad op lijn 16 bedraagt zestien reizigers per rit. Op lijn 14 be-

draagt de bezettingsgraad 46 en op de schoolbus zelfs 97.

4. Lijn 16 is te vergelijken met lijn 13 Tienen-Sint-Truiden. Deze lijn heeft een gemiddelde bezettingsgraad van zeventien reizigers per rit. Dit cijfer bevat alle ritten (dus zowel in de week als tijdens het weekend).
5. Tussen De Lijn en de gemeente Lubbeek wordt geregeld overlegd, bijvoorbeeld over haltelocaties, doorstromingsproblemen en informatiecampagnes.
6. In 2003 wordt een onderzoek gestart om in Lubbeek aan de normen van het decreet "basis-mobiliteit" te voldoen.
7. In het kader van de streefbeeldstudie N2 (Leuven-Diest) wordt ook onderzocht waar en op welke manier de doorstroming van het openbaar vervoer kan worden verbeterd.

**Vraag nr. 329
van 27 juni 2002
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

N79 Tongeren – Verkeersveiligheid

In de loop van dit jaar zou de afdeling Wegen en Verkeer Limburg in samenwerking met het stadsbestuur van Tongeren starten met het veiliger maken van de gewestweg N79 in Tongeren. De aanleg van fietspaden en riolering is reeds geprogrammeerd.

Naar aanleiding van de ongevallen in 2001 werd recentelijk een nieuw onderzoek uitgevoerd in verband met de verkeersveiligheid op deze gewestweg, onder andere op het kruispunt van de Merestraat en de N79.

1. Op welke specifieke problemen concentreerde het onderzoek zich ?

Wat zijn de resultaten ?

2. Heeft de Provinciale Commissie voor Verkeersveiligheid (PCV) advies uitgebracht inzake eventueel te nemen maatregelen met betrekking tot de verhoging van de verkeersveiligheid op deze gewestweg ?
3. Welke aanpassingen worden uitgevoerd om de N79 veiliger te maken ?

Wanneer gebeurt dit ?

Welke middelen zijn hiervoor ingeschreven op de Vlaamse begroting ?

Welke middelen vloeien naar de gemeenten ?

4. Wanneer wordt met de aanleg van de reeds lang beloofde fietspaden effectief begonnen ?

Waarom is de vertraging te wijten ?

5. Werden nog op andere gewestwegen in Zuid-Limburg onderzoeken in verband met verkeersveiligheid uitgevoerd ? Met welk resultaat ?

Antwoord

1. Op verzoek van de stad Tongeren werden een aantal bekommernissen inzake snelheidshandhaving en herkenbaarheid van het kruispunt van de gewestweg N79 met de Merestraat bijkomend onderzocht.

Het is de bedoeling om dit kruispunt veiliger te maken in het kader van de geplande werken voor de aanleg van fietspaden en riolering op dit vak van de N79 tussen Tongeren en Borgloon.

2. De veiligheidsproblematiek werd op 30 januari 2002 besproken door de Provinciale Commissie voor Verkeersveiligheid.
3. Volgend voorstel werd door de PCV aanbevolen en ook in aanmerking genomen.

- aanbrengen van middengeleiders op afstand (poorteffecten inbouwen buiten het kruispunt), gecombineerd met maatregelen tot op het kruispunt (aanleg van een licht verhoogde middengeleider), om zo de rijsnelheid te verlagen bij de nadering van de bebouwde omgeving.

Deze aanpassingen worden gelijktijdig met de aan te leggen fietspaden uitgevoerd.

De voorgestelde oplossing werd goedgekeurd door de stad evenals door de afdeling Ruimtelijke Ordening ;

- onmiddellijke invoering (inmiddels reeds uitgevoerd) van een snelheidsbeperking tot 70 km/u.

De kostprijs voor de volledige herinrichting van de N79 bedraagt 2.479.000 euro.

4. De aanvang der werken is gepland voor de lente van 2003. De vertraging vindt vooral zijn oorzaak in uit te voeren onteigeningen.
5. Voor de geplande projecten verwijs ik naar het indicatief meerjarenprogramma dat jaarlijks aan het Vlaams Parlement meegedeeld wordt.

Vraag nr. 330
van 27 juni 2002
van de heer ELOI GLORIEUX

A12 Meise – Geluidshinder

De geluidsoverlast als gevolg van het autoverkeer op de A12 is de afgelopen jaren blijven toenemen. Op het grondgebied van Meise, waar de inwoners reeds heel wat geluidsoverlast van het luchtvaartverkeer te verduren krijgen, vormt dit autolawaai een aanzienlijke aantasting van de levenskwaliteit in sommige woonwijken.

Eerdere geluidsmetingen brachten aan het licht dat er in diverse woonstraten lawaainiveaus van meer dan 70 decibel heersten. Op mijn vraag om uitleg op 5 maart 2002 antwoordde de minister vice-president dat er in het voorjaar nieuwe geluidsmetingen zouden worden verricht. Afhankelijk daarvan zou dan worden bepaald welke bijkomende maatregelen al dan niet aangewezen zijn. (Handelingen Commissievergadering nr. 148, blz. 15 e.v.)

De ervaringsgetuigenis van de inwoners geeft aan dat het wel degelijk de A12 is die voor de geluidsoverlast zorgt, en niet zozeer de achterliggende lokale wegen. Vandaar dat de inwoners aandringen op het plaatsen van geluidswerende schermen en het doortrekken van geluidsdempend asfalt over de hele lengte van de A12 die grenst aan de woonwijken in Meise.

1. Werden de bijkomende geluidsmetingen die de minister vice-president voor het voorjaar had aangekondigd effectief uitgevoerd en wat waren de resultaten ?
2. Welke bijkomende maatregelen worden er op basis van die geluidsmetingen genomen en met welke timing ?

Antwoord

Ter hoogte van de wijk De Nekker en de Papenboskant werden in de loop van de maand juni opnieuw metingen uitgevoerd. Vanaf september worden verdere metingen uitgevoerd, zowel aan de noordkant als aan de zuidkant van de autosnelweg A12.

Pas na beëindiging van alle metingen kunnen, aan de hand van de resultaten en rekening houdende met de plaatselijke situatie ter hoogte van de verschillende woonwijken, passende maatregelen voorgesteld worden.

Vraag nr. 331
van 27 juni 2002
van mevrouw VEERLE DECLERCQ

Ringvaart Brugge – Woonboten

Brugge, met zijn vele kanalen, is onder meer bekend voor zijn gastvrijheid ten opzichte van woonboten. Groot was mijn verbazing dan ook toen ik via de kranten vernam dat vanaf 1 januari 2004 woonboten niet meer welkom zijn, om Amsterdamse toestanden te vermijden en om de grote watervervuiling tegen te gaan. Ik lees in de pers: "In de komende jaren zal de Vlaamse dienst Waterwegen Kust de Ringvaart heroriënteren ten voordele van de beroeps- en pleziervaart. Om redenen van zicht- en watervervuiling zijn woonboten niet meer welkom".

Het esthetische aspect – "een kerkhof vol wrakken" – is erg overdreven, als men weet dat er tussen de Scheepsdalebrug en Moerbrugge wellicht maar een tweetal schepen liggen die echt niet door de beugel kunnen.

Een tweede argument dat men aanhaalt om de "waterzigeuners" te verwijderen, is het milieuaspect. De water- en luchtvervuiling die deze tien gezinnen veroorzaken, zou zorgwekkende proporties aannemen. Er zijn geen wettelijke voorzieningen voor het lozen van afvalwater. Dat bootbewoners, gezien de beperkte watervoorraden, uit zichzelf heel zuinig met water en energie omspringen (ongeveer 10% van wat een normaal gezin verbruikt), wordt niet in rekening gebracht.

Dat pleziervaartuigen blijkbaar wel graag geziene gasten zijn, heeft te maken met het economische aspect (75% meer in 10 jaar tijd). Nochtans worden

de opslagtanks en de lozingsvoorzieningen in de meeste jachthavens naar verluidt koppig ongebruikt gelaten.

Klopt het dat de afdeling Waterwegen Kust plannen heeft in bovenvermelde richting?

Is het weren van woonboten uit de Brugse kanalen dan een beleidsoptie van de minister?

Antwoord

Zoals op de meeste Vlaamse waterwegen liggen er ook in Brugge schepen langdurig stil. Sommige ervan zijn bewoond, andere niet. De bewoners zijn ofwel oud-schippers, ofwel personen die niets met de binnenscheepvaart te maken hebben en hun boot als huis of buitenverblijf beschouwen. Sommige van die schepen ontsieren het aanzicht van het kanaal.

Op vergaderingen met mijn administratie en met de stad Brugge werd de noodzaak geopperd om terzake reglementerend op te treden. Een oplossing is niet eenvoudig en meestal is een lange procedure voor de rechtbank nodig om een schip te verwijderen.

Samen met de stad Brugge werd een bestemmingsplan opgemaakt met als doel :

- in ligplaatsen voorzien voor alle soorten schepen,
- deze zones inrichten volgens de behoeften,
- een eind maken aan de wildgroei, want het gebeurt nogal dikwijls dat een persoon een schip koopt en dit zonder toestemming van de overheid afmeert.

De zone langs de Kolenkaai wordt momenteel vernieuwd. Het is de bedoeling daar onder meer een fiets- en wandelpad te maken, zodat de Ring rond Brugge wordt voltooid. Ook worden de oude fabrieksgebouwen omgebouwd naar sociale woningen en er wordt een nieuwe weg aangelegd. De stad Brugge en het Vlaams Gewest investeren hierin samen 2.000.000 euro.

Momenteel maakt de afdeling Waterwegen Kust een inventaris op van de permanent afgemeerde boten. Iedere eigenaar zal worden aangeschreven om zijn boot te verplaatsen naar de daartoe bestemde zone. De afdeling Waterwegen Kust is er zich van bewust dat deze operatie op weerstand

van de eigenaars kan stuiten. Daarom zal deze operatie gebeuren in overleg met de stad Brugge.

De zones zullen worden uitgerust volgens hun specifieke eisen. Voor woonschepen zullen elektriciteit, water, riolering en andere nutsvoorzieningen worden aangelegd. Nu liggen veel woonschepen daar zonder nutsvoorzieningen en lozen direct in het water van het kanaal.

Vraag nr. 332 van 27 juni 2002 van de heer ANDRE VAN NIEUWERKE

Achterhavengebied Zeebrugge – Natuurbescherming

Zie :
Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw
Vraag nr. 268
van 27 juni 2002
van de heer André Van Nieuwerkerke
Blz. 452

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw.

Vraag nr. 333 van 27 juni 2002 van de heer KARIM VAN OVERMEIRE

Borden langs gewestwegen – Verbaliseringsbeleid

Eind mei jongstleden werd in de strijd tegen de "visuele vervuiling" een grootschalige opruimactie langs de gewestwegen georganiseerd. Alle niet-vergunde reclameborden langs gewestwegen werden opgeruimd. Het ging ook over reclamepanelen in de bermen, reclamekarretjes, borden aan palen, enzovoort.

Het is op zich natuurlijk niet slecht dat er op dit vlak een beetje orde op zaken wordt gesteld. Maar de ambtenaren van het Vlaams Gewest hadden blijkbaar de opdracht gekregen om hun werk heel grondig te doen. Een beetje te grondig. Want ook de kleine, verplaatsbare reclameborden die voor de deur of het uitstalraam van een winkel staan en die 's avonds worden binnengenomen, werden opgeladen.

Voor dergelijke borden bestaat nochtans geen vergunningplicht omdat ze het openbaar domein niet blijvend innemen. We konden vernemen dat veel borden werden weggenomen zonder dat de betrokken handelaars werden verwittigd. Dat leidde natuurlijk tot conflicten tussen de handelaars en de ambtenaren.

1. Welke instructies werden er terzake aan de ambtenaren gegeven ?
2. Hoe wordt de opruimactie geëvalueerd ?
3. Welke oplossing is er voor de borden zonder vergunningplicht die toch werden meegenomen ?

Antwoord

1. De actie werd grondig voorbereid door een werkgroep met vertegenwoordigers van de verschillende afdelingen van de administratie Wegen en Verkeer en de afdeling Juridische Dienstverlening van het departement Leefmilieu en Infrastructuur.

Het actieplan omvatte :

- de aanstelling van een coördinator per provincie met als specifieke opdracht in te staan voor een briefing aan de districtschefs, nauwgezet te waken over de uitvoering van de afspraken en intern en extern te fungeren als aanspreekpunt;
 - een voorafgaande inventarisatie ;
 - een zorgvuldige planning ;
 - een overzichtelijke stockering ;
 - een voorafgaande informatieverstrekking aan diverse media, politiediensten en burgemeesters ;
 - een duidelijke omschrijving van het voorwerp van de actie ;
 - concrete richtlijnen over de teruggave van de verwijderde materialen ;
 - de installatie van een helpdesk voor praktische of juridische problemen.
2. Na de aankondiging van de actie werden een 1600-tal borden verwijderd door de administra-

tie en een onbekend aantal door de eigenaars zelf. De evaluatie kan zeer positief worden genoemd, gelet op de reacties die werden ontvangen, onder andere vanuit de verschillende gemeentebesturen.

3. Indien per vergissing of ten onrechte door de administratie borden zonder vergunningplicht werden opgeruimd, kunnen deze door de betrokken eigenaars worden afgehaald bij de lokale wegendistricten.

Vraag nr. 334 van 27 juni 2002 van mevrouw MARLEEN VAN DEN EYNDE

Basisonderwijs – Verkeerseducatie

Er bestaat reeds heel wat materiaal inzake verkeers- en mobiliteitseducatie voor het basisonderwijs. In de praktijk blijkt evenwel dat vele kinderen niet verkeersvaardig zijn.

1. In welke mate zijn er gezamenlijke initiatieven met de diensten van de minister vice-president m.b.t. het verkeersvaardiger maken van de leerlingen ?
2. Wat zijn de reacties van de scholen op de Mobillessen van de Vlaamse Stichting Verkeerskunde (VSV) en van Langzaam Verkeer ?
3. Hoe worden bovenvermelde initiatieven geëvalueerd ?
4. Zijn er concrete verplichtingen in het kader van de betrokken eindtermen en zo ja, welke initiatieven moeten de scholen terzake nemen ?

N.B. Deze vraag werd eveneens gesteld aan minister Vanderpoorten (nr. 112).

Antwoord

1. Wat de verkeersveilige herinrichting van de schoolomgevingen betreft, wordt gewerkt met module 10 (de subsidiëring van de herinrichting van schoolomgevingen) van het mobiliteitsconvenant.

Bij module 10 wordt zeer sterk de nadruk gelegd op het verbeteren van de verkeersveiligheid voor de schoolgaande jeugd. Infrastructurele ingrepen op dit vlak zijn de verkeersveilige

inrichting van oversteekvoorzieningen en verbetering van de bestaande, het aanleggen van fietspaden en fietsoversteekplaatsen (ook bescherming en betere oversteekbaarheid van deze fietsoversteekplaatsen) en de verbetering van de veiligheid ter hoogte van bushaltes van schoolbus of lijnbus.

Eén van de centrale kenmerken van module 10 is dat zowel het gewest, de lokale overheid als de betrokken school verbintenissen dienen op te nemen. De school verbindt zich ertoe een schoolvervoersplan op te stellen met een visie op korte en lange termijn en een reeks van concrete acties op het vlak van informatie, vervoersorganisatie en sensibilisatie. Dit schoolvervoersplan wordt trouwens opgesteld in samenwerking met de ouders en de leerlingen. Op deze manier verwerven de betrokken leerlingen ook meer inzicht in de verkeersproblematiek. In meer dan 20 gemeenten worden momenteel door verschillende scholen schoolvervoersplannen opgesteld. Het is verder ook zo dat meer en meer gemeenten en scholen interesse krijgen in module 10.

In het kader van het startbanenproject "verkeersveiligheid" is er een intensieve samenwerking tussen de administratie Wegen en Verkeer en het departement Onderwijs. Bij dit project worden startbaners ingeschakeld om de veiligheid in de omgeving van scholen te verhogen. De taken die deze startbaners toegewezen kunnen krijgen, zijn o.a. de inzet als gemachtigd verkeersopzichter, het begeleiden van groepen schoolkinderen van en naar de school of bij uitstappen te voet of met de fiets, het meewerken aan verkeerslessen in de scholen, het begeleiden van de kinderen bij hun bezoek aan een verkeerspark, fietscontroles in de scholen en eventueel ook het uitvoeren van kleine herstellingen aan de fietsen, ... Ook dit project kan bijdragen tot het verkeersvaardiger maken van de leerlingen.

- De brochure *Mobilessen* is sinds 1999 gepubliceerd en werd recentelijk voor een derde maal herdrukt. Net zoals de andere brochures van de Vlaamse Stichting Verkeerskunde worden ze eerst uitgetest in een aantal proefscholen. Bovendien worden ze besproken binnen de Stuurgroep Onderwijs van de VSV.

Het succes en de kwaliteit van de publicaties van de VSV en van Langzaam Verkeer zijn grotendeels te danken aan de concrete samenwerking tussen de onderwijs- en de verkeerswereld.

Hierdoor sluiten de verkeers- en mobiliteitseducatieve tips nauw aan bij de doelstellingen en de context van het onderwijs. Daarnaast wordt speciale aandacht besteed aan de gebruiksvriendelijkheid van de handleidingen.

Uitgangspunt is dat de leraar via de brochure een kant-en-klaarproduct heeft, waarmee onmiddellijk aan de slag kan worden gegaan. Uit verschillende reacties blijkt dat deze aanpak door leraren wordt gewaardeerd.

- In de fase van ontwikkeling worden de verschillende initiatieven van mobiliteitseducatie die door de VSV of door Langzaam Verkeer worden opgezet, reeds beoordeeld door de Stuurgroep Onderwijs van de VSV. Zo worden handleidingen voor leraren eerst uitgetest in enkele scholen. Op de demonstratie- en nascholingsnamiddagen krijgen leraren en andere geïnteresseerden de kans om vragen te stellen en opmerkingen te formuleren aan de auteur(s). Na elke nascholingsnamiddag krijgen de deelnemers bovendien de mogelijkheid om een evaluatieformulier in te vullen.

Uiteraard zullen ook in de toekomst initiatieven worden genomen om deze module 10 nog meer bekendheid in het Vlaamse gewest te laten krijgen: zo plant de Vlaamse Stichting Verkeerskunde in het najaar van 2002 de organisatie van verschillende provinciale studiedagen rond deze module.

- De bepalingen m.b.t. de eindtermen in het onderwijs vallen onder de bevoegdheid van de Vlaamse minister van Onderwijs.

(Antwoord Marleen Vanderpoorten : blz. 404 – red.)

**Vraag nr. 335
van 9 juli 2002
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN**

Taalgebruik in bestuurszaken – VCT-adviezen

Krachtens artikel 61, § 2 van de gecoördineerde wetten op het gebruik der talen in bestuurszaken raadplegen de ministers de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) over alle zaken van algemene aard die de toepassing van deze wetten betreffen.

Kan de minister medelen hoeveel keer hij tijdens deze legislatuur advies heeft gevraagd aan de Vaste Commissie voor Taaltoezicht ?

Kan voor elk van deze vragen om advies worden gepreciseerd :

- a) welk onderwerp, specifiek probleem of vraag zij tot voorwerp hadden ;
- b) hoe het advies van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht luidde ;
- c) of dit advies met eenparigheid van stemmen door de Commissie werd genomen en zo neen, wat het stemgedrag van de leden van de VCT dan wel was ;
- d) welk gevolg de minister aan dit advies heeft gegeven ;
- e) indien er door de minister van bepaalde adviezen werd afgeweken, om welke reden dat dan was ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers (vraagnummers : Dewael nr. 36, Stevaert nr. 335, Vogels nr. 219, Vanderpoorten nr. 118, Landuyt nr. 81, Dua nr. 274, Van Mechelen nr. 154, Van Grembergen nr. 118, Gabriels nr. 101, Vanhengel nr. 1).

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken.

Vraag nr. 336 van 9 juli 2002 van de heer FILIP DEWINTER

Dienstwagens – Processen-verbaal

Af en toe verschijnen berichten in de pers over dienstwagens van ministers die wegens overdreven snelheid worden geflitst.

Het is echter veelal onduidelijk wat de afloop van deze overtredingen is.

1. Werden er sinds het begin van deze legislatuur reeds één of meerdere processen-verbaal opge maakt wegens overtredingen begaan met de dienstwagen van de minister ?

2. In hoeveel van deze gevallen reed de minister zelf en in hoeveel van deze gevallen reed de chauffeur ?

Reed de minister/chauffeur hierbij ambtshalve of voor eigen rekening ?

3. Wat was het totale bedrag aan boetes ?
4. Werden deze boetes effectief betaald ?
5. Welk gedeelte van deze boetes nam de minister persoonlijk voor zijn rekening ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers (vraagnummers : Dewael nr. 37, Stevaert nr. 336, Vogels nr. 220, Vanderpoorten nr. 119, Landuyt nr. 82, Dua nr. 275, Van Mechelen nr. 155, Van Grembergen nr. 119, Gabriels nr. 102, Vanhengel nr. 2).

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering.

Vraag nr. 337 van 9 juli 2002 van de heer JOHAN DE ROO

N458 Gentse Kanaalzone – Stand van zaken

In zijn antwoord op een vraag om uitleg van Vlaams volksvertegenwoordiger Patrick Lachaert in verband met de afsluiting van de gewestweg N458 langs het Kanaal Gent-Terneuzen zei de minister vice-president dat het voorakkoord getekend tussen hemzelf en Stora Enso pas definitief wordt indien minister van begroting Dirk Van Mechelen zijn akkoord geeft, gelet op een negatief advies van de Inspectie van Financiën (Handelingen Commissievergadering nr. 102 van 29 januari 2002, blz. 20 e.v.).

1. Is er terzake reeds een geldige overeenkomst bereikt ?
2. Wat is de stand van zaken met betrekking tot de N458 ?
3. Wordt er een nieuwe weg aangelegd ?
4. Waarom ging minister Gabriels niet akkoord met de suggestie van de Inspectie van Financiën

om de tegemoetkoming vanwege het Vlaams Gewest aan te rekenen op het budget bestemd voor economische expansiesteun ?

Antwoord

1. Er is een geldige overeenkomst afgesloten tussen het Vlaams Gewest en het bedrijf Stora Enso.
2. De gewestweg N458 langs het Kanaal Gent-Terneuzen is afgesloten sinds 28 maart 2002 om de uitbreiding van de fabriek in veilige omstandigheden te laten gebeuren.

Volgens de overeenkomst is de maximale duur van de onderbreking 24 kalendermaanden. Daarna dient het bedrijf een verdragingsboete te betalen voor elke maand overschrijding van de maximale onderbrekingstermijn.

3. Er wordt een nieuw wegvak van de N458 aangelegd aan de westzijde van de bedrijfssite. Het ontwerp is in die mate uitgewerkt dat het dossier voor het verkrijgen van de stedenbouwkundige vergunning kan worden ingediend.

De procedure voor de nodige bestemmingswijziging via een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) loopt op dit ogenblik. Zodra ze ver genoeg is gevorderd en de stedenbouwkundige vergunning kan worden verleend, zullen de wegenwerken worden aanbesteed en kunnen de werken starten.

4. Deze vraag dient te worden beantwoord door de minister bevoegd voor economische expansiesteun.

Vraag nr. 338 van 9 juli 2002 van de heer DIRK HOLEMANS

N466 Drongen-Deinze – Verkeersveiligheid

De N466 ter hoogte van Baarle (Gaverlandstraat) is al vele jaren een zwart punt op het vlak van verkeersveiligheid, waar reeds vele verkeersdoden en zwaargewonden vielen te betreuren. Ik heb dit dossier reeds verscheidene malen aangekaart via schriftelijke vragen. Op 22 juni jongstleden viel er alweer een verkeersdode te betreuren (fietser doodgereden op fietspad), terwijl er geen uitzicht is op de heraanleg die aangekondigd was in antwoord op mijn schriftelijke vragen.

Vandaar dat ik met deze nieuwe schriftelijke vraag wil aandringen op een snelle afhandeling van dit dossier.

In mijn schriftelijke vraag nr. 72 van 19 november 1999 vestigde ik de eerste keer de aandacht op de verkeersonveilige situatie op dit deel van de N466. De minister vice-president antwoordde toen dat het correct is dat er zich op dit traject een aantal ongevallen hebben voorgedaan, maar dat de hoofdoorzaak het niet respecteren van de geldende snelheidsbeperkingen was. De minister vice-president stelde verder : "Uit de analyse van de problematiek blijkt dat veeleer onaangepast rijgedrag een oorzaak van de ongevallen is dan een onaangepaste infrastructuur. Bij de rijkswacht en de politie werd er daarom aangedrongen om in die zone snelheidscontroles uit te voeren" (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 6 van 21 januari 2000, blz. 354).

De feiten gaven de minister echter ongelijk. In de tweede week van mei 2000 werden inderdaad snelheidscontroles uitgevoerd, maar in diezelfde week verloor opnieuw een chauffeur de controle over het stuur, waarbij hij frontaal in botsing kwam met een tegenligger. Het probleem ligt namelijk niet louter bij een te hoge snelheid, maar evenzeer bij een onoverzichtelijke bocht (twee verschillende krommingsgraden in eenzelfde langgerekte bocht).

Ik kaartte deze problematiek opnieuw aan in schriftelijke vraag nr. 324 van 19 mei 2000. De minister vice-president antwoordde toen dat de Provinciale Commissie voor Verkeersveiligheid inderdaad dit traject definieert als zwart punt en dat zij van oordeel is dat infrastructurele maatregelen noodzakelijk zijn. Concreet stelde hij : "Het aanleggen van vrijliggende fietspaden op het volledige traject Drongen-Deinze wordt als de beste oplossing beschouwd, maar is op korte termijn niet haalbaar. Daarom is voorgesteld, in eerste instantie ter hoogte van de gevaarlijke bocht, het tracé te corrigeren en daar reeds vrijliggende fietspaden te realiseren. Hiervoor zijn echter onteigeningen nodig, zodat de werken nog niet onmiddellijk kunnen worden uitgevoerd" (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 16 van 30 juni 2000, blz. 1530).

Op dat ogenblik was dit zonder meer een afdoend antwoord.

In opvolging van dit dossier peilde ik via een nieuwe schriftelijke vraag van 1 februari 2001 naar de stand van zaken in dit dossier. De minister vice-president gaf toen opnieuw een duidelijk antwoord : "Er is door de administratie Wegen en Verkeer een voorstel uitgewerkt om het tracé van de

N466 Gaverlandstraat te verbeteren tussen de Baarlewarande en Baarleboslaan. Hierin wordt het tracé met twee opeenvolgende bochten met verschillende kromtestraal gewijzigd tot één langere bocht met dezelfde kromtestraal. Over deze lengte wordt aan weerszijden een vrijliggend fietspad gepland. Aan de binnenkant van de bocht zijn onteigeningen nodig. Er bevinden zich geen gebouwen in de te verwerven strook. Het voorstel is voor principieel akkoord voorgelegd aan de stad Gent. Op dit ogenblik kan niet worden meegedeeld wanneer realisatie mogelijk is. Een en ander is afhankelijk van het verder overleg met de stad Gent en van de termijn nodig voor de grondverwerving" (vraag nr. 106, Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 10 van 30 maart 2001, blz. 1285).

Samengevat is er dus twee jaar geleden beslist dat deze gewestweg op het betrokken traject zal worden heraangelegd, met het oog op het beveiligen van de zwakke weggebruiker, door het realiseren van vrijliggende fietspaden. Voor de omwonenden was dit toen belangrijk en heuglijk nieuws.

De vraag die, naar aanleiding van het dodelijk ongeval afgelopen week, echter rijst, is wanneer de werken effectief zullen worden uitgevoerd. Geruststellend is alleszins niet het feit dat in het overzicht van het indicatief meerjarenprogramma 2002-2004, door de minister vice-president bezorgd aan de Vlaamse volksvertegenwoordigers op 29 november 2001, deze werken niet zijn gebudgetteerd. Dit terwijl veilige fietspaden juist een hoofdbeleidslijn van de minister vice-president vormen.

1. Werde er reeds van de stad Gent een principieel akkoord verkregen over het door de administratie Wegen en Verkeer (AWV) uitgetekende tracé ?

Zo ja, op welke datum ?

Zo neen, waarom niet ?

2. Werden reeds de nodige juridische stappen gedaan met het oog op de noodzakelijke grondverwerving ?
3. Waarom is deze heraanleg niet opgenomen in het meerjarenprogramma 2002-2004 ?

Betekent dit dat de werken op zijn vroegst zullen worden uitgevoerd in 2005 ?

Antwoord

1. Er werd nog geen principieel akkoord verkregen van de stad Gent voor het door de administratie Wegen en Verkeer uitgetekende tracé met één langere bocht met dezelfde kromtestraal ter vervanging van de twee opeenvolgende bochten met verschillende kromtestralen.

Waarom er nog geen principieel akkoord bestaat, is bij de administratie niet bekend. Er is aangedrongen bij de stad Gent om een standpunt in te nemen.

2. Zolang er geen principieel akkoord is vanwege de stad Gent, kan de onteigeningsprocedure niet worden opgestart.

Er moet immers enige garantie zijn dat voor dit bouwdoosier ook een stedenbouwkundige vergunning kan worden verleend. Een gunstig advies van de stad Gent naar aanleiding van een bouwvergunningaanvraag is immers aangewezen om het project te kunnen uitvoeren.

3. Zodra de stad Gent haar akkoord heeft gegeven, kan het project worden opgenomen in het volgende prioritair driejarenprogramma.

Vraag nr. 339 van 9 juli 2002 van de heer DIRK HOLEMANS

N466 Baarle-Drongen – Verkeerssituatie

De verkeerssituatie in Baarle-Drongen is al vele jaren een onopgeloste zaak. Zowel de aansluiting van de N466 op de E40, als de toegang tot het lokaal industrieterrein zijn niet optimaal en zorgen voor verkeersoverlast.

Reeds geruime tijd is er sprake van de aanleg van een rotonde ter hoogte van de oprit richting Oostende en een extra afrit naar het industrieterrein voor het verkeer komende uit de richting Oostende.

Bestaan er concrete plannen om de verkeerssituatie met betrekking tot de N466 en de toegang tot het industrieterrein te wijzigen ?

Zo ja, over welke concrete ingrepen gaat het (rotonde, extra afrit) ? Welk budget en welke timing worden daarvoor gehanteerd ?

Antwoord

Van vroegere standpunten met een rotonde ter hoogte van de oprit richting Oostende en een extra afrit naar het industrieterrein voor het verkeer komende vanuit Oostende is afgestapt. Een rotonde vlak aan een uitrit houdt risico's in voor filevorming tot op de autosnelweg. Volgens de principes uit het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen moet het aantal in- en uitritten op hoofdwegen beperkt worden.

Op verzoek van de stad Gent is bij de opmaak van het streefbeeld voor het zuidelijk deel van de R4-west ook een streefbeeld gemaakt voor de gewestweg N466 tussen de R4 en de E40, met inbegrip van de aansluiting met de E40 in Baarle-Drongen en de ontsluiting van het industrieterrein aldaar.

De gekozen principeoplossing bestaat uit een grote rotonde boven de E40 waarover de uitwisselingen tussen E40 en N466 verlopen. De industriezone takt via een omgevormde Baarleveldestraat aan op de rotonde. Voor meer details wordt verwezen naar het "Streefbeeld R4-west- zuidelijk deel- december 2000 " dat ter inzage ligt bij de afdeling Wegen en Verkeer Oost-Vlaanderen en bij de Dienst Mobiliteit van de stad Gent.

Het project is nog niet verder concreet uitgewerkt. Er moet een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) opgesteld worden vooraleer een realisatie mogelijk is. Het project is eveneens MER-plichtig (milieueffectrapport). Om die redenen zijn nog geen precieze timing en budgettering bekend. Wegens de problematische verkeerssituatie op en nabij het knooppunt E40/N466 heeft dit project wel een hoge prioriteit.

De totale kostprijs van het gehele project wordt voorlopig geraamd op 12,5 miljoen euro.

Vraag nr. 340
van 9 juli 2002
van mevrouw SONJA BECQ

A12 Meise – Geluidshinder (2)

Reeds verschillende malen kaartte ik de problematiek aan van de geluidsoverlast van de A12 in Meise ter hoogte van de wijk De Nekker, de Nieuwelaan, Meise-centrum en Wolvertem.

Eerst werd verwezen naar de vernieuwing van het wegdek. Nadien zouden nieuwe metingen plaats-

vinden, met het oog op de eventuele plaatsing van geluidsschermen.

1. Werden er reeds nieuwe geluidsmetingen uitgevoerd en wat waren de resultaten ervan op de diverse plaatsen in de gemeente ?
2. Kan op grond daarvan worden overgegaan tot het plaatsen van geluidsschermen en op welke termijn ?

Hoeveel bedraagt dan de kostprijs voor de Vlaamse overheid enerzijds en voor de gemeente anderzijds ?

3. Zijn er alternatieven voor het wegnemen van de geluidsoverlast ?

Antwoord

Ter hoogte van de wijk De Nekker en de Papenboskant werden in de loop van de maand juni opnieuw metingen uitgevoerd. Vanaf september worden verdere metingen uitgevoerd, zowel aan de noordkant als aan de zuidkant van de A12.

Pas na beëindiging van alle metingen kunnen, aan de hand van de resultaten en rekening houdende met de plaatselijke situatie ter hoogte van de verschillende woonwijken, passende maatregelen voorgesteld worden.

Uiteraard kan de verdeling van de kosten voor de verschillende partijen pas nadien vastgelegd worden.

Vraag nr. 341
van 9 juli 2002
van de heer JOHAN DE ROO

Maximumsnelheid – Aanvragen 70 km/u

Op gewestwegen is buiten de bebouwde kom vandaag een maximumsnelheid van 90 km per uur toegestaan. Waar gemeenten en steden een uitzondering willen, kunnen ze de snelheid nu verlagen tot 70 km per uur, met goedkeuring van het gewest.

1. Hoeveel gemeenten en in welke provincies hebben daartoe een aanvraag ingediend ?
2. Hoeveel van deze aanvragen zijn reeds goedgekeurd ?

Antwoord

1. Verschillende steden en gemeenten hebben een aanvraag ingediend om op één of meerdere wegvakken van één of meerdere gewestwegen op hun grondgebied een snelheidsbeperking tot 70 km per uur te verkrijgen. Opgesplitst per provincie gaat het om volgend aantal steden en gemeenten :

Provincie	Aantal steden en gemeenten die aanvraag deden
Antwerpen	35
Limburg	26
Oost-Vlaanderen	26
Vlaams-Brabant	24
West-Vlaanderen	18

2. Na ontvangst van een aanvraag wordt aan de lokale overheid een ontwerp van besluit houdende aanvullend reglement op de politie van het wegverkeer voor advies overgezonden.

Opgesplitst per provincie gaat het om de volgende aantallen steden en gemeenten waarvan de aanvraag reeds werd goedgekeurd :

Provincie	Aantal steden en gemeenten met goedgekeurd besluit
Antwerpen	17
Limburg	19
Oost-Vlaanderen	22
Vlaams-Brabant	10
West-Vlaanderen	16

Voor de andere gemeenten die een aanvraag deden, is het aanvullend reglement nog niet goedgekeurd, meestal omdat, na onderzoek, nog verplicht advies diende te worden gevraagd aan de gemeenteraad. Daarvoor is een termijn van 60 dagen gesteld.

Er werden ook reeds initiatieven genomen om, op basis van de gestelde objectieve criteria, ook reeds 70 km per uur in te voeren op vakken van gewestwegen waarvoor er geen aanvraag was van gemeenten.

**Vraag nr. 342
van 18 juli 2002
van de heer CARL DECALUWE**

De Lijn – Woordvoerder

De personeelsformatie van De Lijn werd aangepast met de functie van woordvoerder. De aanpassing van het organogram moet wellicht ter goedkeuring voorgelegd worden aan de raad van bestuur.

1. Waarom werd de functie van woordvoerder gecreëerd ?

Waren er aanwijzingen dat dergelijke functie noodzakelijk was ?

Wat houdt de functie concreet in ?

2. Wanneer en door wie werd de beslissing genomen om deze functie te creëren ?

Gaf de raad van bestuur zijn fiat hiervoor ?

3. Werd de personeelsformatie in die zin aangepast ?

Wanneer werd de aanpassing doorgevoerd ?

4. Welke aanwervingsprocedure werd gehanteerd ?

Hoeveel kandidaten kwamen in aanmerking ?

5. Wie werd uiteindelijk aangesteld ?

6. Welke barema's zijn van toepassing op de functie ?

Antwoord

De Lijn hanteert de functiebenaming "woordvoerder" niet.

Voor de externe communicatie beschikt De Lijn op centraal niveau over een afdelingshoofd Public Relations en een externe-communicatiedeskundige. In de vijf regionale entiteiten gebeurt de externe communicatie door de verantwoordelijke Communicatie, Promotie en Public Relations.

Deze functies zijn reeds jaren opgenomen in het organogram, dat de raad van bestuur van De Lijn heeft goedgekeurd. Zij worden telkens ingevuld volgens de voorgeschreven procedures.

Zowel voor de functie van public relations als voor de externe-communicatiedeskundige werd de procedure gevolgd die door de raad van bestuur werd vastgelegd. Hierbij werd een oproep gedaan tot externen, voorzover er intern geen beschikbare kandidaten voorhanden waren. De functie van afdelingshoofd Public RElations valt onder baremaklasse 14.

Voor de functie van afdelingshoofd Public Relations werd een kandidaat aangewezen, die zijn functie zal innemen zodra hij beschikbaar is. De functie van externe-communicatiedeskundige werd ingenomen op 1 september 2002. Deze functie valt onder baremaklasse 8, met doorgroeimogelijkheden naar klasse 9.

Vraag nr. 343
van 18 juli 2002
van mevrouw MARIJKE DILLEN

Onbemande camera's – Stand van zaken

Begin februari 2002 kondigde de minister vice-president aan dat hij tegen eind 2002 honderd bijkomende kruispunten langs de Vlaamse gewestwegen gaat uitrusten met onbemande camera's.

1. Wat is de stand van zaken betreffende de uitbreiding van het aantal onbemande camera's langs gewestwegen ?

Hoe is deze uitbreiding verdeeld per provincie ?

Op welke wijze wordt de planning uitgevoerd voor de tweede helft van 2002 ?

2. Het volstaat niet de camera's te plaatsen. Ze dienen ook te worden geïjkt en gehomologeerd, wat een federale bevoegdheid is.

Wat zijn de resultaten van het overleg met de bevoegde federale minister ?

Wat is hier de stand van zaken ? Zijn de inmiddels geplaatste camera's ook geïjkt en gehomologeerd ?

Antwoord

1. Tegen eind 2002 zullen 100 onbemande camera's in werking zijn, zoals oorspronkelijk vooropgesteld. Op 31 juli 2002 waren 50 locaties ter plaatse gehomologeerd door het Ministerie van

Economische Zaken. De grootte-orde van de verdeling voor 2002 is als volgt :

Limburg	25
Vlaams-Brabant	20
Antwerpen	20
Oost-Vlaanderen	20
West-Vlaanderen	15

De cijfers zijn prognoses, aangezien rekening dient te worden gehouden met de nog aan de gang zijnde of te beginnen wegenwerken.

2. Het overleg met de federale diensten heeft toegelaten 50 locaties op 31 juli laatstleden te homologeren. Het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap rekent erop dat de federale overheid ook de nodige inspanningen zal leveren voor het homologeren van de andere nog uit te voeren installaties.

Vraag nr. 344
van 18 juli 2002
van mevrouw MARIJKE DILLEN

Kreukelpalen – Planning

Er werd beslist om in de toekomst aan op- en afritten van autosnelwegen en op gevaarlijke kruispunten alleen nog zogenaamde kreukelpalen te plaatsen in plaats van de gewone verlichtingspalen.

Deze kreukelpalen verminderen de kans op dodelijke ongevallen aanzienlijk.

1. Wordt een volledige vervanging van de bestaande verlichtingspalen op bovenvermelde plaatsen gepland ?

Welk tijdschema wordt daarvoor gehanteerd ?

2. Kan een overzicht worden gegeven van de plaatsen waar de bestaande verlichtingspalen prioritair worden vervangen door kreukelpalen ?

Antwoord

Het plaatsen van de zogenaamde kreukelpalen zal inderdaad helpen om het aantal dodelijke ongevallen en ongevallen met zwaargewonden te doen dalen.

Het is de bedoeling deze palen in de eerste plaats op te stellen op gevaarlijke plaatsen, zoals in bochten, aan op- en afritten van autosnelwegen, roton-

des en specifieke zwarte punten of zones. Een volledige vervanging van de bestaande verlichtingspalen is niet aan de orde.

De invoering van kreukelpalen zal geleidelijk aan gebeuren, naar aanleiding van de vervanging van vetuste verlichtingspalen of bij de uitvoering van nieuwe verlichtingsinstallaties.

**Vraag nr. 345
van 18 juli 2002
van mevrouw MARIJKE DILLEN**

Veiligheid schoolomgevingen – Stand van zaken

Een jaar geleden, bij het begin van het schooljaar, werd verkondigd dat de veiligheid aan de schoolpoorten absoluut onvoldoende was. Rond één school op vier is het onveilig voor voetgangers. Voor fietsers is dat zelfs rond één op twee.

Een belangrijke bevoegdheid ligt hier nog steeds bij de federale overheid. Maar ook het Vlaams Gewest heeft terzake een aantal verantwoordelijkheden.

1. Welke initiatieven zijn er gedurende het laatste schooljaar genomen, teneinde de veiligheid aan de schoolpoorten en in de buurt van scholen te verhogen ?
2. De federale overheid wil een verkeersbord dat in de omgeving van scholen de zone 30 instelt.

Het is de taak van het Vlaams Gewest te bepalen hoe groot de zone 30 dient te zijn en tijdens welke periode van de dag het bord geldt.

Welke beslissingen zijn hieromtrent genomen door het departement van de minister vice-president ?

Wanneer wordt de zone 30-regel het algemene principe in de buurt van alle scholen in Vlaanderen ?

Antwoord

1. Initiatieven m.b.t. de verkeersveiligheid van schoolomgevingen

Wat de herinrichting van de schoolomgevingen betreft, wordt gewerkt met module 10 (de subsidiëring van de herinrichting van schoolomgevingen). De tegemoetkoming bedraagt respectievelijk 100

% van de reële kostprijs voor de werken op het domein van het gewest en 50 % van de reële kostprijs voor de werken op het domein van de lokale overheid (voorzover de betrokken gemeenteweg aanpalend is aan de gewestweg en de schooluitgang niet verder gelegen is dan 200 meter van het kruispunt met de gewestweg).

Momenteel zijn reeds negen startnota's m.b.t. module 10 door de Provinciale Auditcommissie goedgekeurd. Het zijn Herentals, Hasselt, Zonhoven, Gistel, De Panne, Diest, Bertem, Bierbeek en Hoegaarden. Twee andere dossiers, met name Merksplas en Neerpelt, werden door de Provinciale Auditcommissie conform verklaard, zodat hier tot aanbesteding overgegaan kan worden, terwijl zowel in Herk-de-Stad als in Kortemark reeds begonnen is met de uitvoering van de werken.

Eén van de centrale kenmerken van module 10 is dat zowel het gewest, de lokale overheid als de betrokken school verbintenissen dienen op te nemen. Zo dient de betrokken school een schoolvervoersplan op te stellen. In meer dan 20 gemeenten worden momenteel door verschillende scholen schoolvervoersplannen opgesteld. Het is dus ook zo dat meer en meer gemeenten en scholen interesse krijgen in module 10. Uiteraard zullen ook in de toekomst initiatieven genomen worden om deze module 10 nog meer bekendheid in het Vlaamse gewest te laten krijgen: zo plant de Vlaamse Stichting Verkeerskunde in het najaar van 2002 de organisatie van verschillende provinciale studiedagen rond deze module.

Bij module 10 wordt zeer sterk de nadruk gelegd op het verbeteren van de verkeersveiligheid voor de schoolgaande jeugd. Infrastructurele ingrepen op dit vlak zijn de verkeersveilige inrichting van oversteekvoorzieningen en de verbetering van de bestaande, het aanleggen van fietspaden en fietsoversteekplaatsen (ook bescherming en betere oversteekbaarheid van deze fietsoversteekplaatsen) en de verbetering van de veiligheid ter hoogte van bushaltes van schoolbus of lijnbus.

In het najaar 2001 werd het project "Startbanen verkeersveiligheid" opgestart. Dit project, dat onder de verantwoordelijkheid valt van het departement Onderwijs van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap heeft als bedoeling een 200-tal jongeren voor één jaar aan te werven om in opdracht van de Vlaamse steden en gemeenten de verkeersveiligheid van de schoolgaande jeugd te bevorderen. Deze kunnen onder andere als gemachtigd opzichter aan scholen ingeschakeld wor-

den, ondersteuning geven aan lokale verkeersparken enzovoort.

2. Zone 30 rond schoolomgevingen

De regeling met betrekking tot "schoolomgeving" is opgenomen in het koninklijk besluit van 14 mei 2002, alsook in het ministerieel besluit van dezelfde datum. Tegelijk verscheen ook een ministerieel rondschrĳven dienaangaande. Dit alles is opgenomen in het Belgisch Staatsblad van 31 mei 2002. Het begin van de "schoolomgeving" wordt aangegeven door de verkeersborden F4a, samen met het verkeersbord A23. Het einde wordt gesignaleerd door het verkeersbord F4b.

De modaliteiten voor plaatsing van deze verkeersborden worden bepaald in bovengenoemd ministerieel besluit, terwijl het rondschrĳven toelichting geeft bij de regeling en een leidraad vormt voor de wegbeheerders teneinde in gemeenschappelijk overleg tot een verantwoorde afbakening te komen.

Verder legt het ministerieel rondschrĳven de nadruk op het feit dat een veilige schoolomgeving niet stopt bij de afbakening van een zone, maar dat het gaat om een geheel van aandachtspunten en maatregelen waarbij vele partijen betrokken zijn.

Het koninklijk besluit inzake de schoolomgevingen bepaalt niet dat aan elke school een snelheidsbeperking van 30 km per uur ingesteld moet worden. Het Vlaams Gewest bepaalt momenteel de wijze waarop op het betrokken KB ingespeeld zal worden. Het is echter logisch dat bij de keuze, naast de veiligheidsaspecten, onder meer rekening gehouden zal worden met de ruimtelijke omgeving, de wegcategorie en de weginrichting van het wegennet bij de scholen.

MIEKE VOGELS

VLAAMS MINISTER
VAN WELZIJN, GEZONDHEID
EN GELIJKE KANSEN

Vraag nr. 113
van 23 februari 2001
van mevrouw SONJA BECQ

Pleegzorg – Vraag en aanbod

Naar aanleiding van de begrotingsbespreking "Welzijn" werd gesteld dat er meer middelen naar

pleegzorg zouden gaan, onder meer omdat de vraag naar pleegzorg vergroot. Er werd echter geen duidelijkheid geschapen omtrent de groei van de nood aan pleegzorg. Bovendien is er – met het oog op een verdere programmatie en evaluatie van het gebruik van de diverse zorgvoorzieningen – nood aan duidelijke cijfergegevens. Er wordt immers nog steeds vrij geregeld geklaagd over het feit dat jongeren niet steeds in de voor hen meest geschikte voorziening terecht komen wegens overbezetting

1. Wat is het gebruik van de verschillende soorten voorzieningen (pleeggezinplaatsing, ontvangst en oriëntatie, ...) van 1998 tot op heden (graag uitgesplitst per gerechtelijk arrondissement) ?
2. Wat is het aantal aanmeldingen in de diverse comités voor bijzondere jeugdzorg (uitgesplitst per comité), indien mogelijk in vergelijking met 1980, 1990, 1995 en van 1998 tot op heden ?

Kan tevens het aantal situaties worden vermeld dat aanleiding gaf tot plaatsing, thuisbegeleiding, ... ?

3. Heeft men zicht op wachtlijsten voor de diverse soorten voorzieningen ? Kan de minister daar een overzicht van geven, eventueel uitgesplitst per arrondissement ?
4. Registreren comités voor bijzondere jeugdzorg, dan wel jeugdrechters, het aantal jongeren dat zij niet aan een voorziening kunnen toewijzen wegens overbezetting ?

Zo ja, en indien de Vlaamse administratie over deze gegevens beschikt, kunnen ze dan uitgesplitst per soort voorziening en per regio worden megedeeld ?

Aanvullend antwoord

1. Gebruik van de voorzieningen

Een overzicht van het gebruik van de soorten voorzieningen in 1998, 1999 en 2000 gaat in de bijgevoegde **tabellen**. De cijfers geven het aantal jongeren weer dat gedurende het kalenderjaar gebruikmaakte van een bepaald soort, ze geven geen weergave van de capaciteit.

De betekenis van de gebruikte afkortingen is : BTH (begeleidingstehuis), BZW (begeleid zelfstandig wonen), GTH (gezinstehuis), OOC (onthaal-, oriëntatie- en observatiecentrum), DC (dag-

centrum), TB (thuisbegeleiding), PG (pleeggezinnen), GI (gemeenschapsinstellingen) en PSA (preventieve sociale actie).

2. Aantal aanmeldingen

Het elektronisch dossier "buitendiensten bijzondere jeugdbijstand", waarvan de ingebruikname voor begin 2004 gepland is, zal een doorzichtige en eenvormige registratie mogelijk maken van onder andere de aanmeldingen. Het elektronisch dossier zal het mogelijk maken om de gegevens van de verschillende diensten met elkaar te vergelijken en beleidsmatige conclusies te trekken. Jaarlijks zijn er globaal een 12.000-tal aanmeldingen bij de comités voor bijzondere jeugdzorg.

Historische vergelijking van het aantal aanmeldingen (1980-2000)

Met de invoering van het elektronisch dossier als eenduidig registratiesysteem zal in de toekomst de evolutie van de aanmeldingen zichtbaar worden. Voor het verleden is de evolutie van het aantal maatregelen met kosten genomen door de comités voor bijzondere jeugdzorg een betere indicator.

In 1980 waren er op een totaal van 15.798 maatregelen met kosten slechts 895 die genomen werden door de toenmalige comités voor bijzondere jeugdzorg, dit is 6% van het totaal aantal maatregelen. De gegeven cijfers hebben betrekking op België. Op basis van bevolkingscijfers zouden ongeveer 9.400 maatregelen in Vlaanderen genomen zijn.

In 1990, dus na de inwerkingtreding van de decreten, namen de comités voor bijzondere jeugdzorg 1.103 van de 6.755 maatregelen op zich. Dit is 16%.

In 1995, na de inwerkingtreding van het gerechtelijk luik van de gecoördineerde decreten, werden reeds 3.084 van de 6.413 maatregelen met kosten door de comités genomen. Dit is 48%.

Deze stijging zette zich voort door :

- in 1998 reeds 3.465 maatregelen op een totaal van 6.603 (52,5%),
- in 1999 3.623 maatregelen op een totaal van 6.753 (53,7%),

- in 2000 3.818 maatregelen op een totaal van 7.060 (54,1%).

Aantal situaties dat aanleiding gaf tot plaatsing, thuisbegeleiding, ...

Deze gegevens zijn terug te vinden in de bijgevoegde **tabel** : gebruik van de soorten voorzieningen in 2000 – comité.

3. Registratie van aanmeldingen / openstaande plaatsen

In de bijzondere jeugdbijstand is er geen sprake van gekwalificeerde wachtlijsten. De administratie verzamelde wel aanmeldingsgegevens zoals geregistreerd door voorzieningen.

Uit een steekproef in enkele arrondissementen blijkt dat deze gegevens niet valide of betrouwbaar zijn om verschillende redenen :

- er zijn jongeren die op verscheidene lijsten staan ;
- jongeren voor wie een geschikte voorziening gevonden werd, blijven als aangemeld staan bij een andere voorziening ;
- er zijn lijsten met aanmeldingen van twee jaar geleden.

Derhalve is het onmogelijk te spreken van valabele wachtlijsten in de bijzondere jeugdbijstand. Dit wordt geïllustreerd doordat op hetzelfde ogenblik zogezegd 780 jongeren aangemeld staan en tegelijk effectief 300 plaatsen onbezet en open bleken te zijn (zie **tabellen**).

4. Registratie aantal jongeren dat wegens overbezetting niet aan een voorziening toegewezen kan worden

Momenteel registreren de verwijzende instanties geen gegevens over het aantal jongeren dat wegens overbezetting niet aan een voorziening toegewezen kan worden.

De gemiddelde bezettingsgraad van de private voorzieningen is een indicator van de toenemende druk op het hulpverleningsaanbod en van de moeilijkheden die consulenten ondervinden bij het plaatsen van minderjarigen : gemiddeld 90 % in 1995, bijna 93 % in 2001.

Gebruik van de soorten voorzieningen in 1998

Comité	BTH	BZW via BTH	GTH	OOOC	DC	TB	Dienst BZW	PG	GI	PSA
Aalst	126	17	1	30	26	38	11	56		12
Antwerpen	338	68	16	249	98	140	94	332		57
Brugge	133	20	6	42	57	51	22	75		8
Brussel	45	4		22	15	17	2	42		21
Dendermonde	53	10		26	20	16	5	35		4
Gent	267	45	9	76	91	78	44	127		136
Halle-Vilvoorde	61	12	3	72	34	65	10	91		12
Hasselt	133	35	1	71	43	41	14	110		18
Ieper	61	18	1	9	47	31	2	26		9
Kortrijk	126	17		4	84	29	17	69		17
Leuven	97	31	4	48	34	38	12	85		11
Maaseik	27	11		16	23	21	6	28		7
Mechelen	92	16	9	82	42	19	14	79		6
Oostende	112	8	1	60	16	42	30	83		36
Oudenaarde	38	8		5	12	19	1	22		12
Roeselare	104	12	4	25	38	36	11	53		39
Sint-Niklaas	50	15		21	29	23	5	29		18
Tongeren	59	6		16	25	25	14	60		40
Turnhout	98	15	5	83	58	22	17	83		24
Veurne	73	9		8		20		38		1
Totaal	2.093	377	60	965	792	771	331	1.523	0	488

Algemeen totaal : 7.400

Gebruik van de soorten voorzieningen in 1998

Jeugdrechtbank	BTH	BZW via BTH	GTH	OOOC	DC	TB	Dienst BZW	PG	GI	PSA
Antwerpen	428	25	21	199	49	106	22	381	254	
Brugge	176	3	10	31	22	45	8	154	116	
Brussel	154	9	6	44	13	51	6	129	54	
Dendermonde	172	5	1	43	13	44	16	171	87	
Gent	187	13	5	102	22	44	16	101	78	
Hasselt	82	11	3	33	12	44	3	101	46	
Ieper	80	1		12	5	8		39	15	
Kortrijk	157	8	1	19	10	14	7	79	52	
Leuven	103	7	8	40	18	18	5	123	59	
Mechelen	62	3	3	26	11	12	8	65	70	
Oudenaarde	72	4	1	9	7	23	2	31	28	
Tongeren	102	5		30	18	11	2	112	50	
Turnhout	83	3	2	30	11	17	9	43	31	
Veurne	55	1		3		9	1	32	9	
Totaal	1.913	98	61	621	211	446	105	1.561	949	0

Algemeen totaal : 5.965

Gebruik van de soorten voorzieningen in 1999

Comité	BTH	BZW via BTH	GTH	OOOC	DC	TB	Dienst BZW	PG	GI	PSA
Aalst	102	14		58	32	44	15	59		7
Antwerpen	317	71	14	303	99	185	119	351		78
Brugge	130	9	10	52	59	66	17	93		20
Brussel	60	5	1	27	21	23	7	48		21
Dendermonde	50	8		28	22	16	5	45		1
Gent	258	44	5	78	92	100	49	133		129
Halle-Vilvoorde	75	10	2	67	30	83	6	99		20
Hasselt	139	37	1	64	38	58	14	122		51
Ieper	54	10		14	40	29	4	24		9
Kortrijk	129	14		33	85	47	16	66		23
Leuven	95	35	6	56	28	45	15	87		24
Maaseik	35	10		34	28	24	6	32		9
Mechelen	78	18	11	93	53	25	11	73		2
Oostende	108	10		48	13	60	31	90		39
Oudenaarde	46	11		7	15	18	27	12		
Roeselare	88	14	2	24	32	36	10	46		46
Sint-Niklaas	57	12		21	25	25	2	30		11
Tongeren	60	9		14	23	22	16	65		17
Turnhout	90	21	5	75	64	31	17	92		29
Veurne	62	8		16		20		42		1
Totaal	2.033	370	57	1.112	799	957	387	1.609	0	537

Algemeen totaal : 7.861

Gebruik van de soorten voorzieningen in 1999

Jeugdrechtbank	BTH	BZW via BTH	GTH	OOOC	DC	TB	Dienst BZW	PG	GI	PSA
Antwerpen	419	26	14	226	50	131	32	381	253	
Brugge	193	2	11	48	21	47	13	159	96	
Brussel	136	5	5	53	12	62	6	149	44	
Dendermonde	192	11	1	70	14	42	7	168	107	
Gent	191	16	3	80	23	68	10	93	82	
Hasselt	80	10	3	22	18	52	5	106	39	
Ieper	73			17	6	10		37	18	
Kortrijk	158	8	1	35	17	18	6	87	69	
Leuven	93	6	8	19	16	25	5	110	42	
Mechelen	64	4	5	29	17	20	7	67	59	
Oudenaarde	80	4	1	16	7	23	2	29	29	
Tongeren	104	7		26	15	9	2	124	50	
Turnhout	86	7	2	42	11	26	7	40	28	
Veurne	66		1	9		11	2	34	16	
Totaal	1.935	106	55	692	227	544	104	1.584	932	0

Algemeen totaal : 6.179

Gebruik van de soorten voorzieningen in 2000

Jeugdrechtbank	BTH	BZW via BTH	GTH	OOOC	DC	TB	Dienst BZW	PG	GI	PSA
Antwerpen	418	23	14	228	38	128	37	386	259	
Brugge	205	4	12	51	21	49	9	168	95	
Brussel	146	7	6	73	14	67	12	151	71	
Dendermonde	198	13		56	16	42	4	163	86	
Gent	194	18	3	76	25	70	8	92	79	
Hasselt	80	5	1	31	14	49	4	108	36	
Ieper	60			10	6	8		38	21	
Kortrijk	152	4		31	19	23	12	91	59	
Leuven	110	6	10	30	13	40	4	104	49	
Mechelen	62	2	3	21	16	27	7	69	50	
Oudenaarde	81	2	1	14	8	22	1	31	26	
Tongeren	127	4		29	16	19	4	120	40	
Turnhout	95	6	2	46	12	28	3	46	45	
Veurne	59			8		9	2	40	21	
Totaal	1.987	94	52	704	218	581	107	1.607	937	0

Algemeen totaal : 6.287

Gebruik van de soorten voorzieningen in 2000

Comité	BTH	BZW via BTH	GTH	OOOC	DC	TB	Dienst BZW	PG	GI	PSA
Aalst	97	14		59	30	48	10	69		5
Antwerpen	329	56	17	319	107	227	114	363		107
Brugge	161	12	6	56	64	63	17	98		19
Brussel	58	8		19	19	26	11	53		14
Dendermonde	52	7	1	24	20	17	2	63		10
Gent	256	35	5	102	86	115	53	141		116
Halle-Vilvoorde	72	14	1	82	38	79	13	88		26
Hasselt	140	34	1	72	40	62	21	146		58
Ieper	49	8		15	38	30	2	19		8
Kortrijk	145	14		23	86	57	16	73		26
Leuven	96	44	4	46	38	48	16	84		26
Maaseik	40	11		22	23	28	4	34		16
Mechelen	87	17	12	90	56	28	13	91		6
Oostende	111	10		47	11	68	23	100		51
Oudenaarde	35	12		15	14	23		30		9
Roeselare	93	19		27	23	33	9	42		44
Sint-Niklaas	70	13	2	42	34	30	2	32		12
Tongeren	69	10		18	25	19	14	76		59
Turnhout	97	24	4	57	66	29	26	96		49
Veurne	61	7		17	2	26		41		1
Totaal	2.118	369	53	1.152	820	1.056	366	1.739	0	662

Algemeen totaal : 8.335

Overzicht gebruik van de soorten voorzieningen in 1998, 1999, 2000

Overheid	BTH	BZW via BTH	GTH	OOOC	DC	TB	Dienst BZW	PG	GI	PSA	Totaal	Jaar
Comité	2.093	377	60	965	792	771	331	1.523	0	488	7.400	1998
Jeugdrechtbank	1.913	98	61	621	211	446	105	1.561	949	0	5.965	1998
Totaal jaar toestand 1998											13.365	
Comité	2.033	370	57	1.112	799	957	387	1.609	0	537	7.861	1999
Jeugdrechtbank	1.935	106	55	692	227	544	104	1.584	932	0	6.179	1999
Totaal jaar toestand 1999											14.040	
Comité	2.118	369	53	1.152	820	1.056	386	1.739	0	662	8.355	2000
Jeugdrechtbank	1.987	94	52	704	218	581	107	1.607	937	0	6.287	2000
Totaal jaar toestand 2000											14.642	

Bestuurlijk arrondissement	Categorie	Open plaatsen	Jongeren/ gezinnen op lijst	Opmerking
Aalst	1	- 1	17	
Aalst	4	-1	5	1 van de 2 diensten bevroagd
Aalst	5	0	16	
Dendermonde	1	2	26	
Dendermonde	4	0	5	
Dendermonde	5	0	7	
Gent-Eeklo	1	21	34	
Gent-Eeklo	2	0	0	
Gent-Eeklo	4	5	8	
Gent-Eeklo	5	9	4	3 van de 4 diensten bevroagd
Gent-Eeklo	6	3	0	
Oudenaarde	1	20	0	
Oudenaarde	4	1	0	
Oudenaarde	5	0	0	
Sint-Niklaas	1	2	0	2 van de 3 diensten bevroagd
Sint-Niklaas	4	1	7	
Sint-Niklaas	5			niet bevroagd
Antwerpen	1	10	60	
Antwerpen	2	- 1	4	
Antwerpen	4	6	18	
Antwerpen	5	22	15	
Antwerpen	6	8	22	
Mechelen	1	8	20	
Mechelen	2	0	0	
Mechelen	4	7	4	
Mechelen	5	2	2	
Mechelen	6	3	0	
Turnhout	1	25	56	
Turnhout	2	4	0	
Turnhout	4	3	1	
Turnhout	5	1		lijst niet bevroagd
Turnhout	6	1	7	
Brussel	1	1	14	
Brussel	4	5	0	
Brussel	5	8	15	
Halle-Vilvoorde	1	7	2	
Halle-Vilvoorde	2	0	2	
Halle-Vilvoorde	4	0	5	
Halle-Vilvoorde	5	10	9	
Leuven	1	19	55	
Leuven	2	-2	0	
Leuven	4	2	6	
Leuven	5	5	9	
Leuven	6	4	12	
Brugge	1	18	22	
Brugge	2	2	2	
Brugge	4	5	0	
Brugge	5	4	0	
Brugge	6	0	0	
Ieper	1	- 1	17	
Ieper	4	1	0	
Ieper	5	0	0	
Kortrijk	1	7	15	

Bestuurlijk arrondissement	Categorie	Open plaatsen	Jongeren/ gezinnen op lijst	Opmerking
Kortrijk	4	6	0	
Kortrijk	5	0	0	
Kortrijk	6	2	16	
Oostende	1	3	13	
Oostende	4	0	0	
Oostende	5	2	0	
Oostende	6	0	0	
Roeselare-Tielt	1	7	4	
Roeselare-Tielt	4	0	0	
Roeselare-Tielt	6	0	0	
Hasselt	1	17	20	
Hasselt	4	0	19	
Hasselt	5	1	53	
Hasselt	6	17	21	
Maaseik	1	4	15	
Maaseik	4	2	5	
Maaseik	5	0	27	
Tongeren	1	12	22	
Tongeren	4	2	14	
Tongeren	5	0	15	
Tongeren	6	2	14	
		333	781	

(Vorig antwoord : Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 12 van 11 mei 2001, blz. 1677 – red.)

**Vraag nr. 205
van 27 juni 2002
van mevrouw SONJA BECQ**

Rusthuizen – Kostprijsanalyse

In het raam van de discussie rond het faillissement van een aantal rusthuizen maakte de minister gewag van het feit dat zij "momenteel een onderzoek laat uitvoeren naar de kostprijsanalyse van de rusthuizen. De resultaten van dit onderzoek zullen in de loop van de maand mei bekend worden gemaakt". (Handelingen Commissievergadering nr. 79 van 26 maart 2002, blz. 5- e.v.)

1. Wat zijn de resultaten van dit onderzoek ?
2. Kan de minister het volledige rapport van dit onderzoek meedelen ?

Antwoord

1. Ik verwijs hiervoor naar de hiernavolgende samenvatting van de resultaten van dit onderzoek.
2. Vlaamse volksvertegenwoordigers die een exemplaar wensen van het exhaustief rapport, kunnen dit verkrijgen na aanvraag bij het VIPA (Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden).

Onderzoek naar de structurele kostprijselementen van openbare rusthuizen in Vlaanderen – Samenvatting

Aanleiding van het onderzoek

In 2000 besloten het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG), meer bepaald de werkgroep "OCMW's van de centrumsteden", de handen in elkaar te slaan voor de gezamenlijke financiering van een vergelijkend onderzoek naar de redenen voor de structurele meerkosten van openbare ouderenvoorzieningen. De opdracht werd toevertrouwd

aan de tijdelijke vereniging Probis Corporate NV en BVBA Jean Vandorpe. Op basis van een steekproef bij en bevraging van 43 rusthuizen (39 besturen) hebben de onderzoekers nagegaan welke elementen samen de kostprijs van een openbaar rusthuis uitmaken en hoe die kosten zich verhouden tot de kostprijs van een VZW-rusthuis.

Aan dit onderzoek waren reeds vele signalen voorafgegaan. Jaar na jaar ving de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten meer kritische geluiden op over de exploitatiekosten van openbare rusthuizen. Deze kwamen uit zeer diverse hoeken, onder andere vanuit de Vlaamse Gemeenschap, de Prijzendienst van het Ministerie van Economische Zaken, vanwege OCMW's zelf, sommige gemeentebesturen, van consultingbureaus. Steeds meer gemeentebesturen gingen mopperen en eisten rationalisatie of overwogen soms zelfs privatisering.

De VVSG probeerde deze oprispingen in te perken met de verklaring dat de personeelskosten hoger liggen in de openbare sector, onder meer omdat personeelsleden ten laste blijven als ze afwezig zijn, omdat de gemiddelde anciënniteit hoger ligt, omdat er meer vakantiedagen zijn waardoor er meer personeel nodig is om de klok rond te maken, en zo meer. Deze verklaringen waren echter niet cijfermatig onderbouwd.

Met de invoering van de nieuwe procedure voor het verkrijgen van infrastructuursubsidies voor onder meer ouderenvoorzieningen, begon de Vlaamse overheid in de hoedanigheid van het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden het financieel profiel van de subsidieaanvragers grondiger te bekijken, zowel bij de zorgstrategische plannen als bij de technisch-financiële fase. Het VIPA stelde daarbij vast dat de exploitatiekosten van de openbare ouderenvoorzieningen vrijwel systematisch hoger lagen dan deze van de private VZW-ouderenvoorzieningen. Ook tussen de openbare ouderenvoorzieningen onderling bleken vaak significante, doch onverklaarbare verschillen. Om de financiële gegevens uit de zorgstrategische en technisch-financiële plannen correct te kunnen beoordelen, wilde het VIPA meer inzicht verwerven in de structurele meerkosten van een openbaar initiatief. Om het concept "verantwoorde" meerkosten in te voeren, zocht het VIPA naar objectieve maatstaven.

Met dit onderzoek wensten VIPA en VVSG de structurele meerkosten en eventueel minkosten van een openbare ouderenvoorziening bloot te leggen, te bepalen welke factoren deze meer- of minkosten veroorzaken, parameters aan te reiken die

toelaten de meer- of minkosten te becijferen en kengetallen aan te reiken die een richtsnoer kunnen zijn voor een gezond financieel beheer. Dit zou moeten toelaten de vermoede structurele meerkosten objectief en evidence-based aan te tonen. Aan factoren die beïnvloedbaar zouden zijn, zou dan kunnen worden gesleuteld. De andere factoren zouden men dan moeten aanvaarden.

De VVSG nam zich in elk geval voor om uit de resultaten beleidsvoorstellen te distilleren waarmee de beïnvloedbare factoren zouden kunnen worden aangepakt. Het VIPA kan op basis van de hierbij voorgestelde resultaten haar financiële advisering bij de zorgstrategische en technisch-financiële plannen verder onderbouwen en toetsen aan objectieve criteria.

Opzet van het onderzoek

Het onderzoek bestaat uit twee delen. In de eerste plaats is onderzoek gedaan naar de kostenstructuur van openbare rusthuizen. In deelrapport 2 is een vergelijking gemaakt van deze kostenstructuur van de openbare rusthuizen met deze van de VZW-rusthuizen. De gegevens van de VZW-sector zijn ter beschikking gesteld door het Administratief Centrum Caritas en het Sociaal Secretariaat Caritas.

Algemene besluiten van het onderzoek – Deel I Onderlinge vergelijkende studie van de openbare rusthuizen op basis van een steekproef (n = 43)

1. Gegevens

Boekhoudkundige gegevens

De openbare rusthuizen zijn zich op het gebied van financieel beheer en boekhouding grondig aan het reorganiseren. De invoering van de NOB (nieuwe OCMW-boekhouding) is hier een belangrijke aanzet toe.

Toch kan er op basis van dit onderzoek worden vastgesteld dat er op gebied van uniformiteit nog heel wat werk te verrichten is. Ten eerste valt het op dat kosten niet altijd onder de juiste rubriek worden geboekt en de rubrieken vaak onvoldoende zijn opgesplitst. Hierdoor is een vergelijking van de kostensoorten tussen openbare rusthuizen moeilijk te maken.

Daarnaast is vastgesteld dat de exploitatierekening van de rusthuizen elementen bevat die niet enkel tot de rusthuisexploitatie behoren en beter in aparte of andere activiteitencentra worden opgenomen.

Evenzeer hebben we ervaren dat bepaalde kosten (bv. interne facturatie) zelfs niet worden geboekt, ondanks het feit dat ze wel effectief werden gemaakt.

Tot slot verwijzen we ook nog naar een belangrijke overtreding op één van de boekhoudkundige principes, namelijk de niet-compensatieregulering.

Personeelsgegevens

Naast de analyse van de financiële gegevens bevroegen wij ook elementen die betrekking hebben op personeelsparameters.

Uit deze bevraging blijkt dat één op drie rusthuizen geen of betwifelbare prestatiegegevens bijhoudt. Nochtans zijn bepaalde van deze gegevens essentiële elementen om een degelijk HRM-beleid te kunnen voeren als onderdeel van een globaal beheersinstrument (*HRM : human resources management – red.*). Zeker in een sector waar circa 70 % van de kostenstructuur te maken heeft met personeelskosten, is dit een opvallende conclusie. Eenzelfde conclusie kan worden gemaakt inzake de registratie van niet-gepresteerde uren, met name de absentiecijfers.

2. Kostenstructuur

In dit rapport worden, voor de eerste keer op een gedetailleerde wijze, de kostensoorten van 43 openbare rusthuizen met elkaar vergeleken. Er werd als doel gesteld het beeld te schetsen van de gemiddelde kostenstructuur.

Uit de studie valt te concluderen dat het niet zonder enig risico is om over de gemiddelde kostenstructuur van een openbaar rusthuis te spreken. Er is immers gebleken dat de onderlinge variatie van de kostprijscomponenten van de verschillende deelnemende rusthuizen bijzonder groot is. Dit neemt niet weg dat de gemiddelden inzake kengetallen, bestaande en kostenstructuur, zij het gedifferentieerd, een toetssteen en een vergelijkingsbasis kunnen zijn voor elk rusthuis.

Algemene werkingskosten

Hoewel er bij het begin van dit onderzoek een aantal hypothesen werden gemaakt inzake de verklarende factoren voor het niveau van de werkingskosten, is vastgesteld dat slechts weinig kenmerken een sterke relatie vertonen.

De elementen die wel een statistische relevantie vertonen, hebben hoofdzakelijk te maken met het

profiel van de doelgroep (zorgbehoefte) van het rusthuis en het profiel van het rusthuis zelf (mate van RVT-erkenning) (*RVT : rust- en verzorgingstehuis – red.*). Er zijn echter geen andere factoren gevonden die een uitgesproken invloed hebben.

Bij de interne vergelijking van de operationele werkingskosten is het opvallend dat instellingen tot 74 woongelegenheden de laagste werkingskosten hebben en dat, als de inkomsten uit dagprijzen worden geneutraliseerd, er meer verlies (per ligdag) wordt gemaakt naarmate het rusthuis groter is. Maar we moeten opmerken dat de spreiding (onderlinge verschillen) van de operationele werkingskosten groot is. Een rusthuis met werkingskosten van 3.000 frank (€ 74,37) per verblijfsdag is terug te vinden in elke categorie-grootte. Dit wijst nog meer op de noodzaak van het accuraat registreren van de onderdelen van de kostprijscomponenten.

De stelling dat lagere relatieve werkingskosten voorkomen bij grotere rusthuizen (+ 90 bedden) in vergelijking met kleine, wordt voor de openbare rusthuizen in dit onderzoek niet bevestigd. Er is geen verband vastgesteld tussen de grootte van het rusthuis en het niveau van de werkingskosten.

De onderlinge verschillen worden nog versterkt wanneer we de voornaamste kostensoort, "personeel", bespreken. We zien niet alleen een grote variatie in de kosten, maar ook in de gedetailleerde personeelskarakteristieken.

Er zijn grote verschillen inzake personeelsformaties, zelfs bij rusthuizen met eenzelfde profiel. Dit uit zich onder meer in een grote variatie van gepresteerde uren op de werkvloer ten opzichte van de uren die aanleiding geven voor betaling van loon. Anciënniteit, personeelsstatuut, leeftijd, beroepsstructuur zijn verschillend in de onderzochte rusthuizen. Er kon echter niet worden vastgesteld dat de onderzochte personeelskenmerken afzonderlijk significant verband hielden met de globale werkingskosten.

Zo zien we bijvoorbeeld dat een rusthuis waar men gemiddeld 1.600 uren per VTE per jaar presteert geen lagere relatieve werkingskosten heeft dan een rusthuis waar men maar 1.100 uren per VTE per jaar werkt (*VTE : voltijds equivalent – red.*). Nochtans zou men hier verwachten dat dit wel het geval is, aangezien er in het eerste rusthuis veel minder personeelsleden moeten worden ingezet, en de loonkosten derhalve lager liggen.

Een ander voorbeeld is de gemiddelde anciënniteit. Opnieuw zou men verwachten dat een rusthuis met personeel met een gemiddeld hogere anciënniteit hogere werkingskosten heeft. Ook hier was dit niet significant vast te stellen. Een mogelijke verklaring zou kunnen worden gevonden in het feit dat de variatie van de kenmerken van het personeel zo groot is dat er geen gemiddeld verband is aan te tonen met de werkingskosten.

Kostprijselementen

– Goederen en producten

Uit de analyse van de andere kostprijselementen leren we dat er geen grote variatie is vast te stellen bij de kostensoort "goederen en producten". We zien dat deze post beperkt daalt door de beschouwde periode heen (1998-2000).

– Diensten en diverse leveringen

We constateren daarnaast een belangrijke stijging bij de rubriek "diensten en diverse leveringen", waarbij we geen verband konden vaststellen met een gewijzigde boekhoudkundige registratie (NOB). Er kan dus worden gesteld dat het om een effectieve verhoging gaat. Uit de gegevens 2000 blijkt dat deze kostensoort 16 % van de werkingskosten uitmaakt.

– Personeelskosten

	Anciënniteit Riziv-forfaits (2000)	Gemiddelde openbare rusthuizen (2000)	Verskil
Verzorgenden	8 jaar	11,22 jaar	3,22 jaar
Verpleegkundigen A1	10 jaar	11,39 jaar	1,39 jaar
Verpleegkundigen A2	10 jaar	10,78 jaar	0,78 jaar
Paramedici	8 jaar	8,48 jaar	0,48 jaar

(Riziv : Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering – red.)

De grote variatie in gemiddelde bezoldigingen is significant. Eén van de belangrijke oorzaken is ongetwijfeld het verschil inzake anciënniteit. De gemiddelde geldelijke anciënniteit ligt op elf jaar in de openbare sector. We konden voor alle personeelsgroepen vergelijken en zagen dat het verschil tussen de hoogste en de laagste anciënniteit in het gemiddelde rusthuis achttien jaar is. Er zijn ook grote verschillen tussen de beroepsgroepen onderling : paramedici hebben gemiddeld 8,5 jaar, terwijl directie en administratief personeel meer dan vijf-

Interne facturatie

Dat 31 % van de post "diensten en diverse leveringen" te maken heeft met interne facturatie en dat één op drie rusthuizen zelfs geen interne facturatie toepast, bevestigt de grote verscheidenheid tussen de rusthuizen.

Op basis hiervan vermoeden we dat de invloed van de interne facturatie op de totale werkingskosten zelfs is onderschat. Momenteel bedraagt het aandeel van de interne facturatie in de globale werkingskosten 5 %.

Als deze interne facturatie in detail wordt bekeken, valt het op dat 71 % van deze interne verrekeningen betrekking heeft op loonkosten. Hierdoor zouden de totale loonkosten van het gemiddeld openbaar rusthuis met 115 frank (€ 2,85) per verblijfsdag moeten worden verhoogd.

Uitbesteding

Naast de interne facturatie werd de externe facturatie (uitbesteding) onderzocht. Er kon eenzelfde variatie worden gevonden, gaande van 0 % tot 33 % van de "diensten en leveringen". En toch vinden wij ook hier geen relatie met de werkingskosten.

tien jaar hebben. Als referentiepunt werd de anciënniteit van het Riziv (voor het bepalen van de forfaits) gebruikt. We zien dat openbare rusthuizen bijvoorbeeld voor verzorgenden drie jaar meer anciënniteit hebben dan wat verrekend is in de financiering. Bovendien vergeleken we de actuele Rizivcijfers met de gegevens van het jaar 2000.

We kunnen op basis daarvan stellen dat het verschil ondertussen nog is toegenomen. Aangezien verzorgenden de grootste beroepsgroep zijn in de

rusthuizen, kan dat op instellingsniveau belangrijke verschillen teweegbrengen voor de totale personeelskosten. Voor verpleegkundigen en paramedici is dit verschil kleiner, maar ook reëel.

Wetende dat de huidige forfaitaire tegemoetkomingen vanuit het Riziv zijn berekend op sectorgemiddelden, betekent dit dat instellingen die een leeftijdsbewust personeelsbeleid voeren en oudere werknemers willen behouden of aantrekken, eigenlijk financieel worden bestraft.

Daarbij merken we op dat huidige gebruikte anciënniteiten voor de forfaitbepaling ook nog lager liggen dan de reële cijfers in de OCMW-sector. Deze gegevens zouden zeker moeten worden vergeleken met de gegevens van de sector van de VZW-rusthuizen, maar misschien ook met die van de commerciële rusthuizen.

3. Werkingsresultaat

In dit onderzoek is ook vastgesteld dat het werkingsresultaat van het gemiddelde openbaar rusthuis bijna op 500 frank (€ 12,39) per verblijfsdag ligt in 2000. Het werkingsverlies stijgt nog door de jaren heen, ondanks de bijkomende opbrengsten uit het Riziv.

Dit werkingsverlies wordt bijgepast door het lokale bestuur. Het komt overeen met een gemiddeld verlies van 18 miljoen frank (€ 0,45 miljoen) per rusthuis per jaar.

4. Conclusie

Samenvattend kunnen we stellen dat, indien we alle kostprijs-elementen samen beschouwen op het niveau van de instelling, er enkel een relatie kan worden aangetoond tussen het profiel en de operationele werkingskosten van het rusthuis. Wij konden echter geen enkel geïsoleerd kostprijs-element op het niveau van het rusthuis vinden dat op zich een uitgesproken verband had met het niveau van de operationele werkingskosten. De reden hiervoor is de grote variëteit van alle elementen binnen één rusthuis, waarbij de ene factor vaak de andere neutraliseert.

Dit doet ons besluiten dat ook het element performantie een belangrijke rol speelt in de uiteindelijke werkingskosten. Door deze vaststelling wordt de eerste conclusie uit dit onderzoek inzake een correcte registratie (boekhouding) en opvolging

van managementinformatie (personeelsgegevens) nog belangrijker. Een correcte boekhoudkundige verwerking van de gegevens en een goede opvolging van essentiële managementinformatie, onder andere met betrekking tot personeel, zijn enkele van de basisvoorwaarden om te kunnen nagaan of een rusthuis naar behoren functioneert. Aan de hand van de vermelde gegevens kunnen de individuele resultaten immers worden getoetst aan de sectorgemiddelden.

Dit zou vervolgens voor ieder rusthuis een aanzet moeten zijn om te onderzoeken of de eventuele afwijking ten opzichte van het gemiddelde te maken heeft met beïnvloedbare of niet-beïnvloedbare structurele elementen, met andere woorden om na te gaan voor welke aspecten van de werking het rusthuis performant is en voor welke niet.

Algemene besluiten van het onderzoek – Deel II Vergelijkend onderzoek tussen de openbare rusthuizen (n = 43) en de VZW-rusthuizen

De structurele kostenverschillen

Dit onderzoeksdeel heeft tot doel een vergelijking te maken tussen de kostenstructuur van openbare en VZW-rusthuizen waarbij de structurele kostenverschillen worden aangegeven en verklaard.

(fr.)	VZW	OCMW	Vershil
Werkingsopbrengsten	2.677	2.854	+ 177
Werkingskosten	2.686	3.336	- 650
Goederen en producten	306	295	+ 11
Diensten en leveringen	283	529	- 246
Bezoldigingen	1.835	2.315	- 480
Afschrijvingen	224	181	- 43
Waardeverminderingen op vorderingen	0	1	- 1
Voorzieningen	26	8	+ 18
Andere werkingskosten	13	5	+ 8
Werkingsresultaat	- 10	- 482	- 472
Resultaat van het boekjaar	52	- 493	- 545

1. Kostenverschillen

Personeelskosten

In dit onderzoek is vastgesteld dat de personeelskosten in openbare rusthuizen voor de grootste meerkosten zorgen in vergelijking met de VZW-sector.

In 2000 is de gemiddelde kostprijs voor bezoldigingen in een openbaar rusthuis 2.135 frank (€ 52,93) en in een VZW-rusthuis 1.835 frank (€ 45,49) per verblijfsdag. Dit is een verschil van 480 frank (€ 11,90) per woongelegenheden en per dag.

Uit een analyse van de gedetailleerde kostensoorten weten we dat er in de openbare sector 155 frank (€ 3,84) per verblijfsdag aan loonkosten moet worden bijgeteld voor de vergelijking met de VZW-sector. Het gaat hier om lonen van de centrale OCMW-diensten die worden doorgerekend via interne facturatie aan het rusthuis. Dit maakt het verschil nog groter : tot 635 frank (€ 15,74) per verblijfsdag.

Dit aanzienlijke verschil heeft verschillende oorzaken. De belangrijkste reden is ongetwijfeld het aantal uren dat een personeelslid in een openbaar rusthuis kan werken volgens het personeelsstatuut. Dit ligt gemiddeld 71 arbeidsuren per jaar of negen werkdagen lager in de openbare sector dan in de VZW-sector. Het gaat om een verschil van 4 % tussen de twee sectoren. Op gemiddeld instellingsniveau betekent dit jaarlijkse meerkosten van 2,8 miljoen frank (€ 69.410).

Onderlinge vergelijking van een individueel openbaar rusthuis met een individueel VZW-rusthuis kan nog grotere verschillen aan het licht brengen. We zien dat het verschil tussen het VZW-gemiddelde en sommige openbare rusthuizen kan oplopen tot 10 %. Vooral de arbeidsweek (36 of 38 uur per week) waarin wordt gewerkt, het aantal vakantiedagen en het aantal toegekende feestdagen en bijkomende vakantiedagen maken hier het verschil.

Naast de verschillen in personeelsstatuut kan het verschil in personeelskosten ook worden verklaard door het verschil in effectief gepresteerde uren. De totale afwezigheid in de openbare sector waarvoor nog een loongarantie bestaat, is groter dan in de VZW-sector. In de openbare sector dient men 122 VTE te betalen om 100 effectieve jobs op de werkvloer in te vullen, in de VZW-sector is dit 113. Het verschil tussen 113 en 100 is het "verlies" aan uren door vakantie, ziekte en ongeval, vorming, ... Voor de openbare sector is dit verschil dus 22. We zien

dat in een openbaar rusthuis 8,5 VTE meer moeten worden ingezet en betaald om uiteindelijk 100 VTE op de werkvloer te laten presteren, dan in de VZW-sector. In de openbare sector dient afwezigheid wegens ziekte ook buiten de gewaarborgde periode van de VZW te worden betaald bij statutaire personeelsleden. De graad van statutaire tewerkstelling heeft op die manier nog een bijkomend kostenverhogend effect op de dagen afwezigheid.

Aangezien we geen afwezigheidscijfers konden vergelijken tussen de sectoren, is het onmogelijk om het aantal dagen te kennen waarbij ook na de gewaarborgde periode loon is verschuldigd voor de statutaire personeelsleden in de openbare rusthuizen, als we dezelfde regeling van de VZW-sector als basis zouden nemen.

Een derde element dat de totale loonkosten bepaalt, is de geldelijke anciënniteit. Voor het zorgpersoneel weten we dat de gemiddelde geldelijke anciënniteit (die wordt gebruikt als basis voor de loonbarema's) in de openbare sector hoger ligt dan in de VZW-sector. Voor de grootste beroepsgroep (de verzorgenden) weten we dat de geldelijke anciënniteit bijna zeven jaar verschilt met de VZW-rusthuizen. Op basis van de leeftijdsprofielen kan er ook voor andere beroepsgroepen worden verondersteld dat de openbare sector een hogere anciënniteit heeft. Er dient hierbij te worden opgemerkt dat niet enkel de verschillen tussen de sectoren groot zijn, maar dat de onderlinge anciënniteitsverschillen tussen de openbare rusthuizen significant zijn. Voor de VZW-sector werden geen vergelijkbare cijfers beschikbaar gesteld, maar wellicht is er ook hier eenzelfde onderlinge spreiding aanwezig.

Daarnaast is er een hogere deeltijdse arbeid in de openbare sector vast te stellen. Wellicht is er een verband met de hoge leeftijd van het personeel. Dit kan onrechtstreeks meerkosten veroorzaken voor de aankoop van meer personeelsaccommodatie (kleidkastjes, arbeidskledij) en ook meer werk genereren voor het loonsecretariaat of de personeelsdienst.

Diensten en diverse leveringen

De openbare sector heeft structurele meerkosten voor diensten en diverse leveringen ten aanzien van de VZW-sector. In het gemiddelde openbare rusthuis is deze post 529 frank (€ 13,11) per verblijfsdag, terwijl dit cijfer in de VZW-sector slechts 283 frank (€ 7,02) per verblijfsdag is. Dit maakt voor het jaar 2000 een verschil van 246 frank (€ 6,10) per verblijfsdag. De evolutie van de kosten

voor diensten steeg van 1998 tot 2000 met meer dan 50 % in de openbare rusthuizen.

Een aanzienlijk deel van de diensten en leveringen gaat naar interne facturatie. Dit is het doorrekenen van kosten door centrale OCMW-diensten naar het rusthuis. Binnen deze interne facturatie is er 155 frank (€ 3,84) per verblijfsdag in principe "verdoken" loonkosten voor administratie, keuken en technisch personeel. Daarom dient voor de vergelijking met de VZW-sector de 246 frank (€ 6,10) te worden verminderd met 155 frank (€ 3,84), waardoor het verschil nog 91 frank (€ 2,26) per verblijfsdag bedraagt tussen beide sectoren. Deze meerkosten hebben vooral betrekking op "administratieve kosten".

We menen dan ook dat de typische openbare structuur meerkosten genereert op administratief vlak. Temeer omdat er bij de personeelsformaties kon worden vastgesteld dat openbare rusthuizen een hogere omkadering voor deze beroepsgroep kennen en omdat het gedeelte lonen binnen de interne facturatie voor het grootste gedeelte ook al uit administratieve loonkosten bestaat.

Het is dan ook belangrijk na te gaan in hoeverre de structurele afwijking ten opzichte van de VZW-sector te wijten is aan minder performant werken, of dat er inderdaad een noodzaak bestaat naar een ruimere omkadering op administratief vlak omdat bijvoorbeeld meer ondersteuning dient te worden geleverd aan de sociale administratie van de bewoners. Het is noodzakelijk dat hier bijkomend onderzoek naar wordt verricht op basis van prestatie-meting en op basis van een strikte bepaling in hoeverre bepaalde taken dienen te worden "verhaald" op het OCMW omdat deze te maken hebben met sociale dienstverlening (wettelijke opdracht OCMW), dan wel inderdaad tot de rustoordexploitatie behoren. Tevens kan men de impact op de personeelsformaties nagaan door het verplicht respecteren van wettelijke procedures (wet op de overheidsopdrachten, aanwervingen personeel, ...).

Dit onderzoek bracht aan het licht dat openbare rusthuizen iets meer kosten maken voor externe uitbesteding. Zeker als ook het aandeel van de interne facturatie wordt meegeteld, loopt dit cijfer op tot meer dan 10 % van de werkingskosten, terwijl dit in VZW-rusthuizen beneden 5 % blijft.

Goederen en producten

Voor goederen en producten konden er minkosten worden vastgesteld bij openbare rusthuizen in vergelijking met de VZW's. In 2000 is de gemiddelde kostprijs voor goederen en producten in een open-

baar rusthuis 295 frank (€ 7,31) per verblijfsdag en in een VZW-rusthuis 306 frank (€ 7,59) per verblijfsdag. Dit is een verschil van 11 frank (€ 0,27) per woongelegenheden en per dag.

Andere kosten

Voor de andere kostensoorten zijn de verschillen tussen de beide sectoren marginaal. De steekproefgrootte maakte het weinig zinvol om hier uitspraken over te doen.

2. Sectorgelijkenissen

Ondanks de verschillen tussen de sectoren en de aangegeven structurele kostenverschillen, zijn er ook een aantal opvallende gelijkenissen tussen de VZW-sector en de openbare sector.

Werkingsresultaat

Voor beide sectoren stelden we in 2000 een negatief werkingsresultaat vast. Het werkingsverlies is in de openbare sector opmerkelijk groter dan in de VZW-sector. De steekproeven in dit onderzoek omvatten 37 % van de niet-commerciële rusthuizen in Vlaanderen. Als het werkingsverlies representatief is voor een beschouwde niet-commerciële rusthuizen, dan schetst dit toch geen al te optimistisch beeld van de exploitatieresultaten van de sector.

Het is per definitie normaal dat de rusthuizen, als onderdeel van de non-profitsector, geen winst nastreven, doch het beeld voor 2000 gaat dan weer de andere richting uit. Sinds 1998 werden er bijkomende RVT-bedden toegekend aan de sector en zagen we de zorgbehoefte door de jaren heen stijgen; twee elementen die voor bijkomende Riziv-opbrengsten zorgden. Blijkbaar waren deze opbrengsten onvoldoende om de stijgende kosten te dekken in de beschouwde periode.

Voor de openbare rusthuizen dienen we hier nog aan toe te voegen dat zij op een minder adequate manier hun dagprijs verhogen volgens het ritme waarin ook de werkingskosten zijn gestegen. We zien hier dus een systematisch verder groeien van de negatieve werkingsresultaten, hetgeen ons doet besluiten dat dit wellicht het meest bedreigende structureel verschil is tussen de openbare en VZW-rusthuizen.

Schaalgrootte

Bij de vergelijking van de werkingskosten was er een opvallende vergelijking vast te stellen inzake de schaalgrootte. De instellingen beneden de 74

bedden hadden in beide sectoren de laagste relatieve werkingskosten. Ook de personeelskosten vertoonden voor beide sectoren de laagste waarde in de categorie -50 bedden en de hoogste waarde in de categorie 100-125 bedden.

Bij vergelijking van het werkingsresultaat, na neutralisatie van de verschillende dagprijzen, is gebleken dat ook hier dezelfde vaststelling kon worden gedaan met betrekking tot de categoriegrootte als voor de gehele werkingskosten. Zelfs de evolutie der relatieve kosten in de periode 1998-2000 vertoont eenzelfde procentuele toename van 11 %.

Aandeel RVT

Er kon worden vastgesteld dat er een positief verband is tussen de relatieve werkingskosten en de mate waarin een rusthuis over RVT-bedden beschikt bij openbare rusthuizen. Op basis van een ruwere indeling (meer of minder dan 25 % RVT-bedden) zien we eenzelfde beeld bij de VZW's. Dit kan worden verklaard door de hogere en meer gekwalificeerde personeelsformaties in RVT's ten opzichte van rusthuizen. Het is aldus opvallend te moeten vaststellen dat de "statutaire toewijzing" van RVT-bedden blijkbaar een kostenverhogend effect heeft gehad en dus niet heeft geleid tot een beter werkingsresultaat in het jaar 2000.

Personeel in de verschillende beroepsgroepen

Er is een grote gelijkenis vastgesteld tussen de beroepsstructuur in beide sectoren. Openbare rusthuizen hebben procentueel gezien iets meer personeel in de facilitaire diensten (onderhoud, keukens en administratie), terwijl VZW's iets meer zorgpersoneel tewerkstellen. De verschillen zijn echter niet zo groot als vaak wordt aangenomen in de sector. Naar leeftijdsprofiel zijn beide sectoren goed vergelijkbaar. Weliswaar is er een hogere (geldelijke) anciënniteit in de openbare sector dan in de VZW-sector, hetgeen in dit onderzoek enkel voor het zogenaamd Riziv-personeel kon worden vastgesteld.

Op het vlak van deeltijdse arbeid zien we dat in de openbare rusthuizen de globale jobtime lager ligt dan in de VZW-sector, hetgeen erop wijst dat er meer wordt gebruikgemaakt van deeltijdse arbeid in de openbare rusthuizen, doch de verschillen zijn relatief klein.

Zorgbehoefte

Er kon worden vastgesteld dat er een positief verband is tussen de relatieve werkingskosten en de mate waarin een rusthuis over RVT-bedden be-

schikt bij openbare rusthuizen. Op basis van een ruwere indeling (meer of minder dan 25 % RVT-bedden) zien we eenzelfde beeld bij de VZW's. Dit kan worden verklaard door de hogere en meer gekwalificeerde personeelsformatie in RVT's ten opzichte van rusthuizen.

3. Sectorverschillen

Tot slot worden nog enkele andere vaststellingen gedaan die een interessante vergelijking geven tussen de sectoren.

Stijgende kosten

In beide sectoren ziet men de kosten tussen 1998 en 2000 met 11 % stijgen. De werkingsopbrengsten stegen in de VZW-sector met 13 %, in de openbare sector slechts met 10 %. Toch worden beide sectoren met een negatief werkingsresultaat geconfronteerd in 2000. Blijkbaar konden de stijgende werkingskosten tussen 1998 en 2000 niet volledig worden gecompenseerd met werkingsopbrengsten, en dit in beide sectoren. Er werd aangegeven dat VZW-rusthuizen sneller de dagprijzen verhogen om stijgende werkingskosten op te vangen. In de openbare rusthuizen is dit veel minder het geval. Deze vaststelling bevestigt vroeger onderzoek hierover.

In beide rusthuissectoren zien we dat ongeveer 70 % van de werkingskosten door kosten voor bezoldigingen wordt veroorzaakt. Dit is ook niet te verwonderen in een dienstverlenende sector als de rusthuizen. Het geeft nogmaals het belang aan van een goed personeelsbeleid op basis van specifieke kengetallen.

Schaalvoordelen

De hoogste relatieve werkingskosten in openbare rusthuizen doen zich voor in de categoriegrootte 75 tot 99 woongelegenheden. We zien bij de openbare rusthuizen een grote variatie tussen de rusthuizen onderling. Bij de VZW-rusthuizen worden de hoogste gemiddelde werkingskosten gerealiseerd tussen 100 en 125 woongelegenheden.

Rond de schaalgrootte valt op dat, na neutralisering van de dagprijsoopbrengsten, het werkingsverlies stijgt afhankelijk van de grootte van de rusthuizen in de openbare sector. Schaalvoordelen spelen hier onvoldoende mee of worden door andere elementen tenietgedaan.

In de VZW-sector is te zien dat het werkingsresultaat het meest gunstig is voor rusthuizen tot 75 woongelegenheden. Ook rusthuizen groter dan 125

woongelegenheden hebben een beter werkingsresultaat dan de rusthuizen tussen 75 en 125 woongelegenheden. De schaafeffecten spelen in de VZW-rusthuizen wel een rol, zij het in beperkte mate, aangezien het verschil tussen de laagste (174 frank of € 4,31) en hoogste (257 frank of € 6,37) winstwaarde per ligdag slechts 83 frank (€ 2,06) bedraagt.

Registratie en uniformiteit

Voor de openbare rusthuizen stelden we vast dat er op gebied van registratie en uniformiteit bij het bijhouden van beheers- en kengetallen nog een weg af te leggen is. Dat geldt zeker op het vlak van de registratie van personeelsprestaties. Het is immers zo dat ieder openbaar bestuur een eigen personeelsdienst heeft of is aangesloten bij een sociaal secretariaat.

We vermoeden dat de registratie in de VZW's meer uniform gebeurt, wellicht omdat de helft van de VZW-rusthuizen bij dezelfde diensten zijn aangesloten (ACC en/of SSC). Op het vlak van de boekhouding zal de invoering van de NOB voor de openbare rusthuizen een positief effect hebben, indien dit wordt gekoppeld aan een sectoroverleg waarbij dezelfde parameters worden gehanteerd omtrent bijvoorbeeld het doorrekenen van bepaalde prestaties die onder de noemer van interne facturering worden opgenomen in de rekeningen van het rusthuis.

Vraag nr. 207 van 27 juni 2002 van mevrouw SONJA BECQ

Zorgverzekering – Inschaling rusthuisbewoners

Momenteel worden de voorbereidingen getroffen voor de inschaling en de aanvragen voor de zorgverzekering voor rusthuisbewoners categorie C. Veel rusthuizen nemen vrijwillig de taak op zich om de bewoners en hun familie zo goed mogelijk te informeren en te verwijzen.

Het blijft voor de directies en het personeel echter moeilijk om uit te leggen waarom op dit moment enkel de C-categorie in aanmerking komt ; pas later de B's en de O's, en de A's helemaal niet. Bovendien worden rusthuizen geconfronteerd met het feit dat de inspectie in de loop van de procedure of later, na de toekenning van de zorgverzekering, de inschaling aanpast. Ook dit is moeilijk uit te leggen aan de rusthuisbewoner en zijn familie.

1. Wie draagt de verantwoordelijkheid voor de informatie inzake de inschaling in de rusthuizen ?
2. Kan aan de rusthuisbewoners die onder de schalen 0 of A vallen enig perspectief geboden worden ?
3. Wordt in een specifieke regeling voorzien wanneer bewoners uit de thuiszorg, ingeschaald in B en dus rechthebbend, vóór 1 april 2003 in een rusthuis opgenomen worden en dan hun uitkering verloren zien gaan ?

Antwoord

1. In principe is het de gebruiker die verantwoordelijk is voor het bezorgen van de informatie inzake de inschaling aan zijn zorgkas. Conform de Handleiding Zorgverzekering moet de gebruiker het attest op basis van de score op de evaluatieschaal tot staving van de aanvraag om tegemoetkoming in een verzorgingsinstelling, opvragen bij zijn verzekeringsinstelling. De meeste ziekenfondsen hebben deze attesten zonder aanvraag aan hun leden bezorgd.

Het is in eerste instantie ook de gebruiker of zijn vertegenwoordiger die iedere verandering in de toestand of de zorg moet melden aan zijn zorgkas.

2. Het is inderdaad zo dat de rusthuisbewoners met een A- of een O-score op dit moment nog geen perspectief hebben in de zorgverzekering. Bij de start van de zorgverzekering werd namelijk, zowel in de thuiszorg als in de residentiële zorg, terecht voorrang gegeven aan de zeer zwaar zorgbehoevenden. Ook in een rusthuis lopen immers de bijkomende verzorgingskosten sneller op voor mensen met een hoge zorgafhankelijkheid, ondanks het feit dat de dagprijs voor iedere bewoner gelijk is.

Een verdere uitbreiding van de zorgverzekering is afhankelijk van de beschikbare middelen. Deze discussie zal bij de begrotingsopmaak 2003 zijn beslag krijgen.

3. Dit is niet de bedoeling. Artikel 31, §3, tweede lid, van het besluit van de Vlaamse regering van 28 september 2001 houdende de erkenning, de registratie en de machtiging en houdende de aansluiting, de aanvraag en de tenlasteneming in het kader van de zorgverzekering stelt immers expliciet :

"Personen die in een rusthuis of rust- en verzorgingstehuis verblijven, ontvangen tot 31 maart 2003 enkel tenlastenemingen als ze aan de formele voorwaarden voldoen en als ze over een score C op de schaal voor tegemoetkoming in een verzorgingsinstelling beschikken."

Vraag nr. 208
van 27 juni 2002
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Adviesorganen – Man-vrouwsamenstelling

Het decreet van 15 juli 1997 stelt een meer evenwichtige vertegenwoordiging in van mannen en vrouwen in adviesorganen.

Onder bepaalde voorwaarden wordt een uitzondering toegestaan. Zo werd op 14 februari 2002 een afwijking toegestaan aan de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie (GMVC).

1. Waarom werd deze afwijking toegestaan ?
2. Wat ondernam de minister om de evenwichtige vertegenwoordiging in de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie toch te kunnen garanderen ?
3. Zijn er nog andere commissies/adviesorganen die een afwijking hebben verkregen ? Om welke reden(en) ?

Welke initiatieven worden genomen om de evenwichtige vertegenwoordiging toch nog te garanderen ?

4. Lopen er nog aanvragen voor een afwijking ?

Welke commissies/adviesorganen ?

Waarom ?

Welke initiatieven worden genomen om alsnog een evenwichtige vertegenwoordiging te garanderen ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan de ministers Vogels (vraag nr. 208) en Dua (nr. 265).

Antwoord

1. De Gewestelijke Milieuvergunningscommissie is samengesteld uit een vaste kern van zes

leden, waarvan vijf effectieve leden, die bij elke vergadering aanwezig zijn. Dit zijn :

- het afdelingshoofd van de afdeling Milieuvergunningen ;
- een secretaris of plaatsvervangend secretaris. Deze persoon heeft geen stemrecht en telt dus niet mee om het quorum te berekenen ;
- een vertegenwoordiger van elk van de permanente adviesverlenende overheidsorganen, met name : een ambtenaar van de afdeling Milieuvergunningen ; het afdelingshoofd van de afdeling Stedenbouwkundige Vergunningen of zijn/haar afgevaardigde ;
- twee deskundigen of hun plaatsvervangers, die afgevaardigd worden naargelang het dossier dat behandeld wordt.

Daarnaast bestaat de adviesraad uit een vertegenwoordiging van zes leden. Het gaat hier niet om vaste leden, maar om verschillende specialisten die afhankelijk van het behandelde dossier worden opgeroepen. Dit zijn :

- het afdelingshoofd van de afdeling Preventie en Sociale Gezondheidszorg of zijn/haar afgevaardigde ;
- het afdelingshoofd van de afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie of zijn/haar afgevaardigde ;
- de administrateur-generaal van de Openbare Afvalstoffenmaatschappij of zijn/haar afgevaardigde ;
- de administrateur-generaal van de Vlaamse Milieumaatschappij of zijn/haar afgevaardigde ;
- het afdelingshoofd van de Mestbank van de Vlaamse Landmaatschappij of zijn/haar afgevaardigde ;
- het afdelingshoofd van de afdeling Water of zijn/haar afgevaardigde.

Gezien de complexe en steeds wisselende samenstelling van de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie werd beslist een beperkte afwijking toe te staan. De vaste kern van zes leden moet voldoen aan artikel 3 van het decreet van 15 juli 1997. Voor de overige leden van de ad-

viesraad werd een tijdelijke afwijking toegestaan tot uiterlijk 31 december 2002.

2. Om te komen tot een evenwichtige vertegenwoordiging in de vaste kern van de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie werd aan "Pluspunt. Gegevens- en adviesbank voor vrouwen met bestuurstalent" de vraag gesteld om te bemiddelen in de zoektocht naar geschikte vrouwelijke kandidaten. Op 29 maart 2002 werd vanuit Pluspunt een kandidate voorgesteld voor de functie van deskundige. Deze kandidate is inmiddels officieel opgenomen als lid van de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie.
3. De Commissie voor Landinrichting diende eveneens een aanvraag in tot afwijking op het decreet van 15 juli 1997. De Commissie voor Landinrichting is samengesteld uit ambtenaren van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en van Vlaamse openbare instellingen. De voorzitter wordt benoemd door de Vlaamse regering. De leidend ambtenaar van de Vlaamse Landmaatschappij of de door hem/haar aangewezen ambtenaar is secretaris. Daarnaast bestaat de commissie uit elf afdelingshoofden van afdelingen van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap die lid zijn uit hoofde van hun functie, en uit zeven leidend ambtenaren van een administratie of een VOI of de door hen aangewezen ambtenaren.

Aangezien elf van de 20 leden van de Commissie voor Landinrichting benoemd zijn uit hoofde van hun functie als afdelingshoofd van een afdeling van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en momenteel geen enkele van deze leden een vrouw is, kan er via de huidige wijze van samenstelling onmogelijk voldaan worden aan artikel 3 van het decreet van 15 juli 1997.

De ondernomen stappen om tot een evenwichtige samenstelling te kunnen komen, vormen meteen ook de reden waarom beslist werd een tijdelijke afwijking toe te staan. Op 8 maart 2002 heeft de Vlaamse regering, op voorstel van de minister bevoegd voor de landinrichting, het voorontwerp van besluit tot wijziging van artikel 2 van het besluit van de Vlaamse regering van 6 juni 1996 principieel goedgekeurd. De voorgestelde wijziging houdt in dat ook voor de afdelingshoofden in de mogelijkheid voorzien wordt om zich te laten vervangen door een door hen aangewezen ambtenaar.

Aangezien op het moment van indiening van het dossier bij Gelijke Kansen in Vlaanderen

het bovengenoemde voorontwerp van decreet voor advies voorgelegd was aan de Raad van State en de indiener vreesde dat de adviestermijn van één maand bij de Raad van State overschreden zou worden, werd beslist de afwijking tijdelijk toe te staan tot en met 31 december 2002.

4. Momenteel zijn er geen nieuwe aanvragen tot afwijking op het decreet van 15 juli 1997 in behandeling.

(Antwoord Vera Dua : Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 1 van 4 oktober 2002, blz. 199 – red.)

**Vraag nr. 209
van 27 juni 2002
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

Convenants – Stand van zaken

Geregeld horen/lezen we dat de minister convenants voorbereidt/afsluit met instellingen, VZW's, federale regering. Voor parlementsleden – die als opdracht hebben de uitvoering van het beleid te controleren – is dit niet op te volgen, vermits dit noch in het Staatsblad, noch op de webstek van Vlaanderen systematisch vermeld wordt.

1. Welke convenants heeft de minister deze legislatuur reeds afgesloten ?

Met welke partners ?

Met welke inhoud ?

2. Welke convenants zijn in voorbereiding ?

Welke hiervan zijn reeds als ontwerpconvenant in de Vlaamse regering goedgekeurd ?

Met welke inhoud ?

3. Neemt de minister initiatieven om dergelijke convenants, samenwerkingsakkoorden, ... zichtbaar te maken voor het parlement ?

Antwoord

1. Binnen mijn beleid wordt de term "convenant" meestal gebruikt voor akkoorden afgesloten met voorzieningen, steunpunten, ... al dan niet erkend binnen het welzijns- of gezondheidsbeleid voor het leveren van een prestatie die algemeen omschreven wordt en aansluit bij de acti-

viteiten die de betrokken voorzieningen ontwikkelen. Tegenover deze prestatie staat meestal een subsidiëring.

Ook kunnen overeenkomsten afgesloten worden met projecten.

Daarnaast worden ook "samenwerkingsakkoorden" afgesloten met andere overheden. In dit geval spreken we meestal niet van convenants. In het volgende antwoord worden ze wel opgenomen.

A. Convenants met derden

Convenants in het kader van de bijzondere jeugdbijstand (BJB), preventiewerking

Jeugdhuiswerking en zinvolle vrijetijdsbesteding – samenwerkingsverband CBJ Veurne-Diksmuide en CBJ Ieper

Externe contractant : vormingsdienst Arktos – West-Vlaanderen

Inhoud van het project : op twee locaties (De Panne en Poperinge) werden acties ondernomen om kansarme jongeren te betrekken bij het reguliere jeugdwerk.

Op die manier wilde men burgerschapsvorming en emancipatie van jongeren stimuleren en hun competentie, participatie en zelforganisatie verhogen.

(CBJ : comité voor bijzondere jeugdzorg – red.)

Publicaties "Een gat in de muur" en "Probleemgedrag op school : 20 opstellen over preventie in het basisonderwijs" – samenwerkingsverband CBJ Roeselare, CBJ Brugge, CBJ Oostende en CBJ Kortrijk

Externe contractant : NDO VZW "Kind en Samenleving", Meise

Inhoud van het project : in het eerste boek werd gefocust op probleemgedrag op school. In het tweede boek worden bruikbare tips gegeven om bepaalde gedragingen van jongeren te kunnen herkennen, te situeren en te interpreteren binnen mogelijke problematieken van jeugdigen. Het project levert een bijdrage aan de ondersteuning van leerkrachten, directies en centra voor leerlingenbegeleiding.

Project "Minderjarigen zonder papieren" – CBJ Antwerpen

Externe contractant : VZW Jongeren-voor-zorg, Berchem

Inhoud van het project : het opzetten van een "platform" met instanties die aangesproken worden door al dan niet alleenstaande minderjarigen of organisaties die voor die jongeren opkomen, om samen te werken rond de versterking van de juridische positie van minderjarigen zonder papieren en het ontwikkelen van een concreet hulpverleningsaanbod ten opzichte van deze groep.

Kinderrechteneducatie – samenwerkingsverband CBJ Aalst, CBJ Dendermonde, CBJ Oudenaarde en CBJ Sint-Niklaas

Externe contractant : VZW Kinderrechtswinkel, Gent

Inhoud van het project : het materiaal over kinderrechten dat beschikbaar is in de bestaande kinderrechtenkoffers beter toegankelijk en ruimer beschikbaar maken voor leerkrachten en directies van het lager onderwijs.

Kinderrechtenkoffer (3) – samenwerkingsverband CBJ Roeselare, CBJ Brugge en CBJ Oostende

Externe contractant : VZW Kinderrechtswinkel, Gent

Inhoud van het project : een methodiek aanreiken voor kinderrechteneducatie en het bespreekbaar maken van kinderrechten, participatie, enzovoort, met kinderen/jongeren van allochtone afkomst en verbaal minder vaardige kinderen/jongeren.

Preventieproject "Bekendmaking en implementatie van de gerealiseerde preventieve producten in de sector onderwijs" – samenwerkingsverband CBJ's van Brugge, Ieper, Kortrijk, Oostende, Roeselare, Veurne, Oudenaarde, Aalst, Dendermonde, Sint-Niklaas en Mechelen.

Externe contractant : VZW Vormingsleergang voor Sociaal en Pedagogisch Werk, Kortrijk

Inhoud van het project : op basis van de educatieve producten die door de CBJ's ontwikkeld werden een vormingsconcept/vormingsprogramma voor leerkrachten uit het basis- en secundair onderwijs uitwerken.

Project "Tiran-nie-soe" – samenwerkingsverband CBJ's Antwerpen en Limburg

Externe contractant : theatergezelschap LRV-producties, Hasselt

Inhoud van het project : een theatergezelschap, een hogeschool, welzijnsorganisaties en de CBJ's benaderen de doelgroep met een toneelstuk, een lessenpakket en een vorm van nazorg over en rond intrafamiliaal geweld.

"Schrijfproject", samenwerkingsverband van de comités voor bijzondere jeugdzorg van Aalst en Oudenaarde en de voorzieningen van bijzondere jeugdzorg in beide regio's

Externe contractant : VZW Pigmalion, Oudenaarde en Dolce Vita Events, Lede

Inhoud van het project : de beleving van kinderen in de sector Bijzondere Jeugdbijstand leren kennen door hen te vragen uitdrukking te geven aan hun ervaringen, wensen en belevingen in diverse vormen van tekst en beeld. De verzameling van teksten en tekeningen is gebundeld in een boek.

Convenants in het kader van de bijzondere jeugdbijstand

De Vlaamse volksvertegenwoordiger vindt als **bijlage 1** een tabel met daarin een opsomming van de convenants afgesloten tijdens deze legislatuur m.b.t. projecten in de bijzondere jeugdbijstand.

Convenants in het kader van het Vlaams Fonds*Multidisciplinaire teams*

De multidisciplinaire teams kunnen in het leven geroepen worden dankzij de rechtsbasis :

- artikel 40, § 4, van het decreet van 27 juni 1990 houdende oprichting van een Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap ;
- BVR van 24 juli 1991 betreffende de inschrijving bij het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap, werkt het decreet verder uit.

Elk team wordt gevraagd een verbintenis te ondertekenen. Ze worden erkend door de raad van bestuur voor een periode van maximum tien jaar. De verleende erkenningen lopen tot 31 december 2004 (**bijlage 5**).

(BVR : besluit van de Vlaamse regering – red.)

Het Centraal Tolkenbureau CAB

Rechtsbasis : BVR van 20 juli 1994 houdende vaststellingen van de regels volgens dewelke het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap de kosten van bijstand door doventolken ten laste neemt.

Het Fonds machtigt een centraal tolkenbureau als :

- bemiddelaar tussen de aanvrager, de tolken en het Fonds,
- klachtenbemiddelaar omtrent de tolkendienstverlening.

Het CAB is gemachtigd tot 31 december 2002 (machtiging gebeurt doorgaans voor periodes van 2 jaar).

De doventolken

Rechtsbasis : hoofdstuk V van het BVR van 20 juli 1994 houdende vaststelling van de regels volgens dewelke het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap de kosten van bijstand door doventolken ten laste neemt.

Het Vlaams Fonds verleent de erkenning als gemachtigd doventolk. Het CAB stelt jaarlijks een geactualiseerde lijst op. Het CAB zorgt voor de administratie (o.a. het storten van de vergoeding voor geleverde tolkprestaties). Bijgesloten vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger een lijst met de erkende doventolken tot en met 2001 en deze met de nieuw erkende doventolken vanaf 2002 (**bijlage 2 en bijlage 6**).

De budgethoudersverenigingen in het kader van het PAB

Rechtsbasis : artikel 17 van het BVR van 15 december 2000 houdende vaststelling van de voorwaarden van toekenning van een persoonlijk assistentiebudget (PAB) aan personen met een handicap.

Taak : bereidt de budgethouder voor op het opdrachtgeverschap en verstrekt zo nodig advies over de verplichtingen die vervuld moeten worden.

Opsomming :

- VZW Budgethoudersvereniging Inclusie Vlaanderen vanaf 2001

- VZW Budgethoudersvereniging Vlabu (Vlaanderen Budgethoudersvereniging) vanaf 2001
- VZW Budgethoudersvereniging BOL (Onafhankelijk Leven) vanaf 2001
- VZW Budgethoudersvereniging Zorg-Inzicht vanaf 2001

De zorgconsulenten in het kader van het PAB

Rechtsbasis : artikel 15 van het BVR van 15 december 2000 houdende vaststelling van de voorwaarden van toekenning van een persoonlijk assistentiebudget aan personen met een handicap.

Taak : de zorgconsulent stelt samen met de budgethouder een assistentieplan op, hij volgt de uitvoering hiervan op en stuurt zo nodig bij.

De machtiging wordt verleend aan de thuisbegeleidingsdiensten die de taak als zorgconsulent op zich nemen.

De lijst van de zorgconsulenten vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger terug als bijlage (**bijlage 3**).

De gemachtigde experten in het kader van het BVR inzake individuele materiële bijstand (die zijn er momenteel nog niet, maar zullen in de toekomst gemachtigd worden door het Vlaams Fonds)

Rechtsbasis : artikel 24, § 4 van het BVR van 13 juli 2001 tot vaststelling van de criteria, voorwaarden en refertebedragen van de tegemoetkomingen in de individuele materiële bijstand voor de sociale integratie van personen met een handicap.

De machtiging zal gebeuren door het KOC (+/- in september).

Een gemachtigd expert is een expert die beschikt over specifieke ervaring en deskundigheid inzake het doelmatig gebruik van een segment van de materiële bijstand en die gespecialiseerd persoonlijk advies mag uitbrengen.

(KOC : Kennis- en Ondersteuningscentrum – red.)

De arbeidstrajectbegeleidingsdiensten (ATB)

Ook hier kan moeilijk van een "convenant" gewaagd worden.

De rechtsbasis is het BVR van 18 december 1998 (BS d.d. 26 februari 1999). In dit besluit is een resultaatsverbintenis opgenomen die elke

ATB-dienst moet halen, wil deze in de toekomst de subsidies niet verminderd zien. Op basis van dit besluit worden vijf ATB-diensten erkend als VF-voorziening. Ook hiervan sluit ik de detailgegevens bij (**bijlage 4**).

(VF : Vlaams Fonds = Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap – red.)

Vlamab VZW

Overeenkomst inzake managementondersteuning van de beschutte werkplaatsen. Deze overeenkomst werd goedgekeurd door de raad van bestuur op 25 september 2001 en ging in op 1 januari 2002.

Het contract is principieel voor onbepaalde duur, maar afhankelijk van :

- het inschrijven van de nodige middelen op de begroting van het Fonds ;
- een aanvaarding door de raad van bestuur van het Fonds van de werkingsverslagen die uiterlijk 31 december ingediend moeten zijn.

(Vlamab : Vlaamse Federatie voor Managementondersteuning in Beschutte Werkplaatsen – red.)

Convenants in het kader van welzijnswerk

Convenant tussen de Vlaamse Gemeenschap en de leden van het samenwerkingsverband ter ondersteuning van de acties inzake de zorg voor dementerende personen en hun omgeving

Bij besluit van de Vlaamse regering d.d. 17 november 2000 werd het convenant tussen de Vlaamse Gemeenschap en de volgende vijf leden van het functionele samenwerkingsverband ter ondersteuning van acties inzake de zorg voor dementerende personen en hun omgeving goedgekeurd : RVT De Bijster Essen, RVT Sint-Jozef Gent, Familiezorg West-Vlaanderen, RVT Heilig Hart Kortrijk en RVT De Wingerd Leuven. Dit convenant heeft uitwerking met ingang van 1 maart 2000 en eindigt op 31 maart 2003.

Het OCMW van Hasselt trad toe als zesde lid tot het samenwerkingsverband via het addendum van 30 augustus 2001.

In het convenant worden de uitvoering ervan (voornamelijk via de realisatie van het beleidsplan), de uitbreiding van het samenwerkingsverband, de subsidiëring, het toezicht op de nale-

ving van het convenant en de opzegging en duur van het convenant omschreven.

In het beleidsplan zijn volgende resultaatsgebieden opgenomen : informatieverstrekking ; adviesverstrekking en ondersteuning ; sensibilisering ; vorming en deskundigheidsbevordering ; concept- en methodiekontwikkeling en studie ; registratie ; signaalfunctie.

(RVT : rust- en verzorgingstehuis – red.)

Convenant tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Ouderen Overleg Komitee VZW (OOK)

Tussen de minister en het OOK werd op 5 september 2000 een convenant afgesloten dat in werking trad op 1 januari 2000 en eindigde op 31 december 2000. Tussen de minister en het OOK werd op 29 juni 2001 een convenant afgesloten dat in werking trad op 1 januari 2001 en eindigde op 31 december 2001. Tussen de minister en het OOK werd op 17 juni 2002 een convenant afgesloten dat in werking trad op 1 januari 2002 en eindigde op 31 december 2002.

Het OOK overkoepelt alle ouderenorganisaties en -verenigingen in Vlaanderen en heeft als doel de belangen van de ouderen te behartigen op alle beleidsdomeinen.

De inhoud van het convenant betreft de jaarplanning, verbintenis en beoogde doelstellingen (informatieverstrekking, bevorderen van overleg en samenwerking tussen organisaties in het ouderenwerk, sensibilisering, signaalfunctie en belangenbehartiging, bekendmaking van het OOK, registratie), financiële modaliteiten, organisatie van de uitvoering, opzegging en het begin en einde van het convenant.

Overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VZW Steunpunt Algemeen Welzijnswerk

Tijdens deze legislatuur werden tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VZW Steunpunt Algemeen Welzijnswerk tot op heden drie overeenkomsten gesloten, met name :

- voor de periode van 01/01/00 tot en met 31/12/00 – ondertekend op 07/06/00 ;
- voor de periode van 01/01/01 tot en met 31/12/01 – ondertekend op 23/02/01 ;
- voor de periode van 01/01/02 tot en met 31/12/02 – ondertekend op 14/02/02.

De VZW Steunpunt Algemeen Welzijnswerk stelt zich als missie een essentiële bijdrage te leveren tot het versterken van de maatschappelijke slagkracht van het algemeen welzijnswerk, en dit met het oog op het effectueren van het recht van alle burgers op maatschappelijke dienstverlening.

Uitgaande van deze missieomschrijving heeft de VZW Steunpunt Algemeen Welzijnswerk vier strategische doelstellingen, met name :

- 1° de profilering, de beeldvorming van het algemeen welzijnswerk ten aanzien van andere sectoren, overheden, publiek ;
- 2° de beleidsvoorbereiding en -beïnvloeding met betrekking tot de doelgroepen en de problematieken waarmee het algemeen welzijnswerk geconfronteerd wordt ;
- 3° de werkinhoudelijke ondersteuning van het uitvoerend algemeen welzijnswerk (hulpverlening en preventie) ;
- 4° de ondersteuning van het management van de centra voor algemeen welzijnswerk op het vlak van organisatieontwikkeling, kwaliteitszorg, personeelsbeleid en beleidsplanning.

De strategische doelstellingen worden concreet geoperationaliseerd in de vorm van permanente functies enerzijds, en van thematische programma's anderzijds.

De permanente functies zijn de volgende :

- 1° de algemene informatie- en documentatieverstrekking aan het werkveld en externen ;
- 2° het nemen van initiatieven met betrekking tot actuele en relevante beleidsthema's : opvolging, dossiervorming, signalering, ... ;
- 3° het creëren van mogelijkheden voor interview en ervaringsuitwisseling ;
- 4° het aanbieden van een gericht vormings- en bijscholingsprogramma met inbegrip van een introductiecursus ten behoeve van nieuwkomers in de sector ;
- 5° het inventariseren, verzamelen en verwerken van feitenmateriaal uit de sector : registratiegegevens, beleidsplannen, jaarverslagen, ... ;
- 6° het opnemen van diverse vertegenwoordigerstaken.

De permanente functies worden in grote mate gerealiseerd binnen de thematische programma's, met name :

- 1° profilering van het algemeen welzijnswerk,
- 2° implementatie van de kwaliteitszorg,
- 3° organisatieontwikkeling van de autonome centra voor algemeen welzijnswerk,
- 4° innovaties in de thuislozenzorg,
- 5° deontologie,
- 6° jeugdhulpverenigingen en opvoedingsondersteuning,
- 7° preventie en beleidssignalering,
- 8° criminaliteit en welzijn,
- 9° algemene ambulante hulpverlening,
- 10° registratie : ontwikkeling en implementatie,
- 11° straathoekwerk, zowel binnen als buiten het algemeen welzijnswerk.

Convenants in het kader van de preventieve en sociale gezondheidszorg

Convenanthouder : Vlaamse Vereniging voor Respiratoire Gezondheidszorg en Tuberculosebestrijding (VRGT)

Periode : 01/01/2001 – 31/12/2004

Doel : door realisatie van de doelstellingen komen tot een efficiënte tuberculosebestrijding in Vlaanderen.

Bedrag op jaarbasis : 986.000 euro.

Convenanthouder : Vlaamse Wetenschappelijke Vereniging voor Jeugdgezondheidszorg

Periode : 01/12/2000 – 31/12/2004

Doel :

- vanuit wetenschappelijke evidentie en met het oog op het bevorderen, bewaken en behouden van de gezondheid, groei en ontwikkeling van jeugdigen, de minister adviseren over onderwerpen die betrekking hebben op jeugdgezondheidszorg ;

- jeugdgezondheidsstandaarden opmaken met als doel het op een uniforme wijze uitvoeren van en toepassen van doeltreffende en doelmatige preventieprogramma's binnen de jeugdgezondheidszorg.

Bedrag op jaarbasis : 153.460 euro.

Convenanthouder : Provinciaal Centrum voor de Opsporing van Metabole Aandoeningen (PCMA)

Periode : 01/05/2002 – 30/04/2004

Doel :

- vanuit wetenschappelijke evidentie en met het oog op het bevorderen, bewaken en behouden van de gezondheid, groei en ontwikkeling van pasgeborenen, de minister adviseren over de organisatie van de neonatale screening van aangeboren metabole aandoeningen. Het PCMA hanteert hierbij de criteria van Wilson en Jungner ;
- het opmaken van een grondige evaluatie van de tandemmassaspectometrie (tandem-MS) en gedurende twee jaar toetsen van de internationale bevindingen aan de screeningsresultaten verkregen in een populatie in Vlaanderen.

Bedrag op jaarbasis : 173.000 euro.

Convenanthouder : Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie (VIG)

Periode : 01/01/2002 – 31/12/2005

Doel :

- ontwikkelen, valideren en implementeren van wetenschappelijk onderbouwde (evidence-based) concepten, methodieken en werkinstrumenten inzake gezondheidspromotie met relevantie voor de realisatie van de Vlaamse gezondheidsdoelstellingen, met bijkomende aandacht voor kansarme groepen ;
- kwaliteitsbeoordeling en -opvolging van gezondheidspromotieprojecten, met prioriteit voor projecten ontwikkeld binnen de LOGO-werking en projecten passend binnen de Vlaamse gezondheidsdoelstellingen ;
- advies- en informatieverstrekking op basis van kwaliteitsvolle gegevens ;
- aanbieden van vorming.

Bedrag op jaarbasis : 1.140.000 euro, waarvan 867.630 euro van het convenant en 172.370 euro als erkende voorziening.

(LOGO : lokaal gezondheidsoverleg – red.)

Convenanthouder : Vereniging voor Alcohol- en Andere Drugproblemen (VAD)

Periode : 01/01/2002 – 31/12/2005

Doel :

- deskundigheidsbevordering (omvat advies-, informatieverstrekking en vorming) en afstemming ;
- ontwikkelen, valideren en promoten van wetenschappelijk onderbouwde (evidence-based) concepten, methodieken en werkinstrumenten met betrekking tot preventie en middelengebruik en ondersteuning van de implementatie ervan ;
- operationaliseren van een Vlaams concept omtrent preventie van middelengebruik als aanzet tot integratie in de maatschappelijke sectoren en in de alcohol- en drugsector ;
- afstemming op lokaal en Vlaams niveau.

Bedrag op jaarbasis : 1.983.148 euro, waarvan 1.487.358 euro uit het convenant en 495.790 euro als erkende D-voorziening.

Convenanthouder : Sensoa

Periode : 01/01/2002 – 31/12/2005

Doel :

- deskundigheidsbevordering (omvat advies-, informatieverstrekking en vorming) ;
- operationaliseren van een Vlaams concept omtrent seksuele gezondheid ;
- ontwikkelen, valideren en promoten van wetenschappelijk onderbouwde concepten, methodieken en werkinstrumenten met betrekking tot het bevorderen van de seksuele gezondheid en de ondersteuning en implementatie ervan ;
- counseling (het begeleiden van mensen met HIV/Aids en hun directe omgeving).

Bedrag op jaarbasis : 2002 : 1.673.283 euro, waarvan 1.177.493 euro uit het convenant en

495.790 euro als erkende D-voorziening ; na integratie met CGSO Trefpunt : 1.673.283 euro + 394.230,74 euro = 1.571.723,74 euro.

(CGSO : centrum voor geboorteregeling en seksuele opvoeding – red.)

Convenanthouder : Wetenschappelijke Vereniging van Vlaamse Huisartsen (WVVH)

Periode : 01/01/2002 – 31/12/2005

Doel :

- ontwikkeling van wetenschappelijk onderbouwde en algemeen toepasbare aanbevelingen en werkmodellen, afgestemd op de relevante partners en ten behoeve van de Vlaamse huisartsen in het kader van het Vlaamse gezondheidsbeleid ;
- gegevensverzameling en -transmissie van en naar Vlaamse huisartsen ;
- actieve participatie van de Vlaamse huisartsen aan het Vlaamse gezondheidsbeleid.

Bedrag op jaarbasis : 314.825 euro

Convenanthouder : Instituut voor Tropische Geneeskunde (ITG)

Periode : 01/01/2002 – 31/12/2005

Doel :

- preventie van SOA-HIV en promotie van seksuele gezondheid bij de Subsaharaanse Afrikaanse migranten (SAM).
- preventie van besmettelijke en andere aandoeningen die verband houden met reizen (reisgeneeskunde).

Bedrag op jaarbasis : 205.752 euro

(SOA : seksueel overdraagbare aandoeningen – red.)

Convenanthouder : Pas Op VZW

Periode : 01/01/2002 – 31/12/2005

Doel :

- het uitbouwen en bestendigen van contacten en samenwerking met de doelgroep (alle, zowel mannelijke als vrouwelijke, sekswerkers werkzaam in de regio Oost- en West-

Vlaanderen), teneinde de preventieacties maximaal ingang te doen vinden binnen de verschillende werkplaatsen ;

- het informeren over en het aanzetten tot gebruik van condoom en correct glijmiddel ;
- het informeren over en het aanzetten tot gebruik van een anticonceptief middel om ongewenste zwangerschap, ten gevolge van contacten met klanten, te vermijden ;
- het geven van informatie over het eigen hulpverleningsaanbod en het geven van begeleiding aan de doelgroep op vlak van beroepsgebonden problematiek in het kader van de gezondheidszorg ;
- het informeren over het bestaande hulpverleningsaanbod in de regio van de werkplaats en indien nodig het doorverwijzen naar een arts of andere hulpverlener voor gezondheidsproblemen of psychosociale problemen in het beroep ;
- het voorzien in een aangepast gezondheidsaanbod inzake beroepsgebonden risico's van de doelgroep, waarbij de nadruk ligt op het preventief handelen, inzonderheid a) screening op SOA en cervixkanker en b) vaccinatie voor hepatitis B ;
- het opzetten en bevorderen van de samenwerking met andere relevante (die met de doelgroep in contact komen) actoren op het terrein (zoals Payoke, Espace P, Adzon, Stiep, ...), om te komen tot een stevig (inhoudelijk, methodisch en organisatorisch) ondersteuningsnetwerk. Daarnaast worden ook de contacten met het Europees netwerk (Europap) voortgezet ;
- het verzamelen van relevante gegevens via een registratiesysteem, met het oog op interne evaluatie en bijsturing en de mogelijkheid tot externe gegevensverwerking.

Bedrag op jaarbasis : 126.426 euro

Convenanthouder : Gezondheidshuis Antwerpse Prostitutie (GH@PRO)

Periode : 01/01/2002 – 31/12/2005

Doel : idem als Pas Op, maar voor regio Antwerpen.

Bedrag op jaarbasis : 79.326 euro.

Convenants in het kader van Kind en Gezin

Externe lopende projecten (op 1 juni 2002)

Wigwam (Leuven) VZW

Omschrijving

Met het kinderopvangproject streeft de VZW De Wal drie doelstellingen na :

- een specifieke dagopvang bieden aan kinderen uit kansarme gezinnen. Het bevorderen van de zelfstandigheid en de zelfredzaamheid van kind en gezin staan centraal ;
- door een goed uitgebouwde specifieke kinderdagopvang de drempel voor kansarmen verlagen naar opleiding en arbeidsmarkt ;
- begeleiding door de VZW De Wal en tewerkstelling in het dagcentrum van laaggeschoolde werklozen voor het behalen van een diploma kinderverzorging, met subsidiëring vanuit het Europees Sociaal Fonds.

Het dagcentrum richt zich tot :

- gezinnen waarvan de ouder(s) een opleiding of tewerkstellingsproject volgt (volgen), namelijk laaggeschoolden (langdurig) werklozen, ook migranten. De organisaties in het Leuvense die dit soort opleidingen organiseren, stellen vast dat het ontbreken van een gepaste kinderopvang een belangrijke hinderpaal is voor de deelnemers om met een opleiding/tewerkstelling te starten of door te gaan ;
- kansarme gezinnen uit de buurt (i.s.m. buurtwerk Casa Blanca) : uit de kansarmoedeatlas van gezinnen met jonge kinderen (Kind en Gezin 1993) blijkt dat slechts 7,5 % van de kansarme gezinnen gebruikmaakt van de bestaande dagopvang (t.o.v. het algemeen gemiddelde van meer dan 50 %). Tevens blijkt dat in 60,1 % van deze gezinnen het spel onvoldoende gestimuleerd werd en in 55,8 % van deze gezinnen de taalstimulering onvoldoende was. Alle ontwikkelingspsychologische theorieën wijzen erop dat juist deze stimulering zeer belangrijk is voor de totale ontwikkeling. Het dagcentrum opteert ervoor om aan deze probleemdomeinen extra aandacht te geven ;
- gezinnen die zich in noodsituaties bevinden.

Financiering :

Jaarlijks : 134.077 euro.

Adoptielijn (Gent) VZW

Omschrijving

De Adoptielijn profileert zich als de eerste schakel ter ondersteuning van geadopteerden.

De adoptielijn wil een "actief luisterend oor" zijn voor geadopteerden met vragen die kunnen gaan van louter informatief tot een noodkreet. Door de drempel zo laag mogelijk te houden (gericht op eerstelijns hulp), wil de Adoptielijn ook die geadopteerden bereiken die de weg naar de bestaande hulpverlening niet vinden.

De Adoptielijn wil ook een klankbord zijn voor geadopteerden. Ze doet aan belangenbehartiging door behoeften en/of knelpunten te detecteren en zo antwoord te bieden op de algemene thematiek of om bestaande werkingen bij te sturen.

Voor de werking is er een team van vrijwilligers (geadopteerden) in een beurtroelsysteem die de Adoptielijn beantwoorden. Op geregelde tijdstippen worden de oproepen in het team besproken en geëvalueerd.

Financiering

Jaarlijks 29.747 euro

Zoektochten (Antwerpen)- AMOK VZW

Omschrijving

Adoptie evolueert naar een meer open vorm. Ze wordt nu gezien als een levenslangdurend proces waarbij geadopteerde personen, adoptanten, geboorteouders en familie, indien ze dit wensen, geregeld informatie kunnen krijgen. In een aantal situaties zoeken zij ook contact met elkaar. De gespecialiseerde werking van het project "Zoekregister" draagt ertoe bij dat mensen die persoonlijk te maken hebben met het proces van afstand doen, zo mogelijk toegang kunnen krijgen tot deze informatie of kunnen laten weten dat ze op zoek zijn.

Wie als partner in een adoptieproces niet rechtstreeks gecontacteerd wil worden (bv. een ouder die afstand doet en achteraf niet rechtstreeks door zijn kind gecontacteerd wil worden, kan wel zijn/haar gegevens laten registreren bij het Zoekregister. Mits akkoord van de betrokkene

kunnen eventueel deze gegevens volgens een vastgelegde procedure doorgegeven worden aan de mogelijke zoeker.

Of al dan niet hulp ingeroepen wordt door de zoeker zal afhangen van de eigen behoefte aan steun en van de complexiteit van de omstandigheden.

Het Zoekregister schept de mogelijkheid dat zoveel mogelijk zoekenden zich laten registreren om zo te laten weten dat ze gevonden willen worden. Het Zoekregister biedt zowel individuele begeleiding bij zoekvragen en zoektochten als groeps gesprekken aan. Deze groeps gesprekken gebeuren in samenwerking met Kwadrant. Kwadrant is een overlegforum, gegroeid vanuit de VZW Gewenst Kind, voor de vier bij adoptie betrokken partijen: de geboorteouders, de geadopteerden, de adoptanten en de professioneel bij adoptie betrokken instelling.

Het project speelt voor het grootste deel in op vragen van buitenaf (buiten de eigen adoptiedienst). Het overgrote deel van de zoektochten betreft adopties buiten het, nu nog, bestaande circuit gerealiseerd door privé-personen of door diensten die niet meer bestaan.

Bij diensten die nog werken, probeert men samen te werken, behalve als er een fundamentele vertrouwensbreuk is met deze dienst. Maar dan nog houdt men contact of is er samenwerking, met de gegevens van deze dienst. Opzoekingen voor plaatsingen van de eigen dienst zijn zeer zeldzaam (de oudsten van de eigen plaatsingen zijn nog maar rond de twintig) en dit wordt beschouwd als gewone nazorg van de eigen dienst, dus niet als een opdracht van het project.

Wat dit laatste betreft, is de werking van het Zoekregister voor Vlaanderen uniek. Deze werking is complementair ten aanzien van de adoptiediensten. Het project speelt in op de leemte die voortvloeit uit de beperking dat adoptiediensten niet steeds een antwoord kunnen bieden op vele zoekvragen. Immers, vele zoekvragen hebben te maken met adopties die totstandgekomen zijn in het verleden. In dat geval kan het gaan over adopties zonder bemiddeling van adoptiediensten, door bemiddeling via privé-personen of door bemiddeling van adoptiediensten die niet meer bestaan. Het kunnen ook adopties zijn ten gevolge van anonieme bevallingen. In deze gevallen is er een gebrek aan geregistreerd materiaal met betrekking tot de betrokken partijen of zijn er gegevens verdwenen. Het project benut in deze gevallen alle

bronnen om toch tot identiteitsgegevens van de betrokkenen te komen. Bovendien is het unieke van dit project dat de psycho-sociale begeleiding die bij het zoekproces nodig is, sterk uitgebouwd is.

Financiering

Jaarlijks 25.583 euro

De Tuimel (Antwerpen) VZW

Omschrijving

De Tuimel begeleidt en ondersteunt kansarme en generatiekansarme gezinnen met jonge kinderen tussen 0 en 6 jaar die geconfronteerd worden met materiële, relationele en/of pedagogische problemen. Op die manier wil De Tuimel de confrontatie met de bijzondere jeugdzorg of de residentiële opvang van kinderen vermijden. De begeleiding is gebaseerd op de eigen mogelijkheden van het gezin, waarbij men het basisvertrouwen in zichzelf zoveel mogelijk wil herstellen en waarbij men zich richt op het benadrukken van de krachten van het begeleide gezin.

De Tuimel hanteert vijf werkvormen (gezinsbegeleiding, opvang, klasje, moedergroep, ouderbegeleiding), die apart of in combinatie gebruikt kunnen worden. De ouders kunnen zelf een keuze maken, zodat een ondersteuning op maat aangeboden kan worden. Door deze keuze aan de ouders te laten, is het voor hen duidelijk dat ze zelf betrokken partij zijn.

Financiering

Jaarlijks 180.966 euro

Moeder en Kind (Zoersel en Sint-Denijs-Westrem)

Omschrijving

Sommige moeders worden kort na de geboorte van hun kind geconfronteerd met psychische problemen die dermate ernstig zijn dat ze een opname in een psychiatrisch ziekenhuis vergen. In een aantal gevallen is de geboorte van een kind de aanleiding tot de ontwikkeling van de problematiek en is de relatie van de moeder tot het kind het cruciale element in de behandeling. In andere gevallen heeft de ontwikkeling van de psychiatrische problematiek kort na de geboorte een dermate negatieve invloed op de ontwikkeling van de relatie tussen de moeder en haar kind, dat een systematische en professionele begeleiding van de verhouding tussen de moeder en het kind aangewezen is.

In deze projecten wil men het kind mee opnemen met de moeder om de relatie tussen de moeder en het kind te optimaliseren, de moeder via intensieve opvoedingsondersteuning te helpen haar moederrol op te nemen en de therapeutische mogelijkheden van de band tussen moeder en kind aan te wenden.

Financiering

Samen jaarlijks 309.123 euro

Het Spoor (Turnhout) - OCMW

Omschrijving

Dit project omvat een vorm van ambulante begeleiding voor kansarme gezinnen met meerdere problemen op psycho-sociaal vlak. Deze gezinnen hebben minstens één kind jonger dan 6 jaar. Ze komen bij Het Spoor terecht omdat ze onvoldoende geholpen kunnen worden in het reguliere hulpverleningscircuit (bv. OCMW, bijzondere jeugdbijstand).

Het aanbod is integraal (richt zich op verschillende levensdomeinen (huishouding, relaties, sociaal/maatschappelijk en financieel/budgettair)), intensief (2 tot 4 keer per week, soms voor meer dan 5 uur per dag) en op maat van de gezinnen.

Naast de gezinsbegeleidingen wordt ook een oudergroepswerking georganiseerd. De bedoeling hiervan is enerzijds een prettig samenzijn te organiseren, anderzijds informatie te verschaffen aan de hele groep cliënten, of een deelgroep, betreffende thema's die in het dagelijks leven herhaaldelijk vragen of problemen doen rijzen.

De functies van deze methodiek worden als volgt gestipuleerd : informatieverschaffing, oefening in sociale contactvaardigheid, ontspannende momenten voor de cliënten bevorderen de positieve relatie tussen cliënten en begeleiding, die hier meer elkaars gelijke zijn dan in de thuissituatie van cliënten ; begeleiding leert cliënten op een andere manier kennen en ontdekt hier meermaals positieve kwaliteiten van de cliënten ; cliënten leren van elkaar.

In juli en augustus gaat er éénmaal per week een spel- en ontspanningsnamiddag door voor ouders en kinderen. Ouders blijven verantwoordelijk voor hun kinderen en leren hoe ook zij op een prettige en verantwoorde wijze vakantie kunnen hebben met hun gezin.

Financiering

Jaarlijks 86.495 euro

Het Vliegend Paard (Beernem) VZW

Omschrijving

Het Vliegend Paard vangt kinderen op van 0 tot 12 jaar met fysieke en psychische moeilijkheden of beperktheden.

De oorzaken kunnen van velerlei aard zijn : fysieke factoren, genetische factoren, psychische trauma's, het gezinsklimaat, factoren in de opvoeding, enzovoort.

De doelstelling is een totale zorg voor het kind en het gezin aan te bieden, waardoor enerzijds het kind zijn maximale ontwikkeling krijgt en anderzijds de ouders hun sociaal leven kunnen voortzetten.

Financiering

Jaarlijks 111.439 euro

Amber (Leuven) VZW

Omschrijving

Het project is bedoeld voor kansarme gezinnen die de opvoeding voor hun baby niet kunnen, maar wel willen opnemen. De basale levensvoorwaarden voor de baby (voeding, onderdak, toezicht, veiligheid, enige vorm van aandacht en ontwikkelingsstimulering, ...) zijn onvoldoende vervuld.

Enkele voorbeelden van zorgsituaties zijn :

- problemen in de zorg : de kinderen worden niet voldoende verzorgd, de baby is onderkoeld, de baby wordt langdurig alleen gelaten, letsels worden niet verzorgd, ... ;
- problemen in de affectieve relatie en geborgenheid, "hechtingsproblemen" : de ouders blijven zeggen dat het kind ongewenst is, agressie op de baby, de ouders reageren niet of overstuurt op huilen van de baby,.... ;
- problemen in de ontwikkelingsstimulering van de baby : de baby blijft de hele dag in zijn bedje zonder stimulering, de baby wordt geïsoleerd ;

Om de basale levensvoorwaarden (voeding, onderdak, toezicht, aandacht, veiligheid, ...) van de baby's te garanderen, overweegt men een uithuisplaatsing. Men botst daarbij op weerstand van de ouders.

Een begeleiding vangt aan voor de leeftijd van zes maanden. Het project richt zich specifiek op

"kansarme", geïsoleerde gezinnen die nood hebben aan een integrale begeleiding. Het project is bedoeld voor gezinnen die méér nodig hebben dan de intensiteit en specificiteit die de bestaande diensten kunnen bieden.

Financiering

Jaarlijks 110.935 euro

De Wurpskes (Leuven) VZW

Omschrijving

Binnen deze kinderopvangvoorziening wordt er gewerkt met generatiekansarme gezinnen en hun kinderen.

In de beginfase van het project werd er vooral gewerkt met kinderen van gezinnen die binnen de VZW Wonen en Werken een opleidings- en tewerkstellingsproject volgen.

Door het bekend worden van de werking van De Wurpskes worden ook kinderen opgenomen die verwezen worden door externe diensten, zoals o.a. het comité voor bijzondere jeugdzorg en het vertrouwenscentrum kindermishandeling. Als belangrijkste reden hiervoor wordt gesteld dat De Wurpskes veel aandacht besteedt aan het opvoedingsgebeuren in kansarme gezinnen.

De Wurpskes probeert via de methodiek van geïntegreerde basisschakels de problemen binnen de kansarme gezinnen aan te pakken. De hulpverlening moet als het ware een schakel vormen tussen de samenleving enerzijds en de basis, namelijk de kansarme, anderzijds.

Financiering

Jaarlijks 104.036 euro

Huis der Gezinnen (Kuregem) VZW

Omschrijving

Het Scharnierproject Kuregem omvat het preventieve project "Ontwikkelingsbegeleiding – De eerste stappen" Het is een innoverende concretisering van opvoedingsondersteuning vanwege zijn specifiek methodische invulling. Het project is gericht op ouders en kinderen tussen 0 en 6 jaar in de wijk Kuregem (Anderlecht), gekenmerkt door een gemengde autochtone/allochtone populatie en door kansarmoede. Met "scharnier" beklemtonen de indieners dat het de bedoeling is om op een drempel, bij de ge-

boorte van een nieuwe generatie of een nieuw leven, nieuwe en gelijke kansen te creëren door het basisvertrouwen van ouders en baby te versterken en vroege ontwikkelingsachterstand of sociaal disfunctioneren in de kleuterschool of bij aanvang van de basisschool te voorkomen.

Opvoedingsondersteuning wordt gerealiseerd via groepsactiviteiten: moedergroepen, oudergroepen, moeder-kindgroepen, initiatieven naar vaders, alsook informatieavonden voor ouders. Het bestaat uit een laagdrempelige ontvangsten speelruimte waarin kinderen samen leren spelen en ouders op verhaal kunnen komen met hun vragen en bekommernissen over opvoeding en kinderonwikkeling. Binnen deze context wordt op een wetenschappelijk onderbouwde wijze ondersteuning en begeleiding opgezet.

Financiering

Jaarlijks 90.233 euro

Elief (Berchem) VZW

Omschrijving

Speelhuis Elief richt zich tot ouders met kinderen tussen één en drie jaar die niet terechtkunnen in de reguliere kinderopvang omdat ze tijdelijke, onregelmatige of dringende opvang nodig hebben. Voorbeelden zijn ouders die een opleiding volgen (deze groep krijgt voorrang), die werk zoeken en moeten solliciteren, die pas werk hebben en op een wachtlijst staan bij een kinderdagverblijf, die rust of tijd nodig hebben voor zichzelf, die in een of andere noodsituatie verkeren, die hun peuter willen voorbereiden op de kleuterschool door hem met andere kinderen te laten spelen of hem Nederlands te laten leren. Ook voor ouders voor wie de stap naar een kinderdagverblijf te groot is, wil Speelhuis Elief een tussenstap zijn met een lage drempel. Vanaf september-augustus 2000 worden ook kinderen vanaf 9 maanden opgevangen en wordt buitenschoolse opvang aangeboden voor kinderen tot vijf jaar. Wat dit laatste betreft, gaat het om kinderen die vroeger naar Elief kwamen of broers/zussen van de kinderen die er reeds opgevangen worden.

Speelhuis Elief wil buurtgerichte, interculturele, meer occasionele en aanvullende opvang bieden voor gezinnen uit Berchem. Daarnaast biedt Elief ook opleiding en tewerkstelling aan laaggeschoolde en langdurig werkloze vrouwen, zowel Belgische als allochtone.

Speelhuis Elief is een kleinschalig opvangproject. Het is gevestigd in een gewoon rijhuis en er worden dagelijks maximum achttien kinderen opgevangen. De capaciteit werd uitgebreid van veertien naar achttien, maar deze bijkomende plaatsen worden vrijgehouden voor eventuele noodgevallen en ouders die nood hebben aan een tijdelijke ontlasting van hun dagelijkse zorgtaken.

Elief is geopend van maandag tot en met vrijdag van 7 tot 18 uur. Ouders betalen de officiële tarieven van Kind en Gezin.

Elief wil opvang bieden aan alle peuters, ongeacht hun culturele of sociale achtergrond. Er wordt getracht een evenwicht te vinden tussen Belgische kinderen en allochtone kinderen, middenklasse en kansarmen. Er wordt echter voorrang gegeven aan kinderen uit Berchem. Ook de ouderwerking neemt een belangrijke plaats in: er werd een ontvangstruimte ingericht voor de ouders, waar ze 's morgens een kopje koffie kunnen drinken. Af en toe komen allochtone moeders mee koken.

Financiering

Jaarlijks 97.394 euro

Elmer (Brussel) VZW

Omschrijving

Elmer richt zich naar ouders met kinderen tot drie jaar die niet of niet onmiddellijk terechtkunnen in de reguliere kinderopvang. Meer specifiek gaat het om werklozen die een opleiding volgen, gaan solliciteren, plots werk gevonden hebben of als PWA-er werken, en gezinnen in crisissituaties wegens medische, psychologische of familiale problemen. Ook kinderen die in moeilijke omstandigheden opgroeien, maken deel uit van de doelgroep. Tijdens de schoolvakanties en op woensdagnamiddag worden in beperkte mate ook kinderen tot zes jaar opgevangen. Bij voorkeur zijn dit broers of zusjes van kinderen die in Elmer opgevangen worden, of kinderen die vroeger reeds in Elmer opgevangen werden.

Er zijn drie grote doelstellingen.

Naar kinderen :

- kwalitatieve occasionele kinderopvang bieden met aandacht voor het stimuleren van hun ontwikkeling ;

- hefboom in de kansarmoedebestrijding zijn, door het begeleiden van de overstap naar de kleuterschool ;
- multiculturele opvang organiseren.

Naar de ouders :

- laagdrempelige opvang realiseren ;
- ouderbetrokkenheid en -participatie realiseren ;
- draagkracht verhogen en draaglast verlagen ;
- ondersteunen van het vormen van sociale netwerken ;
- voorwaardenscheppend zijn ten aanzien van laaggeschoolde, langdurig werklozen die een cursus of beroepsopleiding volgen.

Naar de kinderverzorgsters :

- opleiding van langdurig werkloze vrouwen met beperkte scholing als hulpkinderverzorgster tot kinderverzorgster ;
- tewerkstelling van langdurig werkloze vrouwen met beperkte scholing als hulpkinderverzorgster en ervaringsdeskundige.

Er is een vestiging in Kuregem en in Schaarbeek. Integratie in de reguliere opvang (kinderdagverblijf) is gepland voor de korte en halflange termijn.

Financiering

Jaarlijks 144.720 euro

(PWA : plaatselijk werkgelegenheidsagentschap – red.)

Oummahat (Antwerpen) VZW

Omschrijving

Mei 2000 startte het Bureau voor Gezinsondersteuning Oummahat op het Kiel als een allochtoon project inzake opvoedingsondersteuning van de Federatie van Marokkaanse Verenigingen. Het Bureau voor Gezinsondersteuning werd in 2000 en in 2001 als autonoom project gesubsidieerd door Kind en Gezin en SIF Antwerpen.

Vanuit de twee subsidiërende overheden werd erop aangedrongen dat het project opgenomen zou worden in een reguliere werking en een structurele inbedding zou krijgen bij het Inloopteam Zuidrand (actief op het Kiel sinds half '96, organiserend bestuur Kind en Gezondheid). Met deze inschakeling zou worden bijgedragen tot zowel het bredere beleid van de stad Antwerpen, als dat van Kind en Gezin op het vlak van opvoedingsondersteuning.

Het project werd eind 2001 door de Federatie van Marokkaanse Verenigingen overgedragen naar de VZW Kind en Gezondheid, die thans optreedt in de hoedanigheid van organiserend bestuur.

Het Bureau voor Gezinsondersteuning leverde in de voorbije jaren het bewijs dat de locatie van een allochtoon project zeer drempelverlagend werkt : allochtone ouders uit de omgeving van het project hebben er hun nood aan opvoedingsondersteuning zeer duidelijk bekendgemaakt en gebruikgemaakt van het aanbod van het project. Het nu voorliggende project wil deze ontwikkeling voortzetten.

De doelgroep waarop het project zich binnen de nieuwe projectaanvraag richt, bestaat uit :

- allochtone gezinnen die vragen hebben in verband met de opvoeding van hun kinderen ;
- allochtone gezinnen met jonge kinderen (0 tot 6 jaar) en zwangere allochtone vrouwen ;
- de omgeving (diensten, hulpverleners, scholen, ...) die door de contacten, de doorverwijzing en de samenwerking binnen het project met de opvoedingsvragen van allochtone ouders geconfronteerd worden.

Voor de periode 2002-2003 is de doelstelling van het project :

- de uitbouw van een allochtone permanente opvoedingsondersteuning als opvoedingswinkel voor de regio van het Inloopteam Zuidrand en als telefoonpermanentie voor de stad Antwerpen ;
- uitwerking en aanbod van kortlopende themamomenten voor allochtone ouders en zwangere allochtone vrouwen in de raadplegingen voor het jonge kind en prenatale raadplegingen van de drie Antwerpse inloopteams ;
- sensibilisering van de omgeving omtrent normen, waarden, vragen en behoeften in verband met opvoeding van allochtone gezinnen.

Financiering

Jaarlijks 50.077 euro

(SIF : Sociaal Impulsfonds – red.)

Lopende partnerships (op 1 juni 2002)

Vlaams Centrum voor Opvang en Begeleiding van Seropositieve Kinderen, Gezin en Omgeving (Antwerpen) VZW

Omschrijving

Dit Vlaams Centrum is het grootste in Vlaanderen dat zich specifiek richt op de begeleiding van kinderen en gezinnen geconfronteerd met aids. Het realiseert enerzijds doelstellingen van medische aard en anderzijds van sociale, preventieve en gezinsondersteunende aard. Het fungeert dan ook als feitelijk referentiecentrum voor seropositieve kinderen. Het heeft voor Vlaanderen de meeste expertise ontwikkeld inzake de medische en psychosociale begeleiding van kinderen.

Dit Centrum werd opgezet vanuit de vaststelling dat er binnen de Vlaamse hulpverleningsinitiatieven op het domein van de aids-problematiek te weinig aandacht ging naar de doelgroep van kinderen en gezinnen. Eind jaren '80 werden de aids-kinderen in Vlaanderen voornamelijk begeleid vanuit het Instituut voor Tropische Geneeskunde in Antwerpen, daar het meestal ging om kinderen van allochtone afkomst. Ze werden meestal gevolgd in het toenmalige OCMW-ziekenhuis van Antwerpen. Vervolgens werd stapsgewijs een multidisciplinaire aanpak opgezet, daar dit noodzakelijk bleek.

Oorspronkelijk werd nieuw aangeworven personeel betaald met OCMW-geld. Voor 1998 kon worden gerekend op subsidiëring van de toenmalige minister van Gezondheidsbeleid. Voor het jaar 1999 was er een revalidatieovereenkomst met het Instituut voor Tropische Geneeskunde. Via deze overeenkomst werd een bepaald bedrag ontvangen (352.858 frank) voor de begeleiding van negentien patiënten. Deze overeenkomst is jaarlijks te onderhandelen, maar de financiële tegemoetkoming is onvoldoende om de reële kosten te dekken.

Sinds januari 2000 werd het Centrum gesubsidieerd door Kind en Gezin bij wijze van structurele ondersteuning met het oog op expertiseoverdracht vanuit het Centrum naar de dienstverlening binnen Kind en Gezin (aansluitend bij de strategische planning van Kind en Gezin).

Financiering

Jaarlijks 111.555 euro

De Keerkring – Opvoedingstelefoon (Sint-Niklaas) VZW

Omschrijving

Het uitgangspunt van de werking van De Keerkring is dat alle ouders, niet het minst kansarme ouders, recht hebben op een voor hen aangepaste vorm van opvoedingsondersteuning. Deze opvoedingsondersteuning past in alledaagse opvoedingsvragen en in lichte opvoedingsproblemen. Daarbij wordt uitgegaan van de visie dat vragen en twijfel vanwege ouders en opvoeders over opvoedingsthema's inherent zijn aan het ouderschap. Voor de realisatie van de vooropgestelde doelstelling werd gekozen voor twee belangrijke pijlers in de opvoedingsondersteunende activiteiten :

- de Opvoedingstelefoon Vlaanderen,
- het pedagogisch groepswerk met kansarme ouders en hun kinderen. Dit laatste is uitgegroeid tot een partnership met Kind en Gezin.

Financiering (enkel Opvoedingstelefoon)

Jaarlijks 43.791,41 euro

Vormingscentrum voor de Begeleiding van het Jonge Kind (Gent) VZW

Omschrijving

Het VBJK, waarin drie Vlaamse universiteiten vertegenwoordigd zijn, heeft in zijn reguliere werking tot taak een documentatiecentrum uit te bouwen rond opvoeding en opvang van het jonge kind, het verspreiden van trainingsmaterialen en het aanmaken ervan en het verspreiden van een tijdschrift (Kiddo). Ook werken zij mee aan projecten met Europese dimensie.

De organisatie wil, wetenschappelijk onderbouwd, ouders en opvoeders ondersteunen in de opvoeding van kinderen binnen het gezin en alle vormen van kinderopvang als volwaardige opvoedingsmilieus, en dit vanuit een emancipatorische en solidaire visie, met respect voor kinderrechten en de diversiteit binnen de gezinnen.

Financiering

233.731 euro in 2002

*Steunpunt Opvoedingsondersteuning Limburg
(prov. Limburg)*

Omschrijving

Het Steunpunt functioneert als een tweedelijnsdienst waar intermediairen terechtkomen voor informatie, advies en materiaal over opvoeding. Intermediairen zijn diensten en organisaties die met ouders en andere opvoeders werken, zoals CLB's, leerkrachten, diensten van Kind en Gezin, diensten van bijzondere jeugdzorg, scholen, kinderopvanginitiatieven, schoolopbouwwerkers, diensten voor geestelijke gezondheidszorg, integratiecentra, enzovoort.

Het Steunpunt wil opvoedingsondersteuning toegankelijk maken voor alle ouders en wil door zijn aanbod heen vooral de groepen van ouders bereiken die in een achterstellingssituatie verkeren.

Financiering

62.360 euro jaarlijks

(CLB : centrum voor leerlingenbegeleiding – red.)

Vereniging voor Begeleiding en Bevordering van Borstvoeding VZW

Omschrijving

De vereniging verstrekt advies en materiaal om dienstverlening naar cliënt en promotie van borstvoeding naar overheid, scholen, enzovoort, te doen en om mee te werken aan de bijscholing voor regioteams van Kind en Gezin.

Financiering

14.852 euro in 2002

B. Convenants, afspraken met andere overheden

Convenants in het kader van de gemeenschapsinstellingen

Het *samenwerkingsakkoord* tussen de federale staat en de gemeenschappen met betrekking tot het gesloten centrum voor voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit gepleegd hebben (De Grubbe in Everberg).

Het *protocolakkoord* tussen de federale minister van Justitie, Marc Verwilghen, en de Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke

kansen en Ontwikkelingssamenwerking houdende de krachtlijnen van de verdere samenwerking op het grensgebied welzijn-justitie.

Convenants in het kader van het Vlaams Fonds

Samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Waals Gewest betreffende de integratie van personen met een handicap (afgesloten op 20 oktober 1998, goedgekeurd bij decreet van 11 mei 1999 en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 19 juni 1999).

Inhoud : dit akkoord betreft de toekenning van bijstand aan personen die tot een ander deelgebied behoren en ging in op 29 juni 1999 ; het liep af op 28 juni 2002. Een verlengingsbesluit is in de maak.

Samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) en het Vlaams Fonds, ter bevordering van de tewerkstelling van gehandicapten in het normale arbeidscircuit (protocol getekend door de leidende ambtenaren en in werking sinds 1 april 2001) – nooit gepubliceerd, noch voorgelegd aan de Vlaamse regering.

Tweede addendum bij het eerder afgesloten samenwerkingsprotocol tussen de vijf Vlaamse provincies en het Vlaams Fonds, voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap inzake de Centrale Wachtlijstwerking voor personen met een handicap.

Inhoud van dit tweede addendum : uitbreiding van de personeelsformatie van de provincies met één voltijds equivalent personeelslid, ter realisatie van de zorgbemiddelingsfunctie (opge maakt op 13 september 2001 ; verschillende datum van ondertekening per provincie).

Het oorspronkelijke basisprotocol droeg als titel "Samenwerkingsprotocol tussen de vijf Vlaamse provincies en het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap inzake de Centrale Wachtlijstwerking voor personen met een handicap" ; de formele ondertekening door elk van de vijf provincies vond plaats in juni/juli 1999. Het voorwerp van dit basisprotocol was het opzetten van een uniform, centraal beheerd registratiesysteem van de op zorg wachtende personen met een handicap.

Overeenkomst met de Vlaamse Vervoermaatschappij (VVM) De Lijn betreffende het gratis vervoer van personen met een handicap (geldig van 1 januari 2001 tot 31 december 2002).

Wellicht zal vanaf 2003 een nieuwe, aangepaste overeenkomst afgesloten worden. Voorwerp van de overeenkomst zijn de praktische afspraken tussen beide partijen voor de aflevering van de "VF-kaarten".

2. **Convenants in het kader van de bijzondere jeugdbijstand**

Project opvoedingsondersteuning – CBJ Leuven

De preventiecel van het CBJ van Leuven geeft gedurende het schooljaar 2001-2002 jongeren (10-12 jaar) de mogelijkheid om hun belevingen suggesties te formuleren ten aanzien van het beleid rond het thema "opvoedingsondersteuning".

Dit project wordt uitgevoerd in samenwerking met het CBGS, VZW In Petto, JP 2000+ en zeven voorzieningen erkend en gesubsidieerd door de BJB (arrondissement Leuven).

(CBGS : Centrum voor Bevolkings- en Gezinsstudie – red.)

Project rond drempelverlaging – CBJ Leuven

Het CBJ wil laten zien hoe het schoolklimaat in een tweetal secundaire scholen in positieve zin kan veranderen. Er wordt hierbij gekozen voor de "jongerenraadplegings"-methodiek en de zogenaamde "verbetergroep"-methodiek.

De jongeren reiken hierbij zelf gegevens aan, door leeftijdsgenoten te bevragen aan de hand van vragen die ze zelf opgesteld hebben. De rol van de volwassenen in heel het proces is beperkt tot het adviseren, het trainen van jongeren in interview- en communicatietechnieken, het begeleiden en het fungeren als gesprekspartners. De interactie tussen jongeren en volwassenen, zowel beleidsmakers als uitvoerders, gebeurt op voet van gelijkwaardigheid. Samen zoeken zij naar concreet toepasbare oplossingen. De beste daarvan worden vervolgens met een geïmplementeerd.

Dit project wordt uitgevoerd in samenwerking met VZW In Petto, JP 2000+ en twee secundaire scholen in Leuven.

Project rond echtscheiding – CBJ Veurne

Aan de hand van een lessenpakket wordt getracht aan kinderen uit de basisschool antwoorden aan te reiken over echtscheiding en wordt geprobeerd de gevoelens te duiden die meespeelen als ouders uit elkaar gaan.

Aan leerkrachten uit de basisschool wordt via het lessenpakket een instrument ter beschikking gesteld om in klasverband over deze thematiek te praten met de kinderen/jongeren.

Het lessenpakket omvat naast de handleiding voor de leerkracht tevens een handboek en een werkboekje voor de leerlingen en een leesboekje met een jeugdverhaal rond het thema echtscheiding.

Convenants in het kader van de gezondheidszorg

Convenanthouder : de Vlaamse Liga tegen Kanker (VLK)

Periode : 01/01/2002 - 31/12/2005

Doel :

- communicatie met de brede Vlaamse bevolking en bijzondere doelgroepen over kankerpreventie, en in het bijzonder in het kader van de Vlaamse gezondheidsdoelstellingen ;
- aanbieden van een respons- en communicatiekanaal voor informatie en advies aan het publiek over kankerpreventie, en in het bijzonder in het kader van de Vlaamse gezondheidsdoelstellingen ;
- actieve participatie aan het Vlaams gezondheidsbeleid, tot behandeling van problemen in verband met kankerpreventie.

Bedrag op jaarbasis : 260.000 euro

Procedure

Op 15 juli 2002 werd het positief advies verkregen van de Inspectie van Financiën. Op 17 juli 2002 werd het begrotingsakkoord aangevraagd. Als het begrotingsakkoord verkregen is, kan het dossier van de VLK voorgelegd worden aan de Vlaamse regering.

Convenanthouders : de vijf regionale screeningscentra (RSC)

Periode : vanaf 01/01/2003

De convenants met de RSC's liepen af op 31 december 2001 (01/01/1999-31/12/2001). Er loopt een onderzoek naar de meest efficiënte financieringswijze van deze RSC's (subsidiebedrag benadert de werkelijk gemaakte kosten), waarbij ook een stimulans ingebouwd wordt om het aantal gescreende vrouwen uit de doelgroep (50-69 jaar) zo hoog mogelijk te krijgen. Vanaf 1

januari 2003 wordt met de RSC's een nieuw convenant afgesloten.

Convenanthouders : de LOGO's

Periode : telkens voor een periode van drie jaar, afhankelijk van de einddatum van het vorig convenant/subsidiebesluit.

Inhoud :

- de implementatie van de preventieprojecten van de Vlaamse Gemeenschap en van de eigen loco-regionale werking, met inachtneming van de door de Vlaamse Gemeenschap, het Instituut of de voorzieningen opgelegde methodieken en kwaliteitsvereisten ;
- de loco-regionale informatieverzameling, mits centrale sturing en kwaliteitsbewaking ;
- de organisatie van het intersectoraal overleg tussen de lokale en regionale partners in kwestie, zoals huisartsen, gezondheidswerkers, vertegenwoordigers uit de ziekenfondsen, gezondheids- en welzijnsinstellingen, sleutelfiguren uit de doelgroep, de gemeentebesturen, de OCMW's, de provinciebesturen, enzovoort, met het oog op het bepalen van lokale en regionale prioriteiten en werkvoorstellen ;
- het opstellen en uitvoeren via de eigen loco-regionale functies van een loco-regionaal beleidsplan inzake preventie.

Bedrag op jaarbasis : afhankelijk van het aantal inwoners, met een maximum van 173.525 euro.

Convenants in het kader van het Vlaams Fonds

In het Belgisch Staatsblad van 28 augustus 2002 werd het besluit van de Vlaamse regering van 19 juli 2002 "houdende maatregelen om tegemoet te komen aan de noodzaak tot leniging van dringende behoeften van personen met een handicap" gepubliceerd. Artikel 3 van het besluit stipuleert "dat het Fonds ter uitvoering van deze opdracht een convenant afsluit met erkende voorzieningen waarin op maat gesneden bijstand aan de gerechtigde persoon met een handicap wordt verleend".

Het betreft hier maatregelen om de groeiende wachtlijsten van personen met een handicap terug te dringen.

3. Convenants zijn een instrument voor de uitvoering van het beleid inzake welzijn en volksgezondheid, net zoals erkenning, subsidiëring, ...

Zowel voor convenants als voor alle andere instrumenten is de uitvoering de verantwoordelijkheid van de regering en ziet het parlement toe.

Er zijn geen speciale communicatie-initiatieven gepland om convenants, samenwerkingsakkoorden, ... zichtbaar te maken voor het parlement. Via de gebruikelijke parlementaire controle immers, met ondersteuning van het Rekenhof, worden convenants en samenwerkingsakkoorden zichtbaar gemaakt. Alle uitgaven krijgen een voorafgaand visum van het Rekenhof.

(Bovenvermelde bijlagen liggen ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.)

Vraag nr. 212 van 27 juni 2002 van mevrouw INGRID VAN KESSEL

Multidisciplinaire teams – Stand van zaken

Sedert de invoering van het persoonlijk assistentiebudget (PAB) werden een aantal bijkomende multi-disciplinaire teams (MDT) erkend om PAB's in te schalen. Bedoeling was om de behoefte aan assistentie in te schalen, waarbij naast de mate van handicap ook de globale situatie (mantelzorg, woonplaats, plaats, leeftijd, familie, de behoefte aan sociaal leven, enz.) de hoogte van het budget bepaalt.

Een vereenvoudiging in de regelgeving inzake persoonsgebonden budgetten moest bovendien leiden tot een heroriëntatie van de multidisciplinaire teams, die gepaard zou gaan met een vermindering van hun aantal, meer kwaliteit en een betere verloning. Hiervoor was een deadline vastgesteld voor eind 2001.

1. Hoeveel MDT's zijn momenteel erkend ?
2. Vanuit welke invalshoek functioneren deze MDT's ?
3. Wat is de regionale spreiding van de MDT's ?
4. Hoeveel dossiers worden per MDT behandeld ?

Antwoord

1. Tot op heden zijn 111 teams erkend als PAB-multidisciplinair team.

2. Soort MDT	Erkende teams	
	N	%
Centra maatschappelijk werk	45	41
CM	18	16
LM	6	5
SM	15	14
On. Zf. Vl.	4	4
Andere	2	2
Revalidatiecentra	27	24
Reva-psych. centrum	9	8
Reva.	18	16
Andere	39	35
CGVB	17	15
CLB	16	14
COS	2	2
GGZ	1	1
KPZ	5	2
OBC	1	1
Totaal	111	100

N.v.d.r.

CM	: Christelijke Mutualiteiten
LM	: Liberale Mutualiteiten
SM	: Socialistische Mutualiteiten
On. Zf. Vl.	: Onafhankelijke Ziekenfondsen Vlaanderen
CGVB	: centrum voor gespecialiseerde voorlichting bij beroepskeuze
CLB	: centrum voor leerlingenbegeleiding
COS	: centrum voor ontwikkelingsstoornissen
GGZ	: centrum voor geestelijke gezondheidszorg
KPZ	: afdeling Kind en Jeugd binnen het psychiatrisch ziekenhuis
OBC	: observatie- en behandelingscentrum

3. Provincie	Aantal PAB-MDT's	
	N	%
Antwerpen	19	17,1
Limburg	16	14,4
Oost-Vlaanderen	33	29,7
Vlaams-Brabant	18	16,2
West-Vlaanderen	25	22,5
Totaal	111	100,0

4. Gemiddeld behandelen de teams elk circa 6,5 dossiers. Er zijn echter grote verschillen. Dit zowel tussen de provincies als binnen eenzelfde provincie naargelang het soort MDT.

De eerste tabel schetst het gemiddeld aantal dossiers per provincie. De tweede tabel schetst het aantal opgestelde inschalingsverslagen per soort MDT.

Provincie	N behand. dossiers	
	Gem. aant.	Stdv.*
Antwerpen	8,00	13,08
Limburg	9,19	13,70
Oost-Vlaanderen	4,45	6,60
Vlaams-Brabant	7,72	9,75
West-Vlaanderen	5,76	7,61
Totaal	6,57	

* Opmerking : de standaarddeviatie (stdv.) geeft de afwijking weer van het aantal behandelde dossiers binnen eenzelfde provincie.

Soort MDT	N	%
Centra maatschappelijk werk	507	70
CM	347	48
LM	42	6
SM	86	12
On. Zf. Vl.	22	3
Andere	10	1
Revalidatiecentra	104	14
Reva-psych. centrum	13	2
Reva.	91	12
Andere	118	16
CGVB	74	10
CLB	26	4
COS	14	2
GGZ	3	
KPZ	1	
OBC	0	
Totaal	729	100

MIEKE VOGELS

VLAAMS MINISTER
VAN WELZIJN, GEZONDHEID,
GELIJKE KANSEN EN
ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Vraag nr. 216
van 9 juli 2002
van de heer ANDRE MOREAU

Everberg – Samenwerking

In de gesloten instelling van Everberg ontsnapte onlangs een minderjarige.

1. Hoe ziet de minister de samenwerking tussen de federale bewakers en de opvoeders van de gemeenschappen ?

Hoe ziet haar collega van de Franse Gemeenschap, mevrouw Nicole Maréchal, die samenwerking ?

Is er terzake reeds overleg geweest tussen de twee gemeenschapsministers ?

2. Welke initiatieven worden genomen om de samenwerking in de toekomst te verbeteren ?

Antwoord

De samenwerking tussen de diensten van de federale overheid en deze van de gemeenschappen wordt in het algemeen geregeld in het samenwerkingsakkoord dat op 19 juli 2002 bij decreet door het Vlaams Parlement werd goedgekeurd. Daarnaast bevat het huishoudelijk reglement van de gesloten instelling De Grubbe in Everberg nog een aantal bepalingen met betrekking tot het overleg tussen de overheidsdiensten die bij de werking van het centrum zijn betrokken.

Het centraal overlegorgaan wordt gevormd door het directiecomité van de instelling, waarin alle vraagstukken die rijzen naar aanleiding van het optreden van een van deze overheden tegenover de opgenomen jongeren kunnen worden besproken. Dit comité is samengesteld uit de leidende ambtenaren ter plaatse van elke betrokken overheid.

Naar aanleiding van de ontvluchting op 20 juni 2002 van een minderjarige werd in het directiecomité volgende afspraak bij consensus vastgelegd :

"1. Naar aanleiding van de ontvluchting van 20.06.02 en het niet reageren van de opvoeder is gebleken dat de te verwachten reactie van het opvoedend personeel bij gebeurtenissen die de veiligheid van het Centrum in het gedrang brengen, in de schoot van het directiecomité dient overlegd en uitgeklaard te worden. Het directiecomité zal zo snel mogelijk samenkomen om procedures vast te leggen.

2. Van de opvoeders van de gemeenschappen wordt volgens art. 14 §2, 3° lid en art. 13 van het samenwerkingsakkoord verwacht dat zij doeltreffend optreden bij probleemsituaties rond fysieke integriteit in het Centrum en dat zij hulp bieden bij de reële bedreiging van de veiligheid (ontsnapping, poging tot ontsnapping) op het moment dat dit door de opvoeder vastgesteld wordt. Het gaat om passend reactief optreden in het belang van de veiligheid.

3. Het is aan de Franse Gemeenschap om de maatregelen te nemen die zij passend vindt t.a.v. de betrokken opvoeder naar aanleiding van de ontvluchting van 20.06.02.

4. Indien lastens de betrokken opvoeder op basis van het opsporingsonderzoek dat momenteel gevoerd wordt een gerechtelijk onderzoek door het parket opgestart wordt voor het niet correct optreden bij de ontvluchting op 20.06.02 wordt hem de toegang tot de inrichting ontzegd.

5. Aan de ontzegging van de toegang tot de inrichting aan opvoeder (...) wordt een einde gesteld op 22.06.02 ingevolge het bereikte akkoord."

Het behoort tot de taak van het directiecomité de evoluties in het centrum op de voet te volgen en op het terrein de gepaste antwoorden te geven ten aanzien van de knelpunten die zich zouden voordoen. Indien het directiecomité niet tot een beslissing kan komen, kan de zaak worden voorgelegd aan een arbitragecommissie samengesteld uit de hiërarchische meerderen van de leden van het directiecomité.

Vraag nr. 226
van 9 juli 2002
van mevrouw MARIJKE DILLEN

AIDS-preventie – Projecten en middelen

De onwetendheid bij jongeren over aids is alarmrend. Een grote meerderheid heeft er geen besef van hoe het HIV-virus wordt overgedragen of hoe

ze zichzelf ertegen kunnen beschermen. Dit blijkt uit een grootschalig onderzoek uitgevoerd door de Verenigde Naties (VN).

Elke dag raken wereldwijd 6.000 jongeren besmet. Maar volgens het Instituut voor de Volksgezondheid stijgt ook in ons land het aantal besmettingen.

Preventie is hierbij van cruciaal belang : dat is zowel kostenbesparend als realiseerbaar.

De minister is ongetwijfeld op de hoogte van de alarmerende cijfers van het VN-onderzoek. Ook wat de situatie in Vlaanderen betreft.

1. Hoeveel middelen worden uitgetrokken voor de preventie van aids ?

Worden er bijkomende financiële middelen vrijgemaakt voor aids-preventie ?

2. Welke projecten worden dit jaar uitgevoerd in het kader van aids-preventie ?

Op welke wijze worden de jongeren zelf hierbij betrokken ?

Antwoord

1. Voor de preventie van aids in strikte zin werkt de Vlaamse Gemeenschap in de eerste plaats met de VZW Sensoa, waarmee een convenant werd afgesloten voor een termijn van vier jaar (01/01/2002-31/12/2005). Voor het jaar 2002 wordt voor Sensoa in 495.790 euro als D-voorziening en 1.177.493 euro als subsidie uit het convenant voorzien.

Als service- en expertisecentrum inzake seksuele gezondheid werkt Sensoa vanuit een model waarin preventie een rode draad vormt door de actieplannen en concrete activiteiten heen. De aanpak is gesitueerd op diverse niveaus :

- het moment van interventie *voorafgaand* aan een gebeurtenis, daad of activiteit (informatiecampagnes, sensibiliserende activiteiten, interactieve informatieoverdracht,...) ;
- het moment van interventie *volgend* op een gebeurtenis, daad of activiteit (informatie, counseling, advies, begeleiding, ...) ;
- het moment van interventie ter *voorkoming* van recidivisme, terugval of (-vergroting van het probleem.

Aangezien alle actieprogramma's en concrete activiteiten van Sensoa passen in dit operationele model (gebaseerd op het theoretische model van Frits De Cauter), kunnen alle uitgaven van Sensoa beschouwd worden als ressorterend onder de noemer "preventie". Het luik "hulpverlening" in strikte zin is in het kader van het bestaande convenant ondergeschikt gesteld aan "preventie" en beoogt onder andere de preventie van vergroting en vermenigvuldiging van bestaande problemen, zowel op individueel als op maatschappelijk vlak.

In het ontwerpdecreet betreffende het preventief gezondheidsbeleid heb ik gekozen voor de uitbreiding van het thema "preventie van aids en seksueel overdraagbare aandoeningen" naar het "seksuele gezondheid", waarbij ruime aandacht besteed wordt aan seksualiteit, relaties en geboorteregeling.

Vooruitlopend op dit ontwerpdecreet omvat het huidige convenant tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VZW Sensoa een inhoudelijk deel waarin de te realiseren resultaatsgebieden en doelstellingen geformuleerd zijn in overeenstemming met het uitgebreide concept van "seksuele gezondheid". Dit noodzaakt een integratie van de VZW Sensoa en het CGSO Trefpunt (koepelorganisatie van de vereniging Centrum voor Geboorteregeling en Seksuele Opvoeding en het Vormingscentrum Jos Van Ussel), dat zich richt op de bevordering van seksuele gezondheid op basis van informatie- en adviesverstrekking, opleiding, vorming, bijscholing en hulpverlening. Die integratie zal worden afgerond op 1 januari 2003. Tijdens dit overgangsjaar verleent het CGSO Trefpunt al zijn volledige inhoudelijke medewerking aan de VZW Sensoa bij de uitvoering van het inhoudelijke gedeelte van het convenant.

Het inhoudelijke deel van het convenant van de VZW Sensoa omvat vier resultaatsgebieden en dertien doelstellingen, vergezeld van indicatoren.

De resultaatsgebieden zijn de volgende :

- deskundigheidsbevordering (advies- en informatieverstrekking, vorming) : hierbij staat de klantgerichte functie centraal. Het verstrekken van informatie en advies en het bevorderen van de deskundigheid via bijeenkomsten en vorming vormen de doelstellingen ter realisatie van het eerste resultaatsgebied ;

- operationaliseren van een Vlaams concept omtrent seksuele gezondheid: dit resultaatgebied wil een Vlaams concept omtrent seksuele gezondheid ingang doen vinden bij het publiek, de intermediaire personen en de media. Sensibiliserende campagnes en acties zullen hier prioritair zijn ;
- ontwikkelen, valideren en promoten van wetenschappelijk onderbouwde en aan de werkelijkheid getoetste concepten, methodieken en werkinstrumenten met betrekking tot het bevorderen van de seksuele gezondheid en de ondersteuning van de implementatie ervan: op basis van een wetenschappelijke onderbouw worden concepten, methodieken en werkinstrumenten ontwikkeld en gevalideerd, om deze daarna te promoten en de implementatie ervan te ondersteunen bij de intermediaire personen;
- counseling : het begeleiden van mensen met HIV/aids en hun directe omgeving maakt deel uit van de opdracht van de VZW Sensoa. De rol van het CGSO Trefpunt in dit laatste resultaatgebied zal veeleer minimaal zijn.

Andere organisaties waarvoor ik middelen vrijmaak ter preventie van onder meer HIV/aids zijn de volgende :

- aids-preventie onder de Subsaharaanse bevolking in Vlaanderen, via een convenant met het Instituut voor Tropische Geneeskunde. Bedrag voor 2002 : 205.752 euro (een deel hiervan wordt ook besteed aan preventie van reisziekten) ;
- bevordering van de seksuele gezondheid van prostitué(e)s (zowel vrouwelijke als mannelijke sekswerkers) via convenants met de organisaties Pas Op (bedrag voor 2002 : 126.426 euro) en Gezondheidshuis Antwerpse Prostitutie (bedrag voor 2002 : 79.326 euro) ;
- spuitenruil/-verdeling ter preventie van infectieziekten (hepatitis, HIV, ...) overdraagbaar via het gemeenschappelijk gebruiken van intraveneuze naalden. Bedrag voor 2002 : 272.683 euro.

Deze organisaties zijn, in tegenstelling tot Sensoa dat een expertisecentrum is, meer uitvoerend van aard, en hun contact met de doelgroep is directer.

Hierbij aansluitend worden een aantal organisaties door de Vlaamse overheid gesubsidieerd die binnen hun reguliere werking ook aandacht hebben voor dit thema, ik denk bijvoorbeeld aan de autonome centra voor algemeen welzijnswerk en de centra voor leerlingenbegeleiding.

Om de werking van deze convenanthouders te kunnen opvolgen en een Vlaams concept omtrent seksuele gezondheid mee te helpen opstellen, werd op de administratie Gezondheidszorg ook één voltijds equivalent dossierverantwoordelijke "seksuele gezondheid" aangeworven.

2. Het recente VN-rapport "Young People and HIV/aids : Opportunity in Crisis" verwijst in de eerste plaats naar landen in Subsaharaans Afrika waar de kennis van jongeren over HIV/aids ondermaats is.

Deze vaststelling kan echter niet zomaar doorgetrokken worden naar Vlaanderen. In Vlaanderen is de situatie niet optimaal, maar er worden dan ook de nodige inspanningen gedaan om jongeren te informeren en hun gedag te beïnvloeden. De huidige inspanningen van de Vlaamse Gemeenschap met betrekking tot de aanpak van aids zijn in overeenstemming met de suggesties die gemaakt worden in dit rapport en ook in de Unaid's-publicatie "Report on the global HIV/AIDS 2002" met betrekking tot de nadruk op preventie (*Unaid's : Joint United Nations Programme on HIV/AIDS – red.*).

Belangrijke lessen vanuit het internationale niveau, die ook opgesomd worden in datzelfde rapport, zijn verwerkt in de convenants die de Vlaamse Gemeenschap afsloot met de reeds vermelde organisaties. Ik som er enkele op :

- kennis alleen is niet genoeg, maar moet worden gecombineerd met gedragsveranderende activiteiten en het toegankelijk maken van middelen en diensten ;
- inspanningen moeten worden toegespitst op en aangepast aan de meest kwetsbare groepen met verhoogd risico ;
- tegelijk moeten er ook sensibiliseringsprogramma's bestaan naar de gehele bevolking en in het bijzonder voor jongeren, ik denk hierbij aan de campagne "Veilig genieten" ;

- het samenwerken van verschillende actoren is cruciaal om de problemen te kunnen benaderen vanuit verschillende hoeken tegelijk.

(Report on the global HIV/AIDS 2002, blz. 81).

Ook uit de cijfers van HIV-prevalentie onder jongeren die gepubliceerd werden in hetzelfde

rapport blijkt dat de situatie vooral dramatisch is in Subsaharaans Afrika. In België is het percentage seropositieve jongeren niet alleen veel lager dan het gemiddelde in Subsaharaans Afrika, maar ook lager dan het gemiddelde op wereldvlak en zelfs lager dan het gemiddelde voor West-Europa :

HIV-prevalentie (%) bij jongeren (15-24) – Unaid 2002

	Bij mannen		Bij vrouwen	
	Lage schatting	Hoge schatting	Lage schatting	Hoge schatting
Op wereldvlak	0,59	1,05	1,00	1,78
Subsaharaans Afrika	3,13	5,56	6,41	11,39
West-Europa	0,15	0,27	0,10	0,17
België	0,09	0,14	0,10	0,14

Het percentage jongeren van 15 tot 24 jaar dat seropositief is, is ook lager dan het percentage seropositieven in de volledige groep van 15 tot 49 jaar, aangezien de HIV-prevalentie in de groep van 15 tot 49 jaar 0,2 % bedraagt.

Wat de kennis van jongeren betreft met betrekking tot HIV/aids en seksuele gezondheid in het algemeen, zijn de volgende studies en hun resultaten van belang om een correct beeld te hebben omtrent de nood aan informatie onder jongeren in Vlaanderen.

- *Jongeren, seks en aids herbekeken*. Erik Van Hove, Nico Carpentier en Nicole Knops, 1995.

Grootschalige telefonische bevraging in 1993 van 3.733 personen die in België verbleven tussen 15 en 59 jaar.

Globaal besluit : jongeren beschikken wel over de basiskennis maar er zijn nog heel wat misvattingen, vooral inzake het correcte condoomgebruik. Bovendien overschatten jongeren zichzelf wel als ze oordelen over de kennis die ze hebben over aids en aanverwante zaken.

- *Gezondheidsenquête 1997. De gezondheid in België, zijn gemeenschappen en zijn gewesten*

De eerste Belgische nationale gezondheidsenquête waarbij onder meer de kennis van

de overdrachtswijzen en van de beschermingsmaatregelen bevestigd werd.

Hieruit blijkt dat in de groep -25-jarigen een kwart van de bevestigden slecht geïnformeerd is over de overdrachtswijzen van HIV.

- *Seksualiteit, anticonceptie en preventie van SOA bij laatstejaarsleerlingen uit de regio Brugge*. Vermoere, M. & Van Hevel J., 1997

Een schriftelijke bevraging (tijdens medisch onderzoek) bij 1.235 laatstejaars uit de regio Brugge.

De onderzoekers concluderen op basis van dit onderzoek dat de kennis over vruchtbaarheid, anticonceptie en SOA-preventie verhoogd dient te worden.

- *Het seksueel gedrag van Belgische jongeren*. LRC Nederland Durex, 1999

Onderzoek bij 302 jongeren tussen 15 en 21 jaar naar de plaats die SOA's en aids in het bijzonder innemen in hun seksuele leven.

Uit dit onderzoek blijkt dat op het moment dat jongeren seksueel actief worden, ze slecht geïnformeerd lijken te zijn over SOA's. Uit een vergelijking met vorig onderzoek blijkt dat jongeren hieromtrent duidelijk achter staan ten opzichte van oudere generaties, en sowieso weten ze minder af van

SOA's dan de gemiddelde Belg. Verder blijkt ook dat de "oudste" jongeren (19-21-jarigen) beter geïnformeerd zijn dan de jongere.

- *Marktonderzoek rond contraceptie en seksueel gedrag bij jongeren tussen 15 en 20 jaar in het kader van het opzetten van een communicatiecampagne.* In opdracht van Schering, 2001

Een telefonische bevraging van 300 respondenten tussen 15 en 20 jaar.

Het is belangrijk om de huidige inspanningen met betrekking tot aids-preventie voort te zetten, omdat alleen een volgehouden sensibilisering ervoor kan zorgen dat het algemene bewustzijn en de kennis rond veilig vrijen – en in het bijzonder het bewustzijn en de kennis van jongeren die seksueel actief worden – niet afnemen. Niettemin tonen de bovenvermelde cijfers aan dat de situatie in België met betrekking tot HIV/aids, zowel bij jongeren als in het algemeen, niet gedramatiseerd mag worden. Daarom zijn er ook geen plannen om bijkomende financiële middelen vrij te maken voor aids-preventie.

3. Diverse organisaties, waaronder jeugdhuisen en jeugdbewegingen, kunnen van de VZW Sensoa voor *preventieacties* (zoals een Safe Sex-party) gratis twee reuzencondooms ontlenen. Ze krijgen daarbij 250 gratis condooms en 250 gratis exemplaren van het Veilig Vrijen-zakboekje, speciaal ontwikkeld voor jongeren en samen met jongeren (illustraties). Jaarlijks worden er ongeveer 10.000 zakboekjes en 35.000 condooms gratis verspreid.

In samenwerking met het CGSO Trefpunt en met medewerking van jongeren (focusgroepen, illustraties) ontwikkelt Sensoa een actualisatie van het Veilig Vrijen-zakboekje, omgedoopt tot het Veilig Genieten-zakboekje, waarin naast aids, soa's en veilig vrijen ook thema's als anti-conceptie en seksualiteit aan bod komen. Van die publicatie worden 50.000 exemplaren gedrukt.

Voor jongeren wordt een specifieke website www.condomobiel.be onderhouden. Deze website behandelt diverse aspecten van seksualiteit en veilig vrijen. Jongeren kunnen er vragen stellen die binnen 48 uur beantwoord worden door vrijwilligers, allen jongeren. Meer dan 800 vragen kwamen sinds de start in november 2001 binnen, en er waren meer dan 40.000 websitebe-

zoekers. Jongeren kunnen er via diverse fora hun opinie over discussie-items kwijt. De actualisatie van de inhoud gebeurt in samenspraak met jongeren. Sensoa onderzoekt ook de mogelijkheden om via *websites* jongeren bepaalde vaardigheden rond veilig vrijen aan te leren via een werkgroep "e-learning".

Sensoa organiseert, onderhoudt en promoot www.sensoa.be, waar iedereen, inclusief jongeren, terecht kan voor basis- en meer diepgaande info over aids, soa's, veilig vrijen, het condoom, en zo meer.

Voor de tiende maal organiseert Sensoa dit jaar het *Veilig Vrijen-zomeroffensief* tijdens de zomermaanden. Met de Condomobiel en Condobusters wordt naar festivals en evenementen getrokken, waar jongeren aangesproken worden om mee te doen aan condoomwedstrijdjes. Ze kunnen er hun vragen kwijt en vinden er preventiemateriaal (publicaties en condooms). Gemiddeld 25 festivals en evenementen worden aangedaan, waarop vermoedelijk zo'n 15.000 jongeren persoonlijk worden bereikt. Het project loopt voornamelijk via jonge vrijwilligers.

In het *documentatiecentrum* en de shop kan iedereen gratis terecht voor documentatie, info, publicaties en tegen betaling ook voor condooms. Jaarlijks zijn er zo'n 700 bezoekers, waarvan 90 % leerlingen en studenten. Per jaar worden gemiddeld 150.000 publicaties verspreid naar aanleiding van e-mailvragen, brieven en telefoontjes.

Voor holebi-jongeren onderhoudt Sensoa de Vlaamse pagina's van www.eurogayway.org, de website rond diverse aspecten van homoseksualiteit en veilig vrijen. Gemiddeld 3.500 surfers bezoeken de site met meer dan 180 onderwerpen.

Sensoa ontwikkelde, organiseert, promoot en biedt gratis een *vormingsprogramma specifiek voor holebi-jongeren* rond HIV, soa's, veilig vrijen en assertiviteit aan via de Vrij & Glij-school, een project dat loopt via jonge vrijwilligers.

Sensoa zet *sensibilisatieacties* op rond de Aids Memorial Day (elk jaar tijdens het laatste weekend van mei) en Wereldaidsdag (1 december). Jongeren worden aangemoedigd en ondersteund in eigen sensibilisatieacties rond beide dagen door middel van promotiemateriaal, condooms, tips, handleiding lokale acties, ...

In 2002 wordt er ook al druk gewerkt aan een grootschalige actie voor 2003. Het gaat om een multidimensionele actie die bestaat uit verschillende initiatieven en die totstandkomt door een

samenwerking van het CGSO Trefpunt en Sensoa, verschillende centra voor algemeen welzijnswerk en commerciële sponsors. De gehele actie bestaat uit de volgende onderdelen :

Doelstelling	Actie
Jongeren aanspreken in het zoeken naar goede ondersteuning Het concept "goede minnaars" bekend maken Scholen sensibiliseren om Relationele en Seksuele Vorming op te nemen	Interactieve tentoonstelling, toerend door Vlaanderen
Sensibiliseren rond Relationele en Seksuele Vorming in scholen	Rondetafel met beleidsverantwoordelijken, betrokken ministers en mensen uit het werkveld
Aanbod van diensten en organisaties bekendmaken aan scholen	Dossier in Klasse en Maks
Concept "goede minnaars" bekendmaken	Concepttekst uitbrengen in een Nederlandstalige folder.
Aanreiken materialen voor eerste en tweede graad secundair onderwijs	Educatieve film "(weg)wijs in de seks" herwerken met educatieve bijlage Lokale en regionale acties georganiseerd door centra voor algemeen welzijnswerk
Ondersteunen van initiatieven van Relationele en Seksuele Vorming in scholen vanuit de jongeren zelf	Affiche met 5 rechtenposters en tips om zelf zaken aan te pakken

In de marge hiervan wordt het aanbod van de centra voor algemeen welzijnswerk geüniformiseerd en het aanbod van alle actoren in Vlaanderen overzichtelijk in kaart gebracht om de bekendheid ervan te vergroten.

In het kader van participatie van jongeren hanteert Sensoa de procedure om steeds materiaal voor jongeren bij de doelgroep zelf uit te testen voordat de definitieve versie aanvaard wordt. Aan het invoeren van andere vormen van jongerenparticipatie wordt momenteel gewerkt.

Sensoa heeft uiteraard niet enkel programma's en projecten voor jongeren, aangezien aidspreventie ook belangrijk is naar oudere leeftijdsgroepen. Voor anderstaligen werden zes informatiebrochures (Ned/Fr, Eng/Fr, Turks/Fr, Turks/Ned, Duits/Rus, Sp/Portug) rond veilig vrijen ontwikkeld, in een oplage van 12.000 exemplaren. Deze worden verspreid onder vol-

wassenen en jongeren via asielcentra, aids-referentiecentra en het project gericht op de Sub-Saharaanse allochtonen van het Instituut voor Tropische Geneeskunde.

Sensoa organiseert, onderhoudt en promoot de *Aids- en SOA-telefoon*, waar iedereen anoniem terecht kan met vragen rond veilig vrijen, het condoom, risico-inschatting, soa's en aids. Dit project loopt met vrijwilligers, waarvan enkele jongeren.

Sensoa is aanwezig met preventiemateriaal op maat van holebi's op acties zoals de Roze Zaterdag. Bovendien zorgt Sensoa voor aanwezigheid van boodschappen rond veilig vrijen, soa's en aids in *het holebi-milieu* via acties naar bars en fuiven, een project dat loopt via jonge vrijwilligers. Per jaar worden gemiddeld 70.000 producten (condooms, brochures, affiches, folders) verspreid. Sensoa ontwikkelt elk jaar minimaal

één sensibilisatiecampagne (posters, brochures, ...) op maat van (jonge) holebi's.

Vraag nr. 227
van 9 juli 2002
van mevrouw SONJA BECQ

Zorgkassen – Subsidiëring

In het raam van de begrotings(controle)besprekingen werd gesteld dat omtrent een mogelijke bijpassing van de middelen van de zorgverzekering voor 2002 slechts een beslissing wordt genomen op het einde van het jaar, rekening houdende met doorgevoerde aanpassingen.

1. Heeft de minister een zicht op de inkomsten, uitgaven en "reserves" waarover de verschillende zorgkassen beschikken? Hoeveel bedragen die voor elk van de zorgkassen?
2. Beschikken alle zorgkassen in 2002 over voldoende middelen om aan alle aanvragen tegemoet te komen?

Antwoord

1. Het Vlaams Zorgfonds ontvangt van de zorgkassen maandelijks informatie betreffende het ledenaantal en het aantal goedgekeurde dossiers voor tenlastenemingen opgesplitst per zorgvorm. Op basis van deze informatie kan het

Vlaams Zorgfonds de ontvangsten en de uitgaven van de zorgkassen berekenen.

De subsidiëring van de tenlastenemingen wordt geregeld in het besluit van de Vlaamse regering van 19 oktober 2001 houdende de voorwaarden van de vaststelling, de uitbetaling en de terugvordering van de subsidies van de zorgkassen in het kader van de zorgverzekering voor het jaar 2001 en 2002 (gewijzigd door het besluit van de Vlaamse regering van 5 juli 2002).

In dit besluit is bepaald dat het Vlaams Zorgfonds de zorgkassen zal subsidiëren voor alle tenlastenemingen van het jaar 2002. Het subsidiebedrag wordt verminderd met het totaal van alle ledenbijdragen die een zorgkas effectief heeft ontvangen met betrekking tot het jaar 2002.

Elk trimester betaalt het Vlaams Zorgfonds aan de zorgkassen een voorschot uit op de subsidie voor de tenlastenemingen. Bij de berekening van dit voorschot wordt rekening gehouden met de ledenbijdragen die door de zorgkas worden geïnd. Het Vlaams Zorgfonds geeft geen subsidie voor tenlastenemingen zolang de zorgkassen deze uitgaven kunnen financieren met de ontvangen ledenbijdragen.

In januari 2002 en april 2002 heeft het Vlaams Zorgfonds aan geen enkele zorgkas een voorschot uitbetaald. In juli 2002 werd aan vijf zorgkassen een voorschot uitgekeerd.

Naam Zorgkas	Ledenbijdrage tot 30/04/2002	Uitgaven tenlastenemingen tot 30/06/2002	Saldo ontv. – uitg.	Subsidie voor geraamde uitgaven derde kwartaal
Christelijke Mutualiteiten-Zorgkas Vlaanderen	21.840.410	23.739.750	-1.899.340	13.402.620
Neutrale Zorgkas Vlaanderen	937.870	889.840	48.030	498.180
Zorgkas van de Socialistische Mutualiteiten	8.026.040	9.510.435	-1484.395	5.599.845
Zorgkas van de Liberale Ziekenfondsen	2.588.670	3.381.560	-792.890	2.091.960
Zorgkas van de Onafhankelijke Ziekenfondsen	3.685.800	2.020.460	1.665.340	0
Vlaamse Zorgkas	529.420	458.895	70.525	262.745
OMOB-Zorgkas	469.050	107.775	361.275	0
Zorgkas DKV Belgium	615.000	54.950	560.150	0

2. De zorgkassen zullen over voldoende middelen beschikken om aan alle aanvragen voor tenlastenemingen te voldoen, aangezien de uitgaven voor tenlastenemingen van het jaar 2002 volledig worden gesubsidieerd door het Vlaams Zorgfonds.

**Vraag nr. 229
van 18 juli 2002
van mevrouw MARIJKE DILLEN**

Vrouwen in de politiek – Evenwichtsteam

Naar aanleiding van de kieshervorming waarover het federale parlement zich buigt, heeft de minister als minister van Gelijke Kansen een brief geschreven aan de partijvoorzitters waarin zij oproept het man-vrouwritsprincipe toe te passen bij de lijstvorming.

1. Was deze brief gericht aan alle partijvoorzitters ?

Welke reactie heeft de minister hierop gekregen van de verschillende partijvoorzitters ?

2. Het Evenwichtsteam heeft de bevoegdheid op permanente basis te werken aan de gelijke vertegenwoordiging van vrouwen in de politiek.

Op welke wijze is het samengesteld ? Wie is hierin vertegenwoordigd ?

Welke voorstellen en acties heeft het Evenwichtsteam sinds het begin van de legislatuur uitgewerkt m.b.t. gelijke vertegenwoordiging in de politiek ?

Wat zijn de resultaten van de inspanningen van het Evenwichtsteam ?

Welke budgettaire middelen worden hiervoor vrijgemaakt ?

Antwoord

Op 1 juli 2002 organiseerde het Evenwichtsteam een persconferentie in verband met de evenwichtige deelname van vrouwen en mannen aan de politiek.

De bedoeling van deze persconferentie was om de resultaten van het onderzoek van prof. dr. Kris Deschouwer in verband met "Impact van de hervorming van de kieswet op de vertegenwoordiging van

vrouwen in de politiek" voor te stellen aan het grote publiek.

Tegelijkertijd werd aan de partijen een oproep gelanceerd om bij de samenstelling van de kieslijsten de "rits" te hanteren.

1. Het Evenwichtsteam nodigde de voorzitters uit van de partijen die via de Coördinatie van Politieke Vrouwengroepen in het Evenwichtsteam vertegenwoordigd zijn.

De voorzitters van CD&V, Agalev en N-VA en de vice-voorzitter van de VLD waren aanwezig. De vice-voorzitter van Spirit verontschuldigde zich.

Alle aanwezige (vice-)voorzitters beloofden inspanningen te zullen leveren om bij de samenstelling van de lijsten de "rits" te respecteren.

2. Het is de bedoeling om met het Evenwichtsteam een breed draagvlak te creëren voor acties in verband met de evenwichtige vertegenwoordiging van vrouwen en mannen in de politiek. Het team bestaat uit ambtenaren van Gelijke Kansen in Vlaanderen en de administratie Binnenlandse Aangelegenheden, vertegenwoordigers van de ministers bevoegd voor Gelijke Kansen en Binnenlandse Aangelegenheden, lokale gelijkekansenambtenaren, vertegenwoordigers van vrouwenorganisaties, de Coördinatie van Politieke Vrouwengroepen, ...

Realisaties en acties van het Evenwichtsteam

2000

- oproep aan vrouwen om zich kandidaat te stellen bij de politieke partij van hun keuze (project van de Coördinatie van Politieke Vrouwengroepen) ;
- "Evenwicht. Jij kiest ?!"-campagne (verschillende fases : oproep om op vrouwen te stemmen, oproep om vrouwen een volwaardig mandaat toe te kennen) ;

2001

- organisatie van de studiedag "Vrouwen in de politiek ?!" op 27 maart 2001 met verkiezing van de zes meest "Evenwichtige gemeentes" ;
- opstellen van een strategisch plan "Vrouwen in de politiek" ;

- opstellen van een krachtlijnennota om over het plan te communiceren met het grote publiek ;
- organisatie van een studievoormiddag in verband met paritaire democratie op 27 november en opstellen van een handleiding bij de "Machtswijzer voor mannen en vrouwen in de politiek" door de Nederlandstalige Vrouwenraad (NVR) ;
- enquête verstuurd aan alle vrouwelijke lokale mandatarissen om te peilen naar hun vormingsbehoeften ;
- "Eva Evenwicht" : lancering van een dialoog in verband met het lokaal gelijkekansenbeleid en verspreiding van postkaartjes in verband met het lokaal gelijkekansenbeleid van de zes centrumsteden ;
- er werden vier projecten gesubsidieerd : SP Mortsel "Meisjes aan de Macht" ; V&M : LEER-training ; SER Leuven : "Leuven : een genderbewust bestuur" ; NVR : "Handleiding bij de machtswijzer" ;
- opstarten van het onderzoek over quota en het effect ervan op de positie van vrouwen. De promotor van dit onderzoek is Kris Deschouwer, onderzoekster Petra Meier (VUB) ;

2002

- opstarten van Sofia Politica-projecten in de vijf provincies ;
- voorbereiding van de "Evenwicht. Jij beslist ?!"-campagne die gelanceerd wordt in het najaar van 2002 ;
- organisatie van een persconferentie op 1 juli 2002 in verband met de evenwichtige deelname van vrouwen en mannen aan de politiek ;
- "Eva Evenwicht" : opstellen van een dialoog gericht op de leden van een politieke partij en verspreiding van bijbehorende postkaartjes.

(SER : stedelijke emancipatieraad ; LEER : lokale emancipatie-effectrapportage ; VUB : Vrije Universiteit Brussel – red.)

Na de vorige verkiezingen (lokale verkiezingen van 8 oktober 2000) boekten vrouwen een vooruitgang met maar liefst 8 %. Er is een grotere

waakzaamheid ten opzichte van het thema, dat door de activiteiten van het Evenwichtsteam duidelijk op de agenda van de partijen en het grote publiek is geplaatst. De partijvoorzitters hebben zich ertoe geëngageerd inspanningen te leveren om de toepassing van de "rits" te respecteren. Verkozen vrouwen worden ondersteund via vorming en vrouwen worden aangemoedigd zich politiek te engageren.

Aan de "Evenwicht. Jij kiest ?!"-campagne werd 10 miljoen frank besteed. Aan de "Evenwicht. Jij beslist?!"-campagne zal ongeveer de helft besteed worden. Aan subsidieprojecten en andere activiteiten wordt ongeveer 75.000 euro per jaar uitgegeven.

Vraag nr. 237
van 18 juli 2002
van mevrouw MARIJKE DILLEN

Osteoporose – Preventie

Uit een boeiend artikel in het Apothekersblad van juli-augustus 2002 blijkt dat in Europa de artsen elk jaar meer dan een miljoen patiënten behandelen met breuken ten gevolge van osteoporose, een degeneratieve aandoening van het botweefsel die meer dan een derde van de vrouwen in de menopauze treft.

In ons land kost osteoporose zowat 125 miljoen euro per jaar, terwijl de preventie ervan, indien de hele vrouwelijke bevolking erbij wordt betrokken, slechts 41 miljoen euro vereist.

1. Welke inspanningen gebeuren er met betrekking tot preventie van osteoporose in Vlaanderen ?
2. Sinds meer dan tien jaar is bewezen dat het toedienen van calcium- en vitamine D-supplementen ouderen beschermt tegen botafbraak en heupfracturen. Toch krijgt maar een minderheid van ouderen deze basispreventie. Volgens specialisten moet een grootschalige implementatie van deze basispreventie een prioriteit zijn.

Wordt deze basispreventie als een prioriteit beschouwd ?

Bestaat er een dergelijke basispreventie in Vlaanderen ?

Zo ja, wordt deze door het departement van de minister ondersteund ? Wat omvat deze preven-

tie ? Welke budgetten worden hiervoor uitgetrokken ?

Zo neen, bestaan er concrete plannen voor een dergelijke grootschalige implementatie van de noodzakelijke basispreventie en wanneer wordt dit concreet uitgewerkt ?

3. De kostprijs van osteoporose bedraagt 125 miljoen euro per jaar, terwijl preventie deze kostprijs voor de federale schatkist aanzienlijk kan doen dalen.

Heeft de minister reeds overleg gepleegd met de federale minister van Volksgezondheid m.b.t. dit dossier en wat zijn de resultaten ?

Antwoord

Osteoporose is een ziekte die gekarakteriseerd wordt door een lage botmassa, microarchitecturale achteruitgang van het botweefsel, broosheid van het bot en een toenemend risico op fracturen.

Er bestaan twee vormen van osteoporose : de primaire osteoporose waaronder de postmenopauzale osteoporose (gebrek aan oestrogenen bij de vrouw) en de seniele osteoporose, en daarnaast de secundaire osteoporose die optreedt na ziekte, een lange periode van immobilisatie en/of medische behandeling.

De piekbotmassa wordt bereikt tussen het twintigste en dertigste levensjaar, na de groeiperiode. Deze massa is bepalend voor eventuele osteoporose op latere leeftijd. De botmassa is genetisch bepaald en wordt beïnvloed door voeding en lichaamsbeweging.

Als we de trends nagaan, merken we een stijging op van het aantal osteoporosegebonden heupfracturen. Deze toename heeft een louter demografische oorzaak : er is een toenemende vergrijzing vastgesteld, zeker in de leeftijdsgroepen waar het incidentiecijfer van heupfracturen het hoogst is.

Tot voor kort stegen de leeftijdsspecifieke incidentiecijfers in de meeste landen, maar in sommige meer recente publicaties wordt deze trend bij vrouwen niet meer bevestigd (de veranderende kwaliteit van de overlijdensstatistiek in deze materie tot 1992 laat geen conclusies toe in verband met trends in sterftecijfers ten gevolge van accidentele valpartijen).

Bij mannen daarentegen blijft de trend stijgen.

De evolutie van de incidentie van de heupfracturen loopt eigenlijk parallel met de prevalentie van osteoporose en andere risicofactoren (gebrek aan lichaamsbeweging, consumptie van tabak, alcohol en geneesmiddelen).

Het is mogelijk dat de meer recente toename van de prevalentie van de risicofactoren gecompenseerd wordt door een betere preventieve en curatieve aanpak van osteoporose en door de preventie van valpartijen.

1. De *preventie* van osteoporose maakt deel uit van een gezonde levenswijze, deze is geïntegreerd in het bevorderen van de gezonde levensstijl. Dit is een belangrijk item van mijn gezondheidsbeleid.

Als Vlaams minister bevoegd voor Gezondheid kies ik ervoor om in mijn beleid van preventieve gezondheidszorg een langetermijnvisie na te streven, dit om betere resultaten te behalen. Wij kiezen er niet voor om projecten en/of specifieke thema's op te zetten en uit te werken, maar wel voor een gestructureerde werking, waarbij gewerkt wordt rond de vijf gezondheidsdoelstellingen. De vijf gezondheidsdoelstellingen zijn : tabakspreventie, ongevallenpreventie, gezonde voeding, borstkankerscreening en de verhoging van de vaccinatiegraad.

Om deze doelstellingen na te streven, is er een structurele samenwerking met het Vlaams Instituut voor Gezondheids promotie (VIG) als deskundige organisatie voor de kwaliteitsvolle uitvoering van het Vlaamse preventiebeleid. Hiertoe werd een convenant afgesloten tussen de Vlaamse Gemeenschap en het VIG, waarin de resultaatsgebieden en doelstellingen duidelijk omschreven zijn. Het VIG werkt rond drie van de vijf gezondheidsdoelstellingen (tabakspreventie, ongevallenpreventie en gezonde voeding) en ondersteunt de loco-regionale gezondheidsoverlegorganen (LOGO's).

De LOGO's bewerkstelligen de preventie op het vlak van gezondheidszorg loco-regionaal door middel van hun partners (bv. huisartsenkringen, ziekenfondsen, CLB's, enzovoort) (*CLB : centrum voor leerlingenbegeleiding – red.*). Zij kunnen bijkomende gezondheidsdoelstellingen formuleren, afhankelijk van de loco-regionale noden. Er werd ook een convenant afgesloten met de Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen (VAD) als deskundige organisatie voor de kwaliteitsvolle uitvoering van het Vlaamse middelenbeleid.

De preventie van osteoporose, dus de opbouw van de botmassa, en van de gevolgen van osteoporose kan worden gestimuleerd door de combinatie van lichaamsbeweging met drie van de vijf Vlaamse gezondheidsdoelstellingen : tabakspreventie, ongevallenpreventie en gezonde voeding.

Geregelde *lichaamsbeweging* vanop jonge leeftijd draagt bij tot de opbouw van de maximale botmassa. Ook op gevorderde leeftijd is voldoende lichaamsbeweging van belang om botverlies te voorkomen. Voldoende lichaamsbeweging voorkomt leeftijdsgebonden botverlies of botverlies door een hormoontekort. Lichaamsbeweging zorgt ook voor het behoud en de toename van spierkracht, van het evenwicht en van het coördinatievermogen bij het bewegen. Op die manier draagt lichaamsbeweging ook bij tot het voorkomen van valpartijen.

De eerste doelstelling, *tabakspreventie*, bepaalt dat het aantal rokers op significante wijze gedaald moet zijn (nl. met 10 % voor zowel mannen, vrouwen als specifiek jongeren). Roken en overmatig alcoholgebruik hebben een rechtstreekse negatieve invloed op osteoporose.

Zo werd door het VIG een stappenplan (doeboek) voor een tabakspreventiebeleid ontwikkeld waarbij CLB-medewerkers betrokken worden in de begeleiding. Tabakspreventie heeft een groot draagvlak nodig, waarbij de totale omgeving betrokken wordt.

De tweede doelstelling, *preventie van ongevallen*, bepaalt dat het aantal ongevallen in de privé-sfeer en in het verkeer met 20 % moet afnemen.

Bij preventie van osteoporose speelt het voorkomen van een valpartij een grote rol. Psychotrope pharmaca, diabetes mellitus, cardiovasculaire aandoeningen, evenwichts- en gangstoornissen, vermindering van spierkracht, cognitieve deficiëntie, gezichtsstoornissen, cerebrovasculaire ongevallen, enzovoort, zijn intrinsieke factoren die een valpartij bevorderen. Ook het leefmilieu speelt een rol : besneeuwd oppervlak, sociaal isolement, trappen, glijdende tapijten, onaangepaste verlichting, het feit dat een persoon in een instelling verblijft. Dit zijn punten waar aandacht aan besteed moet worden om het vallen te vermijden.

De volgende maatregelen bij de opvolging van ouderen kunnen hiertoe bijdragen : geregelde

controle van gezichts- en gehoorvermogen en het evenwicht, opsporing van aandoeningen die het risico op een valpartij kunnen vergroten, controle op alcoholconsumptie en inname van geneesmiddelen, evaluatie van de woning. De WVVH (Wetenschappelijke Vereniging van Vlaamse Huisartsen), die via een convenant wordt gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap, ondersteunt de huisartsen bij deze belangrijke taak. Programma's ter preventie van valpartijen in ziekenhuizen en rust- en verzorgingstehuizen moeten worden aangemoedigd.

Versillende LOGO's, gesteund door een netwerk, werken reeds lang aan valpreventie thuis door aan de omgevingsfactoren te werken. In LOGO Brussel loopt reeds een uitgebreid project van in 1999. Andere LOGO's werken bijvoorbeeld aan aanverwante thema's, bijvoorbeeld LOGO Noorderkempen werkt aan veilige woningen. In een tiental LOGO's is het thema ongevallenpreventie op vraag van plaatselijke partners in de toekomstige implementatieplannen vervat.

De derde doelstelling, streven naar *gezonde voeding*, stelt dat de consumptie van vetrijke voeding op significante wijze gedaald moet zijn ten voordele van vetarme en vezelrijke voeding. Het is aangewezen een toereikende hoeveelheid calcium (Ca) en vitamine D in te nemen. De Ca-behoefte zijn het grootst tijdens de adolescentie : 1500 milligram/dag. Voor personen op leeftijd kunnen supplementen nuttig zijn. In de meeste gevallen echter volstaat een gezonde voeding. Het dagelijks gebruiken van (halfvolle) melkproducten levert voldoende calcium, en vitamine D krijgen we via zonlicht en het eten van onder andere vis en margarine.

Het is ook aangewezen om weinig alcohol te drinken en koffiegebruik te matigen.

Enkele concrete projecten

- "Gezonde voeding heeft met meer dan voeding te maken".

Dit is een ander doe-boek, waarbij door het VIG een hele strategie uitgetekend werd om in de scholen een gezonde voeding te promoten en te implementeren. Het bevorderen van het drinken van melk in plaats van frisdrank wordt hierin gepromoot.

Bij de realisatie van dit doe-boek worden alle actoren betrokken, gaande van directie tot keukenpersoneel en schoolomgeving.

- Aan de VAD wordt jaarlijks een subsidiebedrag van 1.983.148 euro toegekend om onder andere het alcoholverbruik bij de bevolking en specifiek bij bepaalde doelgroepen (jongeren) te ontraden.
- Door het VIG wordt de voedingsdriehoek verspreid via de LOGO's. Deze driehoek beoogt de bevolking op een duidelijke wijze te informeren over gezonde voeding. Het gebruik van zuivelproducten en vis wordt hierin gepromoot.

Ook het supermarktproject waarbij aan kansarmen geleerd wordt etiketten van voedingsproducten te lezen, past in de doelstelling de bevolking een gezonde voeding bij te brengen.

- Specifieker op het thema werkt NICE (Nutrition Information Center), behorende tot VLAM (promotie landbouwproducten) (*Vlaamse Dienst voor Agromarketing – red*).

NICE is vooral gericht op promotie van zuivelproducten in het kader van een totale voeding. Zij hebben de voorbije jaren verschillende acties uitgewerkt gericht op de promotie van zuivelproducten (drinken van melk, enz.) in het kader van preventie tegen osteoporose.

Acties en materiaal van NICE bestaan bijvoorbeeld uit :

voor het basisonderwijs : er werden twee Calcimus-projecten uitgewerkt. De nadruk ligt hier op gezonde voeding met extra aandacht voor melkproducten en dus calcium. Calcimus 1 bestaat uit een spelkoffer, Calcimus 2 is een educatieve cd-rom : "Het land van Calcimus 2 : de melkweg in gevaar" ;

voor het secundair onderwijs : "Sterke botten, alles oké!" (1ste graad secundair onderwijs) ;

voor het grote publiek :

actie opgestart in 2002 voor iedereen : "Heeft u een zuivel geweten ?" met posters, samenvattende leeftijdsfiches en drie ludieke

posters + brochures voor algemeen publiek en info voor professionals ;

het cd pakket "Calcimatics : verwen je botten, dans je sterk", een cd om op te bewegen ; een muziek-cd "Do the calcimatics" samen met een bewegingsles, een osteoporosetest, een calciumteller en informatie ;

infobrochure "Zuivel je lijn ...", een leidraad voor gezond vermageren met behoud van een stevig skelet.

- Ook verschillende ziekenfondsen hebben informatieve campagnes lopen. De Landsbond van de Onafhankelijke Ziekenfondsen bijvoorbeeld verspreidt preventieve informatie en op hun internetsite kan men een zelftest over het risico op osteoporose terugvinden, naast relevante informatie en nuttige adressen.

2. Voldoende lichaamsbeweging samen met een voldoende inname van calcium en vitamine D hebben meer effect dan beide maatregelen afzonderlijk.

In welke mate de normale inname via de voeding aangevuld moet worden met een inname via geneesmiddelen, of de mate waarin bijkomende medicatie nodig is, behoort tot de individuele opvolging van de betrokkene. Er is onvoldoende wetenschappelijke evidentie om ertoe te besluiten de hele bevolking, bijvoorbeeld vanaf een bepaalde leeftijd, voedingssupplementen of geneesmiddelen toe te dienen.

Bij de substitutiehormonenbehandeling (SHB) bij de menopauze, die bovendien een langdurige behandeling vereist, dienen de voor- (bv. vermindert opvliegers, depressiviteit) en nadelen (bv. risico op borstkanker) grondig afgewogen te worden. Eerstelijnsgezondheidsverstrekkers, huisartsen en gynaecologen moeten hierbij een belangrijke rol spelen.

Onderzoek heeft nog niet uitgewezen of de SHB effectief is als preventiemiddel, en er is nog heel wat discussie onder wetenschappers of het wel aangewezen is om massaal deze substitutiehormonenbehandeling toe te passen.

In een aantal situaties kunnen calcitonine (een door de schildklier geproduceerd hormoon dat het gehalte aan calcium in het bloed verlaagt) en vooral bifosfonaten (remmen de botafbraak)

aangewezen zijn. Hun preventieve invloed is be-
wezen en bovendien zouden zij doeltreffend
fracturen voorkomen.

Voor personen die wegens een ziekte of medi-
sche behandeling risico's op secundaire osteo-
porose lopen, dienen dus specifieke preventieve
en curatieve maatregelen genomen te worden.
Hun preventieve behandeling is gericht op de
toename van de botmassa en het verlichten van
de pijn. Deze patiënten dienen echter ook vol-
doende calcium en vitamine D in te nemen.

Voor het organiseren van een veralgemeende
meting van de BMD (botmassadensiteit) bij de
totale bevolking boven de 60 jaar bestaat geen
wetenschappelijke evidentie. Dit onderzoek is
wel zinvol bij personen met familiale anteceden-
ten van uitgesproken osteoporose en bij
personen die, vaak miskende, wervelfracturen
hadden. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt
dat deze groep vaak onvoldoende behandeld
wordt.

Eerstelijnsgezondheidswerkers spelen een be-
langrijke rol in de osteoporoseproblematiek :

- het risico op osteoporose inschatten (cardio-
vasculaire aandoeningen, kanker, osteoporo-
se) en de nodige maatregelen nemen,
- de risicopatiënten voor valpartijen identifice-
ren en de nodige maatregelen nemen,
- de eventuele behandeling instellen (bv. kine-
sithherapie voor personen met beperkte mo-
biliteit).

Deze opdrachten maken deel uit van de "good
medical practice" zoals die onder meer door de
WVVH ondersteund wordt. De afspraken rond
de uitoefening van de gezondheidsberoepen in
het algemeen en de huisartsengeneeskunde in
het bijzonder zijn vooral gesitueerd op federaal
niveau. Toch is er een Vlaamse convenant met
de WVVH om, zeker wat de preventie aangaat,
voldoende afstemming te verkrijgen.

*Wordt deze basispreventie als een prioriteit be-
schouwd ?*

Via de vijf Vlaamse gezondheidsdoelstellingen,
die prioritair zijn in het Vlaamse gezondheids-
beleid, wordt aan basispreventie gedaan, die
ook de preventie van osteoporose omvat (zie
vraag 1).

*Bestaat er een dergelijke basispreventie in Vlaan-
deren ? Zo ja, wordt deze door het departement
van de minister ondersteund ? Wat omvat deze
preventie ? Welke budgetten worden hiervoor
uitgetrokken ?*

Dergelijke preventiegerichte strategie wordt
grootschalig toegepast in samenwerking met het
VIG, de VAD en de LOGO's. Allerlei acties
hierrond vonden reeds plaats (zie vraag 1).

Het budget dat ik dit jaar uittrek voor het VIG
voor de gezondheidsbevordering binnen de
Vlaamse gemeenschap bedraagt 1.140.000 euro.

Dit instituut werkt samen met de Vlaamse over-
heid om alle lagen van de bevolking te kunnen
bereiken. Ook de LOGO's spelen hierin een
belangrijke rol. De subsidies aan de LOGO's
bedragen jaarlijks ongeveer 3.923.000 euro. Via
haar convenant met de Vlaamse overheid ont-
vangt de WVVH 314.825 euro Vlaamse subsi-
dies.

3. Rond dit thema is er nog geen overleg gebeurd
met mijn federale collega's van Volksgezond-
heid en Sociale Zaken.

Dergelijk overleg lijkt mij momenteel nog niet
aangewezen om volgende redenen.

De zinvolheid van de veralgemeende meting
van de botmassadensiteit (BMD) en van ver-
schillende medicamenteuze behandelingen,
zoals bijvoorbeeld de HSB, staan wetenschap-
pelijk nog te veel ter discussie.

Deze medicamenteuze behandelingen behoren
duidelijk tot het domein van de federale over-
heid (o.a. Riziv) (*Rijksinstituut voor Ziekte- en
Invaliditeitsverzekering – red.*).

De individuele behandeling behoort tot het do-
mein van het uitoefenen van de gezondheidsbe-
roepen. Ook dit is vooral een federale aangele-
genheid.

Overleg met de federale overheid lijkt me
slechts nodig indien een wetenschappelijke con-
sensus ontstaat die erop wijst dat het primair-
preventief beleid dat ik nu voer, aangevuld
moet worden met bijvoorbeeld een screenings-
programma, aangevuld met een gepast behan-
delingschema.

Vraag nr. 238
van 18 juli 2002
van mevrouw MARIJKE DILLEN

Toegankelijkheid – Intro-project

Voor veel personen met een handicap is het bijzonder moeilijk om te kunnen genieten van een muziekfestival, aangezien ze er moeilijk binnen geraken, weinig of niets kunnen zien en fors in hun mobiliteit worden beperkt.

Daarom heeft de minister het project "Intro" uitgewerkt om de festivals toegankelijker te maken.

1. Wat omvat dit project "Intro" ?

Wat is de inhoud van de Intro-regels ?

Op welke wijze is dit project kenbaar gemaakt aan de organisatoren van festivals ?

Is er samenwerking met de organisatoren bij het uitwerken van dit Intro-project ?

2. Organisatoren die met Intro samenwerken, kunnen worden herkend aan een speciaal uitgewerkt logo.

Hoe groot is de respons vanwege de organisatoren ?

Op welke wijze wordt dit project kenbaar gemaakt bij de personen met een handicap, om ze op de hoogte te brengen van de toegankelijkheid van de betrokken festivals ?

3. Gebeurt er in de praktijk ook controle op de naleving van de criteria om in aanmerking te komen voor dergelijk logo ?

Wordt er na dit zomerseizoen een evaluatie gepland van dit project ? Wie is hiervoor verantwoordelijk ?

Antwoord

1. De bedoeling van het project is de organisatoren van muziekfestivals en soortgelijke manifestaties aan te sporen hun evenement ook open te stellen voor personen met een handicap.

Een aantal organisatoren engageerden zich de voorbije jaren reeds om hun festival toegankelijk te maken. Om dit engagement kracht bij te zetten bracht ik ze rond de tafel met een aantal

gehandicaptenverenigingen, voorzieningen, technische toegankelijkheidsexperten en vertegenwoordigers van het Vlaamse cultuur- en gelijkheidsbeleid.

Vanuit deze werkgroep werd een collectief project opgestart, met de bedoeling de kennis en praktijkervaring die rond dit thema in het verleden reeds werden opgebouwd, in kaart te brengen, te bundelen en te promoten in een ruimer middenveld. Het resultaat van dit project is de brochure "Intro".

In de brochure worden een aantal praktische tips en richtlijnen gegeven waarmee de organisatoren het voor personen met een handicap mogelijk kunnen maken aan het festival op een zo zelfstandig mogelijke wijze deel te nemen. De lezer krijgt een beknopt overzicht van de minimumvereisten om de basistoegankelijkheid te verzekeren, aangevuld met een aantal richtlijnen om, naargelang de mogelijkheden van ieder festival, het comfort voor iedere bezoeker te optimaliseren.

De brochure wordt via een mailing verspreid naar de organisatoren van Vlaamse festivals. De organisatoren worden aangemoedigd het publiek ruim te informeren over de inspanningen die ze leveren, en het logo te gebruiken dat in het kader van het project werd ontwikkeld.

Vanuit de Katholieke Vereniging Gehandicapten (KVG) wordt persoonlijke begeleiding aangeboden bij de praktische uitvoering van de richtlijnen.

2. Er worden geregeld brochures en stickers aangevraagd. Verschillende festivals hebben de richtlijnen toegepast.

Er wordt aan de organisatoren van festivals gevraagd om het logo op te nemen in hun promotiepakket.

3. KVG zorgt voor individuele begeleiding.

In het najaar worden de eerste projectervaringen geëvalueerd en de werkgroep zal zich buigen over de verdere toekomst van dit initiatief. Er zal worden nagedacht over de weg naar een structurele verankering, over de wijze waarop de doelgroep zelf kan worden aangemoedigd om van het toegankelijk aanbod gebruik te maken, ...

Vraag nr. 245
van 14 augustus 2002
van mevrouw MARIJKE DILLEN

Kinderopvang – Proefgemeenten

Sint-Niklaas, Diest en Heist-op-den-Berg hebben elk een prijs ter waarde van 18.600 euro ontvangen, omdat ze op het vlak van kinderopvang een meersporenbeleid volgen.

1. Op welke wijze is deze wedstrijd uitgeschreven en wie is ervoor verantwoordelijk ?

Hoeveel steden en gemeenten hebben zich kandidaat gesteld voor deze prijs ?

Op welke wijze gebeurde de selectie en welke criteria waren doorslaggevend ?

Is dit een eenmalig initiatief of wordt het periodiek herhaald ?

2. Kind en Gezin heeft veertien proefgemeenten uitgekozen die een globaal beleid voor kinderopvang moeten ontwikkelen.

Welke zijn deze proefgemeenten ?

Aan de hand van welke criteria zijn ze uitgekozen ?

Wat is de duurtijd van dit proefproject ?

Wat zijn de specifieke doelstellingen ?

Wanneer en op welke wijze gebeurt de evaluatie ?

Is er een specifieke ondersteuning door Kind en Gezin en zo ja, op welke wijze ?

Antwoord

1. De prijs "geïntegreerd lokaal project kinderopvang" is geïnitieerd in het Beleidsplan Kinderopvang van de Vlaamse regering van 3 maart 2000. Het is ook als optie opnieuw opgenomen in het Beleidsplan Buitenschoolse Kinderopvang dat de regering recentelijk goedkeurde (*resp. Stuk 237 (1999-2000) – Nr. 1 en Stuk 1232 (2001-2002) – Nr. 2 – red.*).

De bedoeling van de prijs is de dynamiek te versterken die aanwezig is in het werkveld om met betrekking tot de buitenschoolse kinderopvang

in het bijzonder en de kinderopvang in het algemeen de schotten tussen de verschillende soorten voorzieningen te overstijgen.

Teneinde het kader van de prijs correct en transparant vast te leggen, is een reglement uitgewerkt dat aan alle voorzitters van de lokale overlegfora in de Vlaamse gemeenten is toegezonden. Het gaat als **bijlage**.

De prijs is dit jaar voor de tweede keer uitgereikt. In 2001 hebben zich 23 gemeenten kandidaat gesteld. Toen werd de prijs toegekend aan Maasmechelen, Lokeren en Tessenderlo. In 2002 waren er eveneens 23 kandidaten. De prijs ging naar Diest, Sint-Niklaas en Heist-op-den-Berg. De beoordeling van de ingediende projecten en de toekenning van de prijs gebeuren conform de bepalingen in het reglement (art. 3 en art. 7).

Aangezien het een jaarlijkse prijs is, zullen elk jaar opnieuw de lokale overlegfora de kans krijgen projecten in te dienen. Er zal ook elk jaar, afhankelijk van het advies van de jury, aan drie projecten een prijs worden toegekend.

2. In het Beleidsplan Kinderopvang zoals goedgekeurd door de Vlaamse regering is ook vastgesteld dat de functie van het lokale overleg met betrekking tot de kinderopvang zal worden verruimd. Dit betekent dat niet alleen voor de buitenschoolse kinderopvang, maar ook voor andere vormen van kinderopvang het lokale overleg een adviserende en sturende rol zou kunnen spelen.

Teneinde dit proces, dat zijn beslag moet krijgen door het uitwerken van een nieuw ministerieel besluit met betrekking tot het lokale overleg, voor te bereiden, is in veertien proefgemeenten een verruimingsproject gestart. De bedoeling is dat deze gemeenten de totaliteit van de kinderopvang in hun gemeente onder ogen nemen en met betrekking tot de totaliteit van de kinderopvang een beleidsplan formuleren. Dit proces wordt opgevolgd, onder meer door het Centrum voor Bevolkings- en Gezinsstudie en door Kind en Gezin, en zal materiaal aanreiken om de regelgeving eind dit jaar, begin volgend jaar te wijzigen.

De veertien proefgemeenten zijn Antwerpen, Bornem, Zwijndrecht, Beringen, Peer, Aalter, Brakel, Sint-Niklaas, Diest, Kortenaak, Vilvoorde, Lendeledede, Oostrozebeke en Roeselare. Zij zijn uitgekozen op grond van de mogelijkheden die zich voordeden binnen hun lokale over-

leg, zoals de provinciale verantwoordelijken van Kind en Gezin die konden inschatten. Uiteraard zijn ook het akkoord en de bereidheid van het lokale overleg een voorwaarde geweest.

De duurtijd van het proefproject is niet strikt vastgelegd. Het is wel zo dat het de bedoeling blijft de regelgeving tegen eind dit jaar, begin volgend jaar aan te passen. De komende maanden zullen dan ook conclusies worden getrokken uit het proces dat in veertien gemeenten loopt.

Kind en Gezin volgt dit proces van nabij op. Het bracht alle veertien gemeenten in het voorjaar samen. Dit gebeurt opnieuw dit najaar. Op die manier kunnen gezamenlijk lessen worden getrokken uit de terreinervaring die is opgedaan in de gemeenten, zodat een aanpassing van het ministeriële besluit zich daar passend op kan enten.

(Bovenvermelde bijlage ligt ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement – red.)

Vraag nr. 252
van 21 augustus 2002
van de heer CARL DECALUWE

Dodehoekspiegels – Overheidsinitiatieven (2)

Zie :
Minister-president van de Vlaamse regering
Vraag nr. 44
van 21 augustus 2002
van de heer Carl Decaluwe
Blz. 331

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken.

Vraag nr. 253
van 21 augustus 2002
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Tolkendiensten – Begrotingsmiddelen

In het kader van het integratiebeleid voor nieuwkomers was in een tolkdienst voorzien voor het

begrotingsjaar 2001. De eigenlijke opstart van deze dienst gebeurde, ondanks de aankondiging eind 1999, pas in het najaar van 2001, zodat alle begrotingsmiddelen niet opgebruikt werden.

Wat gebeurde er met de middelen die bestemd waren voor de tolkdienst en die door de late opstart niet besteed werden aan deze dienst ?

Over welk bedrag ging het ?

Werd dit voor een ander doel in verband met integratie bestemd ? Welk ?

Antwoord

Voor een gepast antwoord op de vraag naar de aanwending van de begrotingsmiddelen die de tolkdienst ontvangen en besteed heeft, is het nuttig de historiek van dit initiatief even in herinnering te brengen.

Onder impuls van ICEM (Interdepartementale Commissie voor Etnisch-Culturele Minderheden) werd in april 1998 een dossier inzake het opstarten van een telefonische tolkdienst voor bespreking aan de Interministeriële Conferentie voor het Migrantenbeleid voorgelegd. In opvolging hiervan bereidde een "werkgroep tolkdienst", samengesteld uit vertegenwoordigers van de verschillende overheden, een gemotiveerd voorstel voor. Toen bleek dat de Interministeriële Conferentie tijdens de lopende legislatuur niet meer zou samenkomen, besliste de heer Luc Martens, op dat ogenblik binnen de Vlaamse regering belast met de coördinatie van het minderhedenbeleid, in het voorjaar 1999 om zelf het initiatief te nemen om de oprichting van een Vlaamse Centrale Tolkdienst voor te bereiden. Er werd een studieopdracht uitbesteed om de haalbaarheid van een dergelijk initiatief te toetsen en de vorm waarin en de voorwaarden waaronder deze centrale tolkdienst zou kunnen functioneren in kaart te brengen. In een vervolgstudie – die in de loop van 2000 in mijn opdracht uitgevoerd werd – werden de conclusies van de haalbaarheidsstudie uitgewerkt tot een concreet concept voor de realisatie van een Vlaamse Centrale Tolkdienst. In november 2000 werd het eindrapport ingediend. Beide studies werden uitgevoerd door de Mercatorhogeschool Gent.

In juni 2000 keurde de Vlaamse regering anderzijds de Afsprakennota Inburgeringsbeleid goed. Naast het bepalen van de krijtlijnen van het inburgeringsbeleid, omschreef de nota ook de ondersteunende maatregelen, waaronder het versterken van de tol-

kendienstverlening. In uitvoering van deze nota keurde de Vlaamse regering in december 2000 mijn voorstel goed om het Vlaamse Minderhedencentrum te belasten met de uitbouw van een Vlaamse Centrale Tolkendienst. Hiervoor werd 169.807,06 euro (6.850.000 frank) vrijgemaakt op de begroting 2000 (inburgeringssubsidies). De periode waarop de subsidie betrekking had, liep van 15 december 2000 tot 30 november 2001.

In uitvoering van deze opdracht schreef het Vlaams minderhedencentrum een vacature uit die op 1 april 2001 ingevuld werd. Op dat ogenblik kon met de voorbereiding van de effectieve start van de tolkdienst worden begonnen. Er werd geschikte telecommunicatieapparatuur aangekocht, in samenwerking met het Steunpunt NT2 werd een selectieproef voor de tolken uitgewerkt, er werd een tolkenpool samengesteld, de gebruikersgroep werd afgebakend en vervolgens via de verspreiding van een informatiefolder op de hoogte gebracht van het bestaan van Babel, er werd bijkomend personeel aangetrokken, ... (*NT2 : Nederlands als Tweede Taal – red.*). Op 17 september 2001 ging Babel, Vlaamse Centrale Tolkendienst, effectief van start met telefonische tolkhelp.

De toegekende middelen, 169.807,06 euro (6.850.000 frank) voor de periode 15 december 2000 – 30 november 2001, werden door Babel – op een bedrag van 90,56 euro (3.653 frank) na – integraal besteed. De begrotingsmiddelen 2000 uitgetrokken voor Babel werden met andere woorden opgebruikt.

Met de begrotingsmiddelen 2001 werd voor de periode 1 december 2001 – 31 juli 2002 opnieuw een subsidie van 169.807,06 euro toegekend aan het Vlaams Minderhedencentrum. Er werd geen subsidie voor een volledig jaar uitgetrokken om adequater te kunnen inspelen op de verwachte groei van Babel. Deze middelen werden eveneens – op een bedrag van 20,75 euro na – integraal besteed.

Een tweede organisatie die middelen ontvangt om telefonische tolkdienstverlening aan te bieden, is het Sociaal Vertaalbureau van Brussel Onthaal VZW. Op de begroting 2000 en 2001 (inburgeringssubsidies) werd hiervoor telkens in 66.931,25 euro uitgetrokken. Van de middelen 2000 heeft het Sociaal Vertaalbureau in totaal 64.762,18 euro besteed, van de middelen 2001 in totaal 58.393,45 euro.

Besluitend kan ik stellen dat de begrotingsmiddelen die op de begroting 2000 en 2001 uitgetrokken werden voor de tolkdienstverlening effectief aangewend werden om deze dienstverlening uit te

bouwen en aan te bieden. Van de 237.977,78 euro (9,6 miljoen frank) voor tolkdienstverlening waarvan sprake is de Afsprakennota Inburgeringsbeleid van juni 2000, werd in 2000 236.738,31 euro vastgelegd. Hiervan is eind 2001 2.259,60 euro teruggevloeid naar de staatskas. In 2001 werd opnieuw 236.738,31 euro vastgelegd voor de subsidiëring van Babel en Brussel Onthaal. De middelen die Brussel Onthaal in 2001 niet aangewend heeft (€ 8.537,8), zijn eind 2001 teruggevloeid naar de staatskas.

Met de begrotingsmiddelen 2002 is ondertussen opnieuw een subsidie van 146.824 euro toegekend aan het Vlaams Minderhedencentrum voor het voortzetten van de werking van Babel tot 31 januari 2003. Aan Brussel Onthaal is voor 2002 een subsidie van 39.665 euro toegekend. Eind 2001 hebben Babel en Brussel Onthaal een samenwerkingsakkoord afgesloten die bepaalt dat Brussel Onthaal complementair zal werken ten opzichte van Babel.

Vraag nr. 262
van 28 augustus 2002
van mevrouw SONJA BECQ

Vlaams Fonds – Hulpmiddelen

Personen met een handicap kunnen, indien zij ingeschreven zijn bij het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap, een beroep doen op de terugbetaling van hulpmiddelen volgens de nieuwe reglementering die sinds 1 januari 2002 van kracht is. Voor het gebruik van sommige hulpmiddelen is een opleiding vereist, die dan op eigen kosten gevolgd moet worden.

Anderzijds vragen sommige gebruikers naar de mogelijkheid om nog bruikbare tweedehandse hulpmiddelen ter beschikking te krijgen. Dit is overigens bepaald in artikel 22 van het nieuwe besluit inzake individuele materiële hulp, waarin vermeld staat : "het Fonds bepaalt de voorwaarden voor recuperatie en hergebruik van materiële bijstand".

1. In welke mate wordt bij de toekenning van individuele materiële hulp rekening gehouden met de mogelijke opleidingskosten ?
2. Op welke wijze worden de recuperatie en het hergebruik van hulpmiddelen georganiseerd ? Werd de regelgeving hieromtrent reeds gepubliceerd ?

Antwoord

1. Het besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 2001 inzake individuele materiële bijstand sluit in artikel 7, § 2 dienstverlening door fysieke of rechtspersonen expliciet uit, behalve voor de in de bijlage bij het besluit opgenomen pedagogische hulp bij hogere studies, lessen in de techniek om zich met een lange, lichtweerkaatsende witte stok te verplaatsen en aanvullende rijlessen.
2. Het besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 2001, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 20 november 2001, bepaalt inderdaad dat het Vlaams Fonds initiatief moet nemen om de recuperatie en het hergebruik van hulpmiddelen operationeel te maken. Op 14 januari 2002 heb ik het Vlaams Fonds gevraagd om een concept van recuperatie en hergebruik uit te werken.

Het Vlaams Fonds schreef hiervoor in juli 2002 ruim 330 organisaties en bedrijven aan. Bedoeling van deze enquête was het in kaart brengen van reeds bestaande initiatieven en de wijze waarop deze georganiseerd worden. Na het verwerken van de ingekomen gegevens zal mij, na advies door de raad van bestuur van het Fonds, een voorstel van aanpak bezorgd worden.

MARLEEN VANDERPOORTEN

VLAAMS MINISTER
VAN ONDERWIJS EN VORMING

Vraag nr. 108
van 27 juni 2002
van de heer JAN LOONES

Studie-informatiedagen West-Vlaanderen – Locatie

Bij de West-Vlaamse hogeronderwijsinstellingen (Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende – KHBO, Vrij Hoger Instituut voor Technologie en Informatica – Katho, Katholieke Universiteit Leuven Campus Kortrijk – Kulak) is er nogal wat ongerustheid gerezen over een schrijven van de minister omtrent de definitieve locatie in Roeselare voor de SID-beurzen (studie-informatiedagen) in West-Vlaanderen.

Tot op heden werden – tot ieders tevredenheid – de SID-beurzen afwisselend georganiseerd in Brugge en Kortrijk.

De keuze voor deze twee steden werd gebaseerd op verschillende argumenten.

- In West-Vlaanderen ligt het aanbod van hoger onderwijs vooral in de regio's Brugge en Kortrijk, en slechts in beperkte mate in Roeselare.
- Voor de leerlingen secundair onderwijs in West-Vlaanderen – met het hoogste aantal in Kortrijk en Brugge – zijn deze beide steden veel gemakkelijker te bereiken met het openbaar vervoer dan Roeselare. Bovendien liggen de gebouwen waar de SID-beurzen in Brugge en Kortrijk plaatsvinden op korte afstand van het station, met een zeer goede verbinding met De Lijn.

In West-Vlaanderen, dat reeds zware concurrentie ondervindt van de meer traditionele hogeronderwijssteden in de andere provincies en al te kampen heeft met een achterstand op gebied van het hoger onderwijs, leveren de provinciale overheid en de instellingen nochtans zware inspanningen om de West-Vlaamse studenten te laten kiezen voor opleidingen in hun eigen provincie.

Er wordt dan ook gevreesd dat door de keuze van het moeilijker te bereiken Roeselare veel meer scholen zullen opteren voor een bezoek aan de SID-beurs in Oost-Vlaanderen. Gent is nu eenmaal zeer gemakkelijk te bereiken met het openbaar vervoer, vooral voor wie uit het noorden van West-Vlaanderen komt.

Verder worden er ook vragen gesteld bij het feit dat de CLB's (centra voor leerlingenbegeleiding) blijkbaar als enige die beslissing zouden hebben genomen, terwijl er in de stuurgroep West-Vlaanderen (waarin naast de CLB's ook vertegenwoordigers van de vier hogeronderwijsinstellingen zeten) nooit een discussie ten gronde werd gevoerd, en zeker geen consensus werd bereikt omtrent de locatie van de SID-beurs in West-Vlaanderen.

1. Heeft de minister kennis genomen van de argumenten van de West-Vlaamse hogeronderwijsinstellingen om Roeselare niet in aanmerking te nemen als locatie voor de SID-beurs in West-Vlaanderen? Wat is haar reactie daarop?
2. Onderkent de minister de vrees dat West-Vlaamse scholieren, als gevolg van de gemaakte keuze, de SID-beurs buiten hun provincie zullen bezoeken?

Onderkent de minister het feit dat daardoor deze scholieren veeleer geneigd zullen zijn te

opteren voor hogeronderwijsinstellingen buiten hun provincie ?

3. Kan op basis van een gesprek met alle actoren de beslissing nog worden herzien, zodat de beurs alsnog afwisselend kan worden georganiseerd in Kortrijk en Brugge ?

Antwoord

Aangezien de Vlaamse volksvertegenwoordiger dezelfde vragen stelt als de heer Jacky Maes in zijn schriftelijke vraag nr. 109 van 27 juni 2002, verwijs ik naar mijn antwoord op betrokken vraag (*zie hierna – red.*).

Vraag nr. 109 van 27 juni 2002 van de heer JACKY MAES

Studie-informatiedagen West-Vlaanderen – Locatie

Tot op heden werden de SID-beurzen in West-Vlaanderen afwisselend georganiseerd in Brugge en Kortrijk (SID : studie-informatiedagen). Dit bleek altijd een logische keuze, want beide steden hebben het grootste aantal leerlingen in het secundair onderwijs. Kortrijk en Brugge zijn zeer goed bereikbaar met het openbaar vervoer en de SID-beurzen werden telkens georganiseerd in de buurt van het station. Het zijn ook de twee steden waar de meeste onderwijsinstellingen voor hoger onderwijs gelegen zijn.

Nu werd echter beslist om de volgende SID-beurs te organiseren in Roeselare. Men vreest dat hierdoor veel leerlingen er veeleer zullen voor opteren om naar de SID-beurs in Gent te gaan. De directies van de hogescholen zijn nooit vragende partij geweest voor een compromisoplossing ergens in het midden van de provincie, maar konden leven met de afwisselende locatie. De beslissing van de centra voor leerlingenbegeleiding (CLB) om te opteren voor Roeselare als organisator van de SID-beurs wordt dan ook door velen betreurd.

1. Waarom werd geopteerd voor Roeselare als organisator van de SID-beurs ?
2. Op welke manier kwam deze beslissing tot stand en werd hierrond overleg gepleegd met de onderwijsinstellingen ?

3. Kan de minister zich vinden in de argumentatie van de onderwijsinstellingen om de SID-beurs beter niet in Roeselare te organiseren ?

Zo ja, kan de SID-beurs alsnog verder in Brugge en Kortrijk worden georganiseerd ?

Antwoord

Alvorens op de vragen van de Vlaamse volksvertegenwoordiger in te gaan, wil ik even het initiatief "SID-in's" situeren.

In het verleden namen verschillende – al dan niet commerciële – organisaties initiatieven om laatstejaars secundair onderwijs te helpen bij hun studiekeuze na het secundair onderwijs. Deze initiatieven waren veelal kleinschalig en boden een beperkt overzicht van de studiemogelijkheden (niet alle instellingen voor hoger onderwijs waren er, dikwijls waren er enkel instellingen van één net).

Op dergelijke initiatieven werd het departement Onderwijs meestal ook uitgenodigd. Het departement vond dat deze initiatieven – hoe goed bedoeld ook – ongelijk van kwaliteit waren en geen objectieve, volledige informatie boden. Tevens vond het departement dat het een van haar kerntaken is om de laatstejaars volledige en objectieve informatie te geven over studiekeuze. Daarom organiseert het departement Onderwijs (afdeling Informatie en Documentatie) samen met de CLB's sinds het schooljaar 1996-1997 in elke Vlaamse provincie niet-commerciële, regionale, netoverschrijdende studie-informatiedagen voor laatstejaars secundair onderwijs.

Dit initiatief had en heeft als bedoeling om :

- de laatstejaars secundair onderwijs met de volledige waaier van studiemogelijkheden na het secundair onderwijs kennis te laten maken ;
- laatstejaars objectieve, niet-commerciële informatie te geven over studiemogelijkheden na het secundair onderwijs en ze zo te helpen bij hun studieoriëntering en -keuze ;
- tot een meer efficiënt gebruik van tijd en middelen voor dergelijke manifestaties te komen.

1. In de provincie West-Vlaanderen werd er tot nogtoe gerouleerd en ging de SID-in afwisselend door in Brugge, Kortrijk en Roeselare (en dus niet enkel in Brugge en Kortrijk zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger stelt). Als er verder gerouleerd zou worden, is Roeselare sowieso "aan de beurt" voor de SID-in 2002-2003.

Al in 1999 werd afgesproken dat dit roulatiesysteem geen efficiënt systeem was en dat er voor een vaste locatie gekozen moest worden. Deze afspraak werd hernomen op de vergadering van 29 maart 2000 (met afvaardigden van de regionale equipes en vertegenwoordigers van VLIR en Vlhora) op mijn kabinet : er werd toen afgesproken dat in 2002 voor een vaste locatie gekozen moest worden, omdat dit heel wat voordelen heeft :

- een vaste locatie maakt het evenement herkenbaar (vooral belangrijk voor ons doelpublik) en geeft het uitstraling ;
- bij de organisatie van een goede en veilige SID-in komt heel wat kijken (en we organiseren er elk jaar 5) : als men elk jaar naar dezelfde locatie gaat, kent men die locatie beter en weet men wat er kan en niet kan en kan er beter samengewerkt worden. Geschiede zullen vinden is niet vanzelfsprekend, als we een vaste locatie hebben, hebben we een grote zekerheid dat we elk jaar over de nodige infrastructuur kunnen beschikken .

(VLIR : *Vlaamse Interuniversitaire Raad* ; Vlhora : *Vlaamse Hogescholenraad – red.*)

2. Op diezelfde vergadering werden afspraken gemaakt om een vlotte samenwerking mogelijk te maken en om de SID-in's zo efficiënt mogelijk te kunnen organiseren. Deze afspraken, die concreetiseerd werden in de kerntaken, stellen dat het departement Onderwijs de data en de locaties voor de SID-in bepaalt bij voorkeur in consensus met de regionale CLB-equipes. Is er geen consensus, dan beslist de minister van Onderwijs en Vorming over de locatie.

Aangezien er een consensus was (zowel het departement Onderwijs als de CLB's kozen voor Roeselare als vaste locatie), heb ik mij bij deze consensus aangesloten. Roeselare is misschien inderdaad een compromis, omdat Brugge moeilijk zou kunnen "verdragen" dat Kortrijk de vaste locatie wordt en vice versa, maar is zeker geen "minderwaardige" keuze : het is goed bereikbaar voor alle scholen uit de provincie en er is een goede accommodatie.

Bij de keuze van de locaties werd totnogtoe nooit overleg gepleegd met de onderwijsinstellingen, ook al omdat de organisatoren van de SID-in's het departement Onderwijs en de CLB's zijn. Afgezien van het feit dat dit in de kerntaken ook anders afgesproken werd, lijkt het mij weinig waarschijnlijk dat alle onderwijs-

instellingen tot een consensus over één vaste locatie zouden komen, aangezien onderwijsinstellingen uit Kortrijk voor Kortrijk zouden kiezen en onderwijsinstellingen uit Brugge voor Brugge.

3. Bij mijn weten is er één onderwijsinstelling (de Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende) die bezwaren maakt bij de keuze voor Roeselare als vaste locatie. In haar bezwaren kan ik mij niet echt vinden.

Doelgroep van de SID-in's zijn de laatstejaars secundair onderwijs en hun ouders. De bedoeling van elke SID-in is om informatie te verstrekken zodat jongeren met kennis van zaken kunnen kiezen (dat keuzeproces wordt achteraf voortgezet en verfijnd, bv. op informatiedagen van hogescholen en/of universiteiten). Doelstelling van de SID-in's is dus het informeren over het studieaanbod na het secundair onderwijs, en niet het rekruteren voor een of andere instelling. Volgens mij hangt het behalen van deze doelstelling af van de kwaliteit van de informatie die de informanten geven, maar niet van de locatie waar de SID-in plaatsvindt en de vraag of er in die locatie al dan niet een hogeronderwijsaanbod is. De informanten geven trouwens niet alleen in hun "thuisprovincie", maar in elke provincie (er zijn 5 SID-in's) informatie, en de kwaliteit van de informatie is even hoog "bij hen thuis" als in de andere provincies. Ook toen we rouleerden binnen de provincie West-Vlaanderen gaven de West-Vlaamse instellingen even goede informatie in Brugge, Kortrijk en Roeselare.

In het verleden ging de SID-in ook al rond in Roeselare : er werd toen geen daling van het bezoekersaantal geconstateerd, met andere woorden : SID-in West-Vlaanderen "trekt" ongeveer evenveel bezoekers, of hij nu plaatsvindt in Brugge, Kortrijk of Roeselare. In elke provincie zijn er elk jaar wel enkele scholen die naar de SID-in van een andere provincie gaan, maar dit zijn uitzonderingen. Zelfs al zouden jongeren of scholen naar de SID-in in Oost-Vlaanderen gaan, dan nog betekent dit niet dat ze voor hun studiekeuze West-Vlaanderen links zouden laten liggen. Trouwens, het West-Vlaams hogeronderwijsaanbod is niet enkel op de SID-in West-Vlaanderen present, maar op alle SID-in's.

Elke SID-in loopt over drie dagen : voor het klassikaal bezoek (donderdag en vrijdag) maken heel wat scholen sowieso gebruik van een ingehuurde bus, veeleer dan het openbaar vervoer te gebruiken. Maar voor diegenen die

het openbaar vervoer gebruiken, is Roeselare ook gemakkelijker bereikbaar : we maken trouwen telkens afspraken met De Lijn voor een pendeldienst tussen station en Expohallen. Op zaterdag, als er individueel bezoek is, komen praktisch alle bezoekers met eigen vervoer en kunnen ze hun wagen gemakkelijk kwijt op de grote parking van de Expohallen.

Mijn keuze voor Roeselare staat vast : wij zijn al volop bezig met de voorbereidingen van de SID-in's 2002-2003 en met het informeren van de doelgroep. De brochure "Wat na het secundair onderwijs ?", waarin ook de data en de plaatsen staan waar de SID-in's plaatsvinden, wordt trouwens begin september bij de laatstejaars secundair onderwijs verspreid.

Ik sta achter de SID-in's en vind dat we met zijn allen (organisatoren en instellingen-"standhouders") er een initiatief van maakten dat de doelgroep ten goede komt. Ik vind het dan ook spijtig dat er momenteel zoveel aandacht gaat naar de keuze van de locaties, terwijl dit niet is waar het bij de SID-in's om draait.

Vraag nr. 110
van 27 juni 2002
van de heer JULIEN LIBRECHT

Zeepreventorium De Haan – Franstalige leerkrachten

In het Zeepreventorium in De Haan verblijven enkele klassen met Waalse kinderen die lijden aan obesitas en aan astma. Door deze obesitas- en astmapatiëntjes enkele maanden individueel te begeleiden, tracht een aantal Franstalige leerkrachten deze kinderen te genezen van hun ziekte. Gedurende de dag volgen de leerlingen de gewone lessen in het Frans.

Gemiddeld verblijven de kinderen twee tot drie maanden in het Zeepreventorium en nadien keren ze terug naar hun huis en school in Wallonië.

Klopt het dat deze Franstalige leerkrachten betaald worden door de Vlaamse Gemeenschap, en over hoeveel leerkrachten gaat het hier ?

Antwoord

Basisonderwijs

Aan het Zeepreventorium van De Haan is naast een Nederlandstalige ook een Franstalige basis-

school van type 5 gehecht, behorende tot het Gemeenschapsonderwijs. De financiering van deze Franstalige basisschool, La Roche, en van de Franstalige leerkrachten door het departement Onderwijs van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap is gebaseerd op artikel 7 van de wet van 30 juli 1963 houdende taalregeling in het onderwijs. Deze wetgeving voorziet onder meer in de organisatie van klassen in de andere landstaal voor kinderen met gezondheidsproblemen. De klassen zijn slechts toegankelijk voor kinderen die de gemeente van hun woonplaats verlaten en daardoor onderwijs ontvangen in een andere landstaal dan deze van hun streek.

Tijdens het schooljaar 2001-2002 werden in de Franstalige basisschool van het Zeepreventorium 68 lestijden gefinancierd. Deze lestijden werden ingevuld door de directie (18 lestijden lesopdracht), twee kleuteronderwijzers ASV, twee onderwijzers ASV, een leermeester Katholieke Godsdienst (2 lestijden) en een leermeester Niet-confessionele Zedenleer (2 lestijden). Twee onderwijzers ASV waren ter beschikking gesteld wegens ontstentenis van betrekking voor respectievelijk 22 en 20 lestijden. Eén van deze onderwijzers ASV was aan de school gereffecteerd voor acht lestijden (*ASV : Algemene en Sociale Vorming – red.*).

Naast deze leerkrachten werd ook nog een logopedist gefinancierd voor één uur.

Secundair onderwijs

Het Zeelyceum De Haan bestaat uit een Nederlandstalige en een Franstalige afdeling.

Beide afdelingen worden gesubsidieerd door het departement Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap.

In het schooljaar 2001-2002 werkten vijftien leerkrachten aan de Franstalige afdeling, waaronder tien leerkrachten met een Franstalig diploma.

Vraag nr. 111
van 27 juni 2002
van de heer CHRIS VANDENBROEKE

Spijbelen – Doktersattesten

In het onderwijs – en dan vooral in het secundair onderwijs – worden leerkrachten en directies meer en meer geconfronteerd met twijfelachtige doktersattesten die de afwezigheid van leerlingen tijdens de schooldagen en examenperiodes moeten verantwoorden.

Situaties zoals leerlingen die geen les volgen op vrijdag omdat ze – zogezegd – ziek zijn en die 's avonds op café gaan, komen nogal eens voor en ze ondermijnen het gezag van leerkrachten en directies mateloos. Door twijfelachtige doktersattesten af te leveren, werkt een aantal artsen ook mee aan het spijbelen. Het doet als vanzelf vragen om een nadere opvolging. Vandaar deze concrete vragen.

1. Is die situatie bij de minister bekend ?
2. Is er overleg met artsenverenigingen om ze te wijzen op dit probleem ?
3. Zijn er cijfergegevens bekend over deze problematiek en zijn daarin regionale verschillen te merken ?
4. Welke maatregelen werkt de minister daarvoor uit in samenspraak met de artsenverenigingen ?

Antwoord

1. Het misbruik van doktersbezoek door jongeren en ouders voor jongere kinderen om afwezigheden die niets met ziekte te maken hebben, te laten wettigen met een doktersattest is een bekend fenomeen.

Het probleem is tweeledig. Enerzijds is er een mentaliteitsprobleem bij de betrokken ouders en jongeren. Zij verschuilen zich soms achter een medisch attest om andere redenen te "camoufleren". Anderzijds verstrekken sommige artsen occasioneel twijfelachtige attesten, die het juist gemakkelijk maken om de regelgeving op afwezigheden te omzeilen.

Scholen ervaren deze attesten als zeer storend en worden via de regelgeving voor afwezigheden gestimuleerd om ze als een signaal en een startpunt te zien voor een gesprek met de jongere en/of zijn ouders uit het oogpunt van preventie en probleemoplossing.

Voor afwezigheden tijdens examenperiodes is bepaald in de regelgeving dat er steeds een medisch attest moet zijn, juist om misbruiken door jongeren te vermijden.

2. In de voorbije jaren werden tijdens de voorbereiding van nieuwe regelgeving voor afwezigheden in het secundair en het basisonderwijs initiatieven genomen naar lokale artsenverenigingen, om ze te wijzen op de vastgestelde achterliggende oorzaken van afwezigheden en ze in te

lichten over de gewijzigde regelgeving. De artsen gaven aan dat ze zelf ook niet gelukkig zijn met de vraag van ouders en jongeren voor "welwillendheidsattesten". Zij stelden ook – en overigens niet ten onrechte – dat de oude regelgeving de scholen aanzette tot het stimuleren van het gebruik van medische attesten.

In elk geval stelt de Orde der Geneesheren zeer duidelijk dat zogenaamde welwillendheidsattesten niet kunnen. Anderzijds merkt de Orde ook op dat het niet altijd eenvoudig is om te constateren of de klachten van de patiënt gegrond zijn of niet.

3. Er zijn mij geen cijfergegevens bekend omtrent deze problematiek. Het beschikbare cijfermateriaal (1999) geeft wel aan dat een gemiddelde leerling in het Vlaamse secundair onderwijs dertien halve dagen per schooljaar afwezig blijft, waarvan tien wegens ziekte. Daarvan worden twee halve dagen door de ouders gewettigd en acht door artsen, met een gemiddelde van twee attesten per jaar. Er zijn echter veel verschillen tussen scholen en binnen de scholen zien we dan weer dat bepaalde leerlingen nauwelijks medische attesten inleveren of enkel voor een langere ziekteperiode, terwijl anderen dan weer veel attesten bezorgen, voor meerdere korte periodes.

We merken ook dat afwezigheidsproblemen bij jongeren vaker voorkomen in grootstedelijke context en kunnen vermoeden dat het probleem van welwillendheidsattesten wellicht daar meer zal spelen, ook al wegens de anonimiteit. We constateren immers dat een beperkt aantal jongeren en gezinnen er vaak een carrousel van huisartsen op nahouden om te ontsnappen aan een vorm van sociale controle. Op die manier houdt geen van de betrokken artsen een overzicht van de afwezigheidsproblematiek. Scholen hebben dat overzicht wel en zij worden juist daarom gestimuleerd om – meestal via de CLB-arts – de nodige initiatieven te nemen om de betrokken artsen te informeren over wat zij vaststellen (*CLB : centrum voor leerlingenbegeleiding – red.*).

4. Een eenvoudige oplossing voor het probleem is er niet.

Zoals gesteld, werden artsenverenigingen reeds gestimuleerd om het probleem te onderkennen en werden ze opgeroepen tot samenwerking met Onderwijs. Scholen geven zelf ook geregeld klachten door aan de provinciale afdelingen van

de Orde der Geneeheren. Over het gevolg van de klacht worden scholen niet ingelicht.

Wanneer veelvuldige afwezigheden worden vastgesteld bij jongeren en kinderen, hebben zowel school als CLB een wettelijke opdracht om hieromtrent acties te nemen, zo ook met welwillendheidsattesten. We merken dat de CLB-artsen hier een cruciale rol kunnen spelen naar huisartsen, vanuit een gedeeld beroepsgeheim. De nieuwe regelgeving voor afwezigheden in het secundair en basisonderwijs biedt alle voorwaarden om vanuit een constructieve houding, in gesprek met alle betrokkenen, te komen tot een oplossing in die gevallen waar jongeren en ouders misbruik zouden maken van het vertrouwen van artsen.

**Vraag nr. 112
van 27 juni 2002
van mevrouw MARLEEN VAN DEN EYNDE**

Basisonderwijs – Verkeerseducatie

Zie :

Minister vice-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken
en Energie

Vraag nr. 334

van 27 juni 2002

van mevrouw Marleen Van den Eynde

Blz. 338

Antwoord

Er bestaat reeds heel wat materiaal inzake verkeers- en mobiliteitseducatie voor het basisonderwijs. In de praktijk blijkt evenwel dat vele kinderen niet verkeersvaardig zijn.

Het verkeersvaardiger maken van kinderen vergt in de eerste plaats goede rolmodellen van volwassenen. Educatieve initiatieven inzake verkeer vragen om samenwerking en samen verantwoordelijkheid opnemen van ouders, leerkrachten, politiefunctionarissen en beleidsverantwoordelijken, om leerlingen de attitudes, vaardigheden en kennis van veiligheid in het verkeer bij te brengen. Uit onderzoek is gebleken dat de kinderen meer begeleiding vragen en dat scholen verkeersveiliger kunnen worden.

De Vlaamse regering is zich daarvan bewust. In haar regeerakkoord van juni 1999 stelde zij zich tot

doel een geïntegreerd mobiliteitsplan "Duurzame mobiliteit in Vlaanderen" aan het Vlaams Parlement voor te leggen. Het Vlaams Parlement heeft ondertussen kennis genomen van het ontwerp van Mobiliteitsplan Vlaanderen. Opvallend is dat het Vlaams Parlement er blijft op aandringen dat verkeersopvoeding, met aandacht voor defensief rijgedrag en naleving van de geldende verkeersreglementering, integraal deel zou uitmaken van het onderwijspakket. Echter niet alleen in het basisonderwijs, maar ook in elk jaar van het secundair onderwijs.

Het Vlaams Parlement vraagt ook een versnelling van de investeringen om het grote aantal resterende zwarte punten weg te werken, en bevestigt dat naast de minister ook de gemeentebesturen terzake een verantwoordelijkheid hebben. De verkeersveiligheid op veelgebruikte routes voor woonverkeer zal sterk verhoogd worden door de aanleg van gescheiden fietspaden, de invoering van zone 30 in schoolomgevingen en dergelijke meer.

Wij verwachten ook veel van het initiatief "module 10". Module 10 is een convenant dat gemeenten en steden samen met andere partners kunnen afsluiten met het Vlaams Gewest.

Via module 10 krijgen de gemeenten van het Vlaams Gewest subsidies om de omgeving van de scholen die langs een gewestweg liggen, opnieuw in te richten om zo de verkeersveiligheid te verhogen en om de verplaatsingen te voet, met de fiets, met het openbaar vervoer of via carpooling te bevorderen. Hiervoor moet de school in overleg met leerlingen, ouders, directie en personeel een schoolvervoersplan opstellen met concrete acties om aan verkeersveiligheid en duurzame mobiliteit te werken.

Een dergelijke convenant is een vorm van modern bestuur. Men legt geen maatregelen meer op vanuit Brussel of vanuit het gemeentehuis. Men sluit integendeel overeenkomsten af met alle betrokkenen, waarbij ieder zijn verantwoordelijkheid opneemt. Ook het aandeel van de ouders krijgt hierin zijn plaats.

Met de verscherpte aandacht voor verkeersveiligheid werden de voorbije twee jaar eveneens verschillende initiatieven genomen door de Vlaamse Stichting Verkeerskunde (VSV), in samenwerking met de administratie, provincies, gemeenten, politiediensten, onderwijsverstreckers en ouderverenigingen.

Op het gebied van onderzoek heeft de Stuurgroep Onderwijs een ruime inbreng kunnen geven in het Vlaams Overlegforum Verkeersveiligheid, dat onder leiding van de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant, de heer Lode De Witte, in maart 2002 zijn aanbevelingen neerlegde in het eindverslag "Naar een verkeersveilig Vlaanderen". Hierop voortbouwend, wordt in overleg met de administratie Wegen en Verkeer de mogelijkheid onderzocht om provinciale verkeers- en mobiliteitseducatieve centra op te richten.

Daarnaast stimuleert de VSV op verschillende manieren scholen om verkeerseducatie op een meer praktische manier aan te pakken. Dit gebeurt door de organisatie van demonstratie- en nascholingsnamiddagen voor het basisonderwijs. Op deze namiddagen worden praktische oefeningen (voetgangerstraining, fietsvaardigheidstraining en verkeerstraining) georganiseerd, zodat de leerstof in de handleidingen een praktische dimensie krijgt.

Verder wordt module 10 (schoolvervoerplannen) in het mobiliteitsconvenant benut door de VSV en de administratie, om verkeerseducatie op de agenda van de scholen te plaatsen. Ook met de gebruikersverenigingen en de openbaarvervoermaatschappij De Lijn wordt samengewerkt. Zo verschijnt in het najaar een lessenspakket over het gebruik van openbaar vervoer door kinderen van 6 tot 12 jaar.

De brochure Mobilessen is sinds 1999 gepubliceerd en sindsdien voor een derde maal in druk gegaan. Net zoals de andere brochures van de VSV, worden ze eerst uitgetest in een aantal proefscholen. Bovendien worden ze besproken binnen de Stuurgroep Onderwijs. Het succes en de kwaliteit van de VSV-publicaties hangt in grote mate af van de samenwerking tussen de onderwijs- en de verkeerswereld. Hierdoor sluiten de verkeers- en mobiliteitseducatieve tips nauw aan bij de doelstellingen en de context van het onderwijs. Daarnaast wordt speciale aandacht besteed aan de gebruiksvriendelijkheid van de handleidingen. Uitgangspunt is dat de leraar via de brochure een kant-en-klaarproduct heeft, waarmee onmiddellijk aan de slag gegaan kan worden. Uit verschillende reacties blijkt dat deze aanpak door leraren gewaardeerd wordt.

In de fase van ontwikkeling worden al deze verschillende initiatieven reeds beoordeeld door de Stuurgroep Onderwijs-Verkeer. Handleidingen voor leraren worden eerst uitgetest in enkele scholen. Op de demonstratie- en nascholingsnamiddagen krijgen leraren en andere geïnteresseerden de kans om vragen te stellen en opmerkingen te geven

aan de auteur(s). Na elke nascholingsnamiddag krijgen de deelnemers de kans om evaluatieformulieren in te vullen en te bezorgen aan de VSV. Recentelijk werd met het 10/10-project in de provincie Antwerpen een nieuwe manier van evalueren bedacht. Scholen krijgen de kans om zichzelf te evalueren. Daarbij wordt ook nagegaan met welke educatieve materialen gewerkt wordt. Hieruit blijkt dat scholen die het kwaliteitslabel 10/10 halen, vaak gebruikmaken van moderne lesmaterialen, waaronder de VSV-brochures.

Op macrobeleidsniveau is er nog geen systematisch onderzoek gedaan naar het educatief aanbod, noch naar de resultaten van de verkeerseducatie op dit ogenblik. Een uitzondering zijn de studies van professor Jan Pauwels die op het belang van een praktisch gericht verkeersonderwijs wijzen. Het aantal basisscholen dat erin slaagt om verkeerseducatie op dit niveau te tillen, zou beperkt zijn tot een 300-tal. De overgrote meerderheid beperkt zich tot theoretisch onderricht binnen de muren van een klaslokaal. Verschillende signalen uit de provinciale en gemeentelijke verkeersparken wijzen in dezelfde richting.

Een screening van de eindtermen (zie **bijlage**) maakt duidelijk dat de overheid van de scholen verwacht dat zij hun verantwoordelijkheid opnemen inzake verkeersveiligheid. Vandaar dat de Vlaamse Gemeenschap een pakket van onderwijsdoelstellingen opgesteld heeft met betrekking tot verkeer en mobiliteit, die door alle leerlingen bereikt moeten worden.

De Onderwijsinspectie zal bij de schooldoorlichting nagaan of de school voldoende inspanningen geleverd heeft om die minimumdoelen na te streven en/of te bereiken. Wetenschappelijke bevindingen hebben wel uitgewezen dat men in feite pas kan spreken van een veilig fietsgedrag vanaf de leeftijd van 12 jaar. De eindtermen inzake verkeerseducatie moeten met andere woorden bereikt worden tegen het einde van de lagere school.

Maar het is niet de alleen de school die hier maximale inspanningen moet leveren. Samenwerken en samen verantwoordelijkheid opnemen, is de boodschap. Voor een verkeersvriendelijke school kunnen ouders, leerkrachten en leerlingen bijvoorbeeld samenwerken aan een vervoerplan. Hoe verplaatsen de leerlingen van een school zich? Wie komt hoe naar school, van waar en waarom? Zijn alle betrokkenen bereid er iets aan te doen? Kunnen we niet fiets- of carpoolen? Het samen in kaart brengen van een probleem is al een begin van een oplossing.

(Bovenvermelde bijlage ligt ter inzake bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.)

Vraag nr. 113
van 27 juni 2002
van de heer JOS DE MEYER

Centra voor leerlingenbegeleiding – Dienstanciënniteit

Op 1 september 2000 werden de centra voor leerlingenbegeleiding (CLB) opgericht. Hierin werden de PMS-centra opgenomen (psycho-medisch-sociaal centrum). In deze vroegere PMS-centra waren sedert meer dan tien jaar gesubsidieerde contractuelen (gesco) in dienst. Enerzijds waren dat administratieve gesco's en anderzijds technische gesco's.

De administratieve gesco's werden op 1 september 1999 organieke personeelsleden en met ingang van 1 september 2000 werden deze personeelsleden "medewerker". Medewerkers worden bezoldigd volgens weddenschaal 202, maar na negen jaar dienstanciënniteit in de categorie van administratief personeel krijgen zij een bevordering tot weddenschaal 203.

Het departement Onderwijs stelt nu dat deze personeelsleden op zijn vroegst op 1 september 2009 deze bevordering kunnen krijgen. Diensten gepresteerd vóór 1 september 2000 zouden immers niet in aanmerking komen om deze bevordering te krijgen.

1. Is de interpretatie van het departement Onderwijs juist ?

Zo ja, waarom komen de vroeger gepresteerde diensten niet in aanmerking voor deze bevordering ? Deze personeelsleden doen nu immers dezelfde taken als vroeger.

2. Waarom is er terzake een onderscheid tussen enerzijds de personeelsleden van het gewoon secundair onderwijs en anderzijds de personeelsleden van de CLB's ?

Ook in het gewoon secundair onderwijs werd met ingang van 1 september 1998 het ambt van administratief medewerker ingesteld en hier telken de diensten gepresteerd vóór deze datum immers wel mee.

3. Is het niet veeleer logisch dat men ook de diensten gepresteerd vóór 1 september 2000 in aanmerking neemt ?

Ook voor de andere personeelsleden binnen de CLB's komen de vroeger gepresteerde diensten immers in aanmerking om de dienstanciënniteit vast te stellen.

Antwoord

1. Het besluit van de Vlaamse regering van 13 oktober 2000 tot vaststelling van de bekwaamheidsbewijzen en de weddenschalen van de personeelsleden van de centra voor leerlingenbegeleiding regelt de bevordering tot weddenschaal 203 voor de medewerkers bezoldigd tegen weddenschaal 202. Dit besluit werd gewijzigd door het besluit van de Vlaamse regering van 7 september 2001 houdende diverse bepalingen met betrekking tot de personeelsleden van de centra voor leerlingenbegeleiding.

Artikel 10 van laatstgenoemd besluit verduidelijkt dat de dienstanciënniteit voor bedoelde personeelsleden verworven dient te zijn in het ambt van medewerker in een centrum voor leerlingenbegeleiding. Dit ambt bestaat slechts vanaf de start van de CLB-centra, vanaf 1 september 2000. De interpretatie van het departement Onderwijs is aldus correct : volgens de huidige regelgeving kunnen deze medewerkers op zijn vroegst in september 2009 de bevordering verwerven. Het ambt van medewerker is nieuw en kwam niet voor in de vroegere PMS-centra. Voor dit ambt bepaalde de regering eigen specifieke bekwaamheidsbewijzen.

2. In een CLB komt onder andere het ambt van medewerker en van administratief werker voor (waarvoor een bekwaamheidsbewijs van enkel secundair niveau niet volstaat). De vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger betreft het ambt van medewerker in een CLB.

Toch kan de vergelijking op zich met het onderwijsambt van administratief medewerker niet los gezien worden van de eigen historiek binnen de CLB-sector. Ook daar moet een evenwicht bewaard worden tussen eenzelfde groep personeelsleden (CLB-medewerkers) met een verschillende historiek. Immers, het ambt van medewerker die voorheen klerk was bij het Gemeenschapsonderwijs, dat een eigen, hervormende sinds 1994, verschilt inzake dienstanciënniteit grondig van het ambt van mede-

werker die ingevolge artikel 186, § 1 van het decreet van 1 december 1998 betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding het ambt van halftijds opsteller pas sinds 1 september 1999 organiek uitoefent in de centra die niet behoren tot het Gemeenschapsonderwijs. De Vlaamse volksvertegenwoordiger merkt aldus dat het verlenen van een dienstanciënniteit die vroeger dan 1 september 2000 ingaat, een discriminatoir onevenwicht zou veroorzaken binnen de groep van CLB-medewerkers inzake de principalaatsvergoeding.

3. De decreetgever gaf in het decreet van 1 december 1998 betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding de Vlaamse regering de bevoegdheid de bekwaamheidsbewijzen en de weddenschalen vast te stellen.

Door in artikel 10 van haar besluit van 18 december 2001 houdende diverse bepalingen met betrekking tot de personeelsleden van de centra voor leerlingenbegeleiding uitdrukkelijk de bedoelde verduidelijking inzake dienstanciënniteit op te nemen, heeft de regering haar standpunt duidelijk bepaald.

Een en ander moet ook bekeken worden vanuit het geheel, zijnde de hervorming van de PMS en MST-centra tot centra voor leerlingenbegeleiding (*MST : medisch schooltoezicht – red.*).

Vraag nr. 114
van 27 juni 2002
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Taalregeling onderwijs – Afwijkingen

In haar antwoord op de interpellatie van de heer Kris Van Dijck van 20 juni jongstleden in de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid over de problemen bij het taalexamen voor leerkrachten van niet-Belgische origine, gaf de minister aan dat zij afwijkingen op de taalregeling kan toestaan wanneer onderwijsinstellingen – wegens een tekort aan leerkrachten – personen met een buitenlands pedagogisch diploma willen inzetten (Handelingen Commissievergadering nr. 262 van 20 juni 2002, blz. 7 e.v.).

Hoeveel afwijkingen heeft de minister in dat verband de voorbije drie schooljaren toegestaan ?

Kan zij daarbij preciseren om welke nationaliteiten het gaat en tevens vermelden hoeveel leerkrachten

van Belgische nationaliteit maar met een Franstalig diploma een afwijking hebben gekregen ?

Antwoord

1. Aantal toegestane afwijkingen voorbije schooljaar

Periode 01.07.1999 – 31.12.1999

Basisonderwijs	107
Secundair onderwijs	7
Hoger onderwijs	2
Permanente vorming	20
Ondersteuning (CLB)	0

Periode 01.01.2000 – 30.06.2000

Basisonderwijs	17
Secundair onderwijs	17
Hoger onderwijs	0
Permanente vorming	31
Ondersteuning (CLB)	1

Periode 01.07.2000 – 31.12.2000

Basisonderwijs	111
Secundair onderwijs	13
Hoger onderwijs	0
Permanente vorming	24
Ondersteuning (CLB)	0

Periode 01.01.2001 – 30.06.2001

Basisonderwijs	19
Secundair onderwijs	16
Hoger onderwijs	0
Permanente vorming	15
Ondersteuning (CLB)	0

Periode 01.07.2001 – 31.12.2001

Basisonderwijs	32
Secundair onderwijs	14
Hoger onderwijs	2
Permanente vorming	41
Ondersteuning (CLB)	0

(*CLB : centrum voor leerlingenbegeleiding – red.*)

2. Nationaliteiten

Basisonderwijs

Voor het basisonderwijs slaat het genoemde aantal in hoofdzaak op onderwijzers met een Nederlandstalig diploma die in de Nederlandstalige scholen van Brussel-Hoofdstad belast worden met het verplichte onderricht van de tweede taal Frans (met toepassing van artikel 13 van wet van 30 juli 1963 houdende taalregeling in het onderwijs).

Deze personeelsleden moeten voor een examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap een examen afleggen over de grondige kennis van de tweede taal Frans. In afwachting van het slagen voor dit examen kan het schoolbestuur het personeelslid slechts aanstellen indien een taalafwijking aangevraagd wordt (met toepassing van artikel 16 van wet van 30 juli 1963 houdende taalregeling in het onderwijs).

In een beperkt aantal gevallen (een tiental) gaat het om :

- Vlaamse leerkrachten die in Brussel of Wallonië gestudeerd hebben en wegens hun Franstalig diploma de grondige kennis van de onderwijstaal Nederlands niet kunnen bewijzen ;
- Waalse leerkrachten die op basis van hun Franstalig diploma belast worden met het onderricht van de tweede taal Frans in een Nederlandstalige school in Brussel en de grondige kennis van de onderwijstaal Nederlands niet kunnen bewijzen;
- Vlaamse leerkrachten die op basis van hun Nederlandstalig diploma aangeworven worden in een Franstalige school in de Brusselse Rand, Ronse of De Haan en de grondige kennis van de onderwijstaal Frans niet kunnen bewijzen.

Secundair onderwijs

Uit een steekproef van de gegevens van de voorbije drie schooljaren in het secundair onderwijs blijkt dat circa 72% van de betrokken leerkrachten in het bezit is van de Belgische nationaliteit maar met een Franstalig studiebewijs; het overige percentage wordt ingevuld door leerkrachten die behoren tot de Europese Unie of de Europese Vrijhandelsassociatie én niet in het bezit zijn van de Belgische nationaliteit.

Permanente Vorming

- Deeltijds kunstonderwijs : van de opgegeven aantallen gaat het telkens maar in een tweetal gevallen over personeelsleden van het deeltijds kunstonderwijs. Hier waren geen mensen met de Belgische nationaliteit en een Franstalig diploma bij. Meestal waren het Oost-Europese muzikanten.
- Onderwijs sociale promotie : uit een steekproef van de gegevens van de voorbije drie schooljaren in het onderwijs voor sociale promotie blijkt dat het grootste gedeelte (ca. 80 à 85 %) van de toegestane taalafwijkingen betrekking heeft op leerkrachten die behoren tot de Europese Unie of de Europese Vrijhandelsassociatie én niet in het bezit zijn van de Belgische nationaliteit. De voornaamste reden hiervoor is dat er in de CVO's veel verschillende talen gegeven worden (bijvoorbeeld : Spaanse nationaliteit en geven van het vak Spaans, Braziliaanse nationaliteit en geven van het vak Portugees, Russische nationaliteit en geven van het vak Russisch, Chinese nationaliteit en geven van het vak Chinees, ...) (*CVO : centrum voor volwassenenonderwijs – red.*). Het overige gedeelte wordt ingevuld door leerkrachten die in het bezit zijn van de Belgische nationaliteit maar met een Franstalig diploma.

Algemeen

Al deze leerkrachten krijgen de taalafwijking in afwachting van het slagen voor het desbetreffende examen.

**Vraag nr. 115
van 9 juli 2002
van de heer JOHAN DE ROO**

Doelstellingen 21ste eeuw – Levenslang leren

Op 22 november 2001 ondertekenden de Vlaamse regering, de sociale partners en de milieubeweging 21 doelstellingen voor de 21ste eeuw.

Als eerste doelstelling werd gesteld dat in 2010 10 % van de volwassenen moet deelnemen aan permanente vorming.

Inzake de concrete invulling van deze doelstelling zou ik de minister volgende vragen willen stellen.

1. Bestaan er plannen om van levenslang leren een grondrecht te maken ?
2. Wordt er een actieplan in het vooruitzicht gesteld om tegemoet te komen aan de doelstelling om het aantal schoolverlaters zonder startkwalificaties te halveren ?
3. Wordt er in een actieplan voorzien om het aantal laaggeletterden en het aantal volwassenen zonder ICT-basisvaardigheden te verminderen (ICT : informatie- en communicatietechnologie) ?
4. Wordt de consensus die bereikt werd inzake EVC (erkenning verworven competenties) vertaald in een aantal concrete projecten ?
5. Wordt in Vlaanderen een netwerk van laagdrempelige centra voor levensloopbaanadvies uitgebouwd ?
6. Op welke manier worden opleiding, EVC en levensloopbaanadvies financieel toegankelijk gemaakt ?
7. Worden de Edufora-databanken uitgebouwd tot een volwaardig leerinformatiesysteem, zodat gezinnen zonder internet ook toegang krijgen via lokale leerwinkels en bibliotheken ?

Antwoord

1. Het realiseren van een maatschappij waarin leren op een levenslange en levensbrede manier vorm krijgt, is niet alleen een opdracht voor de minister van Onderwijs en Vorming. Het vergt overleg en samenwerking binnen de Vlaamse regering, maar ook met heel wat verschillende actoren uit onder meer de arbeidsweld, de socio-culturele sector, de welzijnssector, ...

Levenslang leren erkennen als een grondrecht brengt niet alleen juridische en organisatorische, maar ook aanzienlijke financiële consequenties met zich mee, die op dit ogenblik niet te overzien zijn. Vandaar dat er daarover nog geen uitspraken kunnen worden gedaan en dat de voorwaarden best dieper worden onderzocht.

Niettemin vormt levenslang en levensbreed leren (LLL) een belangrijk aandachtspunt in het Vlaamse onderwijsbeleid. De Vlaamse regering heeft op 7 juli 2000 het Actieplan "Een leven lang leren in goede banen" goedgekeurd,

hetgeen inmiddels werd aangevuld met de resultaten van het maatschappelijk debat en van de visiegroepen "Vlaanderen als lerend trefpunt" en "Vlaanderen als werkend trefpunt" in het kader van Kleurrijk Vlaanderen.

2. Als een van de strategische doelstellingen van het Vlaamse onderwijsbeleid geldt de bestrijding van de dualisering. Dit veronderstelt aandacht voor de financiële, maar ook voor de sociale en culturele factoren die de toegang tot en de doorstroming in het onderwijs kunnen belemmeren.

In dat kader werden operationele doelstellingen geformuleerd en projecten opgestart die kunnen bijdragen tot de vermindering van het aantal ongekwalificeerde schoolverlaters.

De schoolverlaters stevige startkwalificaties vers-trekken

- Permanente bijsturing van eindtermen, basiscompetenties, leerplannen op basis van nieuwe onderwijskundige inzichten, maatschappelijke ontwikkelingen en arbeidsmarktbehoeften.
- Bijzondere aandacht naar de zwakste groep : leerlingen in het deeltijds en buitengewoon onderwijs verrijkende werkervaringen aanbieden tijdens de schoolloopbaan (in kader van Vlaamse sociale akkoorden en in afstemming met middenstandsopleiding van VIZO).

Een actieplan voor de waardering van het technisch en beroepssecundair onderwijs uitwerken

Concreet : samenwerking met de beroepsweld, verbetering van de oriëntering van leerlingen, aanscherping van de technologische vormingscomponent in het basis- en secundair onderwijs, oprichting van regionale technologische centra, centrale stagedatabank, leerlingenstages, creëren van post-to-post-uitwisselingen (bedrijfsstages van leerkrachten en vice versa).

Modularisering van het beroepsonderwijs

Op 1 september 2001 was er een tweede startdatum met leerlingen in bijkomende studiegebieden. Het experiment loopt vanaf deze datum in 38 scholen SO (waarvan 18 scholen 4de graad personenzorg), tien CDO's en drie BUSO-scholen. Het experiment "modularisering" wordt gekoppeld aan de integratie van nieuwe onder-

wijsvisies en -methodes, zoals geïntegreerd werken, gedifferentieerd werken en team teaching.

Zorgen dat leerlingen graag naar school gaan (en antisociaal gedrag op school bestrijden)

Het project JoJo richt zich tot jongeren die de school voortijdig hebben verlaten of de studies na het secundair onderwijs hebben stopgezet, maar toch geïnteresseerd zijn om in scholen te werken. Jongeren van allochtone afkomst en jongeren uit kansarme gezinnen worden in het bijzonder aangemoedigd om deel te nemen aan dit startbanenproject. Dit om een verdere dualisering van de maatschappij te bestrijden.

De doelstelling van het project is tweemaal :

- de jongeren van de doelgroep laten proeven van een job in het onderwijs, om ze aldus de smaak te pakken te laten krijgen voor eventuele verdere opleiding en tewerkstelling ;
- scholen met een publiek van jongeren met schoolse problemen een bijkomende werkracht bieden om te werken aan een positief schoolklimaat en een beter contact tussen de leraren en de allochtone of kansarme gezinnen.

(VIZO : Vlaams Instituut voor het Zelfstandig Ondernemen ; SO : secundair onderwijs ; CDO : centrum voor deeltijds onderwijs ; BUSO : buitengewoon secundair onderwijs ; JoJo : Scholen voor Jongeren – Jongeren voor Scholen – red.)

3. De laag- of kortgeschoolden vormen een doelgroep die niet zo gemakkelijk te betrekken is bij diverse vormingsinitiatieven. Toch werden er op verschillende terreinen een aantal initiatieven genomen, specifiek gericht op deze doelgroep.

- Tijdens de Grote Leerweek 2002 wordt aandacht besteed aan het laagdrempelige karakter van de boodschap om ook de moeilijk bereikbare doelgroepen, zoals de laaggeletterden, over de streep te krijgen.
- Elk jaar volgen er zo'n 700 volwassenen dag- of avondonderwijs in de twaalf centra van het tweedekansonderwijs met de bedoeling een diploma van secundair onderwijs te behalen. Sinds het schooljaar 2001-2002 kunnen deze centra zelf examineren en diplomeren. Cursisten moeten dus niet langer naar de Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel komen, maar kunnen

in een vertrouwde omgeving examens afleggen.

- Het is een belangrijke doelstelling om het functioneel geletterdheidsniveau van de gehele Vlaamse bevolking op peil te brengen en te houden. Het meerjarig beleidsplan inzake basiseducatie zal gestalte geven aan een geletterheidsplan waarin specifieke aandacht wordt besteed aan laaggeletterde autochtonen. Vanuit de vaststelling dat deze doelgroep zeer moeilijk bereikbaar is, zal worden onderzocht welke andere beleidsinstanties en -sectoren kunnen worden ingeschakeld om werk te maken van een actieve doorverwijzing. Een dergelijke multidimensionele benadering moet op lange termijn leiden tot een toename van het aantal functioneel geletterden in onze samenleving.
- Het aanbod Nederlands Tweede Taal (NT2) wordt opgedreven door het toekennen van bijkomende middelen, naast de reeds aanzienlijke investering voor NT2 in de basiseducatie.
- De Vlaamse regering keurde op 8 december 2000 het "strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden" goed. In juli 2001 werd de definitieve tekst van dit strategisch plan verspreid. De basiseducatie vervult in dit samenwerkingsverband een coördinerende rol m.b.t. de educatie voor gedetineerden. Deze opdracht is inmiddels decretaal verankerd.

In het kader van levenslang en levensbreed leren is het belangrijk dat meer burgers ICT-basisvaardigheden verwerven en met nieuwe media in contact komen. Scholen zouden zich daarom in de toekomst moeten omvormen tot open leercentra, waarbij ze hun ICT-infrastructuur ter beschikking stellen of elektronische leeromgevingen creëren en gebruiken.

4. In navolging van de beslissing van de Vlaamse regering van 22 maart 2002 werd aan de SERV en de VLOR een advies gevraagd m.b.t. de prioritaire kansengroepen en op te starten projecten inzake EVC (*SERV : Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen ; VLOR : Vlaamse Onderwijsraad – red.*).

In een eerste werkingsjaar kunnen onmogelijk alle projecten zoals voorgesteld door de SERV en de VLOR in aanmerking worden genomen. Op basis van maatschappelijke relevanties en

rekening houdende met de mate waarin de thema's verschillende beleidsdomeinen aanbelangen en bestrijken, werd een prioritering en selectie doorgevoerd.

Er wordt voorgesteld om één of meerdere EVC-projecten op te starten :

- in de publieke en private zorgsector, meer bepaald voor het beroep van kinderopvang en gediplomeerde verpleegkundigen,
- op het vlak van de lerarenopleiding en de toegang tot het lerarenberoep,
- inzake inburgering,
- voor het beroep van reisleiders en gidsen,
- rond de doelgroep van laaggeletterden, jongeren zonder startkwalificaties en jongeren die ongekwalificeerd de schoolbanken hebben verlaten.

Aan de EVC-werkgroep binnen Interface wordt gevraagd om de opportuniteit om tot een globaal akkoord te komen inzake gemeenschappelijke portfoliomethodologie, verder te onderzoeken.

De projecten binnen de terreinen zoals hierboven geformuleerd, moeten in een open projectoproep worden gegoten. Dit is een opdracht die de Vlaamse regering toevertrouwt aan de EVC-werkgroep binnen Interface. De EVC-werkgroep zal in september de oproep, met een advies over de concrete projecten, aan de Vlaamse regering ter goedkeuring voorleggen.

De projectgroep moet verder instaan voor de opvolging en coördinatie van de projecten, de organisatie van de monitoring en de evaluatie van de projecten, zich buigen over de manier waarop toezicht en kwaliteitsborging best worden afgestemd, waken over de basisprincipes waaraan elke EVC-procedure maximaal moet voldoen en zorgen voor overleg en afstemming tussen de verschillende actoren, waardoor methodiekuitwisseling kan worden georganiseerd én een gemeenschappelijk begrippenkader wordt ontwikkeld.

5 en 7. Vragen 5 en 7 houden met elkaar verband en worden dus samen behandeld.

De educatieve kaart van de Edufora is tot op heden een bewegwijzering die vooral is bedoeld

voor personen en instanties die professioneel met vorming en toeleiding bezig zijn.

In het kader van Interface (een structurele samenwerking van de opleidingsverstrekkers Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB), volwassenenonderwijs, VIZO en sector Cultuur) werd een project opgestart met het oog op de creatie van een "leerwinkel".

Deze leerwinkel omvat :

- de opbouw van een kennissysteem en database (rekening houdende met bestaande databanken zoals bv. de Educatieve Kaart), inclusief de organisatie van de toelevering van betrouwbare gegevens en het onderhoud van de database,
- de organisatie van een callcenter, bereikbaar voor iedereen,
- de toeleiding via bemiddelings- en begeleidingsdiensten.

Prioritair is dat het project laagdrempelig is en dat de informatie te allen tijde accuraat en up-to-date is. Een haalbaarheidsstudie, uitgevoerd in het najaar, moet aangeven welke opties er in de uitbouw van de leerwinkel kunnen worden genomen en wat daarvan de consequenties zijn.

6. Wat opleiding betreft, zijn er reeds een aantal concrete initiatieven genomen :

- vrijstelling van inschrijvingsgeld voor bepaalde categorieën in het volwassenenonderwijs ;
- het opleidingskrediet ;
- een Vlaamse aanmoedigingspremie voor individuen die hun loopbaan onderbreken of minder gaan werken en dit combineren met een opleiding in het licht van een knelpuntberoep of als vorm van tweedekansonderwijs wat basiscompetenties betreft ;
- de opleidingscheques, in eerste instantie voor KMO's met de bedoeling hun personeel op te leiden.

Voor EVC en levensloopbaanadvies (leerwinkel) :

deze projecten zitten in een beginfase, pas bij de uitwerking ervan zal duidelijk worden in welke mate financiële toegankelijkheid een rol speelt.

In het kader van Interface wordt eveneens gewerkt aan een Jaarboek LLL, waarbij de capaciteit tot monitoring van het "levenslang en levensbreed leren" sterk zal worden opgevoerd. Op basis van deze resultaten kan verder worden onderzocht welke maatregelen nog moeten worden genomen.

Vraag nr. 116
van 9 juli 2002
van de heer JOS DE MEYER

Fusies van scholen – Premiereregeling

Het ontwerp van onderwijsdecreet XIV bepaalt dat scholen die herstructureren in de toekomst (dit is met ingang van 1 september 2002) maar een fusiepremie zullen krijgen als deze herstructurering gepaard gaat met een vermindering van het aantal scholen. Tot nu toe kregen zij deze premie ook als het aantal scholen na de herstructurering gelijk bleef.

Los van de vaststelling dat deze besparingsmaatregel in de toekomst niet besparend zal werken, omdat een aantal herstructureringen om deze reden niet zullen doorgaan, rijst ook de vraag naar de onmiddellijke toekomst.

Op 1 september 2002 vinden een aantal herstructureringen plaats waar een jarenlange voorbereiding aan is voorafgegaan. Bij deze voorbereiding werd rekening gehouden met de fusiepremie die zou worden toegekend. Door deze fusiepremie werden weerstanden overwonnen.

1. Gaat deze maatregel nu in vanaf 1 september 2002 of niet ?
2. Worden alle afspraken vanaf 1 september dan ook gehonoreerd of niet ? Welke wel en welke niet ?

Antwoord

Volgens artikel III 10 van ontwerp-onderwijsdecreet XIV geldt dat vanaf 15 mei 2002 bij "vrijwillige fusie" het aantal scholen moet afnemen.

Deze datum van inwerkingtreding werd vastgesteld ervan uitgaande dat over het decreet in kwestie door de decreetgever zou worden beslist vooraleer de geplande vrijwillige fusies van scholen vanaf het schooljaar 2002-2003 zich in het cruciale besluitvormingsstadium van de inrichtende macht(en) be-

vinden. De langer dan voorzien durende goedkeuringsprocedure van het decreet heeft evenwel de ontwikkelingen op het onderwijsterrein doorkruist.

Hierdoor hebben een aantal scholen schikkingen getroffen voor een fusie, terzake structuurplannen ontwikkeld en in het kader van het personeelsbeleid bepaalde beslissingen genomen die moeilijk of niet omkeerbaar zijn.

Daarom heb ik, in het kader van behoorlijk bestuur, de administratie de opdracht gegeven om alle dossiers die op reglementaire basis voor 15 mei 2002 waren ingediend, te behandelen volgens de oude regelgeving.

Voor al die dossiers blijven vrijwillige fusies per 1 september 2002 waarbij het oorspronkelijk aantal scholen door middel van samenvoeging en gelijktijdige afsplitsing behouden blijft, mogelijk en de betrokken scholen kunnen binnen de gebruikelijke termijnen de fusievoordelen blijven genieten.

Op een aantal concrete vragen terzake van inrichtende machten heb ik intussen in deze zin geantwoord.

Vraag nr. 119
van 9 juli 2002
van de heer FILIP DEWINTER

Dienstwagens – Processen-verbaal

Zie :
 Minister vice-president van de Vlaamse regering,
 Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie
 Vraag nr. 336
 van 9 juli 2002
 van de heer Filip Dewinter
 Blz. 340

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering.

Vraag nr. 120
van 9 juli 2002
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Verpleegkundediploma – Overleg met Nederland

In het kader van het cultureel verdrag Vlaanderen-Nederland bleek dat het kabinet van de minister samen met de Vlaamse Hogescholenraad (Vlhora) en de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR) betrokken is sinds het voorjaar 2001 bij de Nederlandse commissie-Franssen. Het zou onder meer de bedoeling zijn tot een gezamenlijke accreditering te komen.

Kan de minister de resultaten van deze contacten meedelen ?

Antwoord

De opdracht van de commissie-Franssen was de oprichting van een Nederlands accreditatieorgaan voor te bereiden. Het rapport van de commissie-Franssen is in september 2001 verschenen. Drie mensen uit Vlaanderen hebben als waarnemer aan de werkzaamheden van de commissie-Franssen deelgenomen. Van meet af aan hebben Nederland en Vlaanderen te kennen gegeven intensief te willen samenwerken op het gebied van de accreditatie van opleidingen als onderdeel van de implementatie van de Bologna-verklaring.

Het ontwerp van decreet betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen bepaalt dat bij een internationaal verdrag een orgaan wordt aangewezen dat overeenkomstig het decreet de accreditatie verleent en de toets nieuwe opleiding uitvoert. Het ontwerp van decreet zal in het najaar in het Vlaams Parlement wordt behandeld.

Ondertussen heeft de Vlaamse regering op 19 juli 2002 beslist de Vlaamse minister bevoegd voor Onderwijs te machtigen formele onderhandelingen met de Nederlandse regering aan te vatten met het oog op het sluiten van een verdrag inzake Vlaams-Nederlandse samenwerking op het gebied van accreditatie van opleidingen in het hoger onderwijs. Het doel is de ontwikkeling en de vormgeving van een gezamenlijke accreditatie van opleidingen in het hoger onderwijs aangeboden in Nederland en in Vlaanderen.

Vraag nr. 123 van 18 juli 2002 van mevrouw MARIJKE DILLEN

Secundair onderwijs – Examencommissie

De Examencommissie, Derde Afdeling, organiseert examens voor het behalen van het diploma van secundair onderwijs. Op deze wijze krijgen jon-

geren en volwassenen die in het verleden kansen gemist hebben, een nieuwe kans tot het behalen van een diploma.

1. Welke initiatieven heeft de minister genomen om de Examencommissie kenbaar te maken bij de doelgroepen en deze mensen op de hoogte te brengen van de mogelijkheden die hierbij geboden worden ?
2. Met welke instanties van de Vlaamse Gemeenschap is er in dit verband een samenwerking ?
3. Krijgen de ingeschreven studenten bijkomende ondersteuning ter voorbereiding van de examens ?

Welke initiatieven worden door het departement van de minister ondersteund ?

4. Hoeveel bedraagt het aantal ingeschreven studenten voor de afdelingen Technisch Onderwijs, kunstonderwijs en Beroepssecundair Onderwijs enerzijds en het aantal geslaagde studenten anderzijds voor de jaren 1999, 2000 en 2001 ?

Antwoord

1. Jaarlijks wordt in het Belgisch Staatsblad een oproep tot de kandidaten voor de Examencommissie gepubliceerd ; de pers wordt daarin verzocht dit bericht over te nemen.

Daarnaast ontvangen alle secundaire scholen en de centra voor leerlingenbegeleiding een infobrochure ; op aanvraag wordt deze infobrochure ook aan de openbare bibliotheken bezorgd.

Ten slotte richt de Examencommissie per jaar twee informatienamiddagen in voor belangstellenden.

2. Op het vlak van de werking van de Examencommissie bestaan er geen samenwerkingsakkoorden of -verbanden.
3. De juryleden van de Examencommissie liggen aan de basis van de leerplannen – met duidelijk afgebakende leerinhouden – waarvoor de kandidaten, naast de leerplannen van de scholen zelf, kunnen opteren en die na advies van de Onderwijsinspectie door de minister van Onderwijs werden goedgekeurd. Naar aanleiding van een desgewenst persoonlijk onderhoud met de secretaris of adjunct-secretaris van de Com-

missie wordt uitleg verstrekt over het leerplan van de gekozen studierichting.

De effectieve voorbereiding op de examens ligt evenwel bij de kandidaat zelf ; de cursussen van het "begeleid individueel studeren" (voorheen afstandsonderwijs of schriftelijk onderwijs genoemd) van het departement Onderwijs, maar ook het tweedekansonderwijs richten zich op ondersteuning met het oog op deelname aan de proeven van de Examencommissie.

4. Hierna volgen voor de jaren 1999, 2000 en 2001 respectievelijk het totaal aantal ingeschreven kandidaten, het aantal kandidaten ingeschreven om het diploma van secundair onderwijs TSO, KSO of BSO te behalen (de overige kandidaten zijn degenen die slechts inschrijven om via een gedeeltelijk examen één of meer vak- of deelattesten te behalen) en ten slotte het aantal kandidaten dat effectief slaagt en het diploma van secundair onderwijs verwerft (*TSO : technisch secundair onderwijs ; KSO : kunstsecundair onderwijs ; BSO : beroepssecundair onderwijs – red.*). De betrokken examens worden georganiseerd door de terzake bevoegde Derde Afdeling van de Examencommissie.

Voor een correcte interpretatie van de cijfergegevens moet er rekening mee worden gehouden dat per zittijd (er zijn twee zittijden per jaar) ongeveer 25 % van de ingeschrevenen om uiteenlopende redenen (terugkeer naar school, vinden van werk, ...) niet opdaagt voor de examens.

1999 : 1.593 – 470 – 230

2000 : 1.789 – 526 – 268

2001 : 1.813 – 523 – 331

**Vraag nr. 124
van 18 juli 2002
van mevrouw MARIJKE DILLEN**

Spijbelen – Maatregelen

De minister heeft van spijbelen een prioriteit gemaakt en haar plannen aangekondigd om vanaf volgend schooljaar spijbelen in het lager onderwijs beter en strenger aan te pakken.

1. Uit een onderzoek waarbij 57 scholen de afwezigheden van hun leerlingen bijhielden, bleek dat een gemiddelde scholier elf halve dagen per schooljaar afwezig is.

- a) Op welke wijze is dit onderzoek uitgevoerd ?
- b) Hoe is de selectie van de deelnemende scholen gebeurd ?
- c) Over welke types van scholen gaat het ?
- d) Hoe is de geografische spreiding ?
- e) Wie is verantwoordelijk voor dit onderzoek ?
- f) Heeft de minister naast dit onderzoek kennis van andere onderzoeken betreffende het spijbelgedrag van de scholieren ?

Wat zijn hiervan de resultaten ?

2. a) Welke inspanningen zijn er vanuit het departement Onderwijs het voorbije schooljaar gedaan om het spijbelprobleem bij scholieren aan te pakken ?
- b) Op welke wijze is de controle gebeurd door het departement ?

3. De minister wilde ouders sensibiliseren.

- a) Op welke wijze gebeurt dit ?
- b) Belangrijk is de samenwerking tussen de scholen, de centra voor leerlingenbegeleiding (CLB) en de ouders.

Op welke wijze komt er vanuit het departement ondersteuning om deze samenwerking te verbeteren ?

Welke bijkomende middelen en mogelijkheden krijgen de scholen terzake ?

Antwoord

- 1 a) Vanuit de analyse van de afwezigheidsgegevens in het secundair onderwijs bleek dat een aantal jongeren ook al in het basisonderwijs zeer vaak afwezig waren. Soms leidden deze afwezigheden tot een leerachterstand, met alle gevolgen van dien. Vanuit sommige basisscholen en CLB's kwamen dezelfde signalen.

Op basis van deze vaststellingen werd beslist om ook in het basisonderwijs een nieuwe regelgeving voor te bereiden die stimulansen kan bieden voor een preventieve en curatieve aanpak van afwezigheden en zo het leerrecht van jongeren kan garanderen.

Gedurende het hele schooljaar 2000-2001 werden de afwezigheden in de afwezighedsregisters gehercodeerd en opgehaald. De nieuwe codes werden gebruikt om een zicht te krijgen op de oorzaak van de afwezigheden. Het codegebruik is geïnspireerd op de codes in het secundair onderwijs. Telkens werd uitgegaan van de eigenlijke reden van de afwezigheid (in zoverre die natuurlijk bekend was), en dus niet noodzakelijk de meegebrachte wettiging (bv. een reis die gedekt werd met een doktersbriefje werd niet als ziekte gecodeerd, maar wel als onwettig – code B).

Samen met de school en de CLB-medewerker volgde nadien een gesprek over de inhoudelijke oorzaken van de problematische afwezigheden. Waar mogelijk en wenselijk werd ook ingegaan op de vraag hoe de opvolging van afwezigheden binnen de school structureel meer vorm kon krijgen.

Deze gegevens werden op het departement ingevoerd en door het projectteam verwerkt door een koppeling aan de databank met leerlingengegevens op basis van de telling van 1 oktober. Per maand werden, naast elke leerling, de afwezigheidsperiodes en de bijbehorende codes aangeduid op een kalender. In de rapportage werden de gegevens beperkt tot resultaten op schoolniveau.

- b) Er werd voor geopteerd om te experimenteren in de grootstedelijke gebieden waar ook het experiment in het secundair onderwijs plaatsgevonden heeft, gezien de grootstedelijke problematiek.

Daarnaast nemen in Maasmechelen alle scholen deel. De keuze voor Maasmechelen had te maken met het actief zijn van een lokaal steunpunt leerplicht-leerrecht en met het feit dat alle scholen bereid waren om in te stappen.

In de andere steden gaat het telkens om een beperkt aantal scholen die op vrijwillige basis ingestapt zijn na een schrijven aan alle scholen uit de regio. Doordat scholen vrijwillig konden instappen, kan men niet spreken van een representatieve steekproef voor heel Vlaanderen. Scholen uit de verschillende netten zijn vertegenwoordigd.

- c) Van de 57 scholen die uiteindelijk het hele schooljaar (2001-2002) meewerkten (één

school haakte af na enkele maanden), zijn er dertien scholen voor bijzonder onderwijs. Bij de deelnemende scholen is ook één zogenaamde "schippersschool" : een internaat voor kinderen uit families van binnenschippers en foorkramers.

De groep bleef dezelfde in het tweede experimentjaar (2002-2003).

- d) Volgende tabel geeft een overzicht van het aantal scholen per gemeente/stad.

Gemeente/stad	Aantal deelnemende scholen
Antwerpen	10
Genk	7
Gent	13
Hasselt	1
Maasmechelen	15
Mechelen	11

De meeste scholen zijn gesitueerd binnen stedelijke gebieden. Een aantal scholen zijn landelijke buurtscholen.

- e) Voor de concrete uitwerking van het project werd een projectteam samengesteld onder coördinatie van een gedetacheerde CLB-medewerker. Verder bestond dit team uit twee gedetacheerde leerkrachten uit het basisonderwijs en iemand voor de ondersteuning bij de gegevensverwerking. Dit team werd gestuurd door de afdelingen Beleidsvoorbereidingen Basisscholen en Beleidsuitvoering Basisscholen. In de stuurgroep zaten verder experts uit de inspectiediensten en van de afdeling CLB.
- f) Het onderzoek naar de afwezigheden in het lager onderwijs vertrekt vanuit de bevindingen van een gelijkaardig onderzoek naar afwezigheden in het secundair onderwijs.

Enkele belangrijke resultaten uit dit experiment zijn :

- afwezigheidsgraad eerste graad secundair onderwijs :

1ste leerjaar A : gemiddelde afwezigheidsduur : 6,4 halve dagen

1ste leerjaar B : gemiddelde afwezigheidsduur : 11,7 halve dagen

2de leerjaar A-stroom : gemiddelde afwezigheidsduur : 6,8 halve dagen

2de leerjaar B-stroom : gemiddelde afwezigheidsduur : 17,8 halve dagen

- afwezigheden kunnen zowel school-, beleids-, gezins- als persoonsgebonden oorzaken hebben. Vaak gaat het om een combinatie van deze factoren ;
- afwezigheden verschillen erg van school tot school, waarbij vooral het rekrutingsveld sterk bepalend is ;
- leerlingen die van school wisselen en leerlingen die het vorig schooljaar een C-attest kregen, zijn beduidend meer afwezig dan leerlingen die doorstromen op basis van een A-attest.

Verder gebeurde er in Vlaanderen recentelijk geen wetenschappelijk onderzoek rond deze materie.

- 2 a) Op basis van al deze gegevens is een nieuwe regelgeving voor het lager onderwijs uitgewerkt die aan de school en het CLB een kader kan bieden om te werken aan de achterliggende oorzaken van problematische afwezigheden en die daardoor tegemoetkomt aan het optimaliseren van de kansen van alle kinderen en jongeren.

In de vaststellingen van het spijbelteam komt ook naar voor dat een aantal scholen meer leerlingen hebben met een problematische sociale en schoolse achtergrond dan andere. Rekening houdende met deze vaststellingen werden in het verleden reeds initiatieven genomen om voor deze problematiek oplossingen te bieden.

Voorbeelden in het verleden van dergelijke initiatieven vanuit het departement Onderwijs zijn : zorgverbreding en het onderwijsvoorrangsbeleid, ondersteuning van scholen en CLB's door het oprichten van experimentele steunpunten leerplicht-leerrecht, extra omkadering in het buitengewoon onderwijs en de scholen met bijzondere noden in het secundair onderwijs.

Recentelijk kunnen we hier ook het project Gelijke Onderwijskansen aan toevoegen, wat vanaf volgend schooljaar zal uitmonden in de toepassing en de lokale ondersteuning

door deskundigen van het gelijkkansendecreet (GOK1).

Al deze projecten betekenen een daadwerkelijke preventieve inspanning vanuit de overheid met het oog op het voorkomen en het bestrijden van schoolverzuim en problematische afwezigheden. Maar bovendien betekenen ze een belangrijke input in het garanderen van gelijke kansen voor alle kinderen en jongeren.

- b) We dienen ervan uit te gaan dat de registratie en de opvolging van leerplichtproblemen een uitdrukkelijke taak blijven voor de scholen en het CLB.

In de eerste plaats worden scholen in hun aanpak van afwezigheidsproblemen ondersteund door het CLB. Dit werd geregeld via de omzendbrief in het secundair onderwijs en het besluit rond de verplichte begeleiding bij leerplichtproblemen in het CLB-decreet. Voor het basisonderwijs zal vanaf september in een soortgelijke regeling voorzien worden. Bij de melding van dossiers inzake problematische afwezigheden door scholen in het secundair onderwijs kon een school vorig schooljaar ook vragen om een schrijven te richten aan de ouders om de communicatie tussen de betrokkenen en school/CLB te re-activeren.

Bovendien is het zo dat, aangezien de subsidiëring van scholen afhankelijk is van de regelmatigheid van leerlingen, er nog steeds controles gebeuren door de verificateurs. Er is dus een controle naar de scholen om na te gaan of de scholen zelf voldoende controle uitoefenen m.b.t. de redenen van afwezigheid van de leerlingen en of ze daar ook acties naar ouders en leerlingen aan koppelen in samenwerking met hun CLB. Daaruit blijkt dat de scholen meestal zeer goed op de hoogte zijn van de achterliggende problematieken bij problematische afwezigheden.

- 3 a) In de implementatiefase van de nieuwe regelgeving voor het basisonderwijs, tijdens de eerste maanden dat de nieuwe regelgeving van kracht zal zijn, zal door het departement Onderwijs extra aandacht besteed worden aan het overbrengen van de nieuwe visie van de regelgeving waarbij communicatie tussen de ouders en de school over afwezigheden centraal staat.

Onder meer via het tijdschrift Klasse zal deze informatie verspreid worden. Bovendien zal alle informatie over de nieuwe regelgeving verschijnen in de nieuwe "Gids voor ouders met kinderen in het basisonderwijs" (ook beschikbaar in een Arabische, Turkse en Engelse vertaling). Ten slotte worden alle scholen aangespoord om bij het begin van het schooljaar aandacht te besteden aan het bekendmaken van de nieuwe regelgeving bij de ouders van hun leerlingen. Alle scholen ontvangen ook een modelbrief waarmee ze de ouders op de hoogte kunnen brengen van de nieuwe afspraken rond afwezigheden.

- b) De school en het CLB zijn de eerste partners in de begeleiding van kinderen met leerplichtproblemen. Ouders en jongeren kunnen bovendien de leerplichtbegeleiding door het CLB niet weigeren. Daarnaast is in de begeleiding van afwezigheidsproblemen een samenwerking met de welzijns- en gezondheidssector vanuit school en CLB vaak cruciaal. Voorop in de aanpak staat de open communicatie met ouders omtrent de afwezigheden van kinderen.

In de omzendbrieven SO 65, 67 en 70 wordt van de scholen gevraagd om op een systematische en gestructureerde manier samen te werken met hun CLB (na 10 halve dagen code B moet het CLB ingeschakeld worden). In de nieuwe regelgeving voor het basisonderwijs is een gelijkaardige paragraaf opgenomen. Ook in het CLB-decreet is de opvolging van de leerplicht – alle leerlingen die van school veranderen of problematisch afwezig zijn – een verplichte opdracht.

De begeleiding wordt door de school in samspraak met het CLB opgezet. De begeleiders (in het systematisch en gestructureerd overleg) gaan na wat de oorzaken van de afwezigheden zijn en gaan in overleg met de jongere zelf, met zijn ouders of opvoeders, en indien nodig met externen die mee de begeleiding kunnen opnemen. Dat kunnen diensten zijn uit de welzijnssector, de gezondheidssector of Justitie.

Op 11 juni organiseerde de decretale stuurgroep CLB in samenwerking met het departement Onderwijs een studiedag rond leerplichtbegeleiding.

Ten slotte kan hier opnieuw verwezen worden naar de initiatieven die aangehaald werden in het antwoord op vraag 2.

Vraag nr. 125
van 18 juli 2002
van mevrouw MARIJKE DILLEN

JoJo-project – Evaluatie

In september 2000 is beslist aan meer dan 300 laaggeschoolde jongeren een startbaan te geven in het onderwijs om geweld en antisociaal gedrag op school te voorkomen en de verkeersveiligheid van en naar school te verhogen.

1. Een 140-tal secundaire scholen uit vijf steden met bijzondere noden (Hasselt, Genk, Antwerpen, Mechelen en Gent) kregen de gelegenheid hun kandidatuur te stellen voor één startbaan per school.

Hoeveel scholen hebben hun kandidatuur gesteld en hoe zijn de kandidaturen verdeeld over de verschillende steden ?

Hoe is de selectie gebeurd en wie is hiervoor verantwoordelijk ?

2. Hoeveel scholen hebben gedurende het voorbije schooljaar 2001-2002 een startbaan toegewezen gekregen en hoeveel laaggeschoolde jongeren zijn hierbij betrokken ?

Hoe is de verdeling over de verschillende steden ?

Hoeveel laaggeschoolde jongeren werden er per vooropgestelde doelstelling ingeschakeld ?

3. Heeft er een evaluatie plaatsgehad van dit project ? Wat zijn de resultaten ?

Is er in de geselecteerde scholen een verbetering vast te stellen op het vlak van geweld en antisociaal gedrag ?

Wordt dit project ook tijdens het volgende schooljaar voortgezet en blijven deze jongeren ingeschakeld ?

4. Eén van de doelstellingen bestond erin jongeren met een moeilijk schoolverleden als een soort ervaringsdeskundige leerlingen te laten helpen met problemen die ze zelf aan den lijve

hebben ervaren. Het gaat om laaggeschoolde jongeren.

Werden er speciale opleidingen gegeven aan deze jongeren ? Op welke wijze ? Wat was de inhoud ervan ?

Heeft er een evaluatie plaatsgehad van het verloop van deze opleidingen ?

Antwoord

1.	Aantal goedgekeurde aanvragen	Aantal startbaners in dienst op 22/08/2002
Antwerpen	50	46
Aalst	4	4
Brussel	9	8
Genk	4	3
Gent	11	7
Hasselt	3	3
Mechelen	7	6
Toegevoegde gemeenten (Tienen, Turnhout, Maasmechelen, ...)	12	12
Totaal	100	90

Begin september heb ik, in overleg met mijn kabinet en de administratie Secundair Onderwijs, 135 scholen geselecteerd binnen de steden Antwerpen, Genk, Gent, Hasselt en Mechelen. De selectie gebeurde op basis van het percentage leerachterstand van het totaal aantal ingeschreven leerlingen per school. Op vier verschillende informatiebijeenkomsten (eind september 2000) werden deze scholen bevraagd naar hun visie op de doelstellingen en de verdere uitwerking van dit voorstel.

Vanaf 16 oktober 2000 werd op het departement Onderwijs een startbaner in dienst genomen om het project JoJo verder te coördineren (*JoJo : Scholen voor Jongeren – Jongeren voor Scholen – red.*). Streefdatum voor de eerste aanwervingen werd vastgelegd op januari 2001.

Half december 2000 werd de volledig uitgewerkte informatiebundel verstuurd naar de directies van de 135 scholen en de aanwezigen op de informatiesessies van eind september. Vanaf 1 januari 2001 konden de startbaners aangeworven worden.

Een eerste tussentijdse evaluatie op datum van 14 maart 2001 en de reacties vanuit de deelnemende scholen bleken positief. Vanuit deze vaststellingen, en gelet op de vragen die vanuit verschillende andere gemeenten gesteld werden, werd besloten einde mei 2001 het project uit te breiden. De beschikbare plaatsen waren op dat ogenblik immers nog niet volledig ingevuld. Er werden een aantal scholen geselecteerd uit gemeenten met bijzondere noden waar de schoolse achterstand hoger ligt dan het Vlaamse gemiddelde. Deze scholen stelden tijdens het schooljaar 2001-2002 een startbaner tewerk.

De uitbreiding gebeurde in concreto naar de gemeenten Aalst, het Brusselse Hoofdstedelijke gewest, Boom, Brugge, Halle, Houthalen-Helchteren, Leuven, Lier, Maasmechelen, Oostende, Ronse, Temse, Tienen, Turnhout, Vilvoorde, Wilbroek en Zaventem. In totaal kregen in de maand juni 118 scholen een informatiebundel toegestuurd.

Ondertussen is het maximum bereikt. 100 scholen (= maximum) dienden een goed voorstel in en mochten een startbaner in dienst nemen. Om

organisatorische redenen zijn steeds enkele plaatsen open. Dit komt door de jaarlijkse vervanging van de jongeren en de tijd die hiervoor nodig is.

2. Voor de verdeling per stad verwijs ik naar de tabel bij vraag 1.

Sinds het begin van het project (januari 2001) zijn reeds 131 startbanen toegewezen aan jongeren. Omdat het project op gang kwam tijdens het tweede semester van het schooljaar 2000-2001 en omdat iedereen voor één jaar aangevraagd wordt, zijn alle 131 jongeren een deel van het schooljaar 2001-2002 actief geweest. Sinds 20 augustus 2001 hebben 85 jongeren een contract aangeboden gekregen.

De doelstellingen van het project waren zo opgesteld dat vooral laaggeschoolden, kansarmen en allochtonen ervan de vruchten zouden kunnen plukken.

In volgende tabel vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger de verdeling.

Scholingsgraad	
Laaggeschoold	105
Hooggeschoold	26
Totaal	131

In totaal behoren 90 % van de tewerkgestelde startbaners binnen het project JoJo tot een doelgroep. 10 % of 13 personen vallen onder geen van deze doelgroepen. Hun deelname werd veeleer afgewogen op persoonlijke interesse, sociale problemen, ...

3. Alle tewerkgestelden en hun scholen werden minimum één keer geëvalueerd. Uit de evaluaties kunnen enkele algemene conclusies gehaald worden.

- Bijna alle scholen zijn heel tevreden over de extra kracht waarover zij kunnen beschikken. De meeste mensen worden ingezet bij de "begeleiding" van leerlingen. Dit gebeurt vooral op informele basis, tijdens extrascolaire activiteiten (waarvoor zij ook instaan), bewaking op de speelplaats en in de eetzaal, leerlingensecretariaat, ... zij slagen erin een vertrouwensband op te bouwen met de leerlingen, waardoor de schoolcommunicatie veel vlotter en met meer wederzijds begrip totstandkomt. Aangezien het vooral laagge-

schoolde jongeren betreft, die zelf een schoolloopbaan met vele obstakels doorlopen hebben, staan zij vaak dicht bij de leerlingen en hun problemen.

- In scholen met een hoog aantal allochtonen zijn de allochtone preventiemedewerkers een enorme aanwinst gebleken. Niet alleen de communicatie en het respect tussen leerlingen en de school, maar ook de contacten met (vaak anderstalige) ouders zijn hierdoor enorm verbeterd. Ook bij conflicten spelen zij vaak een cruciale en constructieve rol.
- De sceptische houding van de scholen tegenover de inzetbaarheid van laaggeschoolden is in de loop van het project weggeëbd. Dit heeft zich vooral vertaald in een snelle toename van aanvragen na het eerste halve jaar. Mondelinge contacten tussen scholen hebben daar veel mee te maken.
- Om na te gaan of zij erin slagen het geweld en antisociaal gedrag in te perken, zou een intensievere studie gedaan moeten worden. Uit getuigenissen van schoolhoofden lijkt dit wel het geval te zijn.

Het project loopt nog door tot eind 2003. In het schooljaar 2002-2003 zullen er 50 extra banen bijkomen.

De jongeren krijgen een contract van één jaar. Dit is niet verlengbaar. Bij de opstart van de startbanenplannen werd door de bevoegde minister beslist dat de overheid enkel voltijdse startbaancontracten van maximum één jaar zou hanteren. Het project JoJo valt hier volledig onder.

4. Sinds november 2001 zijn er geregeld opleidingen voor de jongeren. Deze worden door het departement georganiseerd en gefinancierd. Ze worden gegeven door gespecialiseerde opleidingsorganisaties zoals het Centrum voor Maatschappelijke Gelijkheid en Jeugdwezijn, VZW Keerpunt, Schouten en Nelissen, ... Deze opleidingen zijn vooral gesitueerd in het ruime gebied van de sociale omgang – specifiek met jongeren – en zijn heel nuttig in de dagelijkse omgang met leerlingen en de werkomgeving. Deze trainingen duren één tot vijf dagen.

Hier volgt een overzicht van de verschillende opleidingen die gegeven worden en ook in de toekomst nog georganiseerd zullen worden :

- constructief omgaan met conflicten,
- classroom of difference (racisme op school),
- assertief communiceren,
- jongeren en hun leefwereld,
- basiscommunicatie,
- introductiecursus JoJo (intensieve meerdaagse, speciaal opgezet voor het project JoJo),
- onderwijslandschap en hulpverlening in Vlaanderen,
- ...

Elke maand is er minimum één opleiding. Dit is steeds voor een twaalfstal personen. Deze opleidingen worden elke keer geëvalueerd met lesgevers, deelnemers en schoolverantwoordelijken.

Heel belangrijk zijn ook de individuele opleidingen. Tijdens het jaar krijgen de preventiewerkers de kans opnieuw zelf onderwijs te volgen. Zij worden hierbij individueel begeleid door het departement. De kosten hiervoor worden door het departement gedragen. De helft van de jongeren begint tijdens dit jaar een opleiding om een diploma of getuigschrift te behalen. De voornaamste zijn :

- afwerken van het secundair onderwijs (thuisleren, avondschoon, deeltijds onderwijs, ...) Dit komt het meest voor, aangezien het vooral om laaggeschoolden gaat ;
- volwassenenonderwijs, vooral in de zachte sector, jeugd- en gehandicaptenzorg, D-cursus, opvoeder, ...
- VDAB-opleidingen : informatica/bureautica, ...

Een slaagpercentage is moeilijk te achterhalen. Deze opleidingen duren vaak meerdere jaren. De resultaten zullen pas over enkele jaren zichtbaar zijn.

Vraag nr. 126
van 18 juli 2002
van mevrouw MARIJKE DILLEN

Onderwijsexperiment Antwerpen – Opzet

In februari 2002 heeft de schepen van Onderwijs van de stad Antwerpen haar plannen bekendgemaakt om vanaf volgend schooljaar van start te gaan met een experiment waarbij ze enkele scholen volgens het zogenaamde "Duits model" gaat organiseren.

Volgens onderwijsspecialisten is dit evenwel geen goed idee en blijkt uit alle onderzoeken omtrent onderwijs dat Duitsland slecht scoort en plannen heeft om dit systeem volledig te reorganiseren.

1. Werd er over deze plannen van de Antwerpse schepen van Onderwijs overleg gepleegd met het kabinet van de minister ? Welk standpunt heeft de minister hierbij ingenomen ?
2. Worden er in Antwerpen vanaf volgend schooljaar dergelijke experimenten opgestart en zo ja, op welke wijze ?

Welke scholen zijn uitgekozen voor dit experiment en volgens welke criteria ?

Heeft er overleg plaatsgehad met de ouders ?

3. Wat is het standpunt terzake van de centra voor leerlingenbegeleiding (CLB) ?

Antwoord

De plannen van de schepen van Onderwijs van de stad Antwerpen staan nog in hun kinderschoenen. Vanaf volgend schooljaar wil men in Antwerpen van start gaan met de voorbereidende stappen om een effectieve opstart van het experiment in de scholen tegen het schooljaar 2003-2004 te kunnen realiseren.

Inzake onderwijsmethoden of het pedagogisch project blijven de verschillend onderwijsnetten en de scholen in grote mate autonoom. Elk schoolbestuur definieert autonoom zijn pedagogisch project of opdrachtverklaring. Met respect voor de wettelijke en statutaire voorschriften mag elke inrichtende macht zijn eigen programma's, onderwijsmethoden en organisatie bepalen, onder toezicht van een team van inspecteurs en verificateurs.

Mijn studiediensten volgen de innovatieve pedagogische ontwikkelingen in het onderwijsveld op. Hun expertise en hun specifieke kennis van de andere Europese onderwijssystemen laten hun toe eventuele kanttekeningen te plaatsen bij nieuwe ideeën die in het veld leven.

In een eerste reactie wijzen ze er toch op dat er eigenlijk geen "Duits model" bestaat. De deelstaten zijn onafhankelijk wat onderwijs betreft en het systeem dat ze toepassen, kan erg verschillen. Sommige scholen waarnaar de Antwerpse Onderwijsschepen verwijst, zijn Ganztagschulen. In de voormiddag is er les en in de namiddag mogelijkheid om aan allerlei sociale en culturele activiteiten deel te nemen. Dit systeem kost veel geld en er zijn zo maar enkele scholen in heel Duitsland. Bovendien laat het Duits model helemaal niet toe om in de namiddag bijvoorbeeld een taal te leren of een cursus elektriciteit te volgen. Het gaat uitsluitend om plastische kunsten, sport of muzische vorming.

Uit de resultaten van het OESO-onderzoek "PISA 2000" blijkt dat Vlaamse leerlingen hoog tot zeer hoog scoren op de onderzochte basisvaardigheden (leesvaardigheden, wiskundige en wetenschappelijke geletterdheid) (*OESO : Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling ; PISA : Programme for International Student Assessment – red.*). Ons systeem is derhalve nog niet zo slecht en vervanging door een buitenlands model derhalve niet direct aan de orde. Bovendien is het maar de vraag of het wel verstandig zou zijn alle harde vakken naar de voormiddag te verschuiven. Hoelang zullen kinderen met verschrikkelijk zware lesblokken in de voormiddag dit volhouden ?

Het kabinet van de Antwerpse Onderwijsschepen heeft ons geïnformeerd dat het de doelstelling van de Onderwijsschepen is om het onderwijs minder schoolgebonden te maken. Een van de belangrijkste conclusies van het PISA-rapport was toch ook wel dat Vlaamse jongeren niet graag naar school gaan. Daarnaast heeft Antwerpen ook te kampen met een niet onbelangrijke niet-gekwalificeerde uitstroom. Antwerpen is dan ook bekommerd om het schoolwelbevinden van de schoolgaande jeugd en wil naar methoden zoeken om het onderwijs dichter bij hun leefwereld te brengen.

De idee is om meer thematisch tewerk te gaan en de meer praktijkgerichte vakken in de namiddag te plaatsen. Dit experiment heeft geenszins de bedoeling buiten de normale normen van een lesweek te gaan. Het is ook heel duidelijk niet de bedoeling om het Duits model te kopiëren.

Vanaf deze maand zal het onderwijsbeleid in Antwerpen met de lokale onderwijsactoren rond de tafel gaan zitten. Scholen konden en kunnen zich vrijwillig aanbieden als ze interesse hebben om in het experiment te stappen. In een tweede fase zullen de externe organisaties (zoals de sport-, culturele en muziekverenigingen die zullen meewerken

aan de namiddagvakken) en de ouders betrokken worden bij het overleg. Alle actoren zullen samen het experiment voorbereiden, zodat het definitief in de startblokken zal staan tegen september 2003.

Aangezien pas vanaf september 2002 de eerste krijtlijnen van het experiment, in samenspraak met de onderwijsactoren, uitgetekend zullen worden, hebben de centra voor leerlingenbegeleiding terzake nog geen standpunt ingenomen.

Vraag nr. 127
van 18 juli 2002
van de heer CHRIS VANDENBROEKE

Spiere-Helkijn – Franstalige leerlingen

Sinds jaren is er een grote toestroom van Franstalige kinderen uit Henegouwen in het basisonderwijs in Spiere-Helkijn. Als vanzelf zorgt dit voor geëigende problemen, omdat op die manier de taalhomogeniteit in de diverse klassen in het gedrang komt.

Reeds eerder ging ik nader in op deze specificiteit voor Spiere-Helkijn, zowel wat het rekruteringsgebied van de leerlingen, als wat de onderlinge verhouding tussen Nederlandstalige en anderstalige (en dus Franssprekende) kinderen betreft.

Teneinde deze problematiek nader te kunnen opvolgen, zou ik de minister enkele concrete vragen willen stellen omtrent de situatie in Spiere-Helkijn tijdens de voorbije schooljaren.

1. Hoe was de leerlingenpopulatie verdeeld tussen Nederlandstalige en Franstalige kinderen voor de schooljaren 1999-2000 en 2000-2001 ?
2. Hoe zag het rekruteringsgebied eruit voor de schooljaren 1999-2000 en 2000-2001 ?

Om hoeveel leerlingen ging het per gemeente ?

3. In welke mate werd voor extra taallessen gezorgd, teneinde de problemen voor anderstalige kinderen naar best vermogen te ondervangen ?

Antwoord

1. Op de vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger hoe de leerlingenpopulatie verdeeld was tussen de Nederlandstalige en Franstalige kinderen in de basisschool van het gemeenschapsonderwijs, Oudenaardseweg 5 in Spiere-

Helkijn, kan ik geen antwoord verstrekken, vermits de thuistaal door mijn administratie niet opgevraagd wordt.

2. Hierbij vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger een overzicht van het aantal leerlingen in de gemeenschapsschool in Spiere-Helkijn – schooljaren 1999-2000 en 2000-2001 – evenals van de gemeenten waaruit ze afkomstig zijn.

Provincie	Arrondissement	Gemeente	9900	0001
Henegouwen	Doornik	Antoing	3	7
Henegouwen	Doornik	Celles	10	15
Henegouwen	Doornik	Estaimpuis	18	18
Henegouwen	Doornik	Pecq	31	30
Henegouwen	Doornik	Peruwelz	1	1
Henegouwen	Doornik	Rumes	3	3
Henegouwen	Doornik	Tournai	48	55
	Totaal Doornik		114	129
Henegouwen	Moeskroen	Mouscron	61	71
	Totaal Moeskroen		61	71
Totaal Henegouwen			175	200
Oost-Vlaanderen	Oudenaarde	Ronse	1	1
	Totaal Oudenaarde		1	1
Totaal Oost-Vlaanderen			1	1
West-Vlaanderen	Kortrijk	Avelgem	7	6
West-Vlaanderen	Kortrijk	Kortrijk	8	4
West-Vlaanderen	Kortrijk	Spiere-Helkijn	120	121
West-Vlaanderen	Kortrijk	Zwevegem	19	17
	Totaal Kortrijk		154	148
Totaal West-Vlaanderen			154	148
Eindtotaal			330	349

3. Sinds het schooljaar 1997-1998 loopt er een tijdelijk project waardoor de Nederlandstalige scholen uit de rand- en taalgrensgemeenten extra lestijden kunnen ontvangen indien zij aan de voorwaarden voldoen en over een goedgekeurd toepassingsplan beschikken.

Deze maatregelen werden ingevoerd vanwege het feit dat de Nederlandstalige scholen gelegen in de rand- en taalgrensgemeenten meer en meer geconfronteerd worden met anderstalige leerlingen voor wie de thuistaal niet de onderwijstaal is. De belemmeringen die deze anderstalige leerlingen ondervinden, brengen immers met zich mee dat zij onvoldoende kunnen participeren aan het onderwijs. De extra lestijden hebben tot doel de integratie van deze anderstalige leerlingen te bevorderen.

Ook de gemeenschapsschool in Spiere-Helkijn beschikt reeds een aantal jaren over achttien extra lestijden in het kader van dit tijdelijk project.

Of de school al dan niet nog extra taallessen organiseert na de schooluren, behoort tot haar autonome bevoegdheid. Ouders kunnen evenwel niet verplicht worden om hun kinderen aan deze taallessen te laten deelnemen.

Vraag nr. 128
van 14 augustus 2002
van mevrouw MARIJKE DILLEN

Computerlokalen – Toegankelijkheid buiten de lessen

Uit een enquête uitgevoerd door de katholieke onderwijskoepel voor secundair onderwijs blijkt dat slechts 47 % van de computerklassen in het katholiek middelbaar onderwijs ook buiten de lesuren toegankelijk is voor jongeren. Nochtans trekken zes scholen op tien daar tijd voor uit, meestal twee tot vier uur per week.

1. Bestaan er richtlijnen voor de scholen m.b.t. de toegankelijkheid van computerlokalen buiten de lesuren ?

Worden er aan de scholen die deze toegankelijkheid waarborgen, bepaalde verplichtingen opgelegd ?

Indien er geen regels terzake zijn, krijgen de scholen die op vrijwillige basis hun computerklassen buiten de lesuren ter beschikking stellen van jongeren, bijzondere ondersteuning voor de bijkomende kosten die dergelijke initiatieven met zich meebrengen ?

2. Wat is de stand van zaken in het gemeenschaps-onderwijs ? Gebeurde er ook hier onderzoek naar de toegankelijkheid van computerlokalen en zo ja, wat zijn de resultaten ?

Antwoord

1. Rond het ter beschikking stellen van schoolinfrastructuur voor derden buiten de gewone onderwijsverstrekking bestaan geen specifieke richtlijnen. Uitsluitend is bepaald dat schoollokalen niet voor politieke activiteiten mogen worden gebruikt en dat eventuele inkomsten die uit de verhuur of het openstellen van schoollokalen voortvloeien, als dusdanig in de schoolboekhouding dienen te worden vermeld, dit wil zeggen bij de werkingsmiddelen worden gevoegd.

In mijn visietekst over ICT wordt de problematiek van het ruimer gebruik van computeruitrusting aangekaart, zonder dat er evenwel richtlijnen worden gegeven (*ICT : informatie- en communicatietechnologie – red.*). Het is immers de inrichtende macht die in fine beslist of en onder welke modaliteiten de school ook buiten de lesuren voor bepaalde doeleinden toegankelijk is. De scholen ontvangen hiervoor geen extra financiële ondersteuning.

2. De openstelling van computerlokalen werd onderzocht in het kader van de evaluatie van het actieprogramma PC/KD. Dit onderzoek werd

uitgevoerd door de KU Leuven en heeft betrekking op het schooljaar 2001-2002 (stand van zaken eind september 2001) (*KU Leuven : Katholieke Universiteit Leuven – red.*).

Daaruit blijkt dat gemiddeld 72,7 % van de scholen voor secundair onderwijs aan de leerlingen toelating verleent om buiten de gebruikelijke lesuren op de pc te werken, verdeeld als volgt per net : 66,2 % voor het gemeenschaps-onderwijs, 60,8 % voor het gesubsidieerd officieel onderwijs en 77,6 % voor het gesubsidieerd vrij onderwijs.

3. Het samenwerken van scholen, over de netten en/of onderwijsniveaus heen, wordt daarentegen in de actuele onderwijsregeling wel gepromoot en soms zelfs verplicht.

Ter illustratie : de scholengemeenschappen secundair onderwijs zijn decretaal bevoegd om samenwerkingsakkoorden af te sluiten met scholen voor basisonderwijs, buitengewoon onderwijs, volwassenenonderwijs of deeltijds kunstonderwijs, teneinde bijvoorbeeld de aanwezige logistieke en andere voorzieningen efficiënt te benutten ; de invulling van een dergelijk samenwerkingsakkoord wordt vrij gelaten.

Op het vlak van de middelen voor ICT-coördinatie, die vanaf het schooljaar 2002-2003 worden toegekend, is samenwerking binnen een platform zelfs verplicht om tot effectieve aanwending van de verleende personele en financiële middelen te kunnen overgaan.

Vraag nr. 129 van 14 augustus 2002 van mevrouw MARIJKE DILLEN

Achttienjarigen – Einde leerplicht

In een rondzendbrief van april 2002 heeft de minister uitvoering gegeven aan een arrest van het Arbitragehof van 1992 waarin werd bepaald dat leerlingen het schooljaar waarin ze achttien jaar worden, niet dienen te beëindigen.

1. Zijn er sinds het bovenvermelde arrest door ouders en/of leerlingen nog andere gerechtelijke stappen ondernomen teneinde de Vlaamse overheid te dwingen het duidelijke arrest van het Arbitragehof van 1992 na te leven ? Zo ja, over hoeveel procedures gaat het en wat zijn de resultaten ?

2. Gelet op het feit dat dergelijke beslissing van het Arbitragehof de facto het belang van de leerlingen niet echt dient, is het belangrijk de betrokken leerlingen te wijzen op eventuele andere mogelijkheden op het vlak van onderwijs, zoals bijvoorbeeld de Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap voor het voltijds secundair onderwijs.

Krijgen leerlingen die de beslissing nemen om op hun achttiende te stoppen met de school en het lopende schooljaar niet afwerken, informatie over de bestaande mogelijkheden ?

Werden er terzake instructies gegeven aan de scholen vanuit het departement van de minister ?

Antwoord

1. Andere gerechtelijke stappen met betrekking tot het einde van de leerplicht zoals bedoeld in de vraag zijn er niet geweest.
2. In de leerplichtomzendbrief SO 68, zoals gewijzigd, is expliciet opgenomen dat een vroegtijdige schoolverlating ingevolge het einde van de leerplicht door de school moet worden afgeraden. Hieraan zal worden toegevoegd dat van de school wordt verwacht dat ze de betrokken leerlingen wijst op de alternatieven om een diploma van secundair onderwijs te behalen, namelijk enerzijds de Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap en anderzijds het volwassenenonderwijs.

De Examencommissie neemt daarenboven maatregelen om aan haar werking in ruimere kring meer bekendheid te geven.

Vraag nr. 130
van 14 augustus 2002
van mevrouw MARIJKE DILLEN

Schoolfruitprojecten – Steun

Het Lokaal Gezondheidsoverleg (LOGO) Leuven heeft het voorbije schooljaar 2001-2002 een "schoolfruitproject" opgestart waarbij op voortdurende basis de kinderen uit verschillende basisscholen werden gestimuleerd tot het eten van vers fruit en verse groenten.

Uit gegevens blijkt dat de belangstelling zeer groot was en dat ook andere LOGO's dit fruitproject in hun regio willen doorvoeren.

1. Is er samenwerking tussen LOGO Leuven en het departement van de minister betreffende het "schoolfruitproject" en zo ja, op welke wijze ?

Wordt het project vanuit het departement ondersteund ?

Hoeveel scholen hebben deelgenomen aan dit project ?

2. Heeft de minister onderzoek laten uitvoeren met het oog op de toepassing van dit project door alle basisscholen in Vlaanderen ? Zo ja, wat zijn de resultaten ?

3. Uit de gegevens van LOGO Leuven (tijdschrift VIG, maart 2002) blijkt dat zij kunnen rekenen op veel steun en bijval van het Verbond van Veilingen en Groothandels in de regio, die het fruit en de groenten leveren tegen een blijvend vaste en lage prijs (VIG : Vlaams Instituut voor Gezondheids promotie).

Werd de bereidheid onderzocht van mogelijke leveranciers, zoals het Verbond van Veilingen en Groothandelaars, voor dergelijke leveringen tegen vaste en lage prijzen aan basisscholen in meerdere regio's ?

4. Hoeveel Europese subsidies voor schoolfruit worden aan Vlaanderen uitgekeerd ? Aan welke voorwaarden moet daartoe worden voldaan ? Op welke wijze worden de subsidies besteed ?

Antwoord

Het departement Onderwijs is op geen enkele wijze betrokken bij dit lokaal project.

Er werd geen onderzoek gedaan naar een algemene toepassing.

Vraag nr. 131
van 14 augustus 2002
van mevrouw MARIJKE DILLEN

Relationele en seksuele vorming – Stand van zaken

Tien jaar geleden is in opdracht van de toenmalige minister van Onderwijs door de faculteit Psychologie van de Universiteit Gent een onderzoek uitgevoerd naar de integratie van Relationele en Seksuele Vorming (RSV) in het secundair onderwijs.

De algemene conclusie van professor Van Oost was dat er te weinig tijd werd besteed (minder dan 10 uur per jaar) aan RSV en dat de spreiding over het schooljaar te gering was om blijvende gedragseffecten te hebben.

1. Wat is vandaag de stand van zaken ?

Volgens een verslag in het tijdschrift van het Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie (VIG) van maart 2002 blijkt dat er op school nog steeds te weinig aandacht aan RSV wordt besteed.

Zijn er terzake inmiddels nieuwe onderzoeken uitgevoerd en zo ja, wat zijn de resultaten ?

Bestaat er een uitgewerkt kader voor RSV ? Zo ja, waarin bestaat dit ?

2. Volgens bovenvermelde gegevens kampen leerkrachten nog steeds met een gebrek aan ervaring en opleiding.

Is er vanuit het departement van de minister ondersteuning voor de systematische opbouw van RSV ?

Waaruit bestaat die ondersteuning ?

Krijgen de scholen ondersteuning teneinde een visie terzake te kunnen uitbouwen ?

Op welke wijze worden directies en leerkrachten gesensibiliseerd ?

3. Wat is hierbij de taak van de projectcoördinator ?

Antwoord

1. Stand van zaken

De problematiek van de relationele en seksuele opvoeding is één van de aandachtspunten door heel het leerplichtonderwijs heen. Om ervoor te zorgen dat deze opvoeding in onderwijs voldoende aandacht krijgt, moet zij eerst en vooral opgenomen worden in het curriculum. Voor Vlaanderen wil dat zeggen : eindtermen voor relationele en

seksuele voorlichting. Dit werk is nu afgerond, wat betekent dat er ontwikkelingsdoelen zijn voor kleuters, eindtermen voor leerlingen lager onderwijs en vakoverschrijdende eindtermen voor het secundair onderwijs.

Wat specifiek het secundair onderwijs betreft, is het uitgewerkt kader terug te vinden in de memorie van toelichting bij de decreetgeving inzake de eindtermen. De eindtermen zelf liggen vervat in de vakoverschrijdende thema's "sociale vaardigheden" en "gezondheidseducatie".

Het vakoverschrijdend thema "sociale vaardigheden" behandelt voor de tweede graad in het subthema "zorg dragen voor relaties" het opbouwen, onderhouden en afbreken van relaties, machtsverhoudingen, gelijkwaardigheid en het belang van respect en zorgzaamheid binnen een relatie. In de derde graad wordt bij het ontwikkelen van relationele veelzijdigheid vooral aandacht besteed aan het bewust kiezen en veranderen van eigen gedrag op basis van relationele mogelijkheden.

In de tweede graad wordt er binnen het thema "gezondheidseducatie" een heel subthema gewijd aan intieme relaties. Deze eindtermen handelen niet alleen over de fysieke en biologische, maar ook over de psychische en sociale aspecten van seksualiteit. Alle leerlingen in het secundair onderwijs leren omgaan met seksuele identiteit en gevoelens, de regelgeving over seksuele meerderjarigheid en ongewenst intiem gedrag. Ze bespreken vormen van machtsmisbruik binnen relaties en oefenen in fysieke en mentale weerbaarheid. Ze leren binnen een intieme relatie hun wensen en gevoelens te uiten op een constructieve en onbevengene manier, ze leren grenzen stellen en aanvaarden en staan kritisch tegenover seks en erotiek in de media.

In de derde graad bespreken ze opvattingen over medische, psychische en sociale aspecten van gezinsplanning, zwangerschap en zwangerschapsonderbreking. Ze besteden aandacht aan maatschappelijke fenomenen zoals echtscheiding, éénoudergezinnen, zelfmoord, prostitutie, delinquent gedrag en verspreiding van aids.

Deze eindtermen worden vanaf het schooljaar 2002-2003 geleidelijk, leerjaar na leerjaar, ingevoerd in de tweede en derde graad. Derhalve heeft het weinig zin om nu reeds opnieuw een onderzoek uit te voeren naar de implementatie ervan. De inspectie controleert via een geëigend instrument het vakoverschrijdend werken.

De implementatie van gezondheidsbevordering in het basis- en secundair onderwijs werd in 2001 wel geëvalueerd door wetenschappelijk onderzoek van M. Somers en S. Van den Broucke in opdracht van de Vlaamse Onderwijsraad. Een ander onderzoek "Jongeren en gezondheid" liep van 1990 tot 2001. Het was een studie in opdracht van de Vlaamse Gemeenschap, departement Volksgezondheid, gevoerd door L. Maes, C. Vereecken en A. Hublet.

Tijdens het Europees voorzitterschap werd een internationale conferentie gewijd aan de problematiek van vakoverschrijdend werken. De diensten voor onderwijsontwikkeling van Nederland, Engeland, Griekenland, Wales en Vlaanderen werken binnen CIDREE samen aan een coöperatief project over de implementatie van vakoverschrijdende thema's (*CIDREE : Consortium of Institutions for Development and Research in Education in Europe – red.*).

2. Ervaring en opleiding leraars

Naast het in het curriculum brengen van seksuele opvoeding, werd veel geïnvesteerd in didactisch materiaal om leraren te helpen bij het nastreven van deze eindtermen. De voorbije jaren werd in nascholing voorzien, werden brochures verspreid, campagnes gevoerd en beleidsplannen uitgeschreven.

Reeds tien jaar geleden werd een grootscheepse actie opgezet voor de implementatie van relationele en seksuele opvoeding in onderwijs. Aan elk onderwijsnet werden financiële middelen verstrekt voor uitgave van een didactische werkmop. Voor het gemeenschapsonderwijs heeft dit geleid tot de didactische handleiding voor leerkrachten : "Samen zijn, een handboek voor relationele vorming" ; de koepels van het gesubsidieerd officieel onderwijs hebben de werkmop "Jongeren en relaties" uitgegeven en het katholiek onderwijs publiceerde een handboek voor relationele en seksuele opvoeding op school : "Liefde leren".

De jaren daarna volgden verschillende netoverschrijdende initiatieven. In de jaren 1996-1997 werd, via een detachingsproject, didactisch materiaal "Gezondheid : je kunt er iets aan doen" in acht thematische mappen uitgewerkt. Drie mappen hiervan behandelen het thema relationele en seksuele vorming : "zelfconcept", "sociale vaardigheden" en "gezondheidsrisico's".

Het departement Onderwijs gaf in 1997 steun (o.a. detachering) aan CGSO Trefpunt voor het maken van het document "Beleidsplan voor scholen ter

preventie van ongewenst seksueel gedrag" (thans in herdruk) (*CGSO : centrum voor geboorteregeling en seksuele opvoeding – red.*).

Ten behoeve van de opleiding en de nascholing van leraren investeert de overheid in het uitwerken van didactisch materiaal voor de implementatie van de eindtermen. Scholen voor secundair onderwijs ontvingen voor de eerste graad een toelichting bij de vakoverschrijdende eindtermen in de vorm van de brochure "Doelen voor heel de school".

Een brochure voor de tweede en derde graad waarin eindtermen voor relationele en seksuele voorlichting in de vakoverschrijdende thema's voor leraren toegelicht worden, is vanaf eind september ter beschikking van alle scholen.

Voor het buitengewoon secundair onderwijs, opleidingsvorm 3, staat een elektronisch informatiepakket reeds op de website van de Dienst voor Onderwijsontwikkeling van het departement Onderwijs. Scholen ervaren deze brochures als zeer verhelderend en bruikbaar bij het vakoverschrijdend werken.

In het najaar 2000 gaf ik aan drie organisaties de opdracht om de lerarenopleiding te ondersteunen bij het "bevorderen van sociale competenties bij jongeren". Ook hier neemt relationele en seksuele vorming een belangrijke plaats in. Dit project mondt uit in een handboek voor de lerarenopleiding, dat binnenkort zal verschijnen.

3. Taak projectcoördinator

In de memorie van toelichting bij het decreet op de eindtermen is bepaald dat eindtermen gerealiseerd dienen te worden in een gezondheidsbevorderend klimaat, dit is een klimaat van begrip, zorg en welbevinden. Scholen moeten leerlingen leren goede keuzes te maken en zelf verantwoordelijk te worden voor hun gedrag. Gezondheidseducatie en relationele vorming zijn vooral een emancipatorisch proces. Het opzetten van dit beleid op mensniveau kan een taak zijn voor een projectcoördinator.

Vraag nr. 134
van 21 augustus 2002
van mevrouw MARIJKE DILLEN

Fietsopleiding basisonderwijs – Stand van zaken

In de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid van het Vlaams Parlement is in november 2001 gedebatteerd over verkeersopvoeding

en de mogelijkheid van een fietsopleiding op de lagere school.

1. Op welke wijze heeft de minister, zoals gevraagd, werk gemaakt van het informeren en stimuleren van de basisscholen met het oog op de invoering van een gestructureerde fietsopleiding in het kader van de eindtermen van het basisonderwijs (Stuk 937 (2001-2002) – Nr. 2) ?

Wat is hier de stand van zaken ? Welke initiatieven zijn er genomen ?

2. Welke initiatieven zijn er genomen teneinde de basisscholen te stimuleren om die gestructureerde fietsopleiding uit te bouwen rond een eigentijds en voor de jeugd aantrekkelijk label, dat na het succesvol beëindigen van de opleiding op de fiets kan worden aangebracht en dat naar buiten toe een signaal geeft van veilig, verantwoordelijk en hoffelijk rijgedrag ?

Antwoord

In de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid van het Vlaams Parlement is in november 2001 gedebatteerd over verkeersopvoeding en de mogelijkheid van een fietsopleiding op de lagere school.

1. In de eindtermen voor het basisonderwijs staan de eindtermen inzake fietsvaardigheid expliciet vermeld :

"Wereldoriëntatie : ET 6.13 :

De leerlingen beschikken over voldoende reactiesnelheid, evenwichtsbehoud en gevoel voor coördinatie en ze kennen de verkeersregels voor fietsers en voetgangers om zich zelfstandig en veilig te kunnen verplaatsen langs een voor hen vertrouwde weg.

(Deze eindterm kwam tot stand op basis van de wetenschappelijke bevinding – o.m. onderzoek KU Leuven – dat men in feite pas kan spreken van veilig fietsgedrag vanaf de leeftijd van 12 jaar. Het is met andere woorden verantwoord deze eindterm te formuleren voor het einde van de basisschool).

Lichamelijke opvoeding : ET 2.5 :

De leerlingen kennen mogelijke vormen van rollend en/of glijdend materiaal en weten er veilig mee om te gaan."

De eindtermen moeten zijn bereikt op het einde van de lagere school. Het engagement van de overheid bestaat in het bewaken van die eindtermen en het strikt nagaan of ze bereikt worden of niet. Het gehele schoolteam is hiervoor verantwoordelijk en de Onderwijsinspectie stelt vast of de school een maximale inspanning doet en controleert de uitvoering van die eindtermen.

De onderwijsverstrekkers zijn bijgevolg verplicht – weliswaar op autonome wijze – te voorzien in voldoende oefenmogelijkheden om met "verschillende soorten rollend of glijdend materiaal veilig om te gaan", dus ook met een fiets. Leerkrachten hebben nood aan didactische suggesties voor een doelgericht werken aan deze fiets- en verkeersvaardigheden door de verschillende jaren van de basisschool heen. Didactische suggesties inzake een gestructureerde fietsopleiding behoren echter niet tot de bevoegdheid van de minister. De onderwijsverstrekkers zijn daarin keuzevrij, maar ik heb het volste vertrouwen in de initiatieven en educatieve pakketten van de Vlaamse Stichting Verkeerskunde (VSV). De VSV heeft immers als doel via nascholing van leerkrachten actieve verkeers- en mobiliteitseducatie ingang te doen vinden in het onderwijs. De VSV stimuleert op verschillende manieren scholen om verkeerseducatie op een meer praktische manier aan te pakken. Dit gebeurt door de organisatie van demonstratie- en nascholingsnamiddagen voor het basisonderwijs.

Op deze namiddagen worden praktische oefeningen (voetgangerstraining, fietsvaardigheidstraining en verkeerstraining) georganiseerd. De brochures van de VSV worden ook eerst uitgetest in een aantal proefscholen. Bovendien worden ze besproken binnen de Stuurgroep Verkeer-Onderwijs. Maar het succes en de kwaliteit van de VSV-publicaties hangen in grote mate af van de samenwerking tussen de onderwijs- en de verkeerswereld. Hierdoor sluiten de verkeers- en mobiliteitseducatieve tips nauw aan bij de doelstellingen en het jargon van het onderwijs. Daarnaast wordt speciale aandacht besteed aan de gebruiksvriendelijkheid van de handleidingen.

Ieder initiatief dat de school neemt om op een actieve manier een verkeerseducatie te doen, moet wel in een ruimer kader geplaatst worden, waarbij de ouders, de politie, de gemeente, de provincie, het gewest en alle inwoners er belang bij hebben om deze inspanningen te valoriseren. Hierbij denk ik bijvoorbeeld aan het uitbouwen

van verkeereducatieve routes in de gemeente langs leerrijke, voor kinderen relevante verkeerssituaties. Doelgroep zijn jonge voetgangers en fietsers tot 12 jaar. Leerkrachten, ouders en politie kunnen gebruikmaken van deze routes.

Veilig verkeersgedrag is natuurlijk een uiting van een bredere sociale attitude en vaardigheid, waarvoor samenwerken en samen verantwoordelijkheid opnemen noodzakelijk is. Voor een verkeersvriendelijke school kunnen ouders, leerkrachten en leerlingen bijvoorbeeld samenwerken aan een vervoersplan. Zijn alle betrokkenen bereid er iets aan te doen? Uiteraard zal iedere vorm van ondersteuning (ouders, leerkrachten, initiatieven op lokaal en bovenlokaal niveau) de school niet ontslaan van haar plicht om nadrukkelijker stil te staan bij haar taak in dit domein.

Het informeren en stimuleren van de overheid is te vergelijken met het plaatsen van een kwaliteitsdriehoek: de stimulans van de eindtermen, de controle op de uitvoering van de eindtermen en de autonoom gekozen begeleiding van de onderwijsverstrekkers inzake didactiek en methodiek overeenkomstig de eindtermen.

2. Ieder idee dat op een creatieve manier de actieve realisatie van de eindtermen inzake verkeersopvoeding bevordert, verdient natuurlijk mijn steun. Maar meer dan aan een aantrekkelijk label hebben de kinderen uit de basisschool wellicht nood aan veel leuke oefenmogelijkheden. Leerkrachten hebben nood aan creatieve didactische begeleiding en steun van sociale rolmodellen van ouders en andere hoffelijke weggebruikers.

Een netoverschrijdende samenwerking tussen onderwijsverstrekkers en ouderenverenigingen is van stimulerend belang voor de jeugd zelf en zet meteen ook de leerkrachten op het goede spoor.

Het is niet mijn bevoegdheid te zeggen welke didactische begeleiding leerkrachten precies moeten krijgen of deze op te leggen, dat zou in strijd zijn met de autonomie van de scholen zelf, maar het is wel zo dat goede praktijkvoorbeelden die de eindtermen op een actieve en creatieve manier realiseren, uiteraard aangemoedigd of gesteund worden.

RENAAT LANDUYT

VLAAMS MINISTER
VAN WERKGELEGENHEID EN TOERISME

Vraag nr. 81
van 9 juli 2002
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Taalgebruik in bestuurszaken – VCT-adviezen

Zie :
Minister vice-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken
en Energie
Vraag nr. 335
van 9 juli 2002
van de heer Luk Van Nieuwenhuysen
Blz. 339

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken.

Vraag nr. 82
van 9 juli 2002
van de heer FILIP DEWINTER

Dienstwagens – Processen-verbaal

Zie :
Minister vice-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken
en Energie
Vraag nr. 336
van 9 juli 2002
van de heer Filip Dewinter
Blz. 340

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering.

Vraag nr. 84
van 9 juli 2002
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Vlaams-Brabantse arbeidsmarkt – Taalcursussen

Aangezien het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kampt met veel, vooral ééntalig Franstalige werklozen, had de regering destijds het voornemen om deze Brusselse werklozen na een intensieve taalcursus Nederlands in te zetten op de Vlaams-Brabantse arbeidsmarkt.

1. Hoeveel Brusselse werklozen hebben de jongste twee jaar een dergelijke taalcursus gevolgd ?

Hoeveel daarvan hebben die cursus tot een goed einde gebracht ?

2. Beschikt de minister over gegevens aangaande de tewerkstelling in Vlaams-Brabant van die cursisten ?
3. Wordt dit initiatief nog steeds voortgezet, na het Sabena-debacle en de talrijke ontslagen die daarvan het gevolg waren ?

Antwoord

1. Nederlands voor anderstaligen – Resultaten van de opleidingen bij de RDBB (Regionale Dienst Beroepsopleiding Brussel) in 2000 en 2001.

2000	Intensieve opleidingen "Nederlands voor anderstaligen" – RDBB
	Totaal : 590 opgeleid, waarvan 524 werkzoekenden uit Brussel 66 werkzoekenden uit Vlaanderen, hoofdzakelijk uit de rand rond Brussel
	De opleidingen worden georganiseerd op twee niveaus :
	– intensieve basiscursus : 74 % van de werkzoekenden is geslaagd – niveau vervolmaking : 92 % van de werkzoekenden is geslaagd
2001	Intensieve opleidingen "Nederlands voor anderstaligen" – RDBB
	Totaal : 776 opgeleid, waarvan 667 werkzoekenden uit Brussel 109 werkzoekenden uit Vlaanderen, hoofdzakelijk uit de rand rond Brussel
	De opleidingen worden georganiseerd op twee niveaus :
	– intensieve basiscursus : 74 % van de werkzoekenden is geslaagd – niveau vervolmaking : 64 % van de werkzoekenden is geslaagd

2. De Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling beschikt niet over cijfers inzake het aantal opgeleide cursisten in Vlaams-Brabant.

De opvraging van dergelijke gegevens zal pas kunnen als de VDAB volledig aangesloten is op de Kruispuntbank.

3. De werkloosheid in Brussel is zeer hoog bij de laaggeschoolde ééntaligen, zowel bij de Nederlandstaligen als bij de Franstaligen en de anderstaligen ; ook bij de ontslagen Sabeniens vinden we mensen van deze doelgroep. De kennis

van de tweede landstaal is vaak essentieel bij het zoeken naar een baan in de Brusselse regio.

In dat kader zal de VDAB nog meer investeren in het geven van taalcursussen.

Het Sabenadrama toont nog maar eens het belang aan van een goede opleiding en van talenkennis. Mede dankzij de speciaal daartoe opgerichte werkgelegenheidscellen hebben reeds 67 % van de ontslagen Sabena-werknemers die zich bij de VDAB lieten inschrijven, opnieuw werk. Eén van de categorieën die nog niet aan

het werk zijn, is juist de categorie van personen met een te beperkte talenkennis.

**Vraag nr. 85
van 18 juli 2002
van de heer FRANCIS VERMEIREN**

Sabena-piloten – Herscholing

Ruim acht maanden geleden stopte de Belgische luchtvaartmaatschappij Sabena haar activiteiten. Een aantal personeelsleden heeft reeds een nieuwe werkring gevonden. De sociale cel, opgericht om de zoektocht naar een andere betrekking te begeleiden, heeft ook een belangrijke rol kunnen spelen.

Toch blijven velen met een wrang gevoel achter. Meer bepaald de jongeren die zich aangetrokken hebben gevoeld door de luchtvaart en bereid waren om hiervoor een aanzienlijke financiële inspanning te leveren. Zij – maar in vele gevallen ook hun ouders – zitten nu met een financiële kater. De vooruitzichten om in de luchtvaart carrière te maken, zijn verschrompeld, enkele jongere piloten die aan de zeer strenge selectie-eisen van de luchtmacht konden voldoen, niet te na gesproken.

Dan zijn er nog de piloten, die weinig kans maken om elders aan de slag te gaan. Nochtans heeft men hier te maken met hooggeschoolde elementen, met ervaring en verantwoordelijkheid.

Vastgeklonken aan de afbetaling van zware leningen, ziet de toekomst er somber uit.

Welke vooruitzichten worden geboden aan de vroegere leden van het vliegend personeel van Sabena om zich te herscholen ?

Welke initiatieven werden terzake reeds genomen ?

In welke mate heeft de sociale cel hier een positieve bijdrage kunnen leveren ?

Antwoord

Door het faillissement van Sabena is een grote groep werknemers gelijktijdig zonder werk gevallen. In het kader van het Herplaatsingsfonds beschikt de Vlaamse regering over een maatregel die werknemers die ontslagen worden ten gevolge van

een faillissement, kan ondersteunen in hun zoektocht naar een nieuwe en volwaardige baan.

Deze outplacementbegeleiding bestaat in het ondersteunen van de betrokkenen om het faillissement te verwerken, hulp bij het solliciteren en het zoeken van een nieuwe baan en eventueel verwijzing naar een opleiding. De partijen die betrokken waren bij het faillissement van Sabena (vakbonden en curator) hebben beslist om de middelen die de Vlaamse regering ter beschikking stelt uit het Herplaatsingsfonds, aan te wenden door gebruik te maken van een tewerkstellingscel van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB).

De inschrijving van de werkzoekenden berust op vrijwilligheid ; 2.261 niet-piloten en 365 piloten, of 58 % van de werkloos geworden 629 piloten, hebben zich aangemeld. Voor degenen die zich niet aanmelden, betekent dit dat ze op eigen kracht hun weg op de arbeidsmarkt willen vinden.

Van de werkloos geworden personeelsleden is 65 % van degenen die gebruikgemaakt hebben van tewerkstellingsbegeleiding opnieuw aan de slag. De piloten hebben statistisch een moeilijker herinschakelingsparcours af te leggen. Slechts 48 % heeft opnieuw een job gevonden. Van de Vlaamse piloten die zich lieten begeleiden, heeft reeds 54 % werk gevonden.

De tewerkstellingscel heeft 1.461 werkzoekenden via een opleiding ondersteund. Hiervan is 39 % uitgemond in een positieve sollicitatie op basis van deze extra opleiding ; 39 % van de werkzoekenden hebben hun opleiding volbracht en solliciteren op basis van de nieuw verworven competenties ; 22 % is volop bezig met de opleiding of wacht tot een gepaste opleidingsplaats beschikbaar is. Twee derde van de werkzoekenden willen een opleiding Bureauitica volgen, andere bediendenopleidingen vormen 9 % van het totaal.

Voor de piloten zijn de gegevens afwijkend. Van de in de tewerkstellingscel ingeschreven piloten volgde 34 % een opleiding, die voor 48 % geleid heeft tot een nieuwe tewerkstelling. Globaal is er bij hen minder interesse voor opleidingen, maar toch een grote kans op succes.

Voor de groep van de piloten geldt dat het verwerkingsproces van het faillissement harder is dan voor de andere personeelsleden en dat velen hun aspiraties enkel blijven richten op het beroep van piloot. Ze hebben immers een heel specifieke en zware opleiding gevolgd, die echter enkel voor één

welbepaald beroep, namelijk dat van piloot, noodzakelijk is. Ze kunnen derhalve niet als hooggeschoolden in de brede betekenis van het woord beschouwd worden. Hun kansen op de arbeidsmarkt kunnen niet vergeleken worden met de groep van de hooggeschoolden. Met hun specifieke opleiding zijn ze slechts competent in een hele kleine niche van de arbeidsmarkt, een niche die het afgelopen jaar sterk onder druk stond.

In het bijzonder wordt deze groep ondersteund bij de voorbereiding van de testen die ze moeten afleggen om hun vliegbrevetten te behouden. 140 piloten hebben ondertussen de nodige training gevolgd en zijn hiervoor door de tewerkstellingscel financieel ondersteund.

Vraag nr. 95
van 21 augustus 2002
van de heer CARL DECALUWE

Dodehoekspiegels – Overheidsinitiatieven (2)

Zie :
Minister-president van de Vlaamse regering
Vraag nr. 44
van 21 augustus 2002
van de heer Carl Decaluwe
Blz. 331

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Paul van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken.

VERA DUA

VLAAMS MINISTER
VAN LEEFMILIEU EN LANDBOUW

Vraag nr. 256
van 14 juni 2002
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Breughelproject – Doorlichting management

Enige tijd geleden deelde de minister in de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand mee dat het management van het Breughelproject doorge-licht zou worden.

Kan de minister preciseren wanneer die doorlichting afgerond zal zijn ?

Antwoord

De doorlichting van het management van het Breughelproject heeft geresulteerd in twee conclusies.

1. Tot het einde van 2002 zullen de directeur-generaal van de administratie Cultuur en de secretaris-generaal van het departement Leefmilieu en Infrastructuur de leiding van het Breughelproject waarnemen.

Zij moeten het hoofd bieden aan de kleine problemen die sinds de opstartfase van het Breughelproject zijn ontstaan.

2. Zij hebben tevens de opdracht gekregen om, in het kader van beter bestuurlijk beleid, een advies te geven over de toekomstige managementstructuur van het Breughelproject en over de personele invulling hiervan, zodat in 2003 een aangepaste structuur in werking kan treden.

Vraag nr. 259
van 21 juni 2002
van de heer ANDRÉ-EMIEL BOGAERT

Brownfields – Beleidscoördinatie

Ik verwijs naar de antwoorden van de respectieve ministers Jaak Gabriels (Handelingen C206 van 25 april 2002, blz. 17-19), Dirk Van Mechelen en Vera Dua (Handelingen C182 van 28 maart 2002, blz. 2-5) op mijn vragen om uitleg inzake de aanpak van zogenaamde brownfields.

Door de verregaande maatschappelijke gevolgen van de brownfieldproblematiek – denk maar aan de devaluatie van buurten, verontreiniging van gronden, verkrotting van panden – is de ontwikkeling van een beleid terzake eigenlijk een opdracht van de Vlaamse regering in het algemeen en van de rechtstreeks betrokken ministers in het bijzonder.

1. In het kader van het strategisch project brownfieldontwikkeling ging de Vlaamse regering op 13 december 2000 over tot de oprichting van de Stuurgroep Brownfieldontwikkeling, samengesteld als volgt :

– vertegenwoordigers van de verschillende administraties, overheidsinstellingen en gewes-

telijke ontwikkelingsmaatschappijen (GOM) onder leiding van de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM).

- vier werkgroepen : inventarisatie/databanken ; subsidiëring en financieringsmiddelen ; actoren ; proefprojecten.

Stand van zaken : besluiten van de respectieve werkgroepen werden nog niet meegedeeld.

Kwam de stuurgroep inmiddels tot duidelijke afspraken en welke zijn de terzake genomen beslissingen ?

2. Subsidiebesluit houdende bedrijventerreinen en gebouwen :

- minister Van Mechelen : dit besluit werd in 2001 geschreven. "Dit subsidiebesluit, dat in een ontwerpfasen klaar was, werd dan doorgeschoven naar de nieuwe bevoegde minister Gabriëls."
- minister Gabriëls geeft dit toe en stelt : "Ontwerp is aan herziening toe."

Stand van zaken : wat beleidsmatig primordiaal was onder de vorige minister, is dit blijkbaar onder de huidige minister niet meer ; ontwerp blijft ontwerp blijft ontwerp blijft ontwerp ...

Hoever staat het met de herziening van het ontwerp van subsidiebesluit en wat is het tijdpad voor indiening bij het parlement ?

3. Subsidiebesluit houdende vernieuwingsprojecten voor leegstaande en/of verwaarloosde bedrijventerreinen :

- minister Van Mechelen :
moet herbekeken worden, maar dit doen we zelf (Ruimtelijke Ordening) ;
bestaande regelgeving wordt momenteel door de administratie Economie (via studie-bureau Gedas) doorgelicht en moet normaliter tegen eind april 2002 gefinaliseerd worden. Nadien gaan deze gegevens naar de administratie Ruimtelijke Ordening om ze te vertalen in nieuw subsidiebesluit ;
- minister Gabriëls : zegt niets over de aan de gang zijnde doorlichting die tegen eind april 2002 gefinaliseerd had moeten zijn. Wel stelt

de minister dat minister Van Mechelen met de herziening van het subsidiebesluit bezig is.

Stand van zaken : of de doorlichting tegen eind april 2002 gefinaliseerd werd, is niet bekend. Idem wat de herziening van het subsidiebesluit betreft.

Werd de aangekondigde doorlichting eind april 2002 gefinaliseerd ?

Zo ja, wat is het resultaat hiervan ?

Zo neen, waarom niet ?

Dezelfde vragen wat de herziening van het subsidiebesluit betreft.

4. Studie "Omschakeling van bestemde naar bouwrijpe bedrijventerreinen en de economische knooppunten in Vlaanderen van het strategisch plan" :

- werd in maart 2001 in het kader van het SPRE (Strategisch Plan voor Ruimtelijke Economie) door minister Van Mechelen opgestart met als doelstellingen :

overzicht van de bedrijventerreinen die zijn opgenomen in de bestemmingsplannen, maar nog niet ontwikkeld werden ;

de aldus verkregen inventarisatie moet het uitgangspunt zijn voor het zoeken naar oplossingen ;

- na voormelde opstart werd minister Gabriëls verantwoordelijk (via task force in samenwerking met de administratie Ruimtelijke Ordening) ;
- vastgesteld wordt dat er heel wat (62) knelpuntterreinen zijn, waarvoor een oplossing noodzakelijk is :

minister Gabriëls : deze knelpunten moeten worden opgelost door een versnelde ontwikkeling van de betrokken terreinen ;

minister Van Mechelen : een oplossing kan er bijvoorbeeld in bestaan dat bepaalde bedrijventerreinen worden geschrapt, en dit wegens de ontoegankelijkheid ervan en/of om publiekrechtelijke redenen.

Stand van zaken : overzicht van de bedrijventerreinen opgenomen in bestemmingsplannen en nog niet ontwikkeld, dient nog te worden verspreid. Beleid ten aanzien van de 62 knelpuntterreinen is dubbelzinnig : én versneld ontwikkelen én deels schrappen.

Kan de lijst van nog niet ontwikkelde bedrijventerreinen opgenomen in bestemmingsplan, worden meegedeeld ? Wordt ervoor geopteerd om de 62 knelpuntterreinen versneld aan te pakken, dan wel om ze deels te schrappen ?

5. Voor de financiële en juridische structuur wordt gedacht aan een op te richten Amortisatiefonds onder de vleugels van de Participatiemaatschappij Vlaanderen (de nieuwe GIMV, met 100 % overheidskapitaal) :

- minister Van Mechelen : Fonds liefst zo vlug mogelijk definitieve vorm geven door decreetale verankering.

Stand van zaken : het beleid staat of valt met het reeds lang aangekondigde Amortisatiefonds, dat echter maar geen definitieve vorm krijgt.

Hoever staat het met de oprichting van het Amortisatiefonds en wat is het tijdpad voor indiening bij het parlement ?

6. PPS-constructie (publiek-private samenwerking) :

- minister Van Mechelen : PPS is een soort toverwoord, maar wil deze vorm van samenwerking slagen, dan dienen nog vele problemen te worden uitgeklaard (binnen de werkgroep "subsiëring en financieringsmiddelen") ;
- minister Dua : binnen de Stuurgroep Brownfieldontwikkeling werd beslist om voorlopig geen brownfieldprojecten via PPS-constructie te realiseren (enkel één proefproject, namelijk in Tessenderlo). Als uiteindelijk zou worden beslist om brownfieldprojecten via PPS-constructie te financieren, dan moet eerst het Kenniscentrum PPS worden ingeschakeld.

Stand van zaken : ook hier is er een dubbelzinnig beleid : én versneld problemen oplossen om deze vorm van samenwerking zo vlug mogelijk in te voeren, én beslissen om voorlopig geen projecten via PPS te realiseren.

Is het een beleidsoptie om de PPS-constructie zo snel mogelijk decretaal of anderszins in te voeren ?

Zo ja, gebeurt dit dan via de NV PMV ?

Zo neen, ziet het beleid dan voorlopig af van het realiseren van projecten via PPS ?

7. Woonzones (enkel door minister Dua aangehaald) :

Prioriteit moet worden gegeven aan de sanering van bestaande woongebieden. In dit kader werd een studie uitbesteed voor het uitwerken van een draaiboek voor een geïntegreerde aanpak van de woonzones die primordiaal voor sanering in aanmerking komen. De lijst van 900 potentieel verontreinigde woonzones blijft behouden en het VITO heeft terzake een prioriteitenlijst uitgewerkt, op basis waarvan OVAM nog in de loop van 2002 een project zal opstarten (VITO : Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek).

Stand van zaken : het is wachten op de definitieve prioriteitenlijst én op de projectkeuze van OVAM.

Werden inmiddels wijzigingen aangebracht aan de voorlopige prioriteitenlijst van verontreinigde woonzones ?

Heeft OVAM inmiddels reeds een projectkeuze voor 2002 gemaakt ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan de ministers Dua (vraag nr. 259), Van Mechelen (nr. 142) en Gabriëls (nr. 94).

Gecoördineerd antwoord

1. Vooraf wens ik toch te benadrukken dat de uitwerking van het beleid voor brownfieldontwikkeling zich nog in een proeffase bevindt. Daarbij wordt er vooral voor gekozen om in eerste instantie binnen de huidige bestaande wetgeving en reglementering de nodige accenten te leggen en te verschuiven, met het oog op het stimuleren van brownfieldontwikkeling.

Aangezien bij brownfieldontwikkeling diverse beleidsdomeinen betrokken zijn en het leggen van de nodige accenten in diverse wetgevingen kan gebeuren, is geregeld overleg zoals in de huidige Stuurgroep essentieel. De Stuurgroep

heeft dan ook beslist om de huidige overlegstructuur te bestendigen en er zal eerstdaags een huishoudelijk reglement aan de Vlaamse regering ter goedkeuring voorgelegd worden.

Op een aantal meer specifieke punten werden ook verdere afspraken gemaakt. Er wordt momenteel in opdracht van OVAM een "draaiboek voor brownfieldontwikkeling" opgemaakt. Het opstellen van dit draaiboek wordt begeleid door de werkgroep "actoren" en zal tegen eind 2002 klaar zijn. Verder werd ook beslist om in het kader van de inventarisatie het accent te verschuiven naar de lokale overheden, en deze inventarisatie te koppelen aan het uitvoeren van haalbaarheidsstudies voor prioritaire sites. Voor het uitwerken van een financieringsmechanisme (amortisatiefonds) voor het herontwikkelen van brownfields met een hoofdzakelijk economische nabestemming, wordt door de afdeling Ruimtelijke Planning binnenkort een opdracht aanbesteed voor het opstellen van een ontwerpdecreet terzake. Ten slotte, wat de proefprojecten betreft, werd recentelijk door de Vlaamse regering beslist om in een financiële ondersteuning te voorzien voor drie proefprojecten, zodat de realisatie in 2003 gestart kan worden.

2. Subsidiebesluit houdende bedrijventerreinen en gebouwen

Het ontwerp van besluit tot subsidiëring van bedrijventerreinen en bedrijfsgebouwen ter herziening van het huidige besluit van de Vlaamse regering van 16 juni 1998 tot regeling van de toekenningsvoorwaarden, de subsidiepercentages en het beheer van de bedrijventerreinen en bedrijfsgebouwen, wordt momenteel besproken op het niveau van een interkabinettenwerkgroep, ter voorbereiding van de principiële goedkeuring door de Vlaamse regering.

De herziening blijft een prioriteit van het economisch beleid.

3. Subsidiebesluit houdende vernieuwingsprojecten voor leegstaande en/of verwaarloosde bedrijfsruimten

De studie over leegstaande en/of verwaarloosde bedrijfsruimten werd eind april 2002 afgerond. De voornaamste conclusies zijn dat er een feitelijke ruimtereserve van ongeveer 280 hectare leegstaande en/of verwaarloosde bedrijfsruimten bestaat in industriegebied, gebied voor mi-

lieubelastende industrie, gebied voor vervuilde industrie en KMO-zone. Hiermee kan rekening gehouden worden bij de verdere behoefteberekening van bedrijventerreinen.

Opdat deze ruimtereserve ook daadwerkelijk opnieuw ingenomen kan worden, dient een specifiek instrumentarium gecreëerd te worden. De financiële ondersteuning van het decreet van 1995 betreffende de verwaarlozing en leegstand van bedrijfsruimten is echter nog te beperkt op het vlak van een economische nabestemming en een herziening van de subsidiemechanismen is noodzakelijk.

4. Studie "Omschakeling van bestemde naar bouwrijpe bedrijventerreinen en de economische knooppunten in Vlaanderen" van het Strategisch Plan Ruimtelijke Economie (SPRE)

Tijdens de eerste fase van het project omtrent knelpunten terreinen werden 62 bestemde maar ongerealiseerde terreinen getraceerd. De redenen waarom deze terreinen niet ontwikkeld werden, zijn zeer divers : moeizame eigendomsverwerving, vervuiling, ontsluitingsproblemen, noodzaak tot opmaak van een BPA of een RUP, coördinatieproblemen (*BPA : bijzonder plan van aanleg ; RUP : ruimtelijk uitvoeringsplan – red.*). Daarnaast kampten een aantal terreinen met knelpunten die moeilijk oplosbaar zijn : feitelijke onmogelijkheid om te realiseren, niet-realiseerbare ontsluiting. Andere voldoen niet meer aan de huidige planologische eisen.

Vanuit deze vaststelling hebben minister Van Mechelen en minister Gabriëls twee opties genomen : enerzijds het wegwerken van de knelpunten waar mogelijk, en anderzijds het herbestemmen van de bestemde bedrijventerreinen die nooit realiseerbaar zullen zijn.

Tijdens de tweede fase (eind 2001, begin 2002) konden reeds een aantal knelpuntterreinen geschrapt worden uit de inventaris.

Van de initiële lijst van 62 knelpunten terreinen blijven na het overleg met de afdeling Ruimtelijke Planning nog veertien terreinen met zware knelpunten over. Het gaat om bestemde terreinen die een oplossing op gewestelijk niveau behoeven om gerealiseerd te kunnen worden. Deze knelpunten worden in een volgende fase aangepakt.

Hierbij vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger de lijst met de 62 knelpuntterreinen die in de eerste fase geïnventariseerd werden.

West-Vlaanderen

Kortrijk – Beneluxlaan
 Kortrijk – Wetenschapspark
 Kortrijk – E17 Deltapark
 Harelbeke – E17 Deltapark uitbreiding
 Torhout – Uitbreiding van regionaal bedrijventerrein
 Blankenberge – Ambachtelijke zone
 Wielsbeke – Vaartstraat

Limburg

Zolder – Mijnterrein
 Ravenshout – Tessenderlo/Beringen/Ham
 Brustem – Sint-Truiden
 Tongeren-Oost
 Lommel – Balim
 Dilsen-Stokkem – Rotem
 Genk-Noord – Ward/Echo
 Genk-Zuid
 Genk-Zuid – Reservegebied
 Dilsen-Lanklaar
 Maasmechelen – Oude Bunders
 Alken – Brouwerij
 Houthalen-Helchteren – Europark
 Houthalen-Helchteren – Centrum-Zuid
 Overpelt – Nolimpark
 Genk – Waterschei

Oost-Vlaanderen

Bedrijventerreinen n.a.v. stedelijk gebied Aalst
 Evergem – Ringvaart-Durmakker
 Evergem – RO Rieme-Noord
 Gent – Ringvaart Wondelgem-Noord
 Gent – Wondelgemsemeersen
 Gent – E17 Ottergemsesteenweg
 Gent – R40 Nieuwe Vaart
 Gent – E40 Kanaal van Zwijndrecht/ Flanders Business Park
 Gent – E40 Handelsbeurssite
 Gent – R4 Industrieweg Wondelgem
 Gent – R4 Moervaart
 Ruien-Berchem
 Lokeren – E17/3 Everslaar
 Ronse – Pontstraat
 Ronse – Industrierterrein Molenbeek – Zonnenstraat – Engelselaan
 Sint-Niklaas – Omgeving Heihoekstraat
 Sint-Niklaas – TTS
 Sint-Niklaas – Europark
 Sint-Niklaas – SVK

Wetteren – Poorte
 Zottegem – Buke

Antwerpen

Wommelgem – Kapelleveld 3
 Boom-Niel – Krekelenberg
 Heist-op-den-Berg
 Olen – Hoogbuul
 Hoogstraten – Loenhoutsesteenweg
 Mol – Colburnlei
 Willebroek-Noord
 Balen – Wezel/PRB
 Hoogstraten – E19
 Geel – Winkelom
 Heist-op-den-Berg – Itegem
 Lint – Gansbol
 Ranst – Oelegem
 Ranst – Kromstraat

Vlaams-Brabant

Sint-Pieters-Leeuw – Zenneveld
 Halle – Lembeek-Noord
 Meise – Westrode
 Machelen – Diegem H. Henneaulaan

Voor alle knelpuntterreinen wordt momenteel onderzocht hoever men eventueel staat in de realisatie van het bedrijventerrein, of er nog knelpunten zijn die realisatie in de weg staan en hoe die opgelost kunnen worden.

5. Amortisatiefonds

Op 21 juni jongstleden werd de studieopdracht met betrekking tot dit onderwerp officieel uitgeschreven. Volgens de vooropgestelde timing zal deze studie opgestart kunnen worden in de eerste helft van september 2002.

Een *eerste luik* van deze opdracht zal erin bestaan advies te verstrekken met betrekking tot juridisch-administratieve en ruimtelijke implicaties van brownfieldontwikkeling. Er zal een juridische analyse uitgevoerd worden rond de oprichting van het financieringsmechanisme, er zal worden ingestaan voor het opstellen van een ontwerpdecreet terzake en de bijbehorende memorie van toelichting, en er zal een locatieanalyse uitgevoerd worden met betrekking tot een aantal mogelijk sites.

Ik wens hierbij te vermelden dat bij het uitschrijven van deze opdracht expliciet werd gekozen voor de algemenere term "financieringsmechanisme", in plaats van het specifieke

"amortisatiefonds". De reden hiervoor is dat de studie zelf zal moeten uitwijzen welk financieringsmechanisme het meest haalbaar is en het gebruik van het begrip "amortisatiefonds" zou van bij het begin kunnen leiden tot onoverwogen keuzes.

Ter voorbereiding van het opstellen van het decreet en de memorie van toelichting zal een grondige toepassingsgerichte juridische analyse verricht worden van het toepasselijk wettelijk kader. Daarbij zal onder meer aandacht besteed worden aan de volgende aspecten : het mededingingsrecht, het milieurecht, de mogelijke rechtsvormen van het financieringsmechanisme, de reglementering van toepassing op een eventuele publiek-private samenwerking, de reglementering inzake overheidsopdrachten en het gelijkheidsbeginsel, het decreet op de ruimtelijke ordening en de verordenende instrumenten van de ruimtelijke ordening, het decreet betreffende de bodemsanering, het beginsel "de vervuiler betaalt", de reglementering van toepassing op de (overdracht van) de betrokken onroerende goederen, het statuut van het personeel en algemene bedrijfseconomische aspecten.

Ter voorbereiding van de oprichting van het financieringsmechanisme zal een uitgebreide locatieanalyse uitgevoerd worden van acht mogelijke sites die een hoofdzakelijk economische nabestemming kunnen krijgen. Het betreft tevens sites die voor deze nabestemming in aanmerking komen voor ondersteuning vanuit het financieringsmechanisme en waarvoor reeds een bodemsaneringsproject ingediend werd bij OVAM. Specifiek zal hierbij in de eerste plaats gesteund worden op de shortlist van proefprojecten die geselecteerd werden door de Stuurgroep Brownfieldontwikkeling. De uiteindelijke bedoeling is te komen tot een selectie van vijf sites die door het financieringsmechanisme potentieel verder ondersteund kunnen worden en tot een concreet uitvoeringsvoorstel rond de ontwikkeling van deze brownfields.

Het *tweede luik* van de opdracht zal bestaan in het onderzoeken van de haalbaarheid van verschillende verzekeringstechnische oplossingen voor het beperken van de kosten verbonden aan onvoorziene overschrijdingen van het saneringsbudget. Deze oplossingen zullen worden getoetst aan de hand van een aantal concrete en objectieve beleidscriteria en toegepast worden op acht reële brownfieldontwikkelingsperspectieven met een hoofdzakelijk economische na-

bestemming. Ook hier kan onder andere geput worden uit de shortlist van proefprojecten (Stuurgroep Brownfieldontwikkeling).

Daarbij zal voldoende aandacht besteed worden aan de financiële impact van de voorgestelde oplossing op de resultaten van de onderneming voor wier rekening de sanering uitgevoerd wordt. De geselecteerde verzekeringstechnische oplossing zal verder getoetst worden op haar kwalitatieve en financiële haalbaarheid en op haar inpasbaarheid binnen de Europese regelgeving. Tot slot zal bij de praktische uitwerking van de oplossing rekening gehouden worden met de juridische implicaties ervan en met de mogelijkheid om voor de financiering van het verzekeringsluik een beroep te doen op Europese steun.

Met betrekking tot het geplande tijdsplan kan ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger meedelen dat de studieopdracht wordt geraamd op zes kalendermaanden (september 2002 – maart 2003). Welke timing precies kan worden gevolgd naar het parlement, is uiteraard afhankelijk van de mate waarin deze studie vlot zal verlopen.

- Ik wens te benadrukken dat de Stuurgroep Brownfieldontwikkeling geen initiatieven neemt in het kader van het invullen van een algemeen beleid omtrent het opzetten van PPS-constructies. PPS-constructies hebben immers een veel ruimer toepassingsgebied dan brownfieldontwikkeling alleen. In het kader van een aantal brownfieldproefprojecten wordt door de trekker van het proefproject wel nagegaan in welke mate een PPS-constructie een meerwaarde kan zijn voor de realisatie van het project. Het Kenniscentrum PPS heeft hierbij ondersteuning.

Inzake de algemene beleidsvisie aangaande het opzetten van PPS-constructies werden in het verleden reeds stappen ondernomen die duidelijk aantonen dat het een beleidsoptie is om de PPS-constructie decretaal in te voeren. Op 22 februari heeft de Vlaamse regering immers een voorontwerp een decreet principieel goedgekeurd dat uitvoering geeft aan de beslissing van 27 april 2001 waarbij de minister-president gelast werd een ontwerp van kaderdecreet in te dienen dat het faciliterend kader voor publiek-private samenwerking verankert.

- Recentelijk heeft OVAM twee projectleiders aangeworven voor de integrale aanpak van potentieel verontreinigde woonzones.

Momenteel wordt het ontwerp van prioriteitenlijst verder uitgediept en wordt de reeds beschikbare informatie voor een aantal voorgestelde prioritaire sites in kaart gebracht. Op die manier kan optimaal gebruikt gemaakt worden van beschikbare, maar fragmentaire gegevens. Dienaangaande heeft OVAM reeds een aantal inventarisatiestudies opgestart. Voor een eerste grote prioritaire woonzone werden reeds contacten gelegd met het aanwezige buurtcomité om afspraken te maken voor een optimale samenwerking en wordt momenteel de laatste hand gelegd aan de bestekken om een communicatiebureau aan te stellen.

Daarnaast bestaat het opzet om kleinere prioritaire locaties te clusteren.

De bedoeling hiervan is om vijf à tien kleinere locaties binnen een relatief beperkte regio in één project te bundelen, om zo de kosten en inspanningen voor het projectbeheer te minimaliseren. Zo kunnen diverse locaties gebundeld worden in één aanbesteding voor een communicatiebureau en één aanbesteding voor een bodemsaneringsdeskundige. Hierdoor slorpt de totale aanbesteding minder tijd op dan de gecumuleerde tijd nodig voor diverse kleine aanbestedingen en kunnen de kosten gedrukt worden, aangezien het schaafeffect een gunstige invloed heeft op de prijzen voor geleverde diensten. Zo werden met een centrumstad waarin enkele als prioritair geselecteerde locaties voorkwamen, al de eerste contacten gelegd. Deze locaties zullen worden aangevuld met informatie aangeleverd door het stadsbestuur, om zo tot een project van enige omvang te komen.

Parallel aan deze initiatieven hebben we, gelet op het zomerakkoord in de Vlaamse regering, contact opgenomen met de steden Gent en Antwerpen, om te pogen met hen een structurele samenwerking op te starten voor de inventarisatie en aanpak van potentieel verontreinigde woonzones binnen de stedelijke agglomeratie.

Voor deze grote steden werden blijkbaar zeer weinig gegevens bezorgd aan OVAM in het kader van vroegere inventarisatiestudies, zodat er vrijwel geen locaties in deze steden voorkomen in de prioriteitenlijst. Aangezien de Vlaamse regering beslist heeft omwille van stadsvernieuwing bijzondere aandacht te geven aan de steden Gent en Antwerpen, is een aanvullend initiatief naar deze steden, naast het bestaande ontwerp van prioriteitenlijst, noodzakelijk.

Vraag nr. 261
van 27 juni 2002
van de heer JEF VAN LOOY

Afbakening kwetsbare gebieden – Methode

Op 15 mei 2002 gaf de Vlaamse regering haar principiële goedkeuring aan het definitieve voorstel over de afbakening van kwetsbare gebieden. Hierdoor wordt, samen met de reeds in 1995 afgebakende zones, een oppervlakte van 311.252 hectare, of zo'n 46,6 % van de cultuurgronden in Vlaanderen, afgebakend als kwetsbaar gebied. Terwijl de oorspronkelijke plannen uitgingen van zo'n 57,7 %, werd dit later teruggebracht naar zo'n 55 %, om uiteindelijk na tussenkomst van minister-president Dewael te eindigen bij de huidige 46,6 %.

Hierbij rijst spontaan de vraag welke methodiek achter dit gegoochel met cijfers schuilgaat.

Ons inziens is deze beslissing onvoldoende gebaseerd op wetenschappelijke criteria. Dit is een louter politiek akkoord tussen groenen en liberalen, volledig ten koste van de Vlaamse gezinslandbouw. Vandaar dat ik de minister enkele zeer precieze vragen wil stellen. Vragen gebaseerd op reële voorbeelden, om aan te tonen dat de minister van Landbouw gewoon aan boerenbedrog doet.

1. We vertrekken van de vergelijking tussen de kaart met kwetsbare gebieden van 8 februari 2002 (55 %) en de uiteindelijke kaart van 15 mei 2002 (46,6 %). De kaart van 8 februari 2002 onderging ernstige wijzigingen op basis van geologische criteria en op basis van resultaten van oppervlaktewatermetingen. Maar wat is nu de precieze methodiek die hier gebruikt werd? Vandaar de volgende vragen.

a) Welke zijn de exacte criteria die tot 8 februari gebruikt werden bij de afbakening van de kwetsbare gebieden en welke werden gebruikt voor de afbakening op 15 mei?

In welke volgorde werden deze criteria toegepast binnen de beslissingsboom?

b) Is het waar dat er in de VHA-zones 211 en 220 telkens slechts één MAP-meetpunt aanwezig is (VHA : Vlaamse Hydrografische Atlas ; MAP : Mestactieplan)?

Is het waar dat deze MAP-meetpunten voldoen aan de criteria van de minister?

Waarom werden deze zones dan toch als kwetsbaar gebied ingekleurd? Heeft de minister haar beslissingsboom hier dan niet toegepast?

- c) Werd er voor de beoordeling van de meetpunten gebruikgemaakt van het 95-percentiel?

Professor Deketelaere, directeur van het Instituut voor Milieu- en Energierecht van de Katholieke Universiteit Leuven stelt dat deze regel (uit de drinkwaterrichtlijn) niet noodzakelijkerwijze toegepast moet worden in de nitraatrichtlijn.

En zo ja, waarom werd deze regel dan toch gebruikt?

Heeft de minister hierover juridisch advies ingewonnen?

Wat waren de conclusies?

Kan dit advies meegedeeld worden?

- d) Waarom werd de referentiemeetperiode voor de metingen verlengd?

Door deze periode aldus te verlengen, vallen in deze referentieperiode twee winterperiodes en slechts één zomerperiode. Het risico op een overschrijding neemt hierdoor toe, en toch kan niet voldaan worden aan het 95-percentiel.

Is dit geen voorbeeld van boerenbedrog?

Welke (meet)referentieperiode moet volgens Europa gehanteerd worden?

- e) Welke VHA-zones werden door de verlenging van de meetperiode kwetsbaar en welke werden hierdoor geschrapt als kwetsbaar gebied?

- f) Er werden bijkomende niet-MAP-meetpunten gebruikt.

Waar liggen deze nieuwe meetpunten (kan de minister de VMM-nrs. geven en de bijbehorende VHA-zones), en welke zones werden op basis van deze meetpunten kwetsbaar en welke niet (VMM: Vlaamse Milieumaatschappij)?

- g) Heeft men bij de interpretatie van de huidige MAP-meetpunten rekening gehouden met overstorten, huishoudelijke of andere lozingen?

Bij welke meetpunten gebeurde de verrekening?

En hoe is deze verrekening gebeurd?

2. Op basis van goed gekozen criteria en een transparante beslissingsboom moet het mogelijk zijn om te komen tot een objectieve en eerlijke afbakening van kwetsbare zones. Toch zijn er in het huidige voorstel nog steeds hiaten. Hoe is het anders te verklaren dat vele MAP-meetpunten voldoen aan de door de minister gehanteerde criteria en dat hun stroomgebied toch als kwetsbaar gebied is afgebakend?

- a) Wordt de boeren in deze gebieden niet onte-recht hun productiemogelijkheden ontnomen?

- b) Hoe kunnen boeren gemotiveerd blijven bij deze onrechtvaardige beslissingen?

- c) Welke MAP-meetpunten voldeden binnen de oorspronkelijke referentiemeetperiode (nov. 2000 t.e.m. okt. 2001) aan het 95-percentiel en welke binnen de nieuwe verlengde referentiemeetperiode (nov. 2001 t.e.m. febr. 2002)?

3. Bij mijn interpellatie van januari 2002 over de afbakening van kwetsbare gebieden heb ik met slides van meetresultaten uit de Noorderkempen aangetoond dat de afbakening hier niet correct gebeurd is (Handelingen Commissievergadering 104 van 29 januari 2002). In haar antwoord verwees de minister naar de nog komende hoorzitting. Maar ook tijdens deze hoorzitting kwam hierop geen antwoord.

Aangezien in de Noorderkempen de afbakening niet gewijzigd is, blijft de onduidelijkheid (onrechtvaardigheid) bestaan en wil ik de voornaamste vragen hier dan ook herhalen.

- a) MAP-meetpunt 80000 (Castelré) op het einde van de rivier "het Merkske" heeft in de oude en nieuwe referentiemeetperiode geen enkele overschrijding van de 50-milligram nitraatnorm. Stroomopwaarts bevinden zich op deze rivier nog twee VMM-meetpunten (niet-MAP-meetpunten) die ook geen enkele overschrijding vertonen.

Waarom werd het stroomgebied van het Merkske, toch zowat 2.000 hectare, als kwetsbaar gebied behouden ?

- b) Wat is de invloed van het AC-restaurant (inclusief benzinstation) naast de E19, waar het afvalwater niet gezuiverd wordt, op MAP-meetpunt 79700 op de Hirkenloop ?

Is er een verklaring voor het zeer grillige verloop van de nitraatmeetresultaten aldaar ?

- c) Op de Heerlese Loop bevinden zich twee MAP-meetpunten. Meetpunt 79100 aan de Nederlandse grens meet het nitraatgehalte van het water dat Vlaanderen binnenkomt. Enkele kilometers verder stroomafwaarts bevindt zich meetpunt 79000, op het einde van het stroomgebied van de Heerlese Loop, voor hij verdwijnt in de veel grotere rivier de Mark.

Vanuit Nederland komt hier zeer dikwijls water met een hoog nitraatgehalte Vlaanderen binnen.

- d) Op de Blauwputtenloop-Leiloo bevinden zich drie meetpunten : het MAP-meetpunt 78500 en de VMM-meetpunten 78200 en 76800.

Hoeveel overschrijdingen werden hier vastgesteld tijdens de gehanteerde referentiemeetperiode ?

Als hier over de drie meetpunten het 95-percentiel toegepast wordt, moet dit stroomgebied dan niet uit het kwetsbaar gebied gehaald worden ?

- e) De gemeente Rijkevorsel bezit ongeveer 3.000 hectare landbouwgrond. Er bevindt zich geen enkel MAP-meetpunt. Zowat 85 % van Rijkevorsel watert af via de Kleine Mark, waar op het einde van deze rivier zich een VMM-meetpunt bevindt. In de referentiemeetperiode werd hier geen enkele overschrijding vastgesteld.

Waarom worden deze 3.000 hectare dan als kwetsbaar gebied behouden ?

4. Het is ook belangrijk om nu al naar de toekomst te kijken. In het huidige voorstel zijn sommige gebieden onterecht afgebakend als kwetsbaar gebied. Hoe worden in de toekomst de rechten van deze boeren hersteld ? Door meer meetpunten te leggen per zone en deze

zones daarna te splitsen in kleinere gebieden, met in elk deelgebied minstens één meetpunt, moet men komen tot een rationeel werkbaar systeem, dat voor boeren motiverend, aanvaardbaar, betaalbaar en praktisch is.

- a) Door wie en hoe worden de bijkomende meetpunten afgebakend ?

Wanneer worden ze operationeel ?

Wie voert de metingen uit ?

Komt er een uitbesteding ?

Is er een mogelijkheid tot tegencontrole ?

- b) Welke methodiek zal er gevolgd worden om de grote, dikwijls niet-werkbare VHA-zones op te splitsen in kleinere, maar echte stroomgebieden ?

- c) Hoe dikwijls zal er in de toekomst gemeten worden ? Om de maand ? Om de twee weken ? Andere ?

Wie zal in de toekomst de oorzaak van de vervuiling opsporen ?

- d) Welke referentiemeetperiode zal worden gebruikt en wanneer zullen de voorliggende kaarten voor de eerste keer geëvalueerd en aangepast worden ? En wanneer krijgt de boer daaropvolgend dan een aangepaste bestemming opgelegd ?

5. Ten slotte is het ook belangrijk de gevolgde methodologie te vergelijken met de andere Europese landen.

- a) Welke zijn de criteria die in andere landen van Europa gebruikt zijn (worden) om de kwetsbare gebieden af te bakenen ?

- b) Zijn er voorbeelden in Europa waar dezelfde strenge beoordelingsmethoden gebruikt zijn ?

Zo ja, welke landen en welke criteria ?

- c) In welke landen wordt een oppervlaktewater- en/of grondwatermeetnet gebruikt om kwetsbare gebieden af te bakenen ?

In welk land wordt ook het 95-percentiel toegepast en welke landen hanteren een gemiddelde per jaar ?

Antwoord

1. a) Grondwater

De afbakening van de kwetsbare zones "grondwater" was gebaseerd op de gevoeligheid van de ondergrond. Hierbij werden die gebieden beschermd waar de nitraten het grondwater kunnen bereiken op zeer grote diepte (meer dan 20 m) en waar deze nitraten uiteraard absoluut niet thuishoren. Het betrof hier voornamelijk het zuiden (o.a. de heuvelgebieden) en het oosten van Vlaanderen.

Deze gebieden werden afgebakend op basis van de indeling van Vlaanderen in hydrogeologische homogene zones (HHZ), waarin verondersteld kan worden dat de verspreiding van nitraat op vergelijkbare wijze verloopt. Hoewel de nitraatrichtlijn een afbakening op basis van andere gegevens dan meetgegevens toelaat, werd dit voorstel niet in aanmerking genomen. Het resultaat is dat er op basis van het criterium "grondwater" niet bijkomend afgebakend werd.

Oppervlaktewater

Voor het afbakenen van de kwetsbare zones werd een beslissingsboom gebruikt die in de loop van de besprekingen enige wijzigingen onderging. De toegepaste criteria en de volgorde van hun toepassing worden hieronder verduidelijkt.

Belissingsboom die tot de kaart van 8 februari 2002 geleid heeft m.b.t. aspect oppervlaktewater (criterium uit bijlage I, paragraaf A1 uit de richtlijn 91/676/EEG)

Het jaar waarop de evaluatie gebeurde, is de periode november 2000 – oktober 2001.

Per VHA-zone werden volgende stappen uitgevoerd.

1° Is er minstens één MAP-punt oppervlaktewater gelegen in de onderzochte VHA-zone ?

Neen => zie 3°

Ja

2° Is er een overschrijding van de 95-percentiel-norm van richtlijn 75/440/EEG (95-

percentiel 50 mg nitraat/l, 100-percentiel 75 mg nitraat/l) voor de gezamenlijke MAP-punten gelegen in deze zone ?

Ja => VHA-zone kwetsbaar

Neen => niet kwetsbaar

3° Is er minstens één ander VMM-meetpunt gelegen in deze zone ?

Neen => zie 7°

Ja

4° Is er een overschrijding van de 95-percentiel-norm van richtlijn 75/440/EEG voor de gezamenlijke VMM-meetpunten gelegen in de zone ?

Neen => niet kwetsbaar

Ja

5° Is de overschrijding mogelijk te wijten aan een RWZI-effluentlozing, een RWZI-overstort, een rioollozing en/of een bedrijfslozing ?

Ja => niet kwetsbaar

Neen => VHA-zone kwetsbaar onzeker

(RWZI : rioolwaterzuiveringsinstallatie – red.)

6° Is de mestdruk hoog in de onderzochte zone en vergelijkbaar met de mestdruk in de omliggende kwetsbare zones ?

Ja => VHA-zone kwetsbaar

Neen of onzeker => niet kwetsbaar

7° Kan op basis van onderzoek van de mestdruk in de onderzochte zone en in de omliggende zones en hun "kwetsbaarheid" op basis van metingen beoordeeld worden of de zone zonder meetplaatsen kwetsbaar is ?

Ja => kwetsbaar

Neen => onvoldoende gegevens

Belissingsboom die tot de kaart van 15 mei 2002 geleid heeft m.b.t. het aspect oppervlak-

tewater (criterium uit bijlage I, paragraaf A1 uit de richtlijn 91/676/EEG)

De periode waarop de evaluatie gebeurde, is de periode november 2000 – februari 2002.

Per VHA-zone werden volgende stappen uitgevoerd.

1° Is er minstens één VMM-meetpunt gelegen in de zone ?

Neen => niet kwetsbaar (bleekblauw op de kaart)

Ja

2° Is er een overschrijding van de 95-percentiel-norm van richtlijn 75/440/EEG (95-percentiel 50 mg nitraat/l, 100-percentiel 75 mg nitraat/l) voor de gezamenlijke VMM-meetpunten gelegen in de zone ?

Neen => niet kwetsbaar (bleekblauw op de kaart)

Ja

3° Is de overschrijding mogelijk te wijten aan een RWZI-effluentlozing, een RWZI-overstort, een rioollozing en/of een bedrijfslozing ?

Ja => niet kwetsbaar (bleekblauw op de kaart)

Neen => VHA-zone kwetsbaar (donkerblauw op de kaart)

Onzeker

4° Is de mestdruk hoog in de onderzochte zone en vergelijkbaar met de mestdruk in de omliggende kwetsbare zones ?

Ja => VHA-zone kwetsbaar (donkerblauw op de kaart)

Neen of onzeker => niet kwetsbaar (bleekblauw op de kaart)

b) In de VHA-zones 211 en 220 is slechts één MAP-meetpunt aanwezig.

Deze zones werden afgebakend als kwetsbaar gebied op basis van de gehanteerde beslissingsboom.

c) Er werd bij de beoordeling van de meetpunten gebruikgemaakt van het 95-percentiel.

Professor Deketelaere stelde dat de bepalingen van de Europese richtlijn 75/440 enkel van toepassing kunnen zijn op oppervlaktewaters bestemd voor de productie van drinkwater. De Europese Commissie is van mening dat de bepalingen over de toegelaten nitraatconcentratie uit die richtlijn wel degelijk van toepassing zijn – binnen het kader van de Europese nitraatrichtlijn – op alle oppervlaktewaters. Aangezien richtlijn 75/440 niet enkel de concentraties van 50 en 25 milligram nitraat per liter vaststelt als respectievelijk grenswaarde en richtwaarde, maar ook expliciet vermeldt hoe deze kwaliteitsdoelstellingen getoetst moeten worden op basis van een meetreeks, passen wij de 95-percentielregel toe. Die percentielregel speelt in het voordeel van de landbouwers. Op die manier werden een aantal zones waar slechts één of een beperkt aantal overschrijdingen van de norm van 50 milligram/nitraat per liter gemeten waren, niet als kwetsbaar afgebakend.

Gezien het standpunt van de Commissie en de veelvuldige jurisprudentie dienaangaande van het Europese Hof in Luxemburg, was bijkomend juridisch advies niet nodig.

d) De referentieperiode voor de metingen werd verlengd omdat daardoor een kleiner aantal zones afgebakend moest worden volgens de gebruikte beslissingsboom en zodoende de inspanningen van de landbouwers inzake hun bemestingspraktijken maximaal gehonoreerd kunnen worden.

Het risico op overschrijding bestaat inderdaad in overbemeste zones, en het is precies de bedoeling van de richtlijn om deze af te bakenen als kwetsbaar. Uit mijn antwoord hierboven blijkt evenwel dat de verlenging van de evaluatieperiode globaal aanleiding gegeven heeft tot de afbakening van een kleinere oppervlakte. Dit sterkt dan ook de idee om ook de meest recente inspanningen van de landbouwers inzake bemestingspraktijken maximaal te honoreren.

De Vlaamse volksvertegenwoordiger insinueert dat ik de landbouwers bedrieg door tot een voor hen globaal gunstigere afbakening te komen door de verbeteringen van de oppervlaktewaterkwaliteit die nu reeds vastge-

steld worden in het veld, te laten meespelen. Ik blijf er voorstander van om de positieve vooruitgang geboekt in het meetnet duidelijk in de verf te zetten en te brengen als een positieve boodschap naar de landbouwers. Dit heb ik zelf meermaals kunnen doen sedert 2000.

De te gebruiken referentieperiode staat niet expliciet in de richtlijn vermeld. Aangezien er minstens een jaar gemeten dient te worden (minimaal om de vier jaar), leid ik daaruit af dat de referentieperiode minstens een jaar dient te bedragen.

- e) Geen enkele VHA-zone werd kwetsbaar door de verlenging van de evaluatieperiode.

De volgende negen zones werden in de uiteindelijke afbakening op basis van oppervlaktewaterresultaten geschrapt ten opzichte van de voorlopige afbakening gebaseerd op de beslissingsboom van 8 februari 2000 : 154, 222, 450, 612, 613, 623, 640, 650, 700.

- f) Alle meetplaatsen van het gehele VMM-meetnet waar nitraatmetingen gebeurden in de referentieperiode, werden in de beslissingsboom betrokken. Aangezien het over meer dan 1.000 meetpunten gaat, verwijs ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger naar de website van VMM en de VMM-jaarrapporten over de waterkwaliteit, waarin alle informatie over de ligging van de meetpunten gemakkelijk terug te vinden is. Door het inbrengen van niet-MAP-meetpunten kan het 95-percentiel nog meer toegepast worden.

In de uiteindelijke afbakening zijn nog vijf VHA-zones kwetsbaar op basis van meetresultaten van "gewone" meetpunten : 211, 220, 342, 344 en 560. De negen zones die geschrapt werden (cf. antwoord 1e), werden niet als kwetsbaar afgebakend omdat de combinatie van de goede resultaten van de gewone meetpunten (beïnvloed door de landbouw, maar ook door de andere sectoren) met de overschrijdingen in de MAP-meetpunten (bijna enkel beïnvloed door de landbouw) in die zones voldeed aan de percentieltoets, terwijl de resultaten van de MAP-meetpunten niet aan de percentieltoets voldeden.

- g) Ondanks de consensus in 1999 bleken gaandeweg een zeer beperkt aantal MAP-meetplaatsen minder gelukkig gekozen te zijn.

Deze werden geschrapt uit het MAP-meetnet en voor sommige werd in overleg met de plaatselijke landbouwers een alternatief punt vastgelegd dat wel aan de criteria voldoet.

Tijdens het proces van overleg met de landbouworganisaties over de afbakening van kwetsbare zones werd door sommigen gezocht naar andere bronnen van nitraatverontreiniging die de overschrijding van de drempel op een aantal MAP-meetplaatsen veroorzaakt zou kunnen hebben.

Via telefonische en persoonlijke contacten met VMM-medewerkers, meerdere keren zelfs gevolgd door een gezamenlijk plaatsbezoek, heeft VMM kunnen argumenteren dat het aandeel van huishoudelijke afvalwaters in de nitraatverontreiniging nooit doorslaggevend kon zijn.

2. a) Zoals uit de antwoorden op vraag 1 reeds blijkt, is met het criterium "grondwater" geen rekening gehouden bij de bijkomende afbakening en is de beslissingsboom oppervlaktewater zeer transparant. Zowel in de nitraatrichtlijn, het mestdecreet als de beslissing van de Vlaamse regering wordt duidelijk gemaakt dat de omkeerbaarheid van de kwetsbare zones naar niet-kwetsbare zone kan op basis van onder andere meetresultaten die naar een gunstige toestand geëvolueerd zijn. Dit is bedoeld als een zeer stimulerend milieubeleid en op deze wijze worden geen productiemogelijkheden ontnomen. Bovendien kunnen landbouwers binnen kwetsbare zones gebruikmaken van derogatie indien hun teelten en percelen (algemeen of specifiek) het nodig hebben om extra bemest te worden.
- b) Zie a).
- c) Binnen de oorspronkelijke referentieperiode voldeden enkel die punten welke nooit de norm van 50 milligram nitraat per liter overschreden. Gedurende twaalf maanden worden immers nooit meer dan 20 monsters per punt genomen en kan dus ook niet minder dan 5 % van de metingen (1 op 20) de grenswaarde van 50 milligram nitraat per liter overschrijden. Enkel in het ontwerpscenario gebeurde de analyse per meetpunt, maar vanaf de eerste gesprekken tussen de landbouworganisaties en de milieubewegingen werd telkens de groep van (MAP-)meetpunten per VHA-zone beschouwd. De analyse van de percentieltoets per punt voor de ver-

lengde meetperiode werd om die reden nooit uitgevoerd. Het aantal meetpunten waar effectief 20 of meer monsters genomen werden in de evaluatieperiode van zeventien maanden, is echter vrij beperkt.

Zone 450 is een voorbeeld van een VHA-zone met maar één meetpunt, een MAP-meetpunt, dat een overschrijding vertoonde en dat door de verlenging van de evaluatieperiode aan 20 meetresultaten kwam, waardoor de zone in de finale afbakening niet als kwetsbaar in aanmerking genomen is.

3. a) Omdat op het ander MAP-meetpunt in zone 941 wel zeer hoge nitraatconcentraties voorkomen, en het stroomgebied van het Merkske behoort tot de zone 941 (zie ook beslissingsboom).

b) Het bedoelde restaurant beschikt over twee zuiveringsinstallaties. Het effluent van één lozingspunt komt terecht in de Muntloop. Het lozingspunt van de andere installatie is ongeveer 700 meter stroomafwaarts van het MAP-meetpunt 79700 gesitueerd. De invloed van een gesuggereerde opstuwning is volgens VMM gering tot onbestaande, omdat ter hoogte van de weg, een 100-tal meter opwaarts, een verval (drempel van 20 cm) aanwezig is, waardoor het zeer onwaarschijnlijk is dat het water stroomopwaarts kan opstuwten.

Zoals wel vaker op MAP-meetplaatsen, is er een hoge nitraatconcentratie in de winterperiode en een lagere in de zomer. In de zomermaanden staat de Hirkenloop vaak droog.

d) 1° Het MAP-meetpunt 78500 vertoonde één overschrijding, de twee gewone meetpunten geen overschrijdingen.

2° Conform de beslissingsboom worden alle meetpunten binnen een VHA-zone beschouwd om te evalueren of een zone kwetsbaar is of niet. Voor zone 945 worden dus ook de twee andere MAP-meetpunten en de gewone meetpunten meegenomen. Zone 945 is in die zin speciaal dat het een zone betreft waar de oorspronkelijke MAP-meetpunten gevoed bleken met water dat vanuit Nederland komt. In overleg met de landbouwsector werden nieuwe MAP-meetpunten vastgelegd. In deze nieuwe meetpunten werden ook

overschrijdingen gemeten van de norm van 50 milligram nitraat per liter.

e) Zoals uit de toegepaste beslissingsboom blijkt, is de afbakening gebeurd op basis van hydrografische zones, en niet op het niveau van de gemeentegrenzen.

4 a) Grondwater

Wat het grondwater betreft, worden het concept meetpunten en de eraan gerelateerde HHZ- en (sub-)VHA-zones, evenals de beslissingsboom voor het grondwater tot jaarlijkse bijkomende afbakening of tot jaarlijkse herziening van de nieuw afgebakende kwetsbare zones, momenteel wetenschappelijk getoetst.

Tegen eind september 2002 worden de resultaten van deze toetsing ter beraadslaging voorgelegd aan de Vlaamse regering.

Oppervlaktewater

Voor oppervlaktewater worden de bijkomende meetpunten door VMM afgebakend na overleg met de landbouw- en milieuorganisaties. Alles wordt in het werk gesteld om de oppervlaktewatermetingen effectief te laten aanvangen in oktober 2002.

De metingen worden door of in opdracht van VMM uitgevoerd.

Wat de metingen betreft, wordt voortgewerkt door VMM op dezelfde wijze als sinds de oprichting van het MAP-meetnet, dit betekent een deel van de monsternemingen en analyses in eigen beheer en een deel uitbesteed aan erkende laboratoria.

Ik zou het toejuichen dat de landbouwers zoveel als mogelijk zelf ook nitraat bepalen in drainagewater, perceelsgrachten en ander oppervlaktewater in hun omgeving. Dit draagt zeker bij tot de motivatie.

De monsterneming en laboratoria moeten beschikken over een erkenning en zijn aan strenge controle onderworpen.

b) Deze methodiek staat nu ter discussie.

VMM stelt voor om zones die nu reeds feitelijk bestaan uit twee of meer afzonderlijke delen, op te splitsen voor de toekomstige af-

bakeningen, alsook die zones welke duidelijk doorsneden worden door een hoofdloop of een kanaal, ten minste in die gevallen waar dit opportuun geacht wordt uit het oogpunt van landbouwareaal en/of -gebruiken.

In elk geval heeft de Vlaamse regering op 19 juli 2002 beslist dat zowel de meetpunten als de eraan gerelateerde zones HHZ en (sub-) VHA vastgelegd moeten worden.

c) Grondwater

Het is de bedoeling om, afhankelijk van de resultaten van de wetenschappelijke toetsing, in twee meetcampagnes per jaar te voorzien voor de filters in de oxidatiezone en één keer per jaar voor de filters in de reductiezone.

Oppervlaktewater

1° De huidige meetstrategie wordt voortgezet, te weten een maandelijks monstername plus een drietal bijkomende monstername bij hoog debiet, zoals de nitraatrichtlijn het voorschrijft.

2° De oorzaak van de vervuiling zal worden opgespoord door de bevoegde diensten, namelijk de Mestbank, de Milieu-inspectie en alle andere bevoegde politiediensten. De meetresultaten van VMM, eventueel aangevuld op basis van bijkomende onderzoeken, kunnen de opsporing ondersteunen.

d) Grondwater

Wat het grondwater betreft, is het de bedoeling om tegen november 2003 twee reeksen meetgegevens ter beschikking te hebben.

Oppervlaktewater

Het voorstel is om het jaar oktober 2002 – september 2003 te gebruiken. De evaluatie kan dan gebeuren in de loop van november 2003.

5. a), b) en c) Nederland, Duitsland, Denemarken, Finland, Oostenrijk en Luxemburg hebben hun hele grondgebied als kwetsbare zone afgebakend, ondanks het feit dat de globale mestdruk er minder groot is dan in Vlaanderen. Het actieprogramma dat die landen uitwerken in het kader van de nitraatrichtlijn heeft betrekking op het hele grondgebied.

Frankrijk heeft een groot deel van het noorden van het land afgebakend en neemt zich voor ook het nog niet afgebakende deel dat grenst aan België eveneens af te baken. In Frankrijk worden 3.500 meetpunten geëvalueerd die vooral in bekkens liggen waaruit drinkwater onttrokken wordt. Twee derde van deze punten zijn grondwatermeetpunten. Onlangs (27 juni 2002, zaak C – 258/00) is Frankrijk veroordeeld voor het onvolledig afbakenen van kwetsbare zones wegens een verkeerde aanpak voor het criterium eutrofiëring. Men had een aantal types oppervlaktewater uitgesloten omdat in die wateren fosfor de limiterende factor voor overmatige algenbloei is. Deze redenering is niet gevolgd door het Hof in Luxemburg.

In de ontwerpafbakening die het Verenigd Koninkrijk eind 2001 publiceerde, werden voor oppervlaktewater de meetresultaten gebruikt van de representatieve meetpunten die in de periode 1996-2000 maandelijks bemonsterd waren. De 95-percentieltoets gebeurde voor de gegevens voor die vijf jaar. Voor grondwater werden meetgegevens van alle bestaande grondwatermeetpunten gebruikt. In Spanje werd bij koninklijk besluit vastgelegd dat de regio's verantwoordelijk zijn voor de afbakening en dat die dient te gebeuren conform de criteria vastgelegd door de nitraatrichtlijn.

In Italië zijn de afbakeningen uitgevoerd door de regio's. In een aantal regio's zijn hydrogeologische criteria gebruikt.

In een persbericht van de Europese Commissie van 2 juli 2002 wordt aangekondigd dat de afbakening van kwetsbare zones door Portugal en Zweden ontoereikend gevonden wordt. Er wordt aangekondigd dat de procedure dienaangaande aangevuld wordt met een met redenen omkleed advies.

**Vraag nr. 262
van 27 juni 2002
van de heer JOS DE MEYER**

Afbakening kwetsbare gebieden – Gevolgen

Op 15 mei 2002 keurde de Vlaamse regering het nieuwe voorstel over de afbakening van kwetsbare gebieden goed. In de persmededeling van 16 mei 2002 van het kabinet van de minister werd toegelicht dat deze beslissing twee luiken omvat.

Vooreerst worden bijkomende bewarende maatregelen van kracht in heel Vlaanderen : een strengere uitrijregeling, een verlaging van de globale eindbemestingsnorm voor gras en de aanmoediging om een groenbemester in te zaaien na de hoofdteelt. Daarnaast werd aangekondigd dat op basis van de 265 MAP-meetpunten en alle 1.300 reguliere VMM-meetpunten-oppervlaktewater, een afbakening was gebeurd van de kwetsbare gebieden (MAP : Mestactieplan, VMM : Vlaamse Milieu-maatschappij). Samen met de reeds in 1995 afgebakende zones wordt een oppervlakte van 311.252 hectare, of zo'n 46,6 % van de cultuurgronden, afgebakend als kwetsbaar gebied. Ten slotte werd in de persmededeling ook gewag gemaakt van een uitbreiding van het meetnet, een jaarlijkse analyse van de meetresultaten, een mogelijke herziening van de afgebakende zones op basis van de meetresultaten en een maatregelenpakket om het mestoverschot te verminderen.

Het is echter maar na mijn actuele vraag van 22 mei 2002 dat ik mij niet meer hoeft te baseren op deze vage persmededeling en dat ik de integrale tekst van de regeringsbeslissing kon bestuderen (Handelingen Plenaire Vergadering nr. 50 van 22 mei 2002, blz. 8-9).

Een grondige lezing van deze regeringsbeslissing toonde aan wat ik reeds lang vermoedde : het is opvallend hoe uitermate exact en gedetailleerd de goedgekeurde tekst is uitgewerkt als het gaat over de bijkomende verplichtingen die aan de landbouwers worden opgelegd, terwijl anderzijds de afgesproken garanties voor de sector vaag en onduidelijk werden geformuleerd.

Zoals verwacht, blijven enkele zeer kritische vragen na het lezen van de regeringsbeslissing nog steeds onbeantwoord.

1. Bemestingsnormen

Volgende passage in de beslissing van de Vlaamse regering van 15 mei 2002 roept bijkomende vragen op : "dat in de bijkomende kwetsbare gebieden de bepalingen gelden van de nitraatrichtlijn zonder afbreuk te doen aan de bepalingen van het mestdecreet".

Er zijn immers een aantal normen die niet expliciet cijfermatig in de Europese nitraatrichtlijn staan, maar wel in het Vlaamse mestdecreet zijn opgenomen omwille van de drinkwaterproductie in de bestaande kwetsbare gebieden voor water. Ik vrees dat de Vlaamse regering, door strenger op te treden dan door Europa opge-

legd, de Vlaamse boeren op deze manier extra bezwarende maatregelen oplegt die een goede bedrijfsvoering haast onmogelijk maken.

Drie voorbeelden kunnen dit verduidelijken en leiden tot enkele prangende vragen.

Voorbeeld 1

De huidige totale stikstofnorm voor grasland bedraagt 350 kilogram stikstof (N) per hectare in kwetsbaar gebied (drinkwaterproductie) en 450 kilogram stikstof per hectare in niet-kwetsbaar gebied. Deze beperkingen die door het mestdecreet worden opgelegd aan boeren in kwetsbaar gebied, zijn strenger dan vereist door Europa.

- a) Wordt er dan ook, zoals in het mestdecreet staat aangegeven, in compensaties voorzien voor boeren in nieuwe kwetsbare gebieden en wordt ook in de mogelijkheid voorzien voor het afsluiten van beheersovereenkomsten ?
- b) Of wordt de norm van 350 kilogram stikstof per hectare aangepast aan een niveau dat geen productieverlies geeft, aangezien het hier geen zones voor drinkwaterproductie betreft ?

Voorbeeld 2

In niet-kwetsbare gebieden mag volgens het huidige mestdecreet bij de teelt van gras vóór maïs, mits maaien en afvoeren van het gras, de totale stikstofgift in 2003 worden verhoogd van 275 kilogram tot 340 kilogram per hectare. Ditzelfde mestdecreet verbiedt deze extra bemesting echter in kwetsbare zones voor water.

- c) Is het zo dat, door de geldende bepalingen van het mestdecreet over te nemen, deze extra bemesting voor de dubbele teelt gras-maïs uitgesloten blijft en bijgevolg de stikstofnorm voor de teelt van gras-maïs op hetzelfde niveau blijft als voor enkel maïs, namelijk 275 kilogram stikstof per hectare ?
- d) Indien deze totale norm zowel voor gras-maïs als voor enkel maïs in de kwetsbare gebieden op 275 kilogram stikstof per hectare blijft, moet dit gras dan nog worden gemaaid en afgevoerd ?

Waarvan moet dit gras dan groeien ?

- e) Zal er een derogatie worden aangevraagd voor de teelt van gras-maïs waarbij de stikstofgift uit dierlijke mest mag worden verhoogd en zo ja, tot welk bemestingsniveau ?

Voorbeeld 3

In niet-kwetsbare gebieden mag volgens het huidige mestdecreet bij de dubbele teelt van groenten de totale stikstofgift worden verhoogd van 275 kilogram tot 340 kilogram per hectare. Ditzelfde mestdecreet verbiedt deze extra bemesting echter in kwetsbare zones (drinkwaterproductie).

- f) Grote gebieden van groenteteelt in Vlaanderen, zoal Sint-Katelijne-Waver en West-Vlaanderen, vallen nu in nieuw kwetsbaar gebied. Als ook hier de extra bemesting voor dubbele teelten wordt uitgesloten op basis van het huidige mestdecreet, worden dan bepaalde teelttechnieken op deze groenteteeltbedrijven niet onmogelijk gemaakt en worden aldus deze bedrijven niet economisch ontwricht ?
- g) In de huidige kwetsbare zones voor water is ook een kunstmestgift verboden vanaf 1 september. Zal dit ook zo zijn in de nieuwe kwetsbare gebieden ?

En zo ja, hoe moeten dan najaars- en winter-teelten, die omwille van kwaliteitsaspecten een beperkte stikstofgift nodig hebben, na 1 september worden geteeld ?

Naast de specifieke vragen bij deze drie voorbeelden rijst ook nog de algemene vraag of er naast de bemestingsnormen in deze nieuwe kwetsbare gebieden nog in bijkomende en/of beperkende voorwaarden wordt voorzien voor het toepassen van de derogatie.

2. Flankerende maatregelen

In haar beslissing van 15 mei 2002 heeft de Vlaamse regering de minister belast met het uitwerken van flankerende maatregelen voor het mestbeleid.

Zo wordt in een bijkomend bedrag van 25 miljoen euro voorzien voor de warme sanering van de veestapel. Daarnaast wordt een aanpassing van het mestdecreet in het vooruitzicht gesteld, zodat samenvoegen en verplaatsen van vergunningen met bijbehorende nutriëntenhalte mogelijk wordt met afroming van de bijgekomen nut-

riëntenhalte. Ten slotte worden enkele maatregelen aangekondigd inzake mestverwerking : er wordt voor gezorgd dat het product na verwerking niet meer wordt beschouwd als afval, dat er een erkenning komt voor het product zodat toepassing mogelijk wordt in binnen- en buitenland, dat er een promotie- en kwaliteitslabel voor dit product komt en finaal dat de export van het product naar het buitenland wordt begeleid door Export Vlaanderen.

De vraag is echter wat al deze maatregelen nu eigenlijk gaan opleveren.

- a) Vooreerst is het belangrijk te kunnen inschatten hoe groot de bijkomende overschotten zullen zijn.

Vandaar de vraag : hoeveel hectaren per verschillende teeltgroep liggen in de nieuw afgebakende kwetsbare gebieden ?

En hoe groot zijn dan de bijkomende overschotten in kilogram fosfaat en stikstof die ontstaan door de bijkomende afbakening ?

Wat is het verlies aan stikstofruimte uit dierlijke mest (zonder rekening te houden met fosfaat) door deze bijkomende afbakening ?

- b) Welk gedeelte van deze overschotten in kilogram fosfaat en stikstof zal worden weggevoerd door een vrijwillige uitstapregeling ?

Welk is het gedeelte aan stikstofruimte uit dierlijke mest (zonder rekening te houden met fosfaat) dat hierdoor opnieuw zal vrijkomen ?

- c) Welk gedeelte van deze overschotten in kilogram fosfaat en stikstof denkt men te kunnen oplossen door het toestaan van verplaatsing van de nutriëntenhalte en afroming ervan ?

3. Europa

In haar beslissing van 15 mei 2002 heeft de Vlaamse regering de minister ook belast met het verzenden van de volgende elementen aan Europa : het voorontwerp van besluit, de bewaerende maatregelen, de flankerende maatregelen, de geboekte vooruitgang, het stappenplan en kort na dit alles de derogatieaanvraag. De vraag die rijst, is of Europa dit voldoende zal vinden.

- a) Volstaat deze afbakening voor Europa om de procedure tegen Vlaanderen stop te zetten ? En zo neen, waarom niet ?
- b) Hoe is de delegatie samengesteld die dit dossier voor Europa zal verdedigen ?
- c) Informeert de minister de Commissie voor Leefmilieu of het parlement over de evolutie van dit dossier bij Europa en wanneer ?

Antwoord

1. Bemestingsnormen

Voorbeeld 1

- a) Samen met het besluit tot afbakening werd in de Vlaamse regering beslist in de mogelijkheid te voorzien van derogatie op de bemestingsnorm voor grasland. Deze derogatie betekent dat een hogere bemesting is toegestaan dan de bemestingsnorm voor dierlijke mest indien aan bepaalde voorwaarden, zoals bepaald in de richtlijn, is voldaan.

Omdat via de beoordeling van derogaties van andere lidstaten door een expertencommissie, aangesteld in het kader van de beoordeling van derogaties van andere lidstaten, naar voor wordt gebracht dat 350 kilogram N totaal per hectare een limiet is, heeft Vlaanderen er ook voor geopteerd deze limiet over te nemen in zijn derogatieaanvraag. Gelet op de uitspraak van de expertencommissie, is het onwaarschijnlijk dat Europa met beheersovereenkomsten zou instemmen die een eventuele opbrengstdaling zouden compenseren.

- b) De nitraatrichtlijn legt uitdrukkelijk een maximale stikstofdosering op van 170 kilogram N uit dierlijke mest per hectare en zegt ook dat de bemesting uit kunstmest dient te worden beperkt. Uiteraard ligt er dan ook een beperking op de totale (dierlijke + kunstmest) stikstofbemesting.

Voorbeeld 2

c), d) en e)

De norm voor een teelt snede gras gevolgd door maïs blijft behouden, doch het is één van de gewascombinaties die in de in het decreet in te schrijven algemene derogatieregeling zal worden opgenomen ; de norm voor deze gewascombinatie wordt dan 230 kilogram N uit dierlijke mest en 275 kilogram N totaal. De snede gras voor de maïs moet worden geoogst. De bemesting van het gras mag gebeuren vanaf 15 februari.

Voorbeeld 3

- f) De dubbele of meervoudige teelt van groenten en zo mogelijk ook andere teeltcombinaties zal eveneens kunnen gebruikmaken van derogatie, met name de specifieke derogatie.

Hierbij dient te worden aangetoond dat het gewas deze afwijkende N-bemesting nodig heeft en dat de bodem deze via mineralisatie onvoldoende zal kunnen leveren.

- g) Het bemestingsverbod vanaf 1 september geldt eveneens voor deze nieuwe kwetsbare gebieden ; in de geplande voorstellen van decreetswijziging, die in het kader van het flankerend beleid wordt ontwikkeld, wordt het gebruik van stalmest toegelaten tot 15 november en vanaf 15 januari.

Andere meststoffen en bewerkte dierlijke mest, die N onder een dusdanige vorm bevatten dat slechts een beperkt gedeelte vrijkomt gedurende het jaar van opbrenging of dat de inhoud aan totale stikstof laag is, kunnen gedurende het hele jaar worden uitgespreid. Er wordt ook in een afwijkingsmogelijkheid voorzien voor N uit chemische meststoffen.

2. Flankerende maatregelen

- a) Met inbegrip van de kwetsbare gebieden die reeds eerder werden afgebakend, is de verdeling op basis van het teeltjaar 2001 :

	Gras	Maïs	Andere	Lage N-behoefte	Totaal
Oppervlakte in kwetsbare zone water (ha)	119.330	82.027	91.509	18.387	311.252

Door deze afbakening verlagen de afzetmogelijkheden voor nutriënten uit dierlijke mest met volgende hoeveelheden, op basis van een normaal toewijzingsscenario van de verschillende types mest aan de verschillende gewassen en bij 100 % benutting van de afzetmogelijkheden, zonder rekening te houden met de verhoogde afzetmogelijkheden bij dubbele oogst in hetzelfde jaar (snede gras + ander gewas, groentencombinaties, graszoden) :

Afzetmogelijkheden nutriënten uit dierlijke mest (x 10 ⁶ kg)	N	P ₂ O ₅
Oude afbakening	131,8	57,9
Nieuwe afbakening	122,3	54,7
Vershil	9,5	3,2

(P₂O₅ : difosforpentoxide – red.)

Indien geen rekening zou worden gehouden met de in het decreet ingeschreven fosfaatbeperking, dan bedraagt de bijkomende N-beperking :

Afzetmogelijkheden N uit dierlijke mest (x 10 ⁶ kg)	N
Oude afbakening	148,7
Nieuwe afbakening	130,3
Vershil	18,4

- b) Per schijf van 25 miljoen euro is er een stopzetting van reële productie van ongeveer 1,05 miljoen kilogram P₂O₅ en 2,4 miljoen kilogram N. Indien de overige reële dierlijke productie en de plaatsingsruimte gelijk blijven, dan betekent dit na verloop van tijd (varkenshouders hebben een zekere periode de tijd vooraleer ze definitief zijn gestopt) een vermindering van het Vlaams overschot met dezelfde hoeveelheid.

In 2001 werd in een schijf voorzien van 25 miljoen euro, die volledig werd (of zal worden) aangewend. Het grootste gedeelte van de bedrijven die in 2001 hierop hebben ingeschreven, zijn effectief gestopt eind 2001, begin 2002. Het effect hiervan zal dus maar zichtbaar worden in de cijfers van dierlijke productie van het jaar 2002.

Voor de inschrijvingsperiode van 2002 is in tweemaal het bedrag van 25 miljoen euro

voorzien. Aangezien de beoordeling van de inschrijvingen voor 2002 nog lopende is, is het nu nog moeilijk in te schatten of het volledige bedrag zal worden benut. Indien dit bedrag volledig zou worden aangewend, betekent dit een totale jaarlijkse reële productievermindering uit dierlijke mest, door de afbouw van de varkensstapel, van ongeveer 3,1 miljoen kilogram P₂O₅ en 7,2 miljoen kilogram N (inschrijvingsperiode 2001 en 2002).

Het tweede deel van de vraag is irrelevant, aangezien de afbouw van de varkensstapel enkel betrekking heeft op de productie. Als één der pijlers van het mestdecreet werd in "aanpak aan de bron" voorzien. Dit betekent het niet meer produceren van de nutriënten N en P₂O₅ voor 25 % van het mestoverschot, namelijk 10 % via afbouw van de veestapel en 15 % via P-arm en N-arm voeder. Uit de cijfers is duidelijk dat met de uitgetrokken budgetten voor de afbouw deze aanpak aan de bron wordt gehaald.

- c) De creatie van de mogelijkheid tot samenvoeging is in de eerste plaats bedoeld om de productie efficiënter te laten verlopen voor de bedrijfsleiders die nu op meerdere exploitaties hun bedrijf uitbaten. Het betreft opnieuw een vrijwillige maatregel.

3. Europa

- a) Op deze vraag kan enkel de Europese Commissie zelf antwoorden.
- b) en c) Op dit moment is het dossier schriftelijk aan de Commissie overgezonden.

Hiertoe is volgende briefwisseling gevoerd :

- 21 december 2001 : mededeling voorstel tot afbakening kwetsbare zones ;
- 19 juli 2002 : besluit van de Vlaamse regering van 14 juni 2002 met afbakening kwetsbare zones en een nota omtrent het mestbeleid in Vlaanderen ;
- 2 augustus 2002 : besluit van de Vlaamse regering van 14 juni 2002 als Staatsbladversie in het Nederlands en het Frans (publicatie 17 juli 2002) en twee kleurenkaarten met alle (oude + nieuwe) afbakeningen.

Een delegatie werd tot vandaag dus nog niet samengesteld, vermits de onderhandelingen nog niet zijn opgestart.

Vanzelfsprekend zal ik de Commissie voor Leefmilieu te gepasten tijde informeren.

**Vraag nr. 263
van 27 juni 2002
van de heer GUY SOLS**

Verzekering tegen wateroverlast – Overleg

Op 27 februari 2002 stelde ik de minister een actuele vraag met betrekking tot de problematiek van de overstromingen. Meer bepaald ging het daarbij om het voorstel van federaal minister Picqué om een wetgevend initiatief te nemen teneinde een verzekering tegen wateroverlast in te voeren (Handelingen Plenaire Vergadering nr. 34 van 27 februari 2002, blz. 1-2).

Daartoe had hij aan de gewesten gevraagd om de risicogebieden in kaart te brengen.

In haar antwoord stelde de minister dat zij het beschikbare materiaal terzake, waaronder een kaart van de Katholieke Universiteit Leuven, inzake de historische overstromingsgebieden en de mogelijke overstromingsgebieden, aan de federale minister zou bezorgen, weliswaar met de opmerking dat dit materiaal niet gemaakt is om als basis te dienen voor een verzekeringsstelsel.

Indien dit laatste wel de bedoeling zou zijn, moeten de gegevens verfijnd worden en moet er via modulering en via een aantal studies gezorgd worden voor juistere informatie, aldus de minister.

Bovendien verklaarde zij er zich voorstander van om de kwestie op die manier te regelen. Zij pleitte voor een gedifferentieerd premiestelsel om een sturend beleid te ontwikkelen.

1. Zijn de beschikbare gegevens intussen aan de federale minister doorgegeven ?
2. Heeft de federale minister al te kennen gegeven effectief dergelijke gegevens als basis te willen gebruiken voor een verzekeringsstelsel ?
3. Binnen welke termijn kunnen de beschikbare gegevens uitgediept worden, zoals door de minister gesuggereerd werd in haar antwoord op de actuele vraag van 27 februari 2002 ?

Binnen welke termijn kunnen de gesuggereerde bijkomende studies besteld en afgewerkt worden ?

4. Geeft de minister vanuit haar bevoegdheden extra stimulansen met het oog op een snelle wettelijke regeling terzake op het federaal niveau ?

Antwoord

1. Federaal minister Picqué vroeg over zijn wetgevend initiatief met de betrekking tot de invoering van een verzekering tegen wateroverlast advies aan de gewesten. Voor het Vlaams Gewest gebeurde dat via een vraag aan minister-president Dewael.

Mijn advies, gecoördineerd met het advies van collega Stevaert, bevoegd voor de bevaarbare waterlopen, is overgezonden aan minister-president Dewael, inclusief het kaartmateriaal, met het verzoek deze informatie over te zenden aan minister Picqué.

2. Op verzoek van de betrokken Kamercommissie had op 2 juli jongstleden een informele zitting plaats waarop de verschillende betrokken ministers van beide gewesten waren uitgenodigd.

Op die zitting bleek dat er inzake het wetsvoorstel nog overleg ten gronde nodig is tussen de federale overheid en de gewesten. Mijn voorstel om dit overleg te starten, werd door de commissie gunstig onthaald. Minister Picqué zou daartoe het nodige doen.

3. Ik kan alleen spreken voor de onbevaarbare waterlopen van eerste categorie. Ik ben niet bevoegd voor de waterwegen, noch voor de provinciale en gemeentelijke waterlopen.

Eind 2005 lijkt mij realistisch voor de afwerking van de nodige modelleringen.

4. Mijn kabinet en administratie waren samen met een Waalse collega de enige die gehoor hadden gegeven aan de oproep van de Kamercommissie. Wij deden ook het voorstel om snel te komen tot actief overleg, teneinde eindelijk tot resultaten te kunnen komen. Mijn uitgebreid antwoord aan collega Picqué is zeer positief. Ikzelf alsmede mijn administratie zijn bereid actief mee te werken aan een goede wettelijke regeling. Het symposium "Ruimte voor water, de beste verzekering tegen wateroverlast" van mei

2001 en volledig gewijd aan deze problematiek, kwam trouwens tot stand door onze initiatieven.

Naar aanleiding van de overstromingen van eind augustus heeft de eersteminister aangekondigd dat hij zeer binnenkort de gewesten en de federale overheid rond de tafel zou brengen om dit wetsvoorstel spoedig te kunnen finaliseren. Hiermee wordt tegemoetgekomen aan mijn voorstel voor overleg.

Vraag nr. 264
van 27 juni 2002
van de heer JAN LOONES

Huishoudelijk afval – Sorteerproblemen

Veel mensen ondervinden moeilijkheden bij het sorteren van hun huishoudelijk afval. Het overgrote deel van de bevolking is nu eenmaal geen materiaaldeskundige. Het gebeurt dan ook geregeld dat blauwe PMD-zakken achtergelaten worden met de fameuze sticker "hersorteren" (PMD : plastic, metaal en drankkartons). De gefrustreerde eigenaar van de vuilniszak mag dan in dat vuilnis zitten graaien naar het niet toegelaten voorwerp, terwijl hij soms niet eens weet over welk stuk verpakking het gaat.

Het gevolg daarvan is dat velen minder zorgvuldig gaan sorteren : bij de minste twijfel wordt de verpakking gewoon meteen bij het restafval gegooid.

Een eenvoudig hulpmiddeltje om dit euvel te voorkomen, bestaat erin dat voortaan elke verpakking die in de blauwe zak moet terechtkomen, voorzien is van een zeer goed herkenbaar "blauw" symbool. Verpakking zonder dat symbool komt gewoon terecht bij het restafval.

Dat zou alle twijfel wegnemen en de mensen veel gemakkelijker aanzetten om te sorteren.

1. Hoe evalueert de minister de moeilijkheden die veel mensen ondervinden bij het sorteren van hun huishoudelijk afval ?
2. Heeft de minister reeds voorstellen onderzocht om het sorteren te vergemakkelijken ? Welke ? Is het blauwe symbool een valabele denkpiste ?

Antwoord

1. Het huidige Vlaamse afvalstoffenbeleid is gericht op maximale afvalvoorkoming. Daarnaast wordt van iedere burger gevraagd dat hij of zij zijn of haar huishoudelijke afvalstoffen in een aantal fracties sorteert.

In 2000 sorteerde de gemiddelde Vlaming zo twee derde van zijn afvalstoffen. Daarmee behoort Vlaanderen tot de top van Europa. Evenwel is inderdaad een grens bereikt in het aantal te sorteren afvalfracties.

In het ontwerp-Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen 2003-2007 wordt aandacht besteed aan de problemen die burgers kunnen ondervinden bij het sorteren van hun afvalstoffen. Bijvoorbeeld zullen acties ondernomen worden om het sorteergedrag te optimaliseren in stedelijke omgevingen en appartementsgebouwen. Ook aan de kustgemeenten met hun vele toeristen zal aandacht besteed worden. Daarnaast zullen een aantal selectieve inzamelwijzen grondig onderzocht worden op hun milieu-impact, waarbij de economische en sociale aspecten eveneens aan bod zullen komen. Het PMD-afval zal één van de te onderzoeken afvalfracties zijn.

Diverse acties inzake communicatie en sensibilisering zullen ook ondernomen worden om de inwoners nog beter te informeren over de sorteeregels, de kostprijs van het afvalbeleid, afvalpreventie, hergebruik en recyclage van afvalstoffen.

Inzake verpakkingsafvalstoffen zal dergelijke communicatie gebeuren door de lokale besturen in samenwerking met Fost Plus. De aangepaste erkenning van Fost Plus bevat hiertoe enkele bepalingen.

2. Het sorteren van PMD-afval is ingevoerd met het van kracht worden van het interregionaal samenwerkingsakkoord van 30 mei 1996 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval. De verpakkingsverantwoordelijken verenigd in Fost Plus trachten de hierin opgelegde doelstellingen inzake de recyclage van verpakkingsafval te behalen, onder meer door de selectieve inzameling van PMD-afval.

De problematiek van de blauwe zak en de hieraan verbonden sorteeregels werd tijdens de

evaluatie van de erkenning van Fost Plus als knelpunt meegenomen. In de aangepaste erkenning wordt reeds getracht een eerste oplossing te bieden aan de niet evidente sorteerregels voor PMD-afval. Ten eerste kunnen de lokale besturen hun prijs van de PMD-zak optrekken tot de helft van de kostprijs van de huisvuilzak. Zo worden de inwoners gestimuleerd om meer aan preventie te doen. Ten tweede wordt de mogelijkheid geboden aan gemeenten die nog niet in een intensief project met Fost Plus samenwerken, om een proefproject op te zetten waarbij alle plasticverpakkingen in de PMD-zak ingezameld worden. Persoonlijk vind ik dat duidelijker voor de consument. Alle PMD-verpakkingen dragen op de achterzijde het groenepunt-symbool. Dit symbool zou dan als herkenningmiddel voor de burger kunnen dienen. De projecten met de gemeenten zullen ons leren of dat systeem haalbaar is inzake kostprijs en afzet van de kunststoffen.

Het opleggen van een blauw symbool op verpakkingen die in de PMD-zak moeten, zou een mogelijke piste kunnen zijn om de sorteerregels te verduidelijken. Evenwel blijkt uit onderzoek dat de vele symbolen die nu reeds op verpakkingen vermeld staan, geen duidelijke invloed hebben op het sorteergedrag van de inwoners. Bovendien behoort het niet tot de Vlaamse bevoegdheid om dergelijk blauw symbool op verpakkingen te verplichten. De invoering ervan kan slechts op federaal niveau, als dit in overeenstemming is met het Europees beleid terzake.

In ieder geval is het de bedoeling om deze problematiek te behandelen naar aanleiding van de onderhandelingen over de nieuwe erkenning van Fost Plus.

Vraag nr. 266
van 27 juni 2002
van de heer JOHAN DE ROO

Biodiversiteit – Maatregelen

In het kader van het Vlaams Milieubeleidsplan 2003-2007 formuleerde de VZW Wildbeheerseenheid Vlaamse Ardennen een aantal bezwaren en opmerkingen over het hoofdstuk "verlies aan biodiversiteit".

1. Ondanks een verruimde aandacht voor de natuur gaat de biodiversiteit in Vlaanderen er nog steeds op achteruit.

Is het zo dat de grote gebieden aangekocht door de overheid en/of door de natuurverenigingen geen oplossing bieden om het verlies aan biodiversiteit in te dijken ?

2. Wetenschappelijke studies hebben aangetoond dat natuurgebieden en reservaten op korte tijd kerngebieden gaan vormen voor vossen.

Worden in de toekomstige beheersplannen van de natuurreservaten "faunabeheer" en "wildbeheer" opgenomen ?

3. Welke maatregelen neemt de minister om een strenger handhavingsbeleid en vervolgingsbeleid toe te passen met betrekking tot de soortenbescherming ?

4. Welke maatregelen neemt de minister om de samenwerking tussen erkende wildbeheerseenheden (WBE) en overheid te bevorderen ?

Antwoord

1. De erkenning van natuurreservaten is deze legislatuur in een stroomversnelling gekomen. Ook worden jaarlijks aanzienlijke inspanningen geleverd om het aankoopritme van natuurterreinen voldoende hoog te houden.

Op termijn is dat één van de kritische succesfactoren om het verlies aan biodiversiteit in Vlaanderen een halt toe te roepen. Hiertoe zullen we de aankoopinspanningen van het Vlaams Gewest en de terreinbeherende verenigingen moeten doorzetten en zo mogelijk intensifiëren.

Maar ook op het vlak van verbetering van de algemene milieukwaliteit moeten we de situatie nog sterk verbeteren om de achteruitgang van de biodiversiteit een halt toe te roepen.

2. Buiten een studie van het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer (IBW) van 1995 van K. Van Den Berge is mij geen recente studie in Vlaanderen bekend.

Faunabeheer en wildbeheer zijn reeds opgenomen in de beheersplannen van natuurreservaten, namelijk in de vorm van een afwijking op de bescherming van soorten ter vermindering van wildschade.

3. In het kader van de voorbereiding voor beter bestuurlijk beleid wordt tevens een structuur uitgewerkt waarin naast de huidige Milieu-in-

spectie ook een inspectie actief zal zijn in de open ruimte.

4. Momenteel zijn 122 WBE's erkend. De erkende WBE's krijgen een financiële ondersteuning voor hun werking. Ook voor bijzondere projecten worden de WBE's financieel ondersteund.

Mede ter ondersteuning van hun werking wordt een methodologie voor de opmaak van wildbeheersplannen voorbereid en de inventarisatie van ree, haas en patrijs uitgewerkt.

Vraag nr. 267
van 27 juni 2002
van mevrouw MARLEEN VAN DEN EYNDE

ISVAG-verbrandingsoven – Standpunten

In een persartikel in De Standaard van 20 juni 2002 heeft sp·a-gemeenteraadslid en Europarlementslid Kathleen Van Brempt te kennen gegeven dat zij geen voorstander is van de sluiting van de ISVAG-oven (ISVAG : Intercommunale voor Slib- en Vuilverwijdering van Antwerpse Gemeenten).

Het voorstel van de minister wordt door zowel nationale als lokale sp·a'ers afgekeurd.

1. Komen de onderhandelingen niet in het gedrang door het standpunt van de sp·a ?
2. Welk standpunt werd door de burgemeester van Antwerpen, tevens sp·a-lid, ingenomen tijdens de onderhandelingsronde met de minister ?
3. Werden de conclusies van de minister over het eindrapport voorafgaandelijk aan de rondetafelconferentie meegedeeld ?

Antwoord

1. Einde 1999 kreeg ik, met steun van alle regeringspartners, van de Vlaamse regering een mandaat om de haalbaarheid van een vervroegde sluiting van de ISVAG-installatie te onderzoeken. Dit werd in het voorjaar van 2002 nogmaals bevestigd.

Ik heb net zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger in enkele persknipsels kunnen lezen dat mevrouw Van Brempt een vervroegde sluiting van de ISVAG-oven niet opportuun acht. Dit standpunt werd mij evenwel niet officieel bezorgd.

Intussen worden de besprekingen voortgezet.

2. De burgemeester en de schepen bevoegd voor Leefmilieu woonden namens de stad Antwerpen de rondetafelconferentie op 29 mei 2002 in Wilrijk bij.

Zij ondersteunden het voorstel om een eventueel reconversiescenario voor de ISVAG-locatie op zijn politieke, technische en financiële haalbaarheid te onderzoeken.

3. Vermoedelijk verwijst de Vlaamse volksvertegenwoordiger naar de conclusies van het eindrapport van de professoren Hens en Umans. Deze conclusies werden gelijktijdig aan de betrokken besturen en aan de pers meegedeeld.

Gezien de talrijke vragen vooraf én de complexiteit van het rapport werd een mededeling aan de pers wenselijk geacht om éénduidige communicatie te krijgen.

Vraag nr. 268
van 27 juni 2002
van de heer ANDRE VAN NIEUWERKE

Achterhavengebied Zeebrugge – Natuurbescherming

VZW Natuurpunt diende in juni 2001 een klacht in bij de Europese Commissie tegen de Belgische Staat en het Vlaams Gewest wegens het overtreden van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in het besluit van de Vlaamse regering van 17 juli 2000 omtrent de opheffing van de bescherming van 512 hectare avifaunisch en botanisch waardevolle terreinen in het achterhavengebied van Zeebrugge.

Onder meer werden de door artikel 6 van de Europese Habitatrichtlijn voor de opheffing van het statuut van Europees Vogelrichtlijngebied vereiste "dwingende redenen van groot openbaar belang" in het geval van Zeebrugge niet aangetoond, en werden ook geen alternatieven voor de verdere industriële ontwikkeling van het achterhavengebied onderzocht.

Anderzijds staat in het streefbeeld van het strategisch plan in opmaak voor de haven van Zeebrugge dat de gezamenlijke ruimtebehoefte, zelfs in het kader van ontwikkelingsscenario's tot het jaar 2020, voor het voor- en achterhavengebied slechts 450 hectare bedragen. Ondanks die beperkte ruimtebehoefte dringt het Zeebrugs havenbestuur aan op de schrapping uit Vogelrichtlijngebied van de

174 hectare nog niet opgehoogde poldergronden die krachtens het door VZW Natuurpunt aangevochten besluit van 17 juli 2000 in het Europees Vogelrichtlijngebied opgenomen bleven.

1. De totale ruimtebehoefte voor havenontwikkeling in Zeebrugge, zowel in de voor- als in de achterhaven, bedraagt tot 2020, volgens het ontwerp van strategisch plan, 450 hectare.

Was het dan niet voorbarig om in het achterhavengebied de bescherming op te heffen van 512 hectare ?

2. Zijn de door het besluit van de Vlaamse regering van 17 juli 2000 aan het milieueffectrapport (MER) voor het achterhavengebied van Zeebrugge opgelegde scenario's van een gedeeltelijke of volledige aansnijding als industrie- en havengebied van de "Dudzeelse Polder", in het licht van de reële ruimtebehoeften van de Zeebrugse haven nog relevant ?

Zijn die scenario's ook niet sowieso strijdig met artikel 6 van de Europese Habitatrichtlijn ?

3. In welke richting en wanneer nemen de bevoegde ministers een beslissing, rekening houdende met zowel haven als natuurbelangen ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan minister vice-president Stevaert (vraag nr. 332) en aan minister Dua (vraag nr. 268).

Gecoördineerd antwoord

1. In uitvoering van het Vlaams regeerakkoord is het strategisch plan voor het havengebied Brugge-Zeebrugge in volle opmaak. De stuurgroep, onder voorzitterschap van de gouverneur van West-Vlaanderen, werkt momenteel aan een ontwerpstreefbeeld. Aangezien het strategisch plan nog niet volledig afgewerkt is en het ontwerpstreefbeeld nog verder besproken wordt, kunnen in dit stadium geen definitieve uitspraken gedaan worden.

Het getal van 450 hectare voor de ruimtebehoefte tot 2020, stond inderdaad vermeld in de versie van het streefbeeld die besproken werd door de plangroep van het project "Strategisch plan voor de haven van Brugge – Zeebrugge" op 20 maart 2002. Momenteel is in een recentere versie van het streefbeeld de ruimtebehoefte voor havenontwikkeling tot het jaar 2030 opge-

trokken tot 517 hectare. Over deze ruimtebehoefte bestaat nog geen eensgezindheid.

Bij besluit van de Vlaamse regering van 17 juli 2000 wordt in het achterhavengebied een totale oppervlakte van 514 hectare van bescherming ontheven, op voorwaarde dat een actieve compensatie plaatsvindt. Dit betekent concreet dat de resterende waardevolle delen van de 514 hectare niet aangesneden kunnen worden voor havenontwikkeling zolang er geen werk gemaakt wordt van een effectieve compensatie op het terrein (bv. de uitvoering van concrete beheersmaatregelen, het afsluiten van beheerscontracten, enzovoort). Op 3 september 2002 heeft een overleg plaatsgevonden met een vertegenwoordiging van de MBZ, Maatschappij voor Brugse Zeevaartinrichtingen, over de compenserende maatregelen. Naar aanleiding daarvan heb ik aan de secretaris-generaal van het departement Leefmilieu en Infrastructuur gevraagd om zo spoedig mogelijk met alle betrokkenen een overleg op te starten om werkafspraken te maken inzake procedure, timing en verantwoordelijkheden voor de effectieve compensaties van bovenvermelde gebieden, en dit naar analogie van de werkgroep voor de Linkerscheldeover in de haven van Antwerpen.

2. Indien de in het ontwerp geraamde ruimtebehoefte (517 hectare tegen het jaar 2030 voor de gehele haven) in het finale streefbeeld bevestigd zou worden, en aangezien er bij besluit van de Vlaamse regering van 17 juli 2000 in het achterhavengebied al 514 hectare grond voor havenontwikkeling vrijgegeven werd, zouden er geen "dwingende redenen van groot openbaar belang" zijn om voor het jaar 2030 eveneens het niet opgehoogde deel van het Europees Vogelrichtlijngebied of de "Dudzeelse Polder" als industrie- en havengebied aan te snijden.

Daarentegen kan men tegen het onderzoeken van diverse scenario's op zich niets hebben. Bij de opmaak van de strategische plannen voor de zeehavens moeten alle noodzakelijke overwegingen, ook deze in de Europese context, inclusief de Habitatrichtlijn, gemaakt worden.

3. Het strategisch plan voor het havengebied Brugge-Zeebrugge, inclusief het streefbeeld, zal worden voorgelegd aan de Vlaamse regering zodra de stuurgroep zijn werk beëindigd heeft.

Vraag nr. 269
van 9 juli 2002
van mevrouw ISABEL VERTRIEST

EU-exportsubsidies – Verdeling (2)

Naar aanleiding van het antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 227 van 16 mei laatstleden zou ik graag een aantal bijkomende vragen stellen (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 1 van 4 oktober 2002, blz. 155).

44 % van de Europese ondersteuning in België gaat naar exportrestituties. Die gaan naar 354 bedrijven, waarvan er 46 in het buitenland gevestigd zijn. Dit zijn geen landbouwbedrijven.

1. Kan de minister meer gedetailleerde gegevens verstrekken over welke firma's hoeveel van de exportsubsidie innen ?
2. Het grootste deel gaat naar de suikersector. Naar welke bedrijven ? Hoeveel bedrijven ?
3. Kan de minister bij de tabel over de verdeling over de sectoren van de uitbetaalde uitvoerrestituties aangeven hoeveel bedrijven per sector een ondersteuning krijgen ?

Antwoord

1. Gedetailleerde gegevens over individuele uitvoerfirma's worden omwille van de vertrouw-

lijkheid van de EOGFL-garantiedossiers van het BIRB niet verstrekt. Dossiergegevens zijn wel ter inzage bij het BIRB in het kader van de EU- en nationale wettelijke bepalingen inzake de administratieve en begrotingscontrole van de EOGFL-garantieuitgaven op Belgisch vlak (*EOGFL : Europees Oriëntatie- en Garantie-fonds voor de Landbouw ; BIRB : Belgisch Interventie- en Restitutiebureau ; EU : Europese Unie – red.*).

De algemene en de sectoriële verdeling van de uitbetaalde uitvoerrestituties voor het EOGFL-garantieboekjaar 2001 (BIRB-betalingen van 16.10.2000 tot en met 15.10.2001) zijn opgenomen in onderstaande tabel.

Zoals blijkt uit deze tabel gaat bijna 60 % van de uitbetaalde restituties naar de suikersector, voor 42 firma's op een totaal van 432 firma's (bijna 10 %).

Van de 42 firma's zijn er veertien buitenlandse firma's (voornamelijk Franse bedrijven) die via Antwerpen uitvoeren en waarvoor 168,39 miljoen euro (6.793 miljoen frank) werd betaald, of 68 % van de totaal uitbetaalde restituties ten bedrage van 247,89 miljoen euro (10.000 miljoen frank). Daarnaast zijn er nog vijftien firma's uit Vlaanderen, negen uit de Waalse regio en vier uit het Brusselse (waarvan de Tiense Suikerraffinaderij de belangrijkste is).

Restituties EOGFL	Brussel			Buitenland			Vlaanderen			Wallonië			Totaal	
	Aantal firma's	Bedrag fr.	Aantal firma's	Bedrag fr.	Aantal firma's	Bedrag fr.	Aantal firma's	Bedrag fr.	Aantal firma's	Bedrag fr.	Aantal firma's	Bedrag fr.	Aantal firma's	Bedrag fr.
B01-10 Granen	1	1.240.824	10	19.964.293	21	513.245.926	2	33.244.008	34	567.695.051				
B01-11 Suiker	4	2.654.479.251	14	6.793.206.421	15	380.137.650	9	172.500.371	42	10.000.323.693				
B01-15 Groenten en fruit			1	1.277.382	21	60.928.545	8	20.487.944	30	82.693.871				
B01-16 Wijn					1	139.637			1	139.637				
B01-18 Andere plantaardige producten					1	- 195.844			1	- 195.844				
B01-20 Melk en zuivelproducten	3	3.022.972	15	2.050.029.255	24	767.375.822	14	1.283.688.708	56	4.104.116.757				
B01-21 Rundvlees					14	135.607.033	5	74.863.616	19	210.470.649				
B01-23 Varkensvlees, eieren, pluimvlees	3	242.370	2	10.796.404	52	164.799.715	11	20.784.310	68	196.622.799				
B01-30 Verwerkte producten	12	75.941.083	5	34.583.951	128	990.148.983	29	501.256.521	174	1.601.930.493				
B01-31 Voedselhulp			4	78.758.833	3	52.385.978			7	131.144.811				
Algemeen totaal	23	2.734.926.455	51	8.988.616.539	280	3.064.573.445	78	2.106.825.478	432	16.894.941.917				

(Aangezien de gegevens dateren van 2001 worden de bedragen in frank vermeld.)

2. De uitvoerrestituties zijn een onderdeel van de marktordening als één van de instrumenten om de markten te beheren.

In de suikersector is er naast de interventieregeling een quotaregeling, die voorschrijft dat boven de quota geproduceerde suiker (C-suiker) moet worden geëxporteerd zonder uitvoerrestitutie. Quotasuiker wordt geëxporteerd met medefinanciering van de sector zelf (suiker en suikerbietenproducenten) en rekening houdende met een exportprogramma overeenkomstig de quota en de overeengekomen WTO-regels (*WTO : World Trade Organisation – red.*). De medefinanciering vanuit de sector is op Europees vlak ongeveer 60 % van de totale markt-ondersteuning.

De gespecialiseerde operatoren die de restituties aanvragen, kunnen dat doen in een andere EU-lidstaat naargelang de exporthavens (bv. Franse suiker via Antwerpen met restitutieaanvraag bij het BIRB). De operatoren betalen voor deze suiker een op de interventieprijs gebaseerde marktprijs aan de fabrikanten, die op hun beurt een gegarandeerde minimale bietenprijs (A- of B-bieten) aan de planters betalen.

**Vraag nr. 270
van 9 juli 2002
van mevrouw MARLEEN VAN DEN EYNDE**

NV SILT (Niel) – Geurhinder (2)

In opvolging van mijn schriftelijke vraag nr. 136 van 21 februari 2002 betreffende de NV Silt in Niel zou ik volgende vragen willen stellen (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 15 van 28 juni 2002, blz. 1630).

1. Wat is de stand van zaken in de schorsingsprocedure die bij de bestendige deputatie van Antwerpen werd ingeleid ?
2. Welke klachten werden door de Milieu-inspectie de laatste jaren genoteerd en ontvankelijk verklaard ?

Zijn er naar aanleiding van deze klachten initiatieven genomen door de Milieu-inspectie ?

3. Wat is de stand van zaken m.b.t. het diepgaand onderzoek van de verzoeningscommissie ?

Antwoord

1. Er werd nog geen uitspraak gedaan in de schorsingsprocedure die bij de bestendige deputatie van Antwerpen op 31 augustus 2000 werd ingeleid.
2. Telkens als er klachten over geurhinder zijn, gaat de Milieu-inspectie consequent ter plaatse en wordt de klacht onderzocht. De laatste jaren werden drie grote klachtengolven geregistreerd. De klachtengolf van augustus 2000 was het gevolg van een reeks geïsoleerde incidenten die geen rechtstreeks verband hielden met de werking van de slibverwerkings- of geurbehandelingsinstallaties. De klachtengolf van begin dit jaar was te wijten aan opstartproblemen met een vernieuwde slibverwerkingsinstallatie, gecombineerd met ongunstige weersomstandigheden (zuidwestenwind). De laatste klachtengolf van juli 2002 werd veroorzaakt door een verhoogde slibaanvoer als gevolg van storingen aan de slibdrooginstallaties van Aquafin.

De klachten werden telkens door de afdeling Milieu-inspectie onderzocht en het bedrijf werd aangemaand om bepaalde bijkomende maatregelen te nemen. Zo heeft de Milieu-inspectie het bedrijf aangemaand om geen verhoogde aanvoer van slib meer toe te laten als de windomstandigheden ongunstig zijn. Op 5 augustus 2002 ten slotte heeft de afdeling Milieu-inspectie een laatste bericht ontvangen van de gemeente Niel, met de melding van een geurklacht rond de middag en de melding dat er een proces-verbaal was opgemaakt door de lokale politie. Na onderzoek is gebleken dat de klacht ongegrond was : de activiteiten van het bedrijf waren minimaal en de windrichting was oost-noordoost (waarnemingen KMI, Deurne – 5 augustus 2002, 14 uur) (*KMI : Koninklijk Meteorologisch Instituut van België – red.*). Uit navraag bij de lokale politie bleek uiteindelijk dat er geen proces-verbaal was opgemaakt omdat zij geen geur hadden waargenomen.

Gezien de aanhoudende klachten heb ik op 22 juli 2002 een overleg georganiseerd met alle betrokkenen. Dit overleg resulteerde in het engagement van DEC (Silt) om een overkapping/geursas te bouwen ter hoogte van de poort waar het slib wordt aangeleverd. De lucht uit deze overkapping zal worden afgezogen en gereinigd, waardoor de geurhinder zeer sterk zou worden gereduceerd. Ik heb bovendien bij mijn collega van Ruimtelijke Ordening aangedron-

gen op een snelle afhandeling van de bouwvergunningaanvraag voor deze overkappingsinstallatie.

- De evaluatiecommissie, die werd opgericht naar aanleiding van een vonnis van 19 april 2001 in een kortgedingprocedure tussen de gemeente Niel en het bedrijf, is recentelijk met een onderzoek begonnen.

Vraag nr. 276
van 9 juli 2002
van mevrouw ISABEL VERTRIEST

Glastuinbouw – Energiegebruik

Energie zal de komende jaren ook in de landbouwsector meer in de belangstelling komen. De liberalisering van de energiemarkt zal ongetwijfeld op de land- en tuinbouw invloed hebben. Daarnaast worden we door het Kyoto-protocol verplicht om de uitstoot van koolstofdioxide (CO₂) te verminderen, dus ook de uitstoot ten gevolge van het energiegebruik.

De land- en tuinbouw verbruikte in 1998 32,6 petajoule (PJ), waarvan 22,3 PJ door glastuinbouw, 5,6 PJ door veeteelt en 4,7 PJ door openluchtgewassen (voornamelijk groenvoeders en maïs). In het MIRA-T-rapport 2001 staan de volgende cijfers : energiegebruik in de landbouw : 32 PJ in 2000 ; in de glastuinbouw : ongeveer 22,4 PJ in 2000 ; in de intensieve veehouderij : ongeveer 4,8 PJ (MIRA-T : Milieu- en Natuurrapport Vlaanderen).

Glastuinbouw is dus de voornaamste sector om aan energiebesparing te doen in de landbouw. Volgens het MIRA-T-rapport daalde het energiegebruik in de glastuinbouw van 127 gigajoule (GJ)/are in 1991 naar 112 GJ/are in 1997, maar het areaal breidde uit. Niettegenstaande enkele verschuivingen werd in 1997 nog 80 % van de energie opgewekt uit vloeibare brandstoffen (bij onze noorderburen wordt het merendeel via aardgas verwarmd), slechts 10 % uit aardgas, 7 % uit elektriciteit en nog 2,9 % uit steenkool. Volgens de meest recente cijfers uit het MIRA-T-rapport 2001 bedroeg het aandeel van petroleumproducten in het energiegebruik in de glastuinbouw 82 %, het steenkoolgebruik nam 2 % in beslag, het aardgasverbruik bedroeg 10 % en het elektriciteitsverbruik 5 %.

In het milieubeleidsplan dat nu in openbaar onderzoek is, wordt een actieplan rationeel energiegebruik (REG) in de tuinbouw voorgesteld. Daarin zullen ruimtelijke en fiscale maatregelen voorge-

steld worden met aangepaste subsidies om de energie-efficiëntie van de serres te verhogen. Bovendien zou werk gemaakt worden van het verhogen van het aandeel groene energie via bijvoorbeeld warmtekrachtkoppeling (WKK).

Naast REG en WKK is de omschakeling van vloeibare naar aardgasgestookte verwarmingsinstallaties een van de belangrijkste manieren om de uitstoot van CO₂ te verminderen. Maar volgens het Nederlandse Landbouw-Economisch Instituut (LEI) zou de liberalisering van de energiemarkt eerst leiden tot een daling van de electriciteitsprijzen en vervolgens tot een lichte stijging. De aardgasprijs zou daarentegen stijgen (gemiddeld met 13 à 16 cent/m³). Daardoor zou de aantrekkelijkheid van overschakeling op gas natuurlijk verminderen.

Een idee dat geregeld de kop opsteekt, is de energiecluster. De cluster kan worden gevormd door twee of meer serrebedrijven, voornamelijk belichtende met niet-belichtende bedrijven, of met andersoortige bedrijven. Bij een maximale toepassing van de tuinbouwclusters berekende het LEI in Nederland een besparing van 7 %.

- Zijn er voor Vlaanderen reeds dergelijke voorstellingen gemaakt voor de veranderingen in de energieprijzen ?
- Op welke manier worden de tuinbouwers begeleid, zowel bij de gevolgen van de marktveranderingen in de energiesector als bij de noodzaak om minder energie te verbruiken ?
- Zijn er reeds projecten rond de energieclusters ?
- Op welke manier wordt de omschakeling naar aardgas gestimuleerd ?

Antwoord

Op dit ogenblik werk ik in overleg met de administratie en de betrokken sectoren aan een actieplan "glastuinbouw", dat binnenkort aan de Vlaamse regering zal worden voorgelegd. Op een aantal van de door de Vlaamse volksvertegenwoordiger gestelde vragen zal in dit actieplan een meer concreet antwoord worden gegeven. In afwachting kan ik het volgende antwoorden op de door haar gestelde vragen.

- In de vraagstelling wordt verwezen naar de Nederlandse toestand.

In Nederland was er in het verleden een overeenkomst tussen de tuinbouwsector en de Nederlandse Gasunie waardoor er een "voorkeurtarief" gold voor de tuinbouw. Het hooftaandeel van de gasprijs bestond uit een vaste prijs per m³, aangevuld met een (beperkt) vast recht. De prijs was met een vertraging van twaalf maanden gebonden aan de ontwikkeling van de olieprijsen op de internationale markt.

Door de liberalisering van de energiemarkt in Nederland wordt de prijszetting veranderd. Er geldt nog steeds een vaste prijs per m³, maar er komt nu ook een deel leveringskosten in aanmerking (afhankelijk van de plaats waar men het aardgas afneemt). Bovendien wordt de prijs nu ook sterk bepaald door de maximumcapaciteit die men verlangt. Deze veranderingen impliceren dat de verwachting is dat de Nederlandse prijzen voor aardgas zullen stijgen.

In België bestaat het hierboven beschreven prijssysteem niet en zijn dergelijke prijsstijgingen voor aardgas bijgevolg niet te verwachten.

2. Een van de doelstellingen van het actieplan is het gebruik van aardgas te stimuleren. De samenstelling van het gebruik van energiedragers in de glastuinbouw is in 2000 als volgt geëvolueerd :

Extra zware stookolie	53 %
Lichte stookolie	11 %
Aardgas	28 %
Steenkool	4 %
Overige	4 %

Momenteel verwarmen dus zo'n 30 % glastuinbouwbedrijven hun serres met aardgas. Verwarmen met aardgas biedt een aantal voordelen :

- gezien de permanente levering is er geen stockagecapaciteit nodig en energiebetalingen kunnen over heel het jaar worden gespreid ;
- de aanzienlijk lagere milieubelasting in vergelijking met andere courant gebruikte energiebronnen in de sector (extra zware stookolie en lichte stookolie) ;
- bij aardgasverwarming is een gerichte CO₂-bemesting mogelijk.

Het gebruik van aardgas moet verder worden gestimuleerd. In het hierboven vermeld actieplan "glastuinbouw" zal een concrete doelstel-

ling worden opgenomen om het glasbestand met meer milieuvriendelijk aardgas te verwarmen. Het probleem is dat op de meeste locaties geen aardgasinfrastructuur aanwezig is. De aanleg van deze infrastructuur zal moeten worden gerealiseerd. Een van de mogelijkheden hiertoe is een actieplan uit te werken in het kader van het Plan voor Plattelandsontwikkeling (hoofdstuk IX : "De ontwikkeling en verbetering van de met de ontwikkeling van de landbouw samenhangende infrastructuur").

Het energieverbruik in de glastuinbouw is via energiebesparende acties reeds gevoelig gedaald, zoals blijkt uit volgende cijfers :

1995	22,986 petajoule	1.153 megajoule/m ²
1996	23,879 petajoule	1.190 megajoule/m ²
1997	22,382 petajoule	1.108 megajoule/m ²
1998	21,512 petajoule	1.046 megajoule/m ²
1999	20,274 petajoule	981 megajoule/m ²
2000	18,467 petajoule	888 megajoule/m ²

We willen deze reductie nog verder stimuleren via een aantal premies :

- snelle energieaudit : premie van maximaal 175 euro
- grondige energieaudit : premie van maximaal 3.750 euro
- premie voor snelheidsvariators : maximaal 3.750 euro
- premie voor relighting : premie van 100 euro per oorspronkelijk geïnstalleerde kW, met een maximum van 3.750 euro
- premie installatie zonneboiler : vanaf 625 euro
- premie installatie warmtepompen : maximum 6.250 euro
- financieringssteun zoals derdepartijfinanciering en verlaagde interestvoet
- premie voor condensatietechnieken voor gebouwenverwarming
- premie voor condenserende warmwatertoe- stellen.

(kW : kilowatt – red.)

Bijkomende energiebesparende maatregelen zullen in het actieplan worden opgenomen.

3. In 2000 zouden er een 45-tal bedrijven zijn met WKK. De energiebesparing die hiermee wordt gerealiseerd, bedraagt 2 % van het totale energieverbruik in de glastuinbouw. Het is vooral de laatste jaren dat het aantal installaties sterk is toegenomen. Deze besparing zou nog sterker kunnen worden gestimuleerd via clusters (concentraties) van bedrijven. Ook hieraan zal in het actieplan aandacht worden besteed.

Een probleem is dat de tuinder meestal enkel de warmte nodig heeft en individueel de elektriciteit teruglevert aan het net, waarbij de prijs zo laag is dat dit niet rendabel is. In de tuinbouw is WKK dan ook enkel rendabel indien men de elektriciteit kan gebruiken op het bedrijf zelf (voorbeeld rozenbedrijven voor bijbelichting), indien men de elektriciteit kan leveren aan een naburig bedrijf dat de elektriciteit kan gebruiken, of indien men terug kan leveren aan de energieproducent. Dit is een bijkomend argument voor de hierboven vermelde clustering van glastuinbouwbedrijven, waardoor voldoende elektriciteit kan worden gegenereerd, die terug in het net kan worden gebracht.

4. Dit antwoord werd reeds bij vraag 2 geformuleerd.

**Vraag nr. 278
van 18 juli 2002
van mevrouw MARIJKE DILLEN**

Milieubeleidsvereenkomst Papier – Preventiecampagnes

Voor het voorjaar van 2002 was er een papierpreventiecampagne aangekondigd in het kader van de Milieubeleidsvereenkomst (MBO) Papier die is afgesloten tussen het Vlaams Gewest en de federaties van de geschreven pers.

1. Wat is de concrete inhoud van de papierpreventiecampagne lente 2002 ?

Welke concrete initiatieven zijn er genomen ?

Welke doelgroepen werden erbij betrokken ?

Op welke wijze werd de burger bij dit positieve initiatief betrokken ?

Op welke wijze zijn deze initiatieven ondersteund door het departement van de minister ?

Hebben de lokale autoriteiten hierbij inspraak gekregen en zo ja, op welke wijze ?

2. Welke andere campagnes hebben er reeds plaats gehad in het kader van de Milieubeleidsvereenkomst Papier ?

Welke campagnes zijn reeds vastgelegd ?

3. Wat is de concrete inbreng van de federaties van de geschreven pers in de uitvoering van de Milieubeleidsvereenkomst Papier ? Waartoe hebben zij zich concreet verbonden ?

4. Papierpreventie is niet de exclusieve bevoegdheid van de minister van Leefmilieu.

Op welke wijze worden andere departementen hierbij betrokken, zoals bijvoorbeeld Onderwijs ?

Welke initiatieven zijn er terzake reeds ontwikkeld ?

Antwoord

1. Concrete inhoud

Thema

- Papierpreventie

Doelgroepen

- Bedrijven – kantoren – dienstensector
- Scholen – onderwijs (leerkrachten en leerlingen)

Doelstelling

- Bewustmaking en attitude- en gedragsverandering over hoe men met papier omgaat : te zorgeloos, te verkwistend, achteloos, papier heeft geen waarde.

Boodschap

- "Mors niet met papier".
- Laten aanvragen van affiche met tips door bedrijven en scholen.

Tone of voice

- Direct, confronterend, ondubbelzinnig, humoristisch.

Creatief concept

- Computer "spreekt" tot gebruiker wanneer die een papierverslindende daad gaat stellen. Communicatie van computer loopt via de boodschapvensters op het scherm in herkenbare computertaal. Er worden acht verschillende boodschappen uitgewerkt, die zo concreet mogelijk zijn en zo dicht mogelijk aanleunen bij dagelijkse "kantoorsituaties".

Beeld

- Uitsnede van computerscherm waarbij alleen de groene achtergrond van het scherm en het betrokken boodschapvenster is te zien.

Copytekst

1. Uw printer zou het zeer sportief vinden als u de provinciale voetbaluitslagen op het internet raadpleegt en niet afdrukt. Annuleer – Print.
2. Opgelet ! Bent u zeker dat u 10 exemplaren wilt afdrukken voor een vergadering met maar 6 personen ? Annuleer – Verspil.
3. Aandacht ! Er moet een fout zijn opgetreden want de pagina die je wilt afdrukken bevat maar 7 regeltjes. OK.
4. Waarschuwing ! Weet u zeker dat u het document "nutteloze_tekst.doc" wilt afdrukken ? Annuleren – Afdrukken.
5. Uw printer laat u weten dat hij die e-mail ook grappig vindt. Maar hij kan er niet mee lachten dat u 'm 10 keer wilt afdrukken. Annuleer – Vergroot papierberg.
6. Felicitaties van uw printer. Een Times New Roman is werkelijk een heel mooi lettertype. Maar bent u zeker dat u voor elke bladzijde lettergrootte 72 wilt gebruiken ? Annuleer – Print.
7. Een mooie scriptie hebt u daar ! Wilt u toch niet even controleren op fouten alvorens ze af te printen ? Annuleer – Print.

8. Proficiat ! Uw printer roept u uit tot werkgever van de maand. U kan uw eer nog redden door de achterkant van uw uitgeprinte A4's opnieuw te gebruiken. OK.

9. Papier is er niet in overvloed, dat weten we allemaal. Dat we daar thuis rekening mee houden, is al heel mooi. Maar ook op het werk of op school liggen de kansen om papier te besparen voor het rapen. Door bijvoorbeeld alleen de documenten af te drukken die je écht nodig hebt. Door e-mails niet altijd uit te printen. Door een papierzuinige bladschikking aan te maken. Door waar het kan recto-verso te printen of te kopiëren. Door documenten op het scherm na te lezen en te verbeteren. Zo zijn er tal van papiervriendelijke tips. Misschien heb je wel je eigen trucjes. Bespreek ze zeker eens met je vrienden of collega's. Wil je nog meer tips om papier te besparen ? Surf dan naar www.ovam.be of bel de Vlaamse Infolijn op het gratis nummer 0800-3 02 01. Bestel meteen de gratis posters met besparingstips om bij het kopieerapparaat of de printer te hangen. Samen krijgen we de papierberg klein.

(OVAM : Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest – red.)

Concrete initiatieven

Sensibiliseringscampagne in MBO-media volgens de overeenkomst van de Milieubeleids-overeenkomst Papier.

Aanmaken van twee affiches in dezelfde stijl als de advertenties. Een affiche met papierbesparingstips bij het printen en een affiche met besparingstips bij het kopiëren.

Verspreiding van de bijbehorende posters op grote schaal :

- aan te vragen via de Vlaamse Infolijn : bekendgemaakt in advertenties,
- bekendgemaakt via Heen en Weer (maart 2002),
- persartikel,
- dito,
- website internet + e-card,
- intranet.

Mailing van posters naar :

- OVAM : aan printers en kopieerapparaten,
- OVAM : ambassadeurschap OVAM-medewerkers : aankondiging via intranet,
- gemeenten, intercommunales en provincies,
- andere VOI's,
- Vlaamse administraties,
- Vlaamse openbare bibliotheken.

E-card op OVAM-website.

(VOI : Vlaamse openbare instelling – red.)

Doelgroepen

Gemeenten en hun afvalintercommunales via VVSG-Interafval.

Verantwoordelijke project "Interne milieuzorg bij de Vlaamse overheid".

Werkgroep "milieuzorg" van MOVI.

Cel Communicatie en Ontvangst van de Vlaamse Gemeenschap.

(VVSG : Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten ; MOVI : Netwerk voor Managementvaardigheden in de Openbare Vlaamse Instellingen – red.)

De burger werd dus via verschillende kanalen aangesproken.

Mijn departement geeft zijn goedkeuring aan het jaarprogramma "communicatie" van de OVAM en is in de persoon van de perswoordvoerder tevens lid van Colev (communicatie-overlegplatform van de milieu-VOI's). Daar wordt in gezamenlijk overleg de communicatie-jaarkalender vastgelegd *(Colev : Stuurgroep Communicatiebeleid Leefmilieu Vlaanderen – red.)*

Bovendien worden het creatief concept en de uitwerking van elke campagne voorgelegd aan mijn departement voordat er in productie wordt gegaan.

Aan het begin van elk jaar legt de dienst Communicatie van de OVAM zijn jaarprogramma voor aan de werkgroep "communicatie" van In-

terafval. Op deze manier wordt er gezocht naar synergie tussen de communicatie-inspanningen van de gewestelijke overheid en die van de lokale overheden, gemeenten en intercommunales. Tevens worden de gemeenten en intercommunales via Heen en Weer (bijlage bij Opgeruimd) van tevoren op de hoogte gebracht van de campagne, waarbij ze de mogelijkheid krijgen om beeld- en tekstmateriaal aan te vragen om te gebruiken in hun eigen informatieblaadjes.

2. In het jaar 2000

- Papier sorteren : "Papier verdient een plaatsje apart"
- Afvalpreventie : "Wie afval vermijdt, moet het niet kwijt"
- Hergebruik : "De kringloopcentra maken er iets moois van"

In het jaar 2001

- Zwerfvuilpreventie : "X jaar effectief"
- Papierpreventie op kantoor, school en thuis
- Afvalpreventie : "Gooi de toekomst niet weg. Voorkom afval"
- Milieuvriendelijke schoolaankopen
- Afval in de Kijker (evenement)

Deze campagnes werden gedeeltelijk gevoerd dankzij de mediaruimte van de milieubeleids-overeenkomst.

Voor MBO-jaar 5 (mei tot december 2002) zijn volgende campagnes op de "budgetten" van de milieubeleids-overeenkomst papier gepland.

25 % van het budget heeft verplicht papier als onderwerp :

- papierpreventie (herhaling in het najaar van de vorige campagne).

75 % van het budget afvalpreventie heeft als onderwerp :

- Weekend van de Compostmeester : 601.163,22 euro MBO-ruimte en betalende radiocampagne ;
- afvalpreventie : "Winkel verstandig. Koop geen afval" : 1.236.211,46 euro MBO-ruimte

en betalende tv-campagne en betalende publi-roll ;

- afval- en emissiepreventie (doelgroep bedrijven) : 401.310,11 euro MBO-ruimte en betalende printcampagne ;
- Dag van de Kringloopwinkel : 592.453,40 euro MBO-ruimte en betalende radiocampagne ;
- imagocampagne kringloopwinkels : 65.775,60 euro MBO-ruimte ;
- "De vervuiler betaalt/Diftar" (informatiecampagne) : 647.890,03 euro MBO-ruimte.

(Diftar : gedifferentieerd tarief voor huisvuilverwijdering – red.)

3. In het kader van de Milieubeleidsovereenkomst Papier hebben de leden van de federaties de advertentieruimte voor de campagnes gratis ter beschikking gesteld. Het gewest is verantwoordelijk voor de voorbereiding en concrete uitvoering tot en met het leveren van de persklare documenten. Inzake preventie hebben de federaties er zich onder meer toe verbonden om :

- hun leden te adviseren het gebruik van kunststoffen voor de verpakking van hun publicaties te beperken ;
- hun leden te adviseren om zoveel mogelijk milieuvriendelijke inkt en lijmen, alsook milieuvriendelijk papier te gebruiken.

4. Voor de meest recente campagne over papierpreventie werd samengewerkt met de verantwoordelijke van het project "Interne milieuzorg bij de Vlaamse overheid" en de cel Communicatie en Ontvangst van de Vlaamse Gemeenschap.

Ook wordt rond de campagne samengewerkt met MOS/Groene School, een initiatief van de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal), voor de distributie van de affiches binnen de scholen (*MOS : Milieuzorg op School – red.*).

Binnen de OVAM werken de diensten Communicatie, de gemeenten, de afdeling Projecten Afvalstoffen en het STIP gestructureerd samen voor de scholen als doelgroep binnen het kader van het strategisch programma afvalpreventie voor scholen (*STIP : Steunpunt en Informatiecentrum voor Preventie van Afval en Emissies – red.*).

Daarnaast werkte de OVAM vooral samen met de "onderwijswereld" via het totaalproject Milieuzorg op School (MOS-Groene School) voor het basis-, secundair en hoger onderwijs. Op tweemaandelijks basis is er overleg tussen de MOS-coördinatie en de OVAM om de inhoud en concrete uitwerking van de samenwerking te bespreken. De MOS-stuurgroep, samengesteld uit de diverse partners (Aminal, departement Onderwijs, de onderwijsnetten, de provincies en de Vlaamse Gemeenschapscommissie), staat garant voor een kwalitatieve sturing en advisering van het project.

Wanneer tijdens MOS-stuurgroepvergaderingen inhoudelijke thema's worden besproken over de afvalproblematiek of bodemvervuiling wordt een vertegenwoordiger van de OVAM uitgenodigd. De samenwerking van de OVAM rond campagnes gericht op afvalpreventie met het departement Onderwijs verloopt dus niet direct, maar via de milieuzorgprojecten van het departement Leefmilieu voor het basis- en secundair onderwijs.

**Vraag nr. 279
van 18 juli 2002
van mevrouw MARIJKE DILLEN**

Ecodesign – Stimuli

Sinds 16 oktober 2001 is het Vlaams informatiepunt voor ecodesign "Factor 10" operationeel. Ecodesign streeft naar een minimale milieu-impact van een product.

1. De ecodesignprojecten tonen aan dat heel wat potentieel aanwezig is zowel op het vlak van kennis als op het vlak van toepassingsmogelijkheden.

Welke initiatieven terzake heeft het departement van de minister reeds ondersteund ?

Wat zijn hiervan de resultaten ?

Op welke wijze komen ze in het Vlaams informatiepunt aan bod ?

Welke specifieke doelgroepen worden hierbij betrokken ?

2. Welke initiatieven heeft het departement van de minister genomen teneinde bedrijven te overtuigen bijzondere prioriteit te geven aan productgerelateerde milieu-impact ?

Wat zijn hiervan de resultaten ?

Is er periodieke evaluatie en zo ja, op welke wijze ?

3. "Factor 10" moet ertoe bijdragen dat ecodesign in Vlaanderen sneller wordt geïmplementeerd.

Op welke wijze gebeurt dit ?

Welke concrete initiatieven zijn er terzake ontwikkeld voor de jaren 2002 en 2003 ?

Antwoord

1. Mijn departement ondersteunt een aantal initiatieven op het vlak van toepassing van ecodesign die uitgaan van derden. Hierbij twee recente voorbeelden die gericht zijn op verschillende doelgroepen.

In het kader van het Europese LIFE-programma is binnen het Vlaamse gewest momenteel het LIFE-project "Ecodesign" in uitvoering. Dit project wordt mede financieel ondersteund en heeft als doel de Vlaamse industrie de gelegenheid te geven om kennis en ervaring op te bouwen op het vlak van ecodesign. Het projectteam bestaat uit de GOM West-Vlaanderen (projectcoördinatie), de VITO, de VDAB en WES.

(LIFE : L'Instrument Financier pour l'Environnement ; GOM : Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij ; VITO : Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek ; VDAB : Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding ; WES : West-Vlaams Economisch Studie-bureau – red.)

Concreet wordt in fasen gewerkt, gaande van de inschatting van het ecodesignpotentieel bij het bedrijf, vervolgens een ecodesignanalyse op een specifiek product, tot ten slotte het effectief implementeren van ecodesign. Momenteel wordt de laatste fase uitgevoerd in samenwerking met vijf bedrijven. Na beëindiging van het project in februari 2003 zullen de ecodesignvoorbeelden verder verspreid worden via onder andere de Factor 10-website.

Een ander voorbeeld in dit verband is het "Act eco-project". Dit project is een begeleide tentoonstelling en participatieproject over vormgeving en ecologie en is specifiek bedoeld voor het hoger secundair onderwijs. Het project gaat uit van de VZW De Kunstbank in samenwerking met de VIZO-dienst Vormgeving, Futureproof(ed) en Factor 10. Factor 10 zorgt hierbij voor de inhoudelijke ondersteuning. De voor-

bereiding van het project wordt momenteel afgerond. De start is gepland voor september van dit jaar.

2. Het Vlaams informatiepunt voor ecodesign "Factor 10" werd opgericht om de producenten te stimuleren ecodesign toe te passen, om zo het aanbod aan milieuvriendelijke producten te vergroten. De concrete uitvoering gebeurt momenteel door VITO, onder coördinatie van een stuurgroep met afgevaardigden van de Aminal, de VMM, STIP en de OVAM.

(Aminal : administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer ; VMM : Vlaamse Milieumaatschappij ; STIP : Steunpunt en Informatiecentrum voor Preventie van Afval en Emissies ; OVAM : Openbare Afvalmaatschappij voor het Vlaams Gewest – red.)

Factor 10 richt zich in eerste instantie op de Vlaamse bedrijfswereld (ontwerpers, milieucoördinatoren, ...). Specifieke aandacht gaat ook naar instellingen gericht op onderwijs en opleiding.

Om de implementatie van ecodesign in de bedrijfswereld te stimuleren, wordt ingespeeld op een aantal factoren die de toepassing van ecodesign in de bedrijfswereld beïnvloeden. Zo bleek uit eerder onderzoek onder andere dat informatieverlening en de beschikbaarheid van specifieke kennis en tools om ecodesign in te voeren, belangrijke drempels zijn bij de implementatie van ecodesign in de Vlaamse KMO-wereld. Essentiële taken van Factor 10 zijn dan ook de sensibilisering van de doelgroepen en het verzamelen, centraliseren en verspreiden van de kennis en de expertise omtrent ecodesign binnen Vlaanderen.

De resultaten van nagenoeg tien maanden werking van Factor 10 mogen worden gezien. Een succesvolle startdag vond plaats op 16 oktober 2001. Buiten de creatie van een goed bezochte, frequent geactualiseerde website (www.factor10.be), werd door de doelgroepen ook reeds goed gebruikgemaakt van de helpdeskfunctie van Factor 10 (meer dan 100 relevante vragen). Tevens werden twee elektronische nieuwsbrieven uitgegeven en specifieke databanken gemaakt die via de website raadpleegbaar zijn. Artikels voor vak- en algemene bladen werden verspreid. Algemene netwerkvorming vond plaats.

De genoemde stuurgroep staat in voor een continue opvolging van het project. Een globale evaluatie van Factor 10 is gezien de eerder

korte werkingstermijn nog niet uitgevoerd, maar wordt wel uitgewerkt.

In het kader van de huidige herstructurering van de Vlaamse overheid en de verdere optimalisering van de informatie- en steunpuntwerking worden momenteel de nodige stappen ondernomen om Factor 10 binnen de Vlaamse milieuoeverheid onder te brengen. In dat kader zullen het tijdstip en de wijze van evaluatie van Factor 10 nader bepaald worden.

3. Momenteel is afgesproken dat de huidige werking van Factor 10 in de periode 2002-2003 in het algemeen voorgezet wordt. Eventuele bijstellingen worden waar nodig uitgevoerd. Voorbeelden van specifieke acties voor deze periode zijn :

- een uitgebreide promotiecampagne rond ecodesign en Factor 10 (verspreiding folder Factor 10, regelmatig publiceren van een Factor 10-nieuwsbrief, promotie van de internetsite, schrijven van artikels voor vak- en algemene bladen, deelname aan milieubeurzen) ;
- het organiseren van een studiedag of workshop ;
- de uitvoering van nog nader in te vullen specifieke acties naar de doelgroep "onderwijs" ;
- de uitwerking van inhoudelijk relevante info (verdere uitwerking databanken, ter beschikking stellen van relevante info en tools voor het implementeren van ecodesign, een extensief overzicht van onderzoek in Vlaanderen op vlak van ecodesign) ;
- de afstemming met andere steunpunten.

Naast de ondersteuning van een aantal initiatieven door derden en continuering van Factor 10 in de komende jaren worden nog andere initiatieven genomen om ecodesign verder te implementeren.

Zo is het de bedoeling om ook druk uit te oefenen op de producent via een stimulering van de vraag naar milieuvriendelijke producten. Drie voorbeelden van initiatieven van de Vlaamse milieuoeverheid voor de periode 2002-2003 zijn:

- het project "Milieuvriendelijk consumeren" levert een bijdrage tot een goede en gebruiksvriendelijke informatievoorziening opdat de consument of inkoper bij een be-

drijf of overheid, een juiste afweging kan maken in het voordeel van milieuvriendelijke producten ;

- een tweede voorbeeld is het besluit van de Vlaamse regering van 8 mei 2002 betreffende de invoering van milieuzorg in de administraties en VOI's van de Vlaamse Gemeenschap. Het aankoopgedrag van de overheid kan immers een belangrijke stimulans zijn voor de aanbodzijde ; (*VOI : Vlaamse openbare instelling – red.*)
- een derde voorbeeld is de vernieuwde samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse overheid en de lokale besturen, waarin milieuverantwoord productbeleid een belangrijke rol speelt.

Naast de noodzakelijke informatieverlening en sensibilisering via onder andere Factor 10 wordt ook de toepassing van andere instrumenten in het vooruitzicht gesteld. Hierbij is de afstemming met andere beleidsniveaus en met andere beleidsdomeinen essentieel. Onderstaande voorbeelden van acties voor de periode 2002-2003 tonen dit aan.

- Wat reglementering betreft, is er duidelijk een kentering waar te nemen. Dit is vooral op Europees vlak zichtbaar (wat logisch is, omdat de vrijemarktprincipes in belangrijke mate bepalen welke productgerelateerde maatregelen doorgevoerd kunnen worden in de diverse lidstaten). Mijn departement neemt waar mogelijk actief deel aan dit beleid.

Zo werkt de Europese Commissie momenteel aan een witboek "geïntegreerd productbeleid", waarin aangegeven zal worden welke stappen gedaan kunnen worden om productgerelateerde preventie in verhoogde mate doorgang te laten vinden. Ecodesign speelt in een dergelijk beleid een prominente rol.

Voorts is er concreet een ecodesignreglementering (EEE-richtlijn) in de maak op vlak van elektronica en elektrische apparaten. Deze zal in de komende jaren voor deze productcategorie mee bepalen hoe producten ontworpen dienen te worden.

Bovendien worden bedrijven geconfronteerd met toenemende en strengere reglementering inzake beperking of verbod op het gebruik van gevaarlijke stoffen, zoals zware

metalen (o.a. lood, cadmium, ...), ozonafbrekende stoffen, asbest, POP's, broomhoudende brandvertragers, PCB's, enzovoort. Dit geldt eveneens voor het gebruik van stoffen zoals ftalaten, PVC en dergelijke in bepaalde toepassingen.

(POP's : persistente organische pollutanten ; PCB's : polychloor bifenylen ; PVC : polyvinylchloride – red.)

- Op federaal niveau is een "Richtplan Geïntegreerd Productbeleid" in voorbereiding, waarin de Europese context inzake geïntegreerd productbeleid opgenomen zal worden.

De uitwerking van dit plan gebeurt door de federale overheid, in nauwe samenwerking met de drie gewesten. In dit plan staat de uitwerking van een optimale instrumentenmix centraal.

- Andere beleidsinstrumenten waaraan gewerkt wordt en die de mogelijke toepassing van ecodesign kunnen stimuleren, zijn onder andere de toepassing van ecotaks en -boni en het afsluiten van milieubeleidsovereenkomsten voor bepaalde afvalstromen waarin bepaalde doelstellingen inzake preventie behaald moeten worden.
- Bepaalde ecodesignprojecten komen bovendien in aanmerking voor IWT-steun. Voorts behoort subsidiëring via Presti 5 in de toekomst tot de mogelijkheden.

Het is uiteraard ook de taak van Factor 10 om de Vlaamse bedrijven van de subsidie-mogelijkheden op de hoogte te brengen.

(IWT : Vlaams Instituut voor de Bevordering van het Wetenschappelijk Technologisch Onderzoek in de Industrie ; Presti : preventie stimuleren = programma's inzake preventie en milieuzorg gericht naar KMO's – red.)

Vraag nr. 285
van 14 augustus 2002
van de heer CARL DECALUWE

Subsidies gemeentelijke containerparken – Uitbetalingstermijn (2)

In antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 61 van 12 november 2001 deelde de minister mee dat er

op dat ogenblik geen echte problemen rezen met de uitbetaling van de subsidies voor gemeentelijke containerparken, voorzover een volledige procedure moest worden gevolgd.

Wel werden er eventuele problemen verwacht naar aanleiding van een nieuw subsidiebesluit. De minister kondigde aan een aantal maatregelen te nemen om te anticiperen op deze problemen (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 10 van 29 maart 2002, blz. 1144).

1. Wat is de stand van zaken m.b.t. de uitbetaling van deze subsidies voor gemeentelijke containerparken ?
2. Worden er momenteel vertragingen in de uitbetaling vastgesteld ? Zo ja, ten belope van hoeveel euro ?
3. Hoever staat het met de uitvoering van deze maatregelen ?
4. Zijn de nieuwe maatregelen tot op heden toe-reikend of worden er bijkomende maatregelen gepland ?

Antwoord

1. In de periode van november 2001 tot op heden werden 21 volledige einddossiers van containerparken ingediend bij de Openbare Afvalstoffemaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM) en voor al deze dossiers zijn ondertussen betalingsopdrachten opgemaakt.

Eenmaal de OVAM de betalingsopdracht heeft doorgestuurd naar de dienst Milieu-investeringen van de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal), gebeurt de overschrijving meestal binnen de tijdsperiode van een paar weken.

2. De inkomende einddossiers krijgen een lagere prioriteit dan ontwerp-dossiers of aanbestedingsdossiers. Deze beide laatste krijgen voorrang omdat in die gevallen de gemeenten de werken nog niet kunnen starten of de levering bestellen zolang ze geen antwoord hebben in verband met hun dossier.

Een einddossier blijft soms wat langer liggen omdat de gemeente in dat geval wel al gebruik kan maken van de nieuwe infrastructuur of de levering. Maar op dit ogenblik is het zo dat alle volledige einddossiers zijn behaald.

3. De maatregelen waarvan sprake was, zijn ondertussen inderdaad in werking getreden.

- Sinds de goedkeuring van het nieuwe subsidiebesluit op 29 maart 2002 worden niet meer alle dossiers systematisch doorgestuurd naar de Inspectie van Financiën, en dit zowel voor de nieuwe als de oudere, reeds lopende dossiers.

Alleen indien het totaalbedrag van de opdracht hoger ligt dan de interventiedrempel van de Inspectie van Financiën, worden een voorafgaand onderzoek en goedkeuring gevraagd aan de Inspectie van Financiën. Door deze drempel wordt de procedure verkort en tijd gewonnen.

- Een andere maatregel, namelijk het invoeren van forfaitaire subsidiebedragen, werd goedgekeurd en nader bepaald in het ministerieel besluit van 3 mei 2002.

Dit heeft tot gevolg dat de berekening van de subsidies wordt vergemakkelijkt en dat de ontwerpdocumenten in vele gevallen sneller kunnen worden goedgekeurd.

4. De maatregelen zijn toereikend.

**Vraag nr. 290
van 21 augustus 2002
van de heer ANDRE VAN NIEUWKERKE**

Petitie Groene Gordel Front – Ondertekening afdeling Natuur

Onlangs kreeg ik een schriftelijke oproep in de bus vanwege "Het Groene Gordel Front". Hierin wordt gevraagd om de eis "integraal behoud van het gevarieerd, bosrijk domein Lappersfort en de inrichting ervan als stadsnatuurreservaat voor natuurliefhebbers en schoolgaande jeugd", alsook "het Chartreusegebied als zuidelijke groene gordel rond Brugge beschermen en haar archeologische rijkdom intact houden", te onderschrijven.

De platformtekst is ondertekend door diverse organisaties.

Op zich is er niks aan de hand. Integendeel, actiegroepen zijn relevante actoren in het maatschappelijk debat.

Wanneer ik echter de petitie (zie **bijlage**) overloop, meer bepaald de voorlopige lijst van de organisa-

ties die de platformtekst ondertekenen, stel ik, enigszins verbaasd, vast dat de "afdeling Natuur West-Vlaanderen, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap" eveneens tot de ondertekenaars behoort.

Het kan toch niet dat ambtenaren in een politiek geladen dossier als dit mee actie voeren tegen hun eigen overheid ?

Is de afdeling Natuur West-Vlaanderen, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, hiervan inderdaad op de hoogte ? Met andere woorden, heeft de afdeling Natuur zich officieel én bewust bij deze actie aangesloten ?

Zo ja, welke maatregelen neemt de minister ?

Zo neen, op welke manier treedt de minister op tegen "Het Groene Gordel Front" ?

(Bovenvermelde bijlage ligt ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.)

Antwoord

Ik was niet op de hoogte van het feit dat de afdeling Natuur West-Vlaanderen was opgenomen op de lijst van ondertekenaars van de platformtekst.

Naar aanleiding van de schriftelijke vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger heeft de administratie mij gemeld dat de ondertekening afkomstig was van een jonge en onervaren ambtenaar die zonder ruggespraak met zijn oversten het document heeft ondertekend, en dit zonder de consequenties goed in te schatten.

De administratie heeft de betrokken ambtenaar terechtgewezen en heeft gevraagd om de naam van de afdeling Natuur West-Vlaanderen als ondertekenaar van de platformtekst te schrappen.

**Vraag nr. 292
van 28 augustus 2002
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN**

Kalmthoutse Heide – Beheer

Op 4 juli 1998 sloten de Vlaamse Gemeenschap en de gemeente Kalmthout een huurovereenkomst m.b.t. de Kalmthoutse Heide.

In artikel 4.1 van de overeenkomst is gestipuleerd dat de huurder, in casu de Vlaamse Gemeenschap, zich ertoe verbindt een beheers- en inrichtingsplan voor het door de huurder in huur genomen gebied op te maken. Krachtens artikel 4.3 zal de Vlaamse Gemeenschap jaarlijks een rapport opmaken over de voortgang van het beheer en de uitvoering van het beheers- en inrichtingsplan en heeft er een vijfjaarlijkse evaluatie van dat plan plaats. Artikel 4.4 bepaalt dat het voornoemde plan dient te zijn voltooid en goedgekeurd binnen twee jaar na de ondertekening, namelijk op 4 juli 1998, van de huur-overeenkomst.

Vandaag, vier jaar na het afsluiten van voornoemde overeenkomst, is er nog altijd geen beheers- en inrichtingsplan. Dit is niet alleen in strijd met artikel 4.1 en 4.4, dat zo'n plan binnen twee jaar voorschrijft, maar het heeft ook tot gevolg dat de door artikel 4.3 voorgeschreven jaarlijkse rapporten er niet zijn en dat de door artikel 4.3 voorgeschreven evaluatie in het gedrang komt.

1. Wanneer komt de Vlaamse Gemeenschap eindelijk haar plicht als huurder na tot opmaak van een beheers- en inrichtingsplan? Hoever staat het met de opmaak? Wat is de exacte publicatiedatum van het plan?
2. Op welke wijze werd de gemeente Kalmthout betrokken bij het opstellen van dat plan? Hoeveel overlegmomenten vonden er reeds plaats? Wat zijn de concrete resultaten van het overleg en van elk overlegmoment?
3. Hoeveel keer kwam de door artikel 6.1 opgerichte Wetenschappelijke Adviescommissie voor de Kalmthoutse Heide tot nu toe bij elkaar? Wat waren de concrete resultaten van elke samenkomst?
4. Hoeveel keer kwam de door artikel 6.2 opgerichte Contactcommissie Kalmthoutse Heide tot nu toe bij elkaar? Wat waren de concrete resultaten van elke samenkomst?

Is de in artikel 6.2 voorgeschreven afsprakennota voor de samenstelling en de werking van die commissie reeds opgemaakt? Zo ja, wat is de inhoud ervan? Zo neen, waarom werd de nota nog niet opgemaakt?

5. Naar verluidt overweegt de Vlaamse Gemeenschap om het Natuureducatief Centrum De Vroente over te laten aan een ander openbaar bestuur. Klopt dat? Zo ja, wat zijn dan de concrete plannen terzake?

Aangezien artikel 6.4 van de huurovereenkomst een overgang van De Vroente naar een ander bestuur onmogelijk maakt, op welke wijze verwezenlijkt de Vlaamse Gemeenschap dan toch een mogelijke overgang?

6. Artikel 6.5 van de huurovereenkomst verplicht de Vlaamse Gemeenschap het domein De Buijzerd op korte termijn aan te pakken en de verkrotte gebouwen te renoveren en mee te bestemmen in het kader van het beheer van de Kalmthoutse Heide.

Wat zijn de concrete resultaten op dit gebied en/of de concrete plannen terzake?

Antwoord

1. Bij ministerieel besluit van 9 augustus 2000 werd het "Beleidsplan Beheer en Inrichting Grenspark De Zoom – Kalmthoutse Heide" goedgekeurd als beheersplan voor het Vlaams natuurreservaat De Kalmthoutse Heide. Het document zelf werd in juni 1999 gepubliceerd.
2. De gemeente Kalmthout is op alle niveaus betrokken geweest bij de opmaak van dit plan, gaande van de vertegenwoordiging van het gemeentebestuur in de Bijzondere Commissie, tot de afvaardiging van gemeentelijke ambtenaren in de verschillende werkgroepen (Natuur, Water, Recreatie).

Het aantal overlegmomenten is moeilijk te becijferen, aangezien het proces in 1992 van start ging en liep tot in 1999.

De verslagen van de verschillende vergaderingen van de Bijzondere Commissie en van de werkgroepen zijn op te vragen bij de Benelux-Economische-Unie, die het proces begeleidde, in uitvoering van de overeenkomst van 8 juni 1982 over de doeltreffende bescherming van grensoverschrijdende natuurgebieden en waardevolle landschappen.

3. Sinds de oprichting ervan in 1968 is de Wetenschappelijke Adviescommissie voor de Kalmthoutse Heide reeds 98 keer bijeengekomen. Op heden komt deze commissie nog steeds tweemaal per jaar samen.

De concrete resultaten van de bijeenkomsten van de Adviescommissie zijn terug te vinden in de verslagen die van elke vergadering worden

opgemaakt. Deze worden bijgehouden door de afdeling Natuur.

4. De door artikel 6.2 opgerichte Contactcommissie kwam tot nu toe zeven keer bij elkaar. De concrete resultaten staan in de verslagen van deze bijeenkomsten die werden opgemaakt door de gemeente.

Op 21 april 1999 werd in een brief aan de gemeente Kalmthout de afvaardiging van de Vlaamse Gemeenschap meegedeeld, in zitting van 22 februari 2001 wees de gemeenteraad van Kalmthout de afvaardiging namens de gemeenteraad aan. Afsproken werd dat alle zaken die beide instanties aanbelangen en passen binnen het beleid en het beheer van het Vlaams reservaat, op de agenda van de vergadering kunnen worden gebracht.

5. Ik heb hieromtrent geen beslissing genomen.

Deze beslissing zal trouwens mee worden bepaald door de invulling van de resultaten van het kerntakendebat, eens deze definitief zijn vastgesteld.

6. De Buizerd was zodanig verkrot dat het onmogelijk bleek dit gebouw te renoveren. In april 2002 werd het gesloopt.

Er wordt momenteel gewerkt aan de plannen voor een nieuwbouw, die zal worden bestemd voor het beheer van het natuurreservaat (natuurwachterswoning en voorzieningen voor de arbeiders). Op 26 juni 2002 werd met de afdeling Gebouwen en de gemeente besproken aan welke voorwaarden de plannen moeten voldoen.

DIRK VAN MECHELEN

VLAAMS MINISTER
VAN FINANCIËN EN BEGROTING,
INNOVATIE, MEDIA
EN RUIMTELIJKE ORDENING

Vraag nr. 141
van 21 juni 2002
van de heer PAUL WILLE

Successierechten familiale ondernemingen – Tewerkstellingsvoorwaarde

Het tarief van de successierechten bij de vererving van familieondernemingen en familievennootschappen in het Vlaamse gewest werd met ingang van 10 oktober 1999 verlaagd van 3 % tot 0 %.

Het verlaagd tarief wordt slechts toegepast op voorwaarde dat de onderneming of de vennootschap in de drie jaar voorafgaand aan het overlijden minstens vijf in het Vlaamse gewest tewerkgestelde werknemers telde, uitgedrukt in voltijdse eenheden (VTE).

Ik ga uit van een situatie waarbij de belastingplichtige achtereenvolgens vier kwartalen 2,9 voltijdse eenheden tewerkstelt, daarop twee kwartalen 2,9 en twee kwartalen 3,9 en tot slot twee kwartalen 4,9 en twee kwartalen 5,4.

Het probleem rijst in dergelijke situatie bij de afrondingen :

- eerst wordt er opgedeeld in blokken van vier kwartalen, waarbij slechts de laagste voltijdse equivalent in aanmerking wordt genomen, afgerond naar onder. Voor de eerste vier kwartalen betekent dit dus slechts het cijfer 2, eenzelfde berekening voor de volgende vier kwartalen, en voor de laatste vier kwartalen geeft dit het cijfer 4 ;
- daarop wordt het gemiddelde berekend : $2 + 2 + 4 = 8 : 3 = 2,6$;
- waarna opnieuw wordt afgerond naar onder en bijgevolg het cijfer 2 in aanmerking wordt genomen.

Eenzijds lijkt het volkomen onlogisch om een tewerkstellingsinspanning tot 2,9 of 3,9 of 4,9 af te straffen door deze te reduceren met telkens 0,9 VTE. Dergelijke cijfers vinden meestal hun oorsprong in alternatieve tewerkstellingsplannen, in het thans propageren van een viervijfdenbaan of bij twee deeltijdse tewerkstellingen die samen nooit gelijk zijn aan 1 (maar er wordt toch werk en inkomen verschaft aan 2 personen). Het handhaven van de reële tewerkstelling zou voor het vermelde voorbeeld reeds een gemiddelde geven van 3,8 in plaats van 2.

Anderzijds wordt hier een uitzondering gemaakt op een administratief gegeven waarbij afrondingen steeds gebeuren naar de dichtsbijge eenheid : 2,9 wordt dan 3 en 5,4 dan 5. Het is bovendien zo dat afrondingen slechts gebeuren in de laatste berekeningsfase, wanneer er geen andere gegevens meer te verwerken zijn ; er bestaan tal van voorbeelden waarbij de administratie deze principes hanteert.

De voorliggende, dubbele afronding naar onder holt de achterliggende redenering en motivering voor deze vrijstellingsregel volkomen uit. In het vermelde voorbeeld zou er minstens 60 %, zo niet 80 % vrijstelling moeten worden gegeven ; nu moeten de erfgenamen het stellen met 40 %, terwijl het wegvallen van de aandeelhouder opnieuw aanleiding geeft tot een bijkomende tewerkstelling.

Dit is dan ook het enige mij bekende geval waarbij met dubbele afrondingen naar onder wordt gewerkt.

Hoe verantwoordt de minister deze berekeningswijze ?

Is het niet correcter om minstens de dubbele afronding af te wijzen en de tewerkstelling in totalen "na de komma" af te rekenen, zodat slechts bij de eindberekening dient te worden afgerond ?

Antwoord

Om vrijstelling van successierechten bij de vererving van familiale ondernemingen te kunnen genieten, is vereist dat is voldaan aan een tewerkstellingsvoorwaarde.

Deze tewerkstellingsvoorwaarde wordt geformuleerd in § 5 van het artikel 60bis van het Wetboek der Successierechten en luidt als volgt :

"§ 5. De vrijstelling wordt slechts toegestaan op voorwaarde dat de onderneming of de vennootschap in de drie jaar voorafgaand aan het overlijden, minstens vijf in het Vlaamse Gewest tewerkgestelde werknemers telt, uitgedrukt in voltijdse eenheden.

In afwijking van het eerste lid, wordt, indien de onderneming of de vennootschap in de drie jaren voorafgaand aan het overlijden 1, 2, 3 of 4 in het Vlaamse Gewest tewerkgestelde werknemers telt, uitgedrukt in voltijdse eenheden de vrijstelling toegepast op respectievelijk 20 %, 40 %, 60 % of 80 % van de nettowaarde bepaald in § 9. Deze vrijstelling wordt slechts toegekend en behouden voorzover gedurende 5 jaar na het overlijden de aandelen of de vorderingen toebehoren aan de erfgenamen die de vrijstelling genoten. Wanneer een erfgenaam in de periode van vijf jaar komt te overlijden, blijft de vrijstelling slechts behouden voorzover diens aandeel in rechte lijn of tussen echtgenoten wordt vererfd.

Het aantal tewerkgestelde werknemers wordt beoordeeld op basis van de aangiften vereist voor de sociale wetgeving. Komen niet in aanmerking de werknemers bedoeld in artikel 5 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten.

De vrijstelling wordt slechts behouden indien het aantal in het Vlaamse Gewest tewerkgestelde personeelsleden, uitgedrukt in voltijdse eenheden, de eerste vijf jaar na het overlijden jaar na jaar behouden blijft. Indien en in de mate dat de tewerkstelling uitgedrukt in voltijdse eenheden in een van de vijf jaren na het overlijden lager zou zijn, is de belasting tegen het normale tarief evenredig verschuldigd.

In afwijking van het vorig lid blijft de vrijstelling voorlopig volledig behouden, tijdens genoemde periode van vijf jaar, indien het voortschrijdende gemiddelde aantal in het Vlaamse Gewest tewerkgestelde personeelsleden, uitgedrukt in voltijdse eenheden, berekend op het einde van elk van de eerste vijf jaar na het overlijden, tenminste gelijk is aan 50 procent van het aantal personeelsleden, uitgedrukt in voltijdse eenheden, op het ogenblik van het overlijden. Indien en in de mate dat de tewerkstelling uitgedrukt in voltijdse eenheden na verloop van de termijn van vijf jaar lager is dan het aantal personeelsleden uitgedrukt in voltijdse eenheden, op het ogenblik van het overlijden, is de belasting tegen het normale tarief verschuldigd."

Uit de tekst blijkt duidelijk dat het aantal werknemers in *voltijdse banen* moet worden uitgedrukt. Deeltijdse werknemers kunnen samen één voltijdse eenheid vormen, maar er wordt altijd naar beneden afgerond. Gedeelten van arbeidsplaatsen moeten bij de beoordeling van de tewerkstellingsvoorwaarde worden verwaarloosd.

Steeds wordt het laagste aantal voltijdse tewerkgestelde eenheden gedurende de twaalf kwartalen vóór het overlijden in aanmerking genomen. Er wordt dus niet gewerkt met een opsplitsing in blokken van vier kwartalen en evenmin gebeurt de berekening op basis van een gemiddelde.

Het tewerkstellingsniveau wordt berekend aan de hand van de aangiften die de werkgever moet afleveren voor de RSZ (*Rijksinstituut voor Sociale Zekerheid – red.*). Het aantal voltijdse werknemers wordt berekend door het aantal gepresteerde arbeidsdagen tijdens de vier opeenvolgende kwartalen te delen door 251 (in geval van een 5-dagenwerkweek) of 303 (in geval van een 6-dagenwerkweek).

Een voorbeeld.

Stel : een onderneming heeft gedurende elf van de twaalf kwartalen voorafgaand aan het overlijden 3,9 voltijds tewerkgestelde eenheden geteld en gedurende één kwartaal vijf voltijds tewerkgestelde eenheden, dan worden slechts drie eenheden in aanmerking genomen en dus wordt de vrijstelling verleend ten belope van 60 %.

Deze werkwijze wordt verantwoord door de tekst van het decreet zelf, die *minstens vijf* in het Vlaams Gewest tewerkgestelde werknemers, *uitgedrukt in voltijdse eenheden*, oplegt. Ook voor de berekening van de proportionele vrijstelling wordt deze werkwijze gevolgd.

**Vraag nr. 147
van 27 juni 2002
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN**

Heffing leegstand – Stand van zaken

1. Hoeveel ambtenaren in de administratie zijn belast met de behartiging van de dossiers inzake de inning van de belasting op leegstand en verkrotting ?
2. Hoeveel van dergelijke dossiers komen er jaarlijks bij ?
3. Is er een achterstand bij de behandeling van de dossiers en zo ja, hoeveel bedraagt die ?

4. Heeft de minister een idee van de bedragen die in dit verband nog geïnd dienen te worden ?

Antwoord

1. Momenteel is het personeelsbestand bij het ontvangkantoor (dit staat los van de cel die de bezwaarschriften behandelt) van de cel "leegstand en verkrotting van woningen en gebouwen" als volgt samengesteld :

11,5 voltijdse medewerkers (waarvan er 1,5 langdurig ziek zijn sedert het begin van dit jaar en er 4 startbaners zijn die voor één jaar aangesteld zijn en daardoor slechts elementair opzoekingswerk kunnen doen), die zowel voor de inning als voor de invordering instaan.

2. Hierbij een overzicht van het aantal verzonden aanslagen per heffingsjaar : 2.001 in 1996 ; 6.475 in 1997 ; 10.344 in 1998 ; 15.665 in 1999 ; 16.510 in 2000.

De tabel onder nummer 4 bevat het aantal aanslagen waarvoor nog geen betaling verkregen werd. Alle vermelde cijfers betreffen het aantal aanslagen, niet het aantal belastingplichtigen.

3. Zie samen met vraag 4.
4. Op datum van 1 juli 2002

Heffingsjaar	Nog te innen		Mogelijk te annuleren ingevolge bezwaar (niet afgewerkte = achterstand) aantal dossiers : 20.939	
	Aantal dossiers	Bedrag	Aantal dossiers	Bedrag
1996	465	598.398,53	1	743,68
1997	2.638	4.876.076,80	760	2.438.815,59
1998	4.544	10.803.667,30	3.363	8.810.394,74
1999	9.487	25.011.761,79	7.177	19.760.948,27
2000	12.363	40.950.532,25	9.638	33.043.953,96
Totaal	29.497	82.240.436,67	20.939	64.054.856,24

Het nog te innen bedrag (82.240.436,67 euro) dient te worden verminderd met het bedrag van de aanslagen waarvoor bezwaarschriften ingediend werden die ingewilligd moeten worden.

Aangezien doorgaans de helft van de bezwaarschriften ingewilligd moet worden, kan er redelijkerwijze van uitgegaan worden dat van de 64 miljoen euro ongeveer 32 miljoen niet ingevorderd zal worden.

Daardoor wordt het totaal nog te innen bedrag circa 50.213.008,55 euro.

Zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger weet, zal de achterstand inzake de bezwaarafhandeling binnen afzienbare tijd (vermoedelijk zes maanden) weggewerkt zijn, mede door de inschakeling van twee private kantoren. Hierdoor zal ook de invordering van de nog openstaande en verschuldigde bedragen versneld worden.

**Vraag nr. 149
van 9 juli 2002
van de heer ANDRE-EMIEL BOGAERT**

Begroting – Inflatiegraad

Het is al te gemakkelijk om te stellen dat de problematiek inzake inflatie, de invoering van de euro, het verminderd consumentenvertrouwen en de verminderde koopbereidheid het uitsluitende beleidsdomein is of zou zijn van het federale niveau. Immers, ook de Vlaamse regering gaat bij het opstellen van haar begrotingen uit van voorafgaande parameters, waaronder de geraamde inflatiegraad. Hieromtrent werden en worden door de Vlaamse regering en haar leden verklaringen afgelegd en/of prognoses gemaakt. In dit referentiekader behandelt deze vraag dan ook een materie die eveneens tot de Vlaamse bevoegdheden behoort.

In de initiële begroting 2002 ging de Vlaamse regering uit van een stijging van het bruto nationaal inkomen (BNI) met 2 % en een inflatiegraad van 1,8 %. In de begrotingscontrole 2002 gaat de Vlaamse regering echter uit van een stijging van het BNI met slechts 1 % (dus een halvering van de prognose) en een inflatiegraad van 1,6 % (zeer opvallend dus 0,2 % lager dan eerst geraamd).

Dit laatste komt echter hoegenaamd niet overeen met de realiteit, namelijk met de inflatiecijfers en met ramingen vanuit het economische middenveld. Het staat nu al vast dat de inflatie een stuk hoger zal liggen dan de thans door de Vlaamse regering bijgestuurde prognose van 1,6 %.

1. Op grond van welke parameters heeft de Vlaamse regering de prognose van de inflatie voor 2002 teruggebracht van 1,8 % naar 1,6 % ?
2. In welke mate houdt de Vlaamse regering ook rekening met de reële inflatie en de prognoses, waarvan de economische actoren uitgaan ?
3. Weet de Vlaamse regering in hoeverre de invoering van de euro de inflatie in de hand heeft gewerkt ? Beschikt de Vlaamse regering over cijfermateriaal hieromtrent ?

Heeft de Vlaamse regering in het kader van de invoering van de euro, zowel in de voorbereidende fase in 2001, als in de uitvoerende fase in 2002, terzake bepaalde onderzoeken laten verrichten ?

4. Kan de Vlaamse regering binnen haar minimalistisch bevoegdheidsbeleid maatregelen uitwerken om de inflatie terug te dringen, het consumentenvertrouwen te doen toenemen, de koopbereidheid te doen stijgen en de spaargraad te nivelleren ?

Of gaat de Vlaamse regering ervan uit dat het hier, behalve dan het vastleggen van begrotingsparameters, om louter federale materies en/of bevoegdheden gaat ?

- NB. Deze vraag werd gesteld aan minister-president Dewael (vraag nr. 35) en aan minister Van Mechelen (nr.149).

Gecoördineerd antwoord

1. De Vlaamse regering gebruikte bij de inflatieraming voor 2002 een parameter die gebaseerd is op de laatst bekende economische begroting – die in opdracht van het INR opgesteld werd in juli 2001. Dit is niet alleen conform de nieuwe financieringswet, maar hierbij wordt ook onmiskenbaar de vergelijking gemaakt met prognoses van diverse andere conjunctuurinstituten, waaronder de NBB.

Bij de opmaak van de begroting 2002 werd de inschatting van de inflatie aldus geraamd op 1,8 %. Op het moment van de inschatting (mei 2001) was dit zeker geen onrealistische schatting. Verschillende instituten voorspelden immers een opstoot aan inflatie vanwege de invoering van de chartale euro. De Europese Centrale Bank ging op dat moment nog steeds uit van een onderliggende inflatie die beneden de 2 % gehouden kon worden door de inflatieremmende maatregelen waarin voorzien werd in de ver-

schillende EU-lidstaten naar aanleiding van de invoering van de euro.

(*INR : Instituut voor de Nationale Rekeningen ; NBB : Nationale Bank van België ; EU : Europese Unie – red.*)

Wanneer naar het historisch gemiddelde gekeken wordt, dan stel ik vast dat de inflatie zich steeds tussen de vork 1,6 % à 1,8 % bevindt. Het gemiddelde voor de gezondheidsindexinflatie bedraagt vanaf 1995 tot en met 2001 1,62 %. Voor de inflatie gebaseerd op de consumptieprijsindex (CPI) ligt dit op 1,75 %. Een gemiddelde inflatie van 1,8 % is dus niet echt overdreven en veeleer aan de hogere grens van de inflatie in België van een ruime afgelopen periode (gerekend vanaf na de invoering van de gezondheidsindex – GZI).

In de economische begroting 2002, gepresenteerd in juli 2001 en gecorrigeerd na 11 september 2001, wordt de onderliggende inflatie geraamd op 1,52 %. Dit geeft een inflatie van 1,5 % wanneer deze berekend wordt op basis van de consumptieprijsindex, en van 1,6 % wanneer de inflatie berekend wordt op basis van de gezondheidsindex. Wegens deze, meer recentere dan de vorige, nieuwe ramingen, die ook door instituten niet tegen gesproken werden, opteert de Vlaamse regering ervoor om haar begrotingsherziening te baseren op de lagere inflatiegraad van 1,6 %.

Deze inschatting blijkt vrij realistisch te zijn. Te meer als we zien dat het economisch Planbureau de inflatie voor 2002 raamde op 1,6 %

voor de CPI en 1,7 % voor de GZI op 12 juli 2002. Hierin vindt de inflatieraming van 2002 een duidelijke bevestiging.

2. Zoals reeds opgemerkt, houdt de Vlaamse regering bij de bepaling van haar begrotingsparameters in hoofdzaak rekening met de economische begroting.

Te noteren valt dat wanneer de realisatie van de inflatie toch anders zou uitvallen dan voorspeld, dit slechts een beperkte invloed op de Vlaamse begrotingsuitvoering heeft. De aanpassingen van de uitgaven en inkomsten van de Vlaamse Gemeenschap, met uitzondering van de sprong van de spilindex, worden doorgevoerd bij een volgende begrotingsronde. Zo wordt bij een volgende begrotingsronde steeds een nieuwe afrekening berekend voor de middelen die voortvloeien uit de bijzondere financieringswet.

3. Wanneer we de jaar-op-jaarinflatie vergelijken per maand voor de eerste zes maanden van dit jaar met de gemiddelde jaar-op-jaarinflatie per maand van de afgelopen zes jaar, ook voor de eerste zes maanden, dan kan men inderdaad concluderen dat de trend voor de eerste zes maanden van 2002 anders was dan wat men zou kunnen verwachten door te kijken naar het gemiddelde van 1995-2001. Terwijl de gemiddelden duiden op een lage start van de jaar-op-jaarinflatie aan het begin van het jaar met een stijging naar juni toe, is voor 2002 een compleet omgekeerde trend merkbaar. Vraag is of deze inflatieverandering te wijten is aan de invoering van de euro of dat de oorzaak elders ligt. Daarom zijn de cijfers van de maand-op-maandinflatie ook interessant om te bekijken.

		Gezondheidsindex		Consumptieprijsindex	
		JOJ	MOM	JOJ	MOM
1995-2001	jan	1,50 %	2,65 %	1,64 %	0,35 %
	feb	1,51 %	1,42 %	1,66 %	0,23 %
	mrt	1,56 %	- 0,13 %	1,69 %	0,00 %
	apr	1,65 %	1,88 %	1,79 %	0,30 %
	mei	1,67 %	1,13 %	1,84 %	0,23 %
	jun	1,69 %	0,59 %	1,83 %	0,12 %
2002	jan	3,24 %	0,64 %	2,90 %	0,60 %
	feb	3,05 %	0,15 %	2,63 %	0,16 %
	mrt	2,98 %	0,22 %	2,67 %	0,26 %
	apr	2,01 %	- 0,20 %	1,81 %	0,03 %
	mei	1,85 %	0,33 %	1,52 %	0,33 %
	jun	1,63 %	0,10 %	1,38 %	0,04 %

(*JOJ* : jaar op jaar ; *MOM* : maand op maand – red.)

Uit de cijfers van de maand-op-maandinflatie blijkt dat januari een sterkere groei kende voor de inflatie berekend op basis van de consumptieprijnsindex. Voor de overige cijfers van inflatie moet zelfs gezegd worden dat de inflatie veeleer beperkter was dan wat op basis van de gemiddelden verwacht mocht worden. De oorzaak van de grote waarden van de jaar-op-jaarinflatie moeten dan ook elders gezocht worden dan bij de invoering van de euro.

Doch volgens recent onderzoek van de NBB (cfr. Economisch Tijdschrift, 2° kwartaal 2002) zijn er weinig redenen om ervan uit te gaan dat de overgang naar de chartale euro een significante opwaartse druk gehad zou hebben op het algemeen prijspeil.

De opwaartse druk in het eerste kwartaal wordt door het Planbureau vooral verklaard door stijgende olieprijsen en een verhoging van de kostprijs van de diensten, alsook door de slechte weersomstandigheden (= hogere productiekosten) met een aanzienlijke stijging van de voedselprijzen als gevolg.

Er werden op het Vlaams niveau geen bijzondere onderzoeken uitgevoerd naar het effect van de invoering van de euro op de inflatie ... dit lijkt mij ook weinig doelmatig.

4. Zoals algemeen bekend, wordt de inflatie vooral bepaald door de geldhoeveelheid die aanwezig is in een bepaalde regio en/of economische muntzone (cfr. Ruilvergelijking van Fisher). De geldhoeveelheid wordt door verschillende instanties in het oog gehouden. Indien nodig wordt dan ingegrepen door de nationale banken om via de geldhoeveelheid de inflatie laag te houden.

Klassiek is dat deze invloed uitgeoefend wordt door gebruik te maken van het rente-instrument. Hierbij zal de nationale bank haar rente laten stijgen om zo de groei van de geldhoeveelheid te beperken en aldus de oplopende inflatie wat in te dijken. Sinds het eengemaakte Europa behoort het rente-instrument (net zoals de gehele monetaire politiek van de overheden overigens) tot de exclusieve bevoegdheid van de Europese Centrale Bank. Rechtstreeks heeft de Vlaamse regering bijgevolg geen instrumenten om de inflatie af te remmen.

Toch hebben sommige Vlaamse beleidsmaatregelen een effect op de evolutie van de inflatie.

Zo leidde de afschaffing van het kijk- en luistergeld tot een aanzienlijke daling van de voorspelde inflatie, aldus het Federaal Planbureau. Indien het kijk- en luistergeld niet afgeschaft zou zijn, dan zou de inflatie volgens het Federaal Planbureau in België op een niveau liggen dat ruim 0,5 % hoger ligt dan wat nu het geval is. Dit is toch een aanzienlijk effect.

De Vlaamse regering kan binnen haar bevoegdheden maatregelen nemen in de strijd tegen de werkloosheid. Indien men aanneemt dat de Philipscurve (op korte termijn weliswaar) inderdaad werkt, dan zou de terugdringing van de werkloosheid leiden tot een toename van het prijspeil, en dus tot inflatie aanleiding geven.

De Vlaamse overheid kan rechtstreeks de inkomens van een aanzienlijk deel van de Vlaamse werknemers beïnvloeden (de eigen ambtenaren, de gehele zorgsector en het onderwijs). Indien loonstijgingen hier toegestaan worden, dan kan men ervan uitgaan dat de vraaginflatie toeneemt. Door slechts beperkte loonstijgingen te laten plaatsvinden, kan de Vlaamse regering dus vermijden dat zij een aanzet geeft tot een hogere inflatie.

Dit, met uitzondering van de afschaffing van het kijk- en luistergeld, zijn echter slechts enkele theoretische voorbeelden. De Vlaamse Gemeenschap is in hoofdzaak een subsidiërende overheid en heeft als dusdanig weinig mogelijkheden om in te grijpen op de kostprijs van het leven in Vlaanderen.

De Vlaamse regering is echter wel bij machte om, weze het in beperkte mate, het consumentenvertrouwen en/of de koopbereidheid onder haar bevolking te doen toenemen. Wanneer het vertrouwen en de bereidheid tot kopen toenemen, duikt wel veeleer het gevaar op van oplopende inflatie dan van tanende inflatie.

Bijvoorbeeld door de invoering van de zorgverzekering geeft de Vlaamse regering het signaal aan de Vlamingen dat ze, naast de eigen begrotingsinput, mede door intergenerationele solidariteit, de meer zorgbehoevenden in onze maatschappij niet in de kou wil laten staan. Dit vertrouwen sterkt de Vlamingen, die dit deels kunnen omzetten in consumptievertrouwen. Ook de creatie van werkgelegenheid (hetzij door de stimulering van ondernemend Vlaanderen, het-

zij door rechtstreekse tewerkstellingsmaatregelen) ondersteunt het vertrouwen en kan het consumentengedrag beïnvloeden.

Wanneer de Vlaamse volksvertegenwoordiger spreekt over de koopbereidheid ("consumptie") en de spaargraad, dan lijkt het met toch nuttig even stil te staan bij de opbouw van het Belgische BBP (*bruto binnenlands product – red.*). Uit de bestedingen van het BBP blijkt duidelijk het Belgische BBP hoofdzakelijk consumptiegestuurd is. Wanneer we de investeringen als

maatstaf nemen voor het spaargedrag (dit is niet volledig juist, maar investeringen bieden een mogelijke maatstaf), dan neemt de kapitaalvorming in totaal iets meer dan 20 % op van het BBP. Met de dreigende vergrijzing in het vooruitzicht lijkt het me dan ook niet direct noodzakelijk om een nivellering van de spaargraad als beleidsdoelstelling naar voren te willen schuiven. Het aangehouden spaargedrag kan immers een stuk van de toekomstige vergrijzing opvangen.

		Particuliere consumptie	Overheidsconsumptie	Bedrijfsinvesteringen	Bouwinvesteringen	Overheidsinvesteringen	Voorraadveranderingen	Export	Import	BBP
2001	I	53,27 %	20,56 %	14,27 %	4,92 %	1,65 %	- 0,28 %	80,05 %	- 74,76 %	99,68 %
	II	53,27 %	20,72 %	13,74 %	4,99 %	1,61 %	- 0,40 %	79,79 %	- 73,91 %	99,80 %
	III	53,53 %	20,80 %	13,76 %	5,04 %	1,59 %	- 1,88 %	79,27 %	- 72,14 %	99,97 %
	IV	53,77 %	20,83 %	14,15 %	5,10 %	1,10 %	- 0,02 %	74,49 %	- 69,54 %	99,88 %
2002	I	53,39 %	20,99 %	13,86 %	5,04 %	1,56 %	- 0,05 %	75,31 %	- 70,13 %	99,97 %
	Gemiddelde	53,45 %	20,78 %	13,96 %	5,02 %	1,50 %	- 0,53 %	77,78 %	- 72,10 %	99,86 %

Daarnaast vermijdt een zeker spaargedrag dat mondiale schokken zeer zwaar doorwerken op het economisch leven in Vlaanderen. In een volledig consumptiegestuurde maatschappij (zoals bv. de VS) is men hiervoor veel gevoeliger.

Vraag nr. 151
van 9 juli 2002
van de heer FRANS DE COCK

Militair domein Westerlo – Bestemming

Het voormalig militair domein Kamp A op de grens van Noorderwijk, Olen en Westerlo is nog steeds een witte vlek op het gewestplan.

Reeds jaren worden mogelijkheden onderzocht voor de herbesteding van dit domein en werd er reeds een gecombineerd scenario uitgewerkt van sportieve, culturele en recreatieve initiatieven.

Aangezien Kamp A nog steeds eigendom is van de militaire overheid, kunnen uiteraard geen concrete acties worden uitgevoerd.

Golfclub Olen telt 450 leden en is reeds geruime tijd actief op dit domein. De golfclub vult een leemte op in het arrondissement Turnhout en biedt bovendien een gezonde recreatiemogelijkheid aan haar leden. Uiteraard is de onzekerheid over de bestemming van het gebied een sterk belemmerende factor voor de ontwikkeling van de golfclub.

Op 17 augustus 1989 werd een "eerste golfnota" door een vroegere Vlaamse regering goedgekeurd. Momenteel wordt gewerkt aan een ontwerp van "Vlaams golfmemorandum", dat op een interkabinettenwerkgroep wordt besproken.

1. Wanneer wordt Kamp A gedesaffecteerd ?

Is er terzake overleg met het kabinet van de minister ?

2. Welke ruimtelijke invulling krijgt deze zone ?

Is hierover reeds een voorstel geformuleerd in het "Vlaams golfmemorandum" ?

Werd deze locatie opgenomen bij de mogelijke bijkomende golfterreinen in Vlaanderen ?

Antwoord

De desaffectatie van kamp A in Olen behoort tot de bevoegdheid van de minister van Landsverdediging. Meestal gebeurt deze desaffectatie nadat de nieuwe bestemming van het betrokken terrein is vastgelegd in een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (vroeger gewestplan). Dit is tot op heden nog niet gebeurd.

In deze materie is er wel periodiek overleg tussen de betrokken administraties en kabinetten.

De invulling van een gedeelte van dit militair terrein als "zone voor golf" maakt heden nog voorwerp uit van onderzoek in het kader van de actualisering van het golfmemorandum. De Olen Golfclub is één van de terreinen waarvoor in het kader van dit golfmemorandum wordt voorgesteld een bestemmingswijziging naar golfterrein te onderzoeken. De afweging zal gebeuren op gewestelijk niveau.

Hierbij aansluitend wordt gevraagd om voor dit golfterrein te onderzoeken of een uitbreiding van een dertien holes naar achttien holes tot de mogelijkheid behoort. Uitbreiding naar het omliggende bosgebied wordt evenwel niet gepland. Dat onderzoek kan worden ondersteund door een afweging in relatie tot het grootstedelijk gebied Antwerpen en door de visie die in de uitwerking van het economisch netwerk van het Albertkanaal wordt vastgelegd.

Vermits dit een afweging op lange termijn betreft, zal echter niet kunnen worden gewacht op een voltooiing van deze processen om een beslissing te nemen inzake de planologische bestemming van dit terrein.

Vraag nr. 152
van 9 juli 2002
van de heer DIRK HOLEMANS

"Eet es genetisch" – Evaluatie

Tijdens de bespreking van het ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2002, in de Verenigde Commissies voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid, en Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme van 23 mei jongstleden, stelde ik het niet-objectief karakter aan de orde van de tentoonstelling "Eet es genetisch", georganiseerd

door het Vlaams Interuniversitair Instituut voor de Biotechnologie (VIB).

De minister heeft toen een duidelijk antwoord gegeven. Hij stelde dat men eindeloos kan discussiëren of de tentoonstelling "Eet es genetisch" aan dit criterium voldoet. Volgens de minister is de tentoonstelling verlengd op vraag van een hogeschool. Verder stelde hij voor de tentoonstelling te laten evalueren door onafhankelijke experts op haar objectieve presentatie van de materie. Mochten deze experts tot de conclusie komen dat de tentoonstelling niet objectief is, dan zal de minister het VIB vragen de tentoonstelling te sluiten (Stuk 19-C (2001-2002) – Nr. 6-K).

1. Heeft de minister reeds onafhankelijke experts aangesteld om de betrokken tentoonstelling te laten evalueren ?

Over welke experts gaat het ?

Wanneer zal deze evaluatie afgerond zijn ?

2. Op vraag van welke hogeschool werd de tentoonstelling hernomen ?

3. Wat is de totale kostprijs voor de organisatie van deze herneming van de tentoonstelling ?

4. Welk publieksbereik beoogt het VIB met de herneming (aantal personen) ?

5. Hoeveel mensen bezochten de eerste versie van de tentoonstelling ?

Antwoord

1. Ik heb opdracht gegeven aan de administratie Wetenschap en Innovatie om de organisatie van de evaluatie voor te bereiden.

Het aantal en de achtergrond van de experts zijn onderdeel van de voorbereiding van de evaluatie.

De evaluatie zal nog in de loop van 2002 afgerond worden.

2. Het hernemen van de tentoonstelling "Eet es genetisch" gebeurde op vraag van verschillende leerkrachten uit een brede waaier van scholen.

Na de heropening op 28 april 2002 hebben reeds achttien scholen een bezoek gebracht aan "Eet es genetisch". De helft van de bezoekende

scholen had de tentoonstelling reeds het jaar voordien bezocht. Deze leerkrachten zijn echter dermate tevreden over de gebrachte informatie, dat ze met hun leerlingen van het schooljaar 2001-2002 eveneens een bezoek aan de tentoonstelling brengen.

3. De totale kostprijs voor de herneming van de tentoonstelling "Eet es genetisch" bedraagt ongeveer 20.000 euro.

De grootste kosten betreffen de heropbouw van de tentoonstelling. Het promotiebudget is tot nog toe beperkt gebleven tot een direct mailing naar scholen. Bijkomende persaandacht kwam van redactionele artikels en/of aankondigingen in verschillende geïnteresseerde magazines en kranten.

4. VIB hoopt met de herneming minimaal 10.000 personen naar de tentoonstelling te brengen.

Dit aantal ligt lager dan het bezoekersaantal tijdens de eerste editie, aangezien de herneming in het Gentse Schoolmuseum zich vooral richt tot een deelpubliek (de scholen).

5. De eerste editie van de tentoonstelling werd bezocht door ongeveer 16.000 bezoekers.

**Vraag nr. 153
van 9 juli 2002
van de heer DIRK HOLEMANS**

Wetenschapswinkels – Stand van zaken

Tijdens de bespreking van het ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2002, in de Verenigde Commissies voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid, en Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme van 23 mei jongstleden, stelde ik het onevenwicht aan de orde dat er bestaat tussen het ondersteunen van de economische versus de maatschappelijke valorisatie van wetenschappelijk onderzoek.

De Vlaamse regering financiert namelijk wel rechtstreeks de zogenaamde interfacediensten aan de Vlaamse universiteiten, die de opdracht hebben universitair onderzoek om te zetten in economisch nuttige toepassingen, maar er bestaat geen gelijkwaardig initiatief om wetenschappelijke activiteiten ten dienste te stellen van de gehele samenleving. Nochtans bestaan hiervoor concrete voor-

beelden in het buitenland, zoals de wetenschapswinkels (een instrument dat ik reeds in het verleden heb verdedigd).

De minister heeft toen een duidelijk antwoord gegeven : "Het project wetenschapswinkel is zeker waardevol. Aan de universiteiten is gevraagd hier rond een interuniversitair initiatief te nemen, dat via ad hoc financiering zou worden ondersteund" (Stuk 19-C (2001-2002) – Nr. 6-K).

1. Welke timing heeft de minister voor ogen om het project van wetenschapswinkels te realiseren ?
2. Werd reeds beslist wanneer de aangekondigde ad hoc financiering van start kan gaan ? Zo ja, gebeurt dit reeds in 2003 ?
3. Is er reeds een beslissing genomen over het budget voor deze ad hoc financiering ?

Hoe verhoudt zich dit tot het budget dat de Vlaamse regering ter beschikking stelt van de interfacediensten ?

Welk bedrag ontvangen de interfacediensten dit jaar van de Vlaamse regering ?

Antwoord

1. Voorafgaand aan de feitelijke realisatie van de wetenschapswinkels zal een proefproject worden opgezet dat de mogelijke implementatie en de vorm van wetenschapswinkels in Vlaanderen onderzoekt.

Dit proefproject zal in principe worden opgestart per 1 oktober 2002 en een looptijd hebben van drie jaar. Het proefproject is een gezamenlijk initiatief van twee Vlaamse universiteiten, met name de UA en de VUB (*UA : Universiteit Antwerpen ; VUB : Vrije Universiteit Brussel – red.*).

2. De financiering voor het proefproject zal in de loop van september 2002 worden beslist, en dit zodra het project ook budgettair vorm heeft gekregen en afhankelijk van de middelen die hiervoor kunnen worden vrijgemaakt binnen het Actieplan Wetenschapsinformatie.
3. De (gemiddelde jaarlijkse geraamde) kostprijs van het proefproject is nog onduidelijk.

Aldus is het nog niet duidelijk welke fractie van het budget dat de Vlaamse regering jaarlijks ter beschikking stelt van de interfacediensten, zijnde 1.307.000 euro, overeenkomt met het budget van het proefproject.

Vraag nr. 166
van 21 augustus 2002
van de heer CARL DECALUWE

Dodehoekspiegels – Overheidsinitiatieven (2)

Zie :
 Minister-president van de Vlaamse regering
 Vraag nr. 44
 van 21 augustus 2002
 van de heer Carl Decaluwe
 Blz. 331

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken.

Vraag nr. 168
van 28 augustus 2002
van de heer JOS STASSEN

Gedelegeerd bestuurder VRT – Selectieprocedure

De aanwervingsprocedure van de nieuwe VRT-gedelegeerd bestuurder werd in handen van Jobpunt Vlaanderen gegeven. Jobpunt deed verder een beroep op een privé-bureau.

1. Hoeveel kandidaten hebben deelgenomen aan de procedure ?
2. Hoe verliep de procedure exact ?
3. Indien een aantal kandidaten op basis van hun curriculum en sollicitatiebrief niet werden geselecteerd voor de verdere procedure, hoe werden deze kandidaten dan op de hoogte gebracht ?
4. Hoeveel kandidaten werden door het privé-bureau uitgenodigd voor een verdere procedure ?
5. Hoeveel kandidaten kwamen in de eindprocedure ?
6. Hoe verliep deze laatste selectie dan ?

Antwoord

Vooreerst weze opgemerkt dat volledig naar analogie van de rekrutering van Bert Degraeve voor de rekrutering van een nieuwe gedelegeerd bestuurder geopteerd werd voor een search-opdracht. Jobpunt Vlaanderen werd met deze opdracht belast en deed voor de uitvoering ervan een beroep op een kantoor, waarmee het via een Europese aanbesteding een raamcontract voor headhuntingopdrachten afsloot.

1. In totaal hebben 40 kandidaten deelgenomen aan de procedure.
2. Aan de Accord Group – Hanssens & Partners werd gevraagd om op een actieve manier potentiële kandidaten te zoeken en om spontane kandidaatstellingen te evalueren. Er werd geen vacaturebericht gepubliceerd. Wel werd op de website van Jobpunt Vlaanderen bekendgemaakt dat de vacature via search ingevuld zou worden en dat de Accord Group met deze opdracht belast werd.

De CV's van de spontane kandidaatstellingen werden grondig ten aanzien van het vooropgestelde profiel geanalyseerd. Enkel die kandidaten waarvan het CV leek overeen te stemmen met het te zoeken profiel werden gecontacteerd. Gelijktijdig werd – zowel intern als extern – op een actieve manier naar potentiële kandidaten gezocht. Ook hun CV werd grondig geanalyseerd ten opzichte van het te zoeken profiel (*CV : curriculum vitae – red.*).

Met alle geselecteerde kandidaten had de consultant een verkennend gesprek.

Het profiel van de geselecteerde kandidaten werd in kaart gebracht.

De meest interessante kandidaten (zowel intern als extern) werden aan een aantal tests onderworpen. Hierover werd een uitgebreid verslag opgesteld.

Uiteindelijk werden zes kandidaten voorgesteld aan een commissie die de Vlaamse regering vertegenwoordigde.

3. De niet-geselecteerde kandidaten werden na afloop van de volledige procedure op de hoogte gebracht van het feit dat zij niet geselecteerd werden.

4. Een 20-tal kandidaten werden door het kantoor uitgenodigd voor een eerste verkennend gesprek.
5. Zes kandidaten kwamen in de eindprocedure.
6. De consultant zorgde voor een toelichting van het verslag van deze zes kandidaten aan een commissie die de Vlaamse regering vertegenwoordigde. Deze commissie ging met name verder in op de ervaring en de motivatie van de kandidaten, op het inlevingsvermogen van de kandidaten in de VRT en op hun visie op de rol van een openbare omroep.

Er werd één kandidaat voorgesteld aan de Vlaamse regering.

**Vraag nr. 9
van 4 oktober 2002
van de heer CARL DECALUWE**

Inning onroerende voorheffing – Stand van zaken

Momenteel is de Belastingdienst voor Vlaanderen in Aalst niet alleen bezig met het verzenden van verzoeken tot betaling van de onroerende voorheffing voor het aanslagjaar 2002, maar ook nog voor de aanslagjaren 1999, 2000 en 2001. Deze latijdsige toezending heeft wellicht te maken met de bezwaarschriften die destijds werden ingediend.

Voor de nieuwe aanvraag voor een studietoelage wordt het bewijsstuk gevraagd van de betaling van de onroerende voorheffing voor het aanslagjaar 2000. Ingeval de Belastingdienst dit aanslagbiljet nog niet toestuurde, kan de aanvrager bij het Kadaster een kadastraal uittreksel aanvragen. Hiervoor dient wel 5 euro te worden betaald, alsook de kosten (4,46 euro) van eventuele inning door De Post.

In geval van onverdeeldheid zou voornoemde Belastingdienst voortaan wel bereid zijn om iedere deelgenoot voor zijn deel aan te schrijven, maar dan zou hiertoe jaarlijks een nieuwe aanvraag (verzoekschrift) moeten worden ingediend, ook als aan het betrokken artikel van de kadastrale legger geen enkele wijziging gebeurde.

1. Is de termijn om nog kohieren uitvoerbaar te verklaren voor de inning van onroerende voorheffing voor de aanslagjaren 1999, 2000 en 2001, niet reeds verjaard ?

Dient dit niet te gebeuren uiterlijk op 30 juni volgend op het aanslagjaar (cfr. art. 359 en 360 van het WIB 1992 en het art. 1999 van het KB tot uitvoering hiervan) ?

2. Zo neen, op basis van welke wettelijke bepaling meent deze dienst alsnog tot wettelijke inning te kunnen overgaan ?
3. Hoeveel bezwaarschriften inzake onroerende voorheffing zijn er momenteel nog in behandeling m.b.t. de aanslagjaren 1999, 2000, 2001 en 2002 ?
4. Hoeveel verzoeken tot betaling dienen er nog te worden verzonden met betrekking tot voornoemde aanslagjaren ? Tegen wanneer zal dit uiterlijk gebeuren ?
5. Plant de minister dringend overleg met zijn federale collega Reynders, opdat de verzoeken tot betaling betreffende het aanslagjaar 2000 allemaal vóór 31 oktober 2002 kunnen worden verzonden ?

Op die manier kunnen de aanvragers van een studietoelage een kadastraal uittreksel kosteloos verkrijgen.

6. Werd reeds overwogen, in geval van onverdeeldheid en wanneer er geen wijziging in de kadastrale legger gebeurde, voortaan iedere deelgenoot rechtstreeks voor zijn aandeel aan te schrijven ?

Antwoord

- 1 en 2. Artikel 354, derde lid, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 bepaalt dat de onroerende voorheffing kan worden ingekohierd gedurende drie jaar te rekenen vanaf 1 januari van het aanslagjaar.

Deze termijn wordt verlengd met twee jaar in geval van inbreuken op de bepalingen van vermeld wetboek of van de ter uitvoering ervan genomen besluiten, gedaan met bedrieglijk opzet of met het oogmerk te schaden (artikel 354, tweede lid).

Ook voor de terugvordering van de vrijstellingen in het kader van de economische expansiewetgeving zijn bijzondere termijnen bepaald.

Voor het aanslagjaar 1999 kunnen dus in principe geen kohieren meer uitvoerbaar worden ver-

klaard, tenzij men zich in één van de wettelijke uitzonderingsgevallen bevindt. Voor aanslagjaar 2000 verstrijkt de inkohieringstermijn op 31 december 2002 en voor aanslagjaar 2001 op 31 december 2003.

Artikel 355 van het WIB bepaalt voorts nog dat wanneer een aanslag nietig verklaard is door de gemachtigde ambtenaar of door de rechter, de administratie ook buiten de termijn van drie jaar een nieuwe aanslag kan vestigen. Deze nieuwe aanslag moet wel gevestigd worden binnen drie maanden vanaf de datum waarop de beslissing van de gemachtigde ambtenaar niet meer bij de rechtbank kan aanhangig gemaakt worden.

3. De toestand inzake de niet-afgehandelde bezwaarschriften is als volgt :

- voor aanslagjaar 1999 : 2.484 bezwaarschriften nog niet volledig afgehandeld ;
- voor aanslagjaar 2000 : 4.164 ;
- voor aanslagjaar 2001 : 9.345 ;
- voor aanslagjaar 2002 : 13.239 bezwaren nog af te werken.

Door belastingplichtigen worden vaak bezwaarschriften ingediend die eigenlijk betrekking hebben op meerdere aanslagjaren, maar die gemotiveerd zijn met dezelfde argumenten. Bij strikte toepassing van de bezwaartermijnen zouden deze bezwaarschriften gedeeltelijk kunnen verworpen worden in zoverre ze betrekking hebben op vroegere aanslagjaren. De administratie neemt evenwel ter zake een welwillende houding aan, die erop neerkomt dat de facto zulk bezwaarschrift als een vraag tot ambtshalve ontheffing wordt beschouwd. Een vraag tot ambtshalve ontheffing kan immers ook nog na het verstrijken van de bezwaartermijn worden ingediend.

4. Voor aanslagjaar 1999 zullen in principe geen aanslagen meer verstuurd worden, aangezien de aanslagtermijn verstreken is (behoudens natuurlijk de toepassing van de bijzondere termijnen).

Voor aanslagjaar 2000 zullen binnenkort nog ongeveer 3.500 aanslagen verzonden worden.

Voor aanslagjaar 2001 zullen nog 47.000 aanslagbiljetten worden verstuurd. Voor dit aan-

slagjaar moeten ook nog de aanslagen verstuurd worden aan die belastingplichtigen die tegen hun aanslag van het jaar 2000 een bezwaarschrift hebben ingediend. Inderdaad, deze nieuwe aanslagen worden niet verzonden zolang er geen beslissing werd genomen over het bezwaarschrift tegen een vroegere aanslag. Voor het aanslagjaar 2001 werd tot op heden ongeveer 98 % van alle aanslagen ingekohierd.

Voor aanslagjaar 2002 zullen nog ongeveer 11.000 aanslagbiljetten worden verzonden. Ook hier geldt dezelfde opmerking : indien een belastingplichtige een bezwaarschrift heeft ingediend tegen een aanslag uit een vorig jaar, wordt hem geen nieuw aanslagbiljet toegezonden zolang er geen beslissing werd genomen over het bezwaarschrift. Voor aanslagjaar 2002 ligt de inkohieringsgraad momenteel op 96 %

5. Een overleg met de federale overheid is niet gepland. De inning van de onroerende voorheffing behoort trouwens, voor wat de in Vlaanderen gelegen onroerende goederen betreft, tot de bevoegdheid van het Vlaams Gewest. Over het tijdstip van verzending van de aanslagbiljetten dient dan ook niet overlegd te worden met de federale minister van Financiën.

Voor de aanreiking van de noodzakelijke gegevens, zoals het kadastraal inkomen en de identiteit van de eigenaar, is het Vlaams Gewest natuurlijk wel afhankelijk van de federale Administratie van het Kadaster, de Registratie en de Domeinen.

De aanslagtermijn voor aanslagjaar 2000 verstrijkt op 31 december 2002. Hoewel getracht wordt de aanslagbiljetten zoveel mogelijk binnen het aanslagjaar zelf te verzenden, is dit niet altijd mogelijk of wenselijk. Zoals reeds gesteld, wordt ervoor geopteerd om de verzending van aanslagbiljetten betreffende onroerende goederen waarvoor eerder een bezwaarschrift werd ingediend, uit te stellen, teneinde te vermijden dat opnieuw dezelfde fout zou voorkomen.

Alleszins onderzoekt de administratie of er gevolg kan worden gegeven aan verzoeken tot het bestaan van een afbetalingsplan.

6. Als een onroerend goed meerdere eigenaars heeft, wordt het aanslagbiljet van de onroerende voorheffing naar één van die eigenaars gestuurd. De eigenaar die het aanslagbiljet ontvangt, wordt geacht de onroerende voorheffing te betalen. Hij kan wel via een bezwaarschrift

aanvragen om de onroerende voorheffing te splitsen tussen de verschillende eigenaars. Dit dient ieder jaar opnieuw te gebeuren, omdat het mogelijk is dat het onderlinge aandeel van de eigenaars in het onroerend goed ondertussen gewijzigd is. En hierover heeft de Vlaamse administratie geen gegevens.

Wat de gehuwde personen betreft, wordt het aanslagbiljet verzonden op naam van de werkelijke eigenaar (hetzij één van beide echtgenoten, hetzij de beide echtgenoten), maar de totale belastingschuld kan overeenkomstig artikel 394 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen ingevorderd worden lastens beide echtgenoten.

Vraag nr. 12
van 11 oktober 2002
van de heer KRIS VAN DIJCK

VRT-programma's – Politici

Bij de hervorming van de openbare omroep (Maxi-decreet) werd onder andere een depolitisering beoogd. De partijpolitiek zou sterk terugtreden en zich niet langer bemoeien met programmatie en inhoud.

Spijts deze nobele doelstellingen heb ik meer dan ooit de indruk dat op een sluiswijze bepaalde politieke spelletjes gespeeld worden. Via spel- en human-intrestprogramma's passeren steevast dezelfde politici of would-be-politici van dezelfde partijen de revue. De geruchten gaan zelfs dat er lijstjes zijn van "bevriende" politici die men achter de hand houdt, om in geval van weinig of geen nieuws toch uit een reserve te kunnen putten.

Niet het parlement, maar andere politieke krachten zijn hier blijkbaar aan zet.

Omdat deze evolutie mij zorgen baart, kreeg ik graag een antwoord op volgende vragen.

1. Kan ik een overzicht krijgen van alle tv-programma's uitgezonden op de openbare omroep (dus ook van bv. Woestijnvis) waarin politici te gast waren ?

Ik denk in eerste instantie aan : "De laatste show", "Confidenties in Toscane", "Aan tafel", "De nationale test", "Herexamen", "Tien voor taal", ... : wie van welke partij of namens welke partij was waar te gast sinds 1 april 2002 en tot op heden ?

2. Welke code hanteert de VRT terzake ? Is dat willekeurig ? Hebben de programmamakers in deze een volledige vrijheid ? Is er een controle op het bewaren van evenwichten ?

Antwoord

1. *De Laatste Show*

- 9/4 Patricia Ceysens (VLD)
- 15/4 Leopold Lippens (Gemeentebelangen)
- 16/4 Mark Eyskens (CD&V)
- 17/4 Steve Stevaert (sp.a)
- 18/4 Bert Anciaux (Spirit)
- 22/4 Bart Somers (VLD)
- 23/4 Magda Aelvoet (Agalev)
- 25/4 Patrick Janssens (sp.a)
- 29/4 Luc Van den Brande (CD&V)
- 1/5 Vincent Van Quickenborne (VLD)
- 2/5 Eddy Boutmans (Agalev)
- 9/5 Jaak Gabriels (VLD)
- 14/5 Patrick Dewael (VLD)
- 15/5 Isabelle Durant (Ecolo)
- 21/5 Annemie Van de Casteele (Spirit)
- 23/5 Johan Vande Lanotte (sp.a)
- 27/5 Lucas Vander Taelen (Agalev)
- 28/5 Mieke Vogels (Agalev)
- 9/9 Staf Nimmegeers (sp.a)
- 10/9 Jean-Luc Dehaene (CD&V)
- 17/9 Herman De Croo (VLD)
- 18/9 Steve Stevaert (sp.a)
- 19/9 Vera Dua (Agalev)
- 23/9 Hendrik Bogaert (CD&V)
- 26/9 Paul Van Grembergen (Spirit)
- 30/9 Steve Stevaert, Johan Vande Lanotte, Patrick Janssens en Frank Vandembroucke (sp.a)
- 1/10 Roel Deseyn (CD&V)
- 7/10 Pierre Chevalier (VLD)
- 8/10 Jef Tavernier (Agalev)
- 15/10 Patrick Moenaert (CD&V)
- 16/10 Fientje Moerman (VLD)

Herexamen 3/6/2002

- Bert Anciaux (Spirit)
- Jan Verfaillie (CD&V)
- Bruno Tobback (sp.a)
- Dirk Sterckx (VLD)
- Miet Smet (CD&V)
- Bart Staes (Agalev)

Tien voor Taal 8/7/2002

- Mark Eyskens (CD&V)
- Willy Claes (sp.a)
- Eric Anthonis (CD&V)

De Notenclub 19/7/2002

Margriet Hermans (VLD)

Biebabeloela 31/5/2002

Phaedra Hoste (CD&V)

Ooggetuige

25/9 Mieke Vogels (Agalev)

2/10 Steve Stevaert (sp.a)

Ombudsjan

24/4 Mieke Vogels (Agalev)

16/5 Jean-Pierre Pillaert (burgemeester Hoog-
lede)

23/5 Marc Verwilghen (VLD)

10/10 Didier Reynaerts (schepen Landen)

De Nationale Test

In september had elke uitzending 25 politici in een publieksgroep. Lucas Vander Taelen (Agalev) was wekelijks vast panellid.

Gastpannelleden waren Freya Vandenbossche (sp.a), Staf Nimmegeers (sp.a), Johan Vande Lanotte (sp.a) en Mieke Vogels (Agalev). Steve Stevaert (sp.a) dook één keer op in een reportage.

Confidenties in Toscane

30/6 Paula D'Hondt (CD&V) en Jan Decorte

7/7 Patrick Vankrunkelsven (VLD)

13/7 Herman Van Rompuy (CD&V)

21/7 Patrick Janssens (sp.a)

4/8 Jean-Luc Dehaene (CD&V)

10/8 Jos Geysels (Agalev)

11/8 Karel De Gucht (VLD)

17/8 Isabelle Durant (Ecolo)

18/8 Fauzaya Talhaoui (Agalev) en Johan Van
Hecke (CD&V)24/8 Wilfried Martens (CD&V) en Willy Claes
(sp.a) (deel 1)25/8 Wilfried Martens (CD&V) en Willy Claes
(sp.a) (deel 2)*Aan Tafel*

6/6 Mark Eyskens (CD&V)

10/6 Bert Anciaux (Spirit)

17/6 Steve Stevaert (sp.a)

27/6 Patrick Janssens (sp.a)

10/7 Patrick Dewael (VLD)

16/7 Jean-Luc Dehaene (CD&V)

8/8 Johan Vande Lanotte (sp.a)

2. Voor de programma's die ressorteren onder de nieuwsdienst is uiteraard de deontologische code van kracht. Deze garandeert een volledige redactionele afhankelijkheid binnen de krijtlijnen van de code (o.m. onpartijdigheid, waarheidsgetrouwheid, ...). Dit neemt niet weg dat ook de medewerkers van andere programma's moeten beantwoorden aan de professionele en deontologische vereisten die met hun opdracht samenhangen.

De criteria die gehanteerd worden om politici uit te nodigen, hangen af van de aard van het programma. Bij duidingsprogramma's bijvoorbeeld komen ze in de eerste plaats aan bod wegens hun relevante standpunten met betrekking tot politieke of maatschappelijke thema's, dit uiteraard met respect van artikel 23 van de gecoördineerde mediadecreten.

De programma's waaraan de Vlaamse volksvertegenwoordiger in zijn vraag refereert, behoren veeleer tot het infotainment of zelfs tot het puur ontspannende genre. Hier gelden dan ook niet dezelfde criteria als voor de informatieve programma's. Politici worden niet uitgenodigd op basis van hun partijaanhorigheid. In de infotainmentprogramma's komt "het nieuws in de rand" aan bod. Als politici in dit soort programma's optreden, is het meestal omdat ze op dat moment in de belangstelling staan wegens een initiatief of een gebeurtenis waarbij het onderwerp de lichte toon van het infotainment verdraagt. Er worden daarbij geen strekkingen uitgesloten. Criterium is of het gegeven een interessant infotainment-item is. In programma's als "Tien voor taal" of "Herexamen" komen politici slechts sporadisch aan bod, als "beroepsgroep", net zoals schrijvers, scenaristen, acteurs, enzovoort, als beroepsgroep deelnemen.

Er is geen voorafgaande controle op wie in de programma's optreedt, omdat dit het productieproces al te zeer zou verzwaren. Bovendien is het productieproces van al deze programma's verschillend. Sommige worden dezelfde dag opgenomen en uitgezonden en zijn zeer afhankelijk van de actualiteit, andere programma's worden weken of zelfs maanden op voorhand opgenomen. De netmanagers houden uiteraard wel toezicht op de programma's en evalueren per seizoen de inhoud ervan, waar ook de keuze van de gasten deel van uitmaakt.

De VRT is momenteel aan het onderzoeken of een aantal richtlijnen opgesteld kunnen worden voor zowel interne programmamakers als externe productiehuizen met betrekking tot de hier gestelde problematiek, om een en ander nog te verfijnen.

(*Bovenvermelde bijlage ligt ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.*)

(*Vorige antwoorden : Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 1 van 4 oktober 2002, blz. 238 – red.*)

PAUL VAN GREMBERGEN

VLAAMS MINISTER
VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,
AMBTENARENZAKEN EN
BUITENLANDS BELEID

Vraag nr. 95
van 3 mei 2002
van mevrouw ANN DE MARTELAER

Tewerkstelling gehandicapten – Lokale besturen (2)

In schriftelijke vraag nr. 47 van 22 januari 2002 vroeg ik de minister in welke mate het koninklijk besluit van 23 december 1977 tot vaststelling van het aantal personen met een handicap dat tewerkgesteld moet worden in provincies, gemeenten, verenigingen en/of agglomeraties van gemeenten, opgevolgd wordt. Uit het gecoördineerd antwoord, verstrekt door minister Vogels, kon ik opmaken dat men niet beschikte over recente cijfers. Via een schrijven van 28 februari 2002 van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap werd naar de betrokken actoren een vragenlijst verzonden met betrekking tot deze cijfergegevens (schriftelijke vraag nr. 68 ; Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 14 van 14 juni 2002, blz. 1526).

Heeft de minister deze gegevens reeds ontvangen ?

Kan hij de gegevens meedelen die werden verkregen na het verwerken van het enquêteformulier ?

Aanvullend antwoord

Als **bijlage** de resultaten van de enquête voor de provincie Antwerpen.

De provinciale afdeling Vlaams-Brabant heeft beloofd zo spoedig mogelijk de gegevens door te sturen.

Vraag nr. 107
van 14 juni 2002
van de heer JAN PENRIS

Kabelinfrastructuur – Staat

Volgens ingewijden zouden laagspanningslijnen van verschillende Vlaamse kabelmaatschappijen niet voldoen enerzijds aan de normen die hun terzake worden opgelegd door het AREI en het ARAB, en anderzijds aan de nieuwe stralingsnormen die het BIPT oplegt in uitvoering van de Europese richtlijn 89/336/EEG (AREI : Algemeen Reglement op de Elektrische Installaties ; ARAB : Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming ; BIPT : Belgisch Instituut voor Post en Telecommunicatie).

Op het ogenblik dat de kabelmaatschappijen hun netwerken in het kader van de Telenetoperatie willen verkopen, zullen zij deze wettelijke verplichtingen eerst moeten naleven, willen ze niet onder de verbodsbepalingen van artikel 32 van de wet betreffende de handelspraktijken van 14 juli 1991 vallen.

Welke maatregelen worden genomen opdat de Vlaamse kabelnetwerken bij verkoop in deugdelijke staat verkeren ?

Antwoord

Of er maatregelen moeten worden genomen in het licht van de mogelijke verkoop van de kabelnetwerken, hangt af van de juistheid van de informatie over de staat van deze infrastructuur waar de Vlaamse volksvertegenwoordiger naar verwijst. Ik vermoed dat hij wel degelijk de kabelnetten bedoelt, en niet de laagspanningslijnen.

Ik verzoek daarom eerst het BIPT mij dienaangaande zijn bevindingen te bezorgen. Pas dan kan ik oordelen of ook de gemengde kabelmaatschappijen – want het gaat alleen over hen – moeten worden aangeschreven. Ik houd de Vlaamse volksvertegenwoordiger op de hoogte.

Vraag nr. 108
van 14 juni 2002
van de heer FRANCIS VERMEIREN

Vlabraver – Schadeclaim

Na het arrest van de Raad van State, die besliste dat de intercommunale Vlabraver niet langer beschikt over een uitvoerbare milieuvergunning voor de bouw van een afvalverbrandingsinstallatie in Drogenbos, hebben de vennoten besloten geen nieuwe kosten te maken voor de verdere realisatie van dit project.

Wel worden stappen gedaan om de gemaakte voorbereidingskosten te verhalen op het Vlaams Gewest wegens de volgens Vlabraver onherstelbare schade die haar wordt berokkend door het niet correct omzetten van de Europese richtlijn inzake het milieueffectrapport (MER). Deze is trouwens nog steeds niet op correcte wijze omgezet in de Vlaamse wetgeving, wordt nog gesteld.

De bij het Vlaams Gewest ingediende eis tot schadevergoeding belooft maar liefst 12,5 miljoen euro (500 miljoen fr.).

Is de intercommunale Vlabraver gerechtigd om een dergelijke schade-eis te stellen ten opzichte van het Vlaams Gewest ?

N.B. Gelijkaardige vragen werden gesteld aan de ministers Dua (vraag nr. 252) en Van Grembergen (nr. 108).

Antwoord

Vooraf zou ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger er willen op wijzen dat Vlabraver geen intercommunale is en in die zin ook niet onderworpen is aan mijn administratief toezicht. Er maken wel intercommunales deel uit van deze constructie, die zelf gebaseerd is op het afvalstoffendecreet.

Ik spreek mij uiteraard niet uit over de perikelen van Vlabraver met zowel de bouwvergunning als de milieuvergunning, waarover een uitspraak bestaat van de Raad van State.

Niemand kan Vlabraver het recht ontzeggen een eis tot schadevergoeding in te dienen ten laste van het Vlaams Gewest, indien de maatschappij van mening is dat zij daar aanspraak op kan maken. De rechter zal oordelen of een dergelijke eis ontvankelijk en gegrond is.

(Antwoord Vera Dua : Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 1 van 4 oktober 2002, blz. 190 – red.)

Vraag nr. 109
van 14 juni 2002
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Overheidsgebouwen – Leegstand

Vandaag zou Vlaanderen – dat leid ik tenminste af uit vroegere vraagstellingen – over een accuraat gegevensbestand beschikken van gebouwen die eigendom zijn van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

1. Welke gebouwen zijn gecatalogeerd als leegstaande gebouwen die eigendom zijn van Vlaanderen ? Wat is de waardebepaling van deze gebouwen ?
2. Welke van deze gebouwen staan leeg in afwachting van eventuele renovatie of een nieuwe bestemming ?

Wat is hun nieuwe bestemming ?

Sinds wanneer staan deze gebouwen leeg ?
3. Welke gebouwen zonder bestemming staan leeg ? Om welke reden ?

Wat gebeurt er met deze leegstaande gebouwen ?
4. Wordt voor deze leegstaande gebouwen leegstandsbelasting betaald aan de Vlaamse overheid ? Aan de gemeente ?

Welk bedrag wordt aan elk van beide uitgegeven ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan de ministers Van Mechelen (vraag nr. 140) en Van Grembergen (nr. 109).

Antwoord

1. Omvang van de gebouweninventaris van de afdeling Gebouwen

De digitale gebouweninventaris bevat op dit ogenblik de uitgebreide administratieve en technische gegevens van 898 eigendommen en 78 huurgebouwen van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap – dus zonder deze van

de administratieve instellingen van openbaar nut.

Hiervan werden de meeste gegevens tijdens een kort plaatsbezoek verzameld en gecontroleerd. De grondplannen van de grootste gebouwen zijn eveneens via een webinterface in AutoCad-formaat (-.dwg) beschikbaar. Bijkomend is een Accessdatabank consulteerbaar met betrekking tot de recentste gegevens van het Kadaster. Op dit ogenblik zijn daarin de gegevens van de toestand op 1 januari 2001 verwerkt.

Met uitzondering van enkele garages voor het departement Leefmilieu en Infrastructuur (LIN), zijn de huurgebouwen in hun totaliteit geïnventariseerd. Met betrekking tot de eigendommen is er, wegens budgettaire beperkingen, eerst een selectie op de gegevens van het Kadaster gemaakt op basis van het kadastraal inkomen (> 125 €) en de nieuwbouwwaarde (> 25.000 €) van het gebouw. Dit reduceerde de lijst van zo'n 2.099 bebouwde percelen tot 1.535. Deze voorlopige deellijsten werden vervolgens gecontroleerd door de verschillende administraties. Verschillende gebouwen waren immers afgebroken, andere waren niet interessant genoeg voor zulk een plaatsbezoek (elektrische cabines, gedeeltelijke onteigeningen, landgebouwen van de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer Aminal, ...). De vermelde gebouwenverantwoordelijken werden dan nog bijkomend gecontacteerd om nog enkele foutieve gegevens weg te werken. Op deze wijze werd het lot verder gereduceerd tot de 898 te bezoeken gebouwen.

De waardebepaling van de eigendommen wordt overgenomen van de Accessdatabanken van de federale commissie-Maldague, behorende tot het Ministerie van Financiën en verantwoordelijk voor de inventaris van het vermogen van de staat.

2. Leegstandsheffing

Als **bijlage** is de lijst van de leegstandsheffingen 1996 tot en met 2000 met betrekking tot de gebouwen van de Vlaamse Gemeenschap opgenomen. Van de zestien gebouwen in 2000 zijn er zeven van de ARGO, één van de Dienst voor de Scheepvaart en acht ministeries, verdeeld als volgt : WVC twee, EWBL één en LIN vijf.

(ARGO : *Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs* ; WVC : *Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur* ; EWBL : *Economie, Werkgelegenheid, Binnenlandse Aangelegenheden en Landbouw* ; LIN : *Leefmilieu en Infrastructuur – red.*)

Naast de heffing vanwege het Vlaams Gewest worden hierop door een honderdtal gemeenten ook opcentiemen geheven. Van het gedeelte ten voordele van het Vlaams Gewest krijgen alle gemeenten, voor de mededeling van leegstaande en verwaarloosde gebouwen, een administratieve vergoeding van 15 % van het gewestaandeel van de eerste heffing die voor dat gebouw of die woning werd geïnd (met een maximum van 125 €). Indien de gemeenten eveneens instaan voor het beheer van de inventaris, wordt er in een (jaarlijkse) vergoeding voorzien van 6 % van het gewestaandeel.

Enkel de acht leegstaande gebouwen van het ministerie kunnen in detail verder worden besproken.

Hasselt, Berenbroekstraat 127

Deze woning was onteigend om de verbindingsweg Hasselt-Bokrijk te ontlasten. Deze werken werden echter nooit gerealiseerd. In 1997 werd deze woning voor de eerste maal op de lijst van de leegstand opgenomen. In 2000 werd de woning volledig afgebroken.

Boom, Noeveren 197

Deze woning was eigendom van de steenbakkerij en zal in de toekomst dienst doen als districtsgebouw voor de afdeling Zeeschelde (AWZ, LIN).

In 1999 werd het gebouw op de lijst van de leegstand opgenomen. De verbouwingswerken zijn op dit ogenblik echter volop aan de gang, de oplevering is gepland voor begin 2003.

De huidige restwaarde van elk gebouw wordt geschat op 135.000 euro.

Niel, Keizerstraat 20

Het betreft een onteigende woning met een bebouwde oppervlakte van 57 m² voor de geplande wegenwerken van het industrieterrein. De woning wordt nu als tuinberging gebruikt door de overbuur.

De woning is vervallen en werd in 1997 op de lijst van de leegstand opgenomen. De woning werd niet bezocht in het kader van de inventarisatie gezien de aard volgens het Kadaster, met name puin, het kleine kadastraal inkomen (0,5 € !) en de geringe restwaarde van het gebouw (volgens het Kadaster zonder waarde !).

De afdeling Gebouwen zal de nodige maatregelen nemen om de woning zo spoedig als mogelijk te laten afbreken.

Geel, Pas 208 en 210

Het betreft twee woningen van de jaren '30 behorende bij het domein van het Openbaar Psychiatrisch Ziekenhuis (OPZ) Geel (WVC, administratie Gezondheidszorg). Het ene gebouw is al tien jaar niet meer bewoond, het andere ongeveer 40 jaar. Ondertussen werden beide wel gebruikt als reserveopslagruimte voor allerlei materieel. In 2000 kwamen beide gebouwen op de lijst van de leegstand.

Momenteel lopen de opfrissingswerken aan de buitenzijde (dak, gevel, schrijnwerkerij) ten einde. Aangezien de kredieten van dit jaar het niet meer toelaten, zullen volgend jaar de binnenwerken worden uitgevoerd, zodat uiterlijk over twee jaar de instelling de beide gebouwen volledig kan betrekken.

De huidige restwaarde van elk gebouw wordt geschat op 150.000 €.

Aarschot, Diestsesteenweg 12

Het betreft de watermolen Schoonhoven (zeventiende eeuw) met bijgebouwen in Aarschot. De gebouwen waren in eigendom van de administratie Wegen en Verkeer (LIN) en werden onteigend voor de aanleg van de ringweg N10

rond Aarschot. Het woongedeelte werd toen afgebroken.

De momenteel gestutte molen is beschermd als monument in 1996. Op 9 november 2000 werd het goed opgenomen op de lijst van de leegstaande gebouwen. Op 17 september 2001 werd het goed opnieuw verkocht aan de vroegere eigenaar voor 1.561 euro.

Kalmthout, Putsesteenweg 60

In 1996 werd dit gebouw, een vervallen restaurant en hotel van de jaren '30, een eerste maal op de lijst van leegstand geplaatst.

Begin 2002 werd het gebouw met zijn bijgebouwen, eigendom van de afdeling Bos en Groen (Aminal, LIN), volledig afgebroken.

Desselgem, Gentseweg 38

In 2000 werd dit gebouw op de lijst van de leegstand geplaatst. Het gebouw is in 1999 onteigend in het kader van de toekomstige herinrichting van het kruispunt Waregemstraat en N43 (Gentseweg).

Momenteel zijn er hiervoor nog geen concrete plannen. In ieder geval moet dit pand tezamen met twee andere panden worden afgebroken – de plannen voor de slopingsvergunning zijn in opmaak.

Bijlage : leegstandsheffingen 1996-2000 (fr.)

Jaar	Naam	Datum	Straat	Nr.	Postcode	Gemeente	Totaalbedrag heffing	Opcentiemen
1996	Vlaamse Gemeenschap	19-12-1996	Putsesteenweg	60	2920	Kalmthout	495,79	991,57
	Vlaamse Gemeenschap (ARGO)	05-12-1996	Arbeidstraat	30	9300	Aalst	39.693,75	39.693,75
	Vlaamse Gemeenschap (ARGO)	05-12-1996	Arbeidstraat	32	9300	Aalst	39.693,75	39.693,75
	Vlaamse Gemeenschap (ARGO)	05-12-1996	Arbeidstraat	34	9300	Aalst	39.693,75	39.693,75
1997	Domein van het Vlaams Gewest	10-04-1997	Berenbroekstraat	127	3500	Hasselt	1.509,75	1.509,75
	Domein Vlaams Gewest, Abafim	15-05-1997	Driehoek	61	2940	Stabroek	619,73	495,79
	Domein Vlaams Gewest, EWBL, afdeling AAD	24-01-1997	Keizerstraat	20	2845	Niel	991,57	495,79
1998	Domein van de Vlaamse Gemeenschap	17-11-1998	Pionierstraat	5	2060	Antwerpen	608,88	608,88
	Domein van de Vlaamse Gemeenschap	12-05-1998	Willem Van Laarstraat	55	2600	Berchem	1.318,22	1.318,22
	Domein van de Vlaamse Gemeenschap	12-05-1998	Willem Van Laarstraat	57	2600	Berchem	1.729,21	1.729,21
	Domein van het Vlaams Gewest	10-04-1998	Berenbroekstraat	127	3500	Hasselt	3.068,72	3.068,72
	Domein Vlaams Gewest, Abafim	15-05-1998	Driehoek	61	2940	Stabroek	1.239,47	991,57
	Domein Vlaams Gewest, EWBL, afdeling AAD	10-07-1998	Keizerstraat	20	2845	Niel	1.983,15	1.983,15
	Vlaams Gewest, adm. Wegen en Verkeer	12-02-1998	Autostrade	14	1840	Londerzeel	648,46	648,46
	Vlaams Gewest, adm. Wegen en Verkeer	12-02-1998	Autostrade	18	1840	Londerzeel	913,31	913,31
	Vlaams Gewest, adm. Wegen en Verkeer	12-02-1998	Autostrade	22	1840	Londerzeel	544,94	544,94
	Vlaamse Gemeenschap	19-12-1998	Putsesteenweg	60	2920	Kalmthout	2.974,72	2.974,72
	Vlaamse Gemeenschap (ARGO)	05-12-1998	Arbeidstraat	30	9300	Aalst	123.516,57	123.516,57
	Vlaamse Gemeenschap (ARGO)	05-12-1998	Arbeidstraat	32	9300	Aalst	123.516,57	123.516,57
	Vlaamse Gemeenschap (ARGO)	05-12-1998	Arbeidstraat	34	9300	Aalst	123.516,57	123.516,57
	Vlaamse Gemeenschap, LIN, adm. Wegen en Verkeer	08-12-1998	Meylandlaan	119	3550	Heusden-Zolder	991,57	495,79
	Ministerie Vlaamse Gemeenschap, WVC – domein	09-07-1998	Vagevuurstraat	31	8750	Wingene	861,55	861,55

Jaar	Naam	Datum	Straat	Nr.	Postcode	Gemeente	Totaalbedrag heffing	Opcentie- men
1999	Domein van de Vlaamse Gemeenschap	10-11-1999	Kloosterstraat	37	2180	Ekeren	1.038,67	1.038,67
	Domein van de Vlaamse Gemeenschap	17-11-1999	Pionierstraat	5	2060	Antwerpen	1.229,55	1.229,55
	Domein van de Vlaamse Gemeenschap (ARGO)	23-11-1999	Kasteeldreef	54	9160	Ekstaarde	8.392,44	5.594,96
	Domein van de Vlaamse Gemeenschap p/a Gemeenschapsonderwijs	12-05-1999	Willem Van Laarstraat	55	2600	Berchem	2.662,38	2.662,38
	Domein van de Vlaamse Gemeenschap p/a Gemeenschapsonderwijs	12-05-1999	Willem Van Laarstraat	57	2600	Berchem	3.490,34	3.490,34
	Domein van het Vlaams Gewest	10-04-1999	Berenbroekstraat	127	3500	Hasselt	4.648,00	4.648,00
	Domein Vlaams Gewest, Abafim	15-05-1999	Driehoek	61	2940	Stabroek	1.859,20	1.487,36
	Domein Vlaams Gewest, afd. Zeeschelde	22-12-1999	Noeveren	197	2850	Boom	1.973,23	986,62
	Domein Vlaams Gewest, EWBL, afdeling AAD	10-07-1999	Keizerstraat	20	2845	Niel	5.949,44	2.974,72
	Vlaams Gewest, adm. Wegen en Verkeer	12-02-1999	Autostrade	14	1840	Londerzeel	1.308,88	1.308,88
	Vlaams Gewest, adm. Wegen en Verkeer	12-02-1999	Autostrade	18	1840	Londerzeel	1.844,33	1.844,33
	Vlaams Gewest, adm. Wegen en Verkeer	12-02-1999	Autostrade	22	1840	Londerzeel	1.100,65	1.100,65
	Vlaamse Gemeenschap	19-12-1999	Puisesteenweg	60	2920	Kalmthout	3.966,30	3.966,30
	Vlaamse Gemeenschap (ARGO)	05-12-1999	Arbeidstraat	30	9300	Aalst	3.098,37	3.098,37
	Vlaamse Gemeenschap (ARGO)	05-12-1999	Arbeidstraat	32	9300	Aalst	3.098,37	3.098,37
	Vlaamse Gemeenschap (ARGO)	05-12-1999	Arbeidstraat	34	9300	Aalst	3.098,37	3.098,37
2000	Domein van de Vlaamse Gemeenschap, ARGO	10-11-2000	Kloosterstraat	37	2180	Ekeren	2.102,14	2.102,14
	Domein van de Vlaamse Gemeenschap, ARGO	23-11-2000	Kasteeldreef	54	9160	Ekstaarde	11.313,86	11.313,86
	Domein van de Vlaamse Gemeenschap p/a Gemeenschapsonderwijs (ARGO)	12-05-2000	Willem Van Laarstraat	55	2600	Berchem	4.038,19	4.038,19
	Domein van de Vlaamse Gemeenschap, p/a Gemeenschapsonderwijs (ARGO)	12-05-2000	Willem Van Laarstraat	57	2600	Berchem	5.295,01	5.295,01

Jaar	Naam	Datum	Straat	Nr.	Postcode	Gemeente	Totaalbedrag Opcentie-heffing	Opcentie-men
	Domein van het Vlaams Gewest	10-04-2000	Berenbroekstraat	127	3500	Hasselt	6.266,75	6.266,75
	Domein van het Vlaams Gewest, Dienst voor de Scheepvaart	29-06-2000	Schans	16	2480	Dessel	495,79	495,79
	Domein Vlaams Gewest, afd. Zeeschelde	22-12-2000	Noeveren	197	2850	Boom	3.986,13	1.993,06
	Domein Vlaams Gewest, EWBL, afdeling AAD	10-07-2000	Keizerstraat	20	2845	Niel	7.932,59	3.966,30
	Domein Vlaams Gewest, WVC	23-03-2000	Pas	208	2440	Geel	909,77	909,77
	Domein Vlaams Gewest, WVC	23-03-2000	Pas	210	2440	Geel	1.336,15	1.336,15
	Vlaams Gewest, adm. Wegen en Verkeer	09-11-2000	Diestsesteenweg	12	3200	Aarschot	991,57	991,57
	Vlaamse Gemeenschap	19-12-2000	Puisesteenweg	60	2920	Kalmthout	4.957,87	4.957,87
	Vlaamse Gemeenschap (ARGO)	05-12-2000	Arbeidstraat	30	9300	Aalst	3.916,35	3.916,35
	Vlaamse Gemeenschap (ARGO)	05-12-2000	Arbeidstraat	32	9300	Aalst	3.916,35	3.916,35
	Vlaamse Gemeenschap (ARGO)	05-12-2000	Arbeidstraat	34	9300	Aalst	3.916,35	3.916,35
	Vlaamse Gemeenschap	29-05-2000	Gentseweg	38	8792	Desselgem	619,73	619,73

(AAD : afdeling Algemene Administratieve Diensten – red.)

**Vraag nr. 110
van 27 juni 2002
van de heer FILIP DEWINTER**

"Vlaanderen boven" – Selectieprocedure en honoraria

Naar aanleiding van de 700ste verjaardag van 11 juli werd door de Vlaamse regering beslist om een gelegenheidslied te lanceren. Uiteindelijk viel de keuze op een herschreven versie van het lied van Raymond van het Groenewoud "Vlaanderen boven".

Om tot het gelegenheidslied te komen, werd door de Vlaamse regering beslist om een wedstrijd uit te schrijven.

1. Hoe gebeurde de selectie van de ingezonden "gelegenheidsliederen" ?
2. Waarom viel de keuze uiteindelijk op het lied "Vlaanderen boven" ?
3. Welke kosten gingen gepaard met de selectieprocedure ?
4. Wat was de kostprijs die betaald werd voor de rechten van het lied "Vlaanderen boven" ?

Wat was de kostprijs voor de honoraria die uitbetaald werden aan de artiesten die het lied ingezongen hebben ?

5. Werden er speciale kosten gemaakt voor de promotie (persconferentie, mogelijke publiciteitscampagne, verspreiding) ?
6. Werde een cd-single gemaakt van het gelegenheidslied "Vlaanderen boven" en zo ja, wat was de kostprijs ?
7. Op verschillende plaatsen zal het lied uitgevoerd worden door de gelegenheidsartiesten. In hoeverre dienen deze optredens betaald te worden en wat is de kostprijs hiervan ?

Antwoord

1. Naar aanleiding van de 700ste verjaardag van de Guldensporenslag of de Vlaamse nationale feestdag in 2002 besliste de Vlaamse regering op

8 februari 2002 de VZW 11-julicomité Brussel te belasten met de organisatie van het slotevenement in de Brusselse binnenstad met als centraal punt de Grote Markt en het uitbrengen van een 11-juli-themalied.

2. Op 14 juni 2002 besliste de Vlaamse regering om de VZW een globale subsidie toe te kennen van 773.000 euro voor de uitvoering van de activiteiten zoals beslist op 8 februari 2002. In het subsidiebesluit werd opgenomen dat voor de gelegenheid een feestlied zou worden uitgebracht.

Alle kosten die verband houden met de productie en de promotie van het feestlied vielen ten laste van deze globale subsidie.

- 3 t.e.m. 7. Ik heb om een gedetailleerd overzicht gevraagd van alle kosten die verband houden met het feestlied en om een precieze beschrijving van de selectieprocedure die werd gevolgd.

Zodra deze gegevens in mijn bezit zijn, zal ik ze onverwijld bezorgen.

**Vraag nr. 112
van 27 juni 2002
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN**

Taalgebruik in bestuurszaken – Notarissen

Geregeld overtreden notarissen uit het Brusselse of elders de taalwetgeving bij aankondigingen van openbare verkopen in faciliteitengemeenten. Zo gebeurt het af en toe dat tweetalige affiches met het Frans vooraan worden verspreid.

De Vaste Commissie voor Taaltoezicht heeft eerder al gezegd dat dit niet kan. In de praktijk storen sommige notarissen zich daar niet aan.

Heeft de minister terzake al initiatieven genomen ?

Antwoord

Luidens artikel 1 van de wet van 25 ventôse jaar XI (16 maart 1803) betreffende de organisatie van het notariaat, aangevuld door artikel 1 van de wet van 16 april 1927, zijn de notarissen openbare ambtenaren die aangesteld zijn om akten en contracten te verlijden waaraan de partijen een authentiek karakter moeten of willen verlenen, om er de dagtekening van te verzekeren of om ze in bewaring te houden en er grossen en uitgiften van af te geven.

Als dusdanig stellen de notarissen dan ook niet alleen handelingen met een burgerrechtelijk karakter, maar eveneens met een administratief karakter.

De Vlaamse volksvertegenwoordiger heeft gelijk wanneer hij stelt dat de notarissen, voor hun handelingen met administratief karakter, onderworpen zijn aan het koninklijk besluit van 18 juli 1966 houdende coördinatie van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, hierna genoemd de SWT.

Zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger eveneens terecht opmerkt, heeft de Vaste Commissie voor Taaltoezicht in diverse adviezen reeds gesteld dat een notaris in zijn betrekkingen met het publiek, waaronder ongetwijfeld aanplakbrieven vallen waarmee verkopeningen aangekondigd worden, het taalgebruik in bestuurszaken moet respecteren van zijn standplaats of, indien hij buiten die standplaats optreedt, het taalgebruik van de plaats waar het voorwerp van zijn optreden gesitueerd is, bijvoorbeeld de plaats waar het te koop aangeboden onroerend goed zich bevindt.

Inzake echter de vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger of ik in deze reeds initiatieven genomen heb, kan ik enkel antwoorden dat een optreden terzake in geval van overtreding van deze verplichting niet valt binnen mijn bevoegdheden. Ik ben immers enkel bevoegd om toezicht uit te oefenen op de handelingen van gemeenten, provincies en OCMW's. Ik heb daarentegen geen enkele bevoegdheid om op te treden tegen de handelwijze van onder meer notarissen.

Ik zal echter wel de vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger onder de bijzondere aandacht brengen van de heer Marc Verwilghen, federaal minister van Justitie, en de heer Didier Reynders, federaal minister van Financiën, die terzake mijns inziens bevoegd zijn.

**Vraag nr. 113
van 27 juni 2002
van de heer JAN ROEGIERS**

Gemeentelijke domeinnamen – Stand van zaken

Het internet is uitgegroeid tot een onmisbaar instrument in onze zoektocht naar informatie. Meer en meer maken mensen ook gebruik van dit instrument om in contact te komen met hun diverse overheden.

In deze context zou ik de minister een paar vragen willen stellen over de situatie bij de Vlaamse gemeenten.

1. Binnenkort worden de ".be-domeinnamen" verhandelbaar.

Heeft de minister zicht op het aantal gemeenten dat zijn eigen domeinnaam nog moet kopen, omdat die in handen is van derden ?

2. Heeft de minister zicht op de meerkosten voor de gemeenten die hun eigen domeinnaam nog niet bezitten ?

3. Zijn er initiatieven vanuit het gewest op dit vlak ? Eventueel financiële tegemoetkomingen ?

Antwoord

Ik kan de Vlaamse volksvertegenwoordiger mededelen dat het vanaf 15 oktober 2002 inderdaad mogelijk zal zijn om internetdomeinnamen te transfereren van de ene licentiehouders naar de andere. Licentiehouders kunnen vanaf dan domeinnamen die ze in hun bezit hebben, verkopen.

Van de 308 Vlaamse gemeenten zijn er slechts negen waarvan de domeinnaam van het type gemeente.be niet geregistreerd werd door het gemeentebestuur of door personen of bedrijven die – voorzover bekend – in opdracht handelen van de gemeentebesturen. Het gaat om Bever, Boortmeerbeek, Dentergem, Herstappe, Hoegaarden, Mol, Ruiselede, Voeren en Zuienkerke. De domeinnamen van deze negen gemeenten zijn geregistreerd door derden. Met uitzondering van mol.be zijn deze domeinen momenteel niet in gebruik.

Aangezien de markt volledig vrij zal zijn, kan ik geen inschatting maken van de kosten die gemeenten zullen moeten maken om dergelijke domeinnamen te kopen. Niet alle domeinnamen zullen trouwens te koop aangeboden worden. De domeinnaam hoegaarden.be is in handen van een brouwerij en mol.be van een gelijknamig bedrijf.

De gemeenten hebben ruim de tijd gehad om gemeentelijke domeinnamen te registreren. Vóór de vrijmaking van de "domeinnamenmarkt" op 7 december 2000 hadden de gemeentebesturen – met uitzondering van de gevallen waar er gelijknamige bedrijven of merken bestaan – het exclusieve recht een gelijknamige domeinnaam te laten registreren. Een aantal maanden vóór die datum werd hier meermaals de aandacht op gevestigd, zowel

via de website van mijn administratie als door de subregionale informaticacentra. Vanaf 7 december 2000 kan iedereen de registratie van eender welke domeinnaam aanvragen.

De gemeentebesturen zijn zelf verantwoordelijk voor het verwerven van de licentie. Dat zij deze verantwoordelijkheid genomen hebben, blijkt uit het groot aantal gemeenten dat thans eigenaar is van een eigen gelijknamige gemeentelijke domeinnaam.

Vraag nr. 114
van 27 juni 2002
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Wemmel – Toegangskaarten containerpark (2)

Verwijzend naar het antwoord van de minister op mijn schriftelijke vraag nr. 77 van 21 maart 2002, waarin hij stelt dat nieuwe schendingen van de taalwetgeving in verband met de toegangskaarten van het containerpark in Wemmel hem meegedeeld mochten worden, kan ik bevestigen dat blijkbaar beslist werd om de voorraad van enkele honderden toegangskaarten die in overtreding zijn met de taalwetgeving, alsnog te gebruiken (Bulletin Vragen en Antwoorden nr. 17 van 20 september 2002, blz. 2046).

Heeft de minister daarop reeds gereageerd?

Antwoord

Ik vraag de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant om een onderzoek en zal niet nalaten de Vlaamse Volksvertegenwoordiger over het resultaat in te lichten.

PAUL VAN GREMBERGEN

VLAAMS MINISTER
 VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,
 CULTUUR, JEUGD EN
 AMBTENARENZAKEN

Vraag nr. 140
van 14 augustus 2002
van de heer CARL DECALUWE

Ambtenaren – Fietspremie

In opvolging van mijn schriftelijke vraag nr. 147 van 17 mei 2001 zou ik de minister volgende vragen willen stellen (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 1 van 5 oktober 2001, blz. 139).

1. Kan de minister een overzicht geven van het aantal fietspremies dat in 2001-2002 werd aangevraagd en toegekend, opgesplitst per provincie ?
2. Wordt er een toename vastgesteld van het aantal ambtenaren dat per fiets naar het werk komt ?
3. Wat is het globale budget voor deze tegemoetkoming ?
4. Werden reeds inbreuken op deze regeling vastgesteld ?

Zo neen, dienen nog bijkomende informatie-middelen te worden aangewend om deze fietspremie te promoten ?

Antwoord

1. De Vlaamse volksvertegenwoordiger vindt hierna, voor de diensten van de Vlaamse regering, een overzicht van het aantal personeelsleden per provincie aan wie tijdens de periode juli 2001 tot en met juni 2002 een maandelijkse fietsvergoeding werd uitbetaald.

Dit overzicht werd opgemaakt op basis van de woonplaats van de personeelsleden.

Provincie	Aantal
Antwerpen	391
Brussel	15
Henegouwen	3
Limburg	117
Namen	1
Oost-Vlaanderen	676
Vlaams-Brabant	388
Waals-Brabant	1
West-Vlaanderen	334
Totaal	1.926

2. In volgende tabel wordt een overzicht gegeven van het aantal personeelsleden van de diensten van de Vlaamse regering die de fiets gebruiken voor het woon-werkverkeer (gedeelte van het

traject of volledig traject) tijdens de periode 2000-2001 (zie het antwoord op schriftelijke vraag nr. 147 van 17 mei 2001) en de periode 2001-2002.

Provincie	Periode 2000-2001	Periode 2001-2002	Stijging in aantal	Stijging procentueel
Antwerpen	300	391	91	30,33
Brussel	12	15	3	25,00
Henegouwen	2	3	1	50,00
Limburg	94	117	23	24,47
Namen	1	1	0	0,00
Oost-Vlaanderen	529	676	147	27,79
Vlaams-Brabant	331	388	57	17,22
Waals-Brabant	0	1	1	
West-Vlaanderen	279	334	55	19,71
Totaal	1.548	1.926	378	24,42

Er kan dus worden gesteld dat er in alle provincies (uitgezonderd Namen) een toename is van het aantal ambtenaren dat de fiets gebruikt voor het woon-werkverkeer.

3. Voor de betaling van de fietsvergoedingen van de 1.926 ambtenaren die de fiets gebruiken voor het woon-werkverkeer bedraagt het totale budget 412.688,29 euro per jaar, dit is gemiddeld 214,27 euro per personeelslid per jaar. Dit komt overeen met een gemiddelde afstand van 3 kilometer enkel per dag.
4. Zoals reeds in mijn vorig antwoord gesteld, ben ik mij ervan bewust dat een controle of de fiets daadwerkelijk wordt gebruikt onmogelijk is. Ik werd nog niet op de hoogte gesteld van eventuele misbruiken. Zoals ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger reeds meedeelde, ben ik van mening dat, gelet op het voorhanden zijnde cijfermateriaal, het aantal eventuele misbruiken zeker beperkt is.

Dit is naar mijn mening te danken aan zowel een repressief als een preventief element :

- repressief : naar de personeelsleden werd bij de communicatie steeds gewezen op de mogelijkheid tot het oplopen van een sanctie indien misbruiken worden vastgesteld.

Deze sanctie kan gaan van een tuchtstraf tot een eventuele strafrechtelijke vervolging op basis van valse verklaringen ;

- preventief : de personeelsdiensten van de verschillende departementen van het Ministerie, waar de aanvragen tot het verkrijgen van een fietsvergoeding worden ingediend, hebben de mogelijkheid om bij twijfel omtrent de correctheid van de aanvraag of bij enig vermoeden van bedrog, de uitbetaling niet uit te voeren (hetzij tijdelijk, hetzij definitief).

Indien nodig kunnen zij ook bijkomende inlichtingen inwinnen.

JAAK GABRIELS

VLAAMS MINISTER
VAN ECONOMIE, BUITENLANDSE HANDEL
EN HUISVESTING

Vraag nr. 95
van 21 juni 2002

van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Vlaamse Rand – OCMW-gronden

Tijdens de gedachtewisseling op 22 januari 2002 in de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand bleek dat heel wat OCMW's in het algemeen en het OCMW van Brussel in het bijzonder, over heel wat gronden in de Vlaamse Rand beschikken.

De minister gaf aan dat hij terzake geen bevoegdheid heeft, maar dat hij bereid was op het gezamenlijk overleg met de andere gewestministers dit probleem aan te kaarten, teneinde na te trekken op welke wijze het OCMW van Brussel ertoe kan worden aangezet om bepaalde initiatieven te nemen (Stuk 1089 (2001-2002) -Nr. 1-D).

Heeft de minister terzake reeds stappen ondernomen ?

Antwoord

Naar aanleiding van de gedachtewisseling van 22 januari 2002 in de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand heb ik omtrent de inzetbaarheid van gronden van het Brusselse OCMW duidelijk gesteld dat ik terzake geen enkele bevoegdheid heb en dat het Brusselse OCMW, wat zijn eigendomsrechten betreft, moet worden beschouwd als elke andere eigenaar. Ik heb toen ook geopperd dat ik bereid was om de eventuele verkoop van deze gronden ter sprake te brengen naar aanleiding van overleg tussen de gewesten. Er is op dit ogenblik geen periodiek overleg met de andere gewestministers bevoegd voor Huisvesting.

Ik wil toch ook verwijzen naar de recente beslissing van de Vlaamse regering om – onder specifieke voorwaarden – de gronden in woonuitbreidingsgebied zonder gemeentelijke woonbehoefte-studie vrij te geven voor bebouwing. Het komt mij voor dat daardoor heel wat meer bouwgronden op de markt zouden kunnen komen.

In die zin blijf ik bereid om ervoor te ijveren bij alle instanties – ook de Brusselse – om voldoende bouwgronden effectief beschikbaar te maken naargelang de behoeften en in het kader van een zekere prijsbeheersing in het voordeel van de kandidaat-bouwers. Ik ben echter niet bereid om door ondoordachte tussenkomsten een prijsverhogend effect te creëren, zonder enige zekerheid omtrent de bereidheid van het Brusselse OCMW om zijn gronden in de Vlaamse Rand op de markt te brengen.

Ter informatie dient evenwel te worden vermeld dat Vlabinvest op eigen initiatief in december 2001 reeds een lijst van het te koop aangeboden vastgoed in de Vlaamse Rand heeft opgevraagd bij het OCMW van de stad Brussel ; na grondig onderzoek van het vastgoedaanbod bleek geen perceel geschikt voor realisatie van een Vlabinvestproject (*Vlabinvest : Investeringsfonds voor Grond- en Woonbeleid voor Vlaams-Brabant – red.*).

Vraag nr. 96 van 21 juni 2002 van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Vlaamse Rand – Vlabinvest

Tijdens de gedachtewisseling die de minister op 22 januari in de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand had, gaf hij toe dat specifiek met betrekking tot de Vlaamse Rand nagegaan moest worden in welke mate de doelgroep inzake het Investeringsfonds voor Grond- en Woonbeleid voor Vlaams-Brabant (Vlabinvest) verruimd zou kunnen worden (Stuk 1089, (2001-2002) – Nr. 1-D).

Werd er terzake al enige vordering gemaakt ?

Antwoord

Op 19 juli 2002 besliste de Vlaamse regering om de bestaande dienstenovereenkomst tussen de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij (VHM) en Vlabinvest voor een periode van één jaar te verlengen.

Aansluitend besliste de Vlaamse regering ook om een externe doorlichting van Vlabinvest te laten doorvoeren. Bij deze doorlichting zal ook het aspect van de doelgroep onderzocht worden. Op basis van de resultaten van dit onderzoek zal worden beslist of het aangewezen is om de doelgroep van Vlabinvest te verruimen.

Vraag nr. 97 van 27 juni 2002 van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Vlaamse Rand – Vlaams Woningfonds

Tijdens de gedachtewisseling die de minister op 22 januari 2002 met de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand had, kon hij geen verklaring geven voor de geringe respons op de initiatieven van het Vlaams Woningfonds in de Vlaamse Rand rond Brussel.

De minister bevestigde dat de gezinnen aanvankelijk erg geïnteresseerd waren, maar dat ze ten slotte bijna allemaal afgehaakt hadden (Stuk 1089 (2001-2002) – Nr. 1-D).

1. Om hoeveel geïnteresseerden gaat het en hoeveel gezinnen hebben er uiteindelijk afgehaakt ?
2. In dat verband suggereerde de minister dat betrokkenen misschien gecontacteerd moesten

worden, teneinde uit te zoeken om welke reden zij afgehaakt hadden.

Werd daarvan reeds werk gemaakt ?

3. Kon de werkelijke reden voor het geringe succes van de initiatieven van het Vlaams Woningfonds reeds achterhaald worden ?

Antwoord

1. Het Vlaams Woningfonds werd einde 1998 – begin 1999 door een zestigtal geïnteresseerden gecontacteerd met de vraag om concrete informatie.

Een overzicht van de informatievragen op basis van de woonplaats van de aanvrager vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger hierna.

2. Het Vlaams Woningfonds heeft meegedeeld dat er geen gegevens meer beschikbaar zijn over deze gezinnen, aangezien het enkel ging om informatievragen.
3. Het Vlaams Woningfonds meent dat het uitblijven van het succes het gevolg is van de te complexe procedures en herzieningsclausules in het besluit van de Vlaamse regering van 24 juli 1998 houdende regeling van de voorwaarden inzake het verlenen van een tegemoetkoming in de aankooprij van een bouwgrond in de Vlaamse Rand.

Er zal dit jaar echter een externe doorlichting van de werking van Vlabinvest worden doorgevoerd. Deze doorlichting zal het huisvestingsbeleid in de Vlaamse Rand in zijn geheel tot voorwerp hebben. Op basis van de resultaten van deze doorlichting zal een herziening van het besluit kunnen worden overwogen.

Spreiding van de informatievragen op basis van de woonplaats van de aanvrager

Asse : 2 ; Bertem : 4 ; Brussel : 4 ; Dilbeek : 1 ; Grimbergen : 8 ; Halle : 1 ; Herent : 1 ; Huldenberg : 1 ; Itterbeek : 1 ; Kampenhout : 1 ; Kapelle-op-den-Bos : 1 ; Kessel-Lo : 2 ; Kortenberg : 3 ; Kraainem : 1 ; Lot : 2 ; Meise : 1 ; Mollem : 2 ; Ottenburg : 1 ; Overijse : 3 ; Sint-Pieters-Leeuw : 3 ; Sint-Stevens-Woluwe : 2 ; Strombeek-Bever : 4 ; Ternat : 2 ; Tienen : 1 ; Vilvoorde : 3 ; Vlezenbeek : 1 ; Wemmel : 1 ; Wijgmaal : 1 ; Zaventem : 2.

Vraag nr. 98 van 27 juni 2002 van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Vlaamse Rand – Extra bouwlaag

In januari werd tijdens de gedachtewisseling in de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand het idee geopperd dat de mogelijkheid om een extra bouwlaag aan de woningen in de Vlaamse rand rond Brussel toe te voegen, een antwoord zou kunnen bieden op het woningtekort aldaar.

De minister toonde zich bereid om het idee voor te stellen aan de verantwoordelijke van de provincie Vlaams-Brabant in het kader van de opmaak van het Ruimtelijk Structuurplan (Stuk 1089 (2001-2002) – Nr. 1-D).

Is dit effectief gebeurd ?

Antwoord

Door mijn voorganger werd destijds reeds overleg gepleegd met de Vlaamse minister bevoegd voor Ruimtelijke Ordening over deze materie. Uit dit overleg is binnen de administratie een werkgroep voortgesproten die de verdichtingsproblematiek nader analyseert en reeds het initiatief heeft genomen tot een publicatie van een voorbeeldenboek en de voorbereiding van een vormingsprogramma.

Tijdens de bespreking in de Commissie kwam aan bod dat de provincie Vlaams-Brabant in het kader van haar eigen structuurplanningsproces het initiatief zou kunnen nemen om via een extra bouwlaag de bebouwingsmogelijkheden in bepaalde gebieden uit te breiden. Ik neem aan dat deze suggestie via de parlementaire stukken ook bij de bestendige deputatie en de provincieraadsleden bekend is.

Desalniettemin heb ik aan de verantwoordelijke van de provincie Vlaams-Brabant dit idee meegedeeld.

Vraag nr. 99 van 27 juni 2002 van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Handelsmissie Noord-Korea – Betrokkenheid

Uit persberichten blijkt dat de Belgische ambassadeur in Zuid-Korea, vergezeld van een aantal Vlaamse bedrijven, in de loop van de maand september naar Noord-Korea trekt.

Is de Vlaamse regering of Export Vlaanderen erbij betrokken ?

Zo ja, acht de minister dit initiatief opportuun ?

Antwoord

België heeft formele diplomatieke betrekkingen met Noord-Korea (DPRK – Democratic People's Republic of Korea) sedert 23 januari 2001 en is het tweede land, net na Nederland, dat een ambassadeur met standplaats Seoul (Republic of Korea) heeft mogen benoemen in Pyongyang.

Onder de EU-landen blijven nu nog slechts Frankrijk en Ierland zonder diplomatieke betrekkingen met de DPRK (*EU : Europese Unie – red.*).

Van 30 september 2002 tot 4 oktober 2002 bezoekt de Belgische ambassadeur in Zuid-Korea een derde maal Noord-Korea.

Gezien de duidelijke belangstelling vanwege de Belgische bedrijven die in Zuid-Korea zijn gevestigd, heeft de Belgische ambassadeur voorgesteld dat zij hem tijdens zijn komend bezoek zouden vergezellen. Een achttal bedrijven heeft zich ondertussen ingeschreven.

Wegens het duidelijk zakelijk aspect van deze reis zal zowel de vertegenwoordiger van Export Vlaanderen als van AWEX in Seoul de ambassadeur en de zakenmensen vergezellen (*AWEX : Agence Wallonne à l'Exportation – red.*).

JAAK GABRIELS

VLAAMS MINISTER
VAN ECONOMIE, BUITENLANDS BELEID,
BUITENLANDSE HANDEL
EN HUISVESTING

Vraag nr. 100
van 9 juli 2002
van de heer KARIM VAN OVERMEIRE

Export Vlaanderen – Afbeelding Voeren

Ondanks verschillende vragen hierover in het verleden, stel ik vast dat Export Vlaanderen nog steeds mappen verspreidt met daarop het silhouet van Vlaanderen zonder de gemeente Voeren.

Het lijkt mij nochtans van groot belang dat de Vlaamse regering er geen twijfel over laat bestaan dat Voeren tot Vlaanderen behoort.

Welk initiatief neemt de minister terzake ?

Antwoord

Export Vlaanderen heeft in zijn huidig assortiment van brochures geen promotiemateriaal waarop het silhouet van Vlaanderen wordt afgebeeld. Geen detailkaarten van Vlaanderen worden in de huidige folders gebruikt.

Het huidige ontwerp van informatiemap die Export Vlaanderen verspreidt, is opgebouwd rond het beeld van een tol, als centrum van beweging.

Vanzelfsprekend zal, indien er landkaarten van Vlaanderen worden verspreid, Voeren ervan deel uitmaken.

Vraag nr. 101
van 9 juli 2002
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Taalgebruik in bestuurszaken – VCT-adviezen

Zie :

Minister vice-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken
en Energie

Vraag nr. 335
van 9 juli 2002

van de heer Luk Van Nieuwenhuysen
Blz. 339

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken.

Vraag nr. 102
van 9 juli 2002
van de heer FILIP DEWINTER

Dienstwagens – Processen-verbaal

Zie :

Minister vice-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken
en Energie

Vraag nr. 336
van 9 juli 2002
van de heer Filip Dewinter
Blz. 340

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering.

Vraag nr. 103
van 9 juli 2002
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Vacatures internationale organisaties – Engels

Hoe langer hoe meer internationale organisaties vragen dat hun kandidaat-medewerkers zogenaamde native English speakers zouden zijn. Daardoor worden anderstaligen bij de aanwerving gediscrimineerd.

1. Aan welke internationale organisaties worden door de Vlaamse regering middelen ter beschikking gesteld ?
2. Wordt bij de organisaties die een Vlaamse bijdrage ontvangen, erop toegezien dat ze bij hun personeelsbeleid niet discrimineren op basis van moedertaal ?

Antwoord

1. De Vlaamse regering stelt middelen ter beschikking van de volgende internationale organisaties : de Internationale Arbeidsorganisatie, de Wereldgezondheidsorganisatie, Unesco, de Universiteit van de Verenigde Naties, de Raad van Europa, de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling en de Wereldhandelsorganisatie (WHO) (*Unesco : United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization – red.*).
2. Bij het personeelsbeleid van deze organisaties worden de volgende richtlijnen gehanteerd in verband met vereisten inzake talenkennis.

Internationale Arbeidsorganisatie (IAO)

Werktaalen van de IAO zijn het Engels, het Frans en het Spaans. Van de werknemers wordt normaal gezien een uitstekende beheersing van één van deze talen en een goede kennis van één

andere taal geëist. Kennis van een derde taal wordt als voorbeeld beschouwd.

Wereldgezondheidsorganisatie (WGO)

De officiële talen van de WGO zijn het Engels, het Frans, het Spaans, het Arabisch, het Chinees en het Russisch. Specifieke taalvereisten worden vermeld in elke vacature. In het algemeen wordt een uitstekende beheersing van het Engels en het Frans en een goede kennis van de andere taal gevraagd. Kennis van één van de vier andere officiële talen wordt als voordeel beschouwd.

Unesco

De officiële talen van Unesco zijn het Engels, het Frans, het Spaans, het Russisch, het Chinees en het Arabisch. Uitstekende kennis van het Engels of het Frans en een goede kennis van de andere taal is over het algemeen een vereiste voor aanwerving. Voor een aantal functies is ook kennis van één of meerdere van de vier andere talen vereist. Voor de vertalers (niet voor de tolken) bij Unesco geldt dat zij vertalen vanuit minstens twee andere officiële talen in hun moedertaal of in de taal waarin zij middelbaar of hoger onderwijs hebben genoten. De moedertaal kan voor die functies dus een rol spelen bij de aanwerving, maar alle relevante talen bij Unesco worden hierbij gelijk behandeld. Het gaat niet enkel om het Engels.

Unesco streeft een evenwichtige verdeling tussen de lidstaten na. De lidstaten zijn onderverdeeld in vier categorieën, de oververtegenwoordigde, de correct vertegenwoordigde, de ondervertegenwoordigde en de niet-vertegenwoordigde lidstaten. België bevindt zich in de categorie van de oververtegenwoordigde lidstaten.

Universiteit van de Verenigde Naties (UVN)

De werktal van de UVN is het Engels. Vloeiend geschreven en gesproken Engels is dus vereist. Kennis van één van de andere talen die veelvuldig worden gebruikt in de UVN (Frans, Arabisch, Chinees, Japans, Fins, Nederlands, Russisch en Spaans) wordt als voordeel beschouwd.

Raad van Europa

De officiële talen van de Raad zijn het Engels en het Frans. Vloeiende kennis van één van beide talen is een vereiste voor aanwerving. Voor een groot aantal functies is ook een goede

kennis van de tweede officiële taal vereist. Kennis van een andere Europese taal, in het bijzonder het Duits, het Spaans, het Italiaans of het Russisch, strekt tot aanbeveling.

Een aantal functies vereisen inderdaad moedertaalsprekers (zowel Frans als Engels). Het gaat om een deel van het secretariaatspersoneel en om vertalers (niet om tolken). Wanneer zo'n moedertaalvereiste wordt gesteld, vraagt men ook een uitstekende kennis van de andere officiële taal. Voor de vertalers vraagt men bovendien een goede kennis van een andere Europese taal. Tolken dienen over een uitstekende kennis en een perfecte uitspraak van zowel het Engels als het Frans te beschikken, en over een zeer goede kennis van een andere taal. De Raad van Europa streeft in zijn personeelsbeleid een evenwichtige verdeling tussen de lidstaten na en hanteert een politiek van positieve discriminatie ten aanzien van ondervertegenwoordigde lidstaten.

Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)

De werktalen van de OESO zijn het Engels en het Frans. Voor aanwerving is er geen systeem van quota in verband met de nationaliteit of de moedertaal van sollicitanten. Er is evenmin een ander voordeel voor Engelstaligen of andere groepen van sollicitanten. De OESO voert integendeel een tewerkstellingsbeleid van gelijke kansen tussen nationaliteiten van de lidstaten en tussen mannen en vrouwen met een interdisciplinaire ervaring.

Het ligt dus voor de hand dat een grondige kennis van de twee werktalen de kans op aanwerving verhoogt, maar de OESO stelt niet als voorwaarde dat een van die talen de moedertaal van de sollicitant moet zijn. Uiteraard is die kennis van het Engels en het Frans inderdaad een basisvereiste bij de meeste vacatures, maar voor sommige vacatures is een ruimere talenkennis even belangrijk. Die vacatures betreffen voornamelijk functies m.b.t. studies over en in lidstaten van de OESO en functies met als kerntaak de samenwerking met en in niet-lidstaten – de OESO heeft immers omvangrijke programma's lopen ter ontwikkeling van de drie Baltische staten, de Balkanlanden en de Russische Federatie.

Wereldhandelsorganisatie (WHO)

De officiële talen van de WHO zijn het Engels, het Frans en het Spaans. De eerste algemene voorwaarde voor sollicitanten is het bezit van de nationaliteit van een lidstaat. De tweede en laatste algemene voorwaarde is dat personeelsleden in minstens twee van die drie talen kunnen werken. De kennis van het Engels als moedertaal is dus geen algemene voorwaarde. Er is evenmin een ander voordeel voor Engelstaligen of andere groepen van sollicitanten.

Het is uiteraard zo dat de kennis van het Engels een heel belangrijke voorwaarde is om door de WHO te worden aangeworven, zonder echter een noodzakelijke voorwaarde te zijn. Dat blijkt uit de meeste functiebeschrijvingen. De WHO eist nochtans niet dat de moedertaal van de sollicitant de Engelse taal is. Bovendien strekt de kennis van de twee andere werktalen tot aanbeveling voor vele vacatures.

Conclusie

Unesco en de Raad van Europa hanteren dus, in een beperkt aantal gevallen, de moedertaalvereiste. In de Raad van Europa en Unesco wordt de moedertaal echter enkel als een objectief criterium voor aanwerving gebruikt, namelijk wanneer er een nauw verband is tussen de taal en de aard van de functie, teneinde de goede werking van de organisatie te garanderen.

Het begrip "moedertaal" wordt bovendien in de brede zin geïnterpreteerd door beide organisaties: het gaat om mensen die zijn opgegroeid of die van jongsaf onderwijs hebben genoten in een bepaalde taal. Vlamingen die aan een Engelstalige school onderwijs genoten, komen dus evenzeer in aanmerking voor deze posities als kandidaten met bijvoorbeeld de Engelse of Ierse nationaliteit.

De moedertaalvoorwaarde houdt dus niet in dat de personeelsleden moeten zijn geboren in of onderdaan zijn van een bepaalde staat. Op het vlak van de nationaliteit streven de Raad van Europa en Unesco trouwens naar een evenwichtige geografische spreiding voor het hoger personeel. België is in beide organisaties oververtegenwoordigd. De organisaties houden geen statistieken bij over de moedertaal van de personeelsleden en er kan dan ook niet met zeker-

heid worden gezegd hoeveel Vlamingen er precies tewerkgesteld zijn.

Een politieke demarche wordt niet opportuun geacht in het licht van de oververtegenwoordiging van Belgen in de personeelsbezetting van de organisaties. De Vlaamse overheid zal deze aangelegenheden echter blijven bewaken en, waar nodig en mogelijk, de gepaste acties ondernemen.

**Vraag nr. 104
van 9 juli 2002
van de heer KARIM VAN OVERMEIRE**

Europese ministerraad – Belgisch stemgedrag

Wanneer de gemeenschappen en gewesten inzake materies die tot hun exclusieve bevoegdheid behoren onderling geen overeenstemming kunnen bereiken over het stemgedrag op een Europese ministerraad, is er geen Belgisch standpunt en moet België zich dus bij de stemming onthouden.

1. In welke dossiers gebeurde dit reeds ?
2. Werd het voorstel van een "split vote" in dergelijke situaties verdedigd door België tijdens de top van Nice of bij een andere gelegenheid in het kader van de Europese Unie ?

Antwoord

1. De Europese praktijk maakt het moeilijk precies te achterhalen in welke dossiers België zich in het verleden heeft onthouden in de Raad. In de overgrote meerderheid van de gevallen wordt er immers niet tot eigenlijke stemming overgegaan: doorgaans beperkt het voorzitterschap zich ertoe vast te stellen dat een gekwalificeerde meerderheid voorhanden is, zodat de landen die de beslissing niet steunen, hun tegenstem (of onthouding) niet concreet hoeven uit te brengen. Bovendien worden geen statistische gegevens bijgehouden van het stemgedrag van de lidstaten en worden slechts zelden uitdrukkelijke stemverklaringen afgelegd.

Niettemin heeft intern-Vlaamse en intern-Belgische navraag uitgewezen dat België sinds de inwerkingtreding van het samenwerkingsakkoord van 1994 tussen de federale staat, de gemeenschappen en de gewesten met betrekking tot de vertegenwoordiging van het Koninkrijk België in de Ministerraad van de Europese

Unie, slechts uiterst zelden werd genoodzaakt om zich bij de stemming in de Raad te onthouden vanwege een gebrek aan interne overeenstemming.

Volgens de beschikbare informatie hebben zich slechts twee gevallen voorgedaan waarin België zich genoodzaakt zag zich in de Raad te onthouden indien het tot stemming zou komen. Beschouwd in het licht van het aanzienlijke aantal wetgevingsbesluiten dat de Raad sinds 1994 heeft aangenomen, zijn deze twee onthoudingen als het ware verwaarloosbaar. In beide gevallen was de onthouding overigens niet te wijten aan een meningsverschil tussen de deelstaten onderling.

- In 1997 waren Vlaanderen en de Franse Gemeenschap het erover eens dat een Belgische onthouding uiting kon geven aan het gevoel dat de culturele component van de richtlijn betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake de uitoefening van televisieomroepactiviteiten (richtlijn 97/36/EG tot herziening van de "tv zonder grenzen"-richtlijn 89/552/EEG) ontoereikend was.
- In 1998 gaf een verschil in visie tussen Vlaanderen en de federale minister van Economie aanleiding tot onthouding jegens de richtlijn betreffende de rechtsbescherming van biotechnologische uitvindingen (richtlijn 98/44/EG).

In de praktijk van de besluitvorming zijn er gelegenheden tot concrete afstemming tussen de deelstaten inzake Europese beleidsvoorstellen. Ambtenaren van beide deelstaten nemen deel aan ambtelijke werkgroepen en voeren daaromtrent informeel overleg. Voorafgaand aan de Raadsbijeenkomsten organiseren de deelstaten voor de beleidsdomeinen die tot hun exclusieve bevoegdheid behoren een eigen vooroverleg, gekoppeld aan politieke afstemming met de betrokken kabinetten. Daarnaast zijn er de formele coördinatievergaderingen die worden georganiseerd door de dienst Europese Integratie en Coördinatie van het federale Ministerie van Buitenlandse Zaken (de dienst "P11"). Indien zulks nodig zou blijken, kan er ten slotte ook nog via de Interministeriële Commissie voor Buitenlands Beleid naar afstemming worden gezocht rond sectoriële dossiers.

Concreet kan men stellen dat doorgaans reeds op ambtelijk niveau of zeker op het niveau van de formele bilaterale afstemming tussen de deelstaten onderling een compromis kan worden bereikt waarin eenieder zich kan vinden.

2. Mede vanwege de ontstentenis van een intern-Belgisch akkoord daaromtrent, heeft België de zogenaamde "split vote"-formule niet formeel verdedigd tijdens de Intergouvernementele Conferentie (IGC) 2000, die uitmondde in het Verdrag van Nice.

Conform het regeerakkoord, waarin wordt vooropgesteld dat Vlaanderen ernaar streeft de deelstaten "een rechtstreekse vertegenwoordiging in de instellingen van de Europese Unie te geven door middel van het invoeren van het gedeeld stemmen in de ministerraad voor exclusieve gemeenschaps- of gewestmateries", verkondigen de minister-president van de Vlaamse regering en ikzelf in Europese (interregionale) fora de gedeelde stelling dat in de komende IGC de lidstaten het recht moeten krijgen "om hun politiek gewicht in de besluitvorming van de ministerraden naar eigen inzicht te verdeelen".

Indien we het principe van de "split vote" zouden kunnen toepassen, zou er op intern-Belgisch niveau uiteraard minder nood zijn aan onderlinge afstemming, zoals hierboven beschreven.

**Vraag nr. 105
van 9 juli 2002
van de heer KARIM VAN OVERMEIRE**

Uitbreiding Europese Unie – Criteria

Formeel is besloten dat de kandidaat-lidstaten pas tot de Europese Unie (EU) mogen toetreden wanneer ze aan een reeks strenge politieke, economische, wetgevende en bestuurlijke eisen voldoen.

Anderzijds kan men vaststellen dat erop aangestuurd wordt om voor een grote groep landen (alle kandidaten, behalve Roemenië, Bulgarije en Turkije) de toetredingsbesprekingen volgend jaar reeds af te ronden. Overwegingen van politieke aard zouden de overhand krijgen op het feit dat verschillende kandidaat-lidstaten nog lang niet aan de gestelde voorwaarden voldoen.

Nochtans zou een te overhaaste toetreding van de kandidaat-lidstaten gelijkstaan met de import van grote problemen.

Wat is de houding van de Vlaamse regering tegenover de al dan niet strikte toepassing van de vooropgestelde criteria ?

Antwoord

De Vlaamse regering heeft van bij de aanvang van het toetredingsproces het standpunt dat door België werd ingenomen, onderschreven. Dit standpunt benadrukt dat de nieuwe lidstaten slechts tot de Europese Unie kunnen toetreden wanneer en voorzover zij aan de daartoe door de Europese Unie gestelde politieke en economische voorwaarden voldoen (de zgn. conditionaliteit). Zulks is niet enkel belangrijk voor de Unie, die moet waken over het behoud van de interne samenhang, maar is tevens in het belang van de kandidaat-lidstaten zelf. Voorts heeft de Vlaamse regering daarbij stevast ook het differentiatieprincipe ondersteund: elke kandidaat-lidstaat moet worden beoordeeld op basis van de eigen merites, los van het dossier dat de andere kandidaatlanden kunnen voorleggen.

De staatshoofden en regeringsleiders van de lidstaten hebben zich tijdens de Europese Raad van Sevilla (van 21 en 22 juli 2002) vastbesloten verklaard om, mits het huidige tempo van de onderhandelingen en de hervormingen wordt aangehouden, de onderhandelingen met tien kandidaat-lidstaten eind 2002 af te ronden: Cyprus, Malta, Polen, Hongarije, Tsjechië, Slowakije, Estland, Letland, Litouwen en Slovenië. Daaraan wordt volgende zinsnede toegevoegd: "Het beginsel van de differentiatie moet tot het eind van de onderhandelingen ten volle worden nageleefd". De Europese Raad onderschrijft met andere woorden de door Vlaanderen vooropgestelde beginselen.

De EU-uitbreiding is geen louter technische operatie. Zij maakt in wezen evenzeer een fundamenteel politiek project uit (ter bevordering van de stabiliteit, veiligheid en welvaart op het Europees continent). Het is bijgevolg begrijpelijk dat ook overwegingen van veeleer politieke aard mee een rol spelen in het toetredingsdebat. Maar dergelijke politieke overwegingen kunnen geenszins de overhand krijgen boven de technische premisse dat een kandidaat-lidstaat slechts tot de Unie kan toetreden eenmaal hij op afdoende wijze aan de toetredingscriteria voldoet.

Het is in de eerste plaats de Europese Commissie die, in opdracht van de lidstaten, via haar jaarlijkse voortgangsrapporten de vooruitgang van het beantwoorden aan de toetredingscriteria door de respectieve kandidaat-lidstaten evalueert. Het is aldus mede op basis van de analyse die de Commissie dit najaar van de voortgang in de kandidaat-lidstaten zal maken, dat de lidstaten vervolgens de uiteindelijke selectie zullen maken. In het licht van het feit dat naar Belgisch recht ook de deelstaatparlementen zich zullen moeten uitspreken over het toetredingsverdrag, zal de Vlaamse regering dit nauwgezet opvolgen.

Het is waarschijnlijk, maar het staat geenszins vast, dat dit najaar de tien zonet genoemde kandidaat-lidstaten zullen worden uitgenodigd om tot de Unie toe te treden; zelfs in het – vermoedelijke – scenario dat niet alle tien landen een volstrekt identiek dossier aan de Unie zullen kunnen voorleggen. Maar precies om te vermijden dat een overhaaste toetreding zou resulteren in de import van grote problemen binnen de Unie, wordt toch telkens nagegaan of de vooropgestelde beginselen worden nageleefd:

- op het vlak van het conditionaliteitsbeginsel zal de individuele voortgang van elk van de geselecteerde kandidaat-lidstaten een minimale kritieke drempel moeten hebben overschreden;
- het differentiatieprincipe zal toepassing vinden in de overgangsmaatregelen en -termijnen die voor elk van de kandidaat-lidstaten in de diverse beleidsdomeinen worden bepaald.

Voor de Vlaamse regering is het daarbij duidelijk dat op het voldoen aan de politieke toetredingsvoorwaarden (democratische instellingen, eerbied voor de mensenrechten, respect voor de principes van de rechtstaat, e.d.) niet kan worden toegegeven. Op het vlak van de veeleer economische voorwaarden, en in het bijzonder de overname van het integrale "acquis communautaire", verlopen de onderhandelingen met de kandidaat-lidstaten in een globaal Europees perspectief. Vlaanderen schrijft zich in dit Europees overleg in en heeft geen voorstellen om zelf bijkomende of specifieke eisen aan de kandidaatlanden op te leggen.

Vraag nr. 107
van 9 juli 2002
van mevrouw ISABEL VERTRIEST

Slowakije – Roma-zigeuners

Ongeveer twee jaar geleden werden Slowaakse Roma collectief uitgewezen na een list van de Gentse politie (uitnodigingsbrief). Kort daarna kwam de Slowaakse minister-president op bezoek bij de minister-president.

Naar aanleiding daarvan stelde ik de minister-president een actuele vraag. Hij antwoordde onder meer het volgende: "Eerst en vooral moeten we de inspanningen van de Slowaakse premier voor de rechten van minderheden waarderen. Deze problematiek moet ook niet enkel vanuit federale hoek, met name het asielbeleid, bekeken worden. Vlaanderen moet inspanningen kunnen leveren om ter plaatse een aantal projecten te schragen. Ik heb aan de Slowaakse premier toegezegd dat Vlaanderen bereid is om daar alle mogelijke instrumenten voor te onderzoeken. Dat veronderstelt dat een Vlaamse instelling, namelijk een NGO of VZW die over nuttige ervaring beschikt, bereid is om een dergelijk project te steunen. De Vlaamse regering zal een dergelijk project bij indiening met de nodige welwillendheid onderzoeken" (Handelingen Plenaire Vergadering nr. 14 van 1 december 1999, blz 7).

Informatie van de Romazigeuners in Gent en een terreinbezoek van een Agalev-delegatie leren dat de situatie van de Romazigeuners in Slowakije nog steeds zorgwekkend is. De Roma in Slowakije worden nog steeds gemarginaliseerd inzake onderwijs, huisvesting, tewerkstelling en sociale omkadering.

De Europese eenmaking heeft er baat bij dat er programma's worden opgezet om de toestand van de Roma in Slowakije daadwerkelijk te verbeteren. Zo niet wordt er bij de intrede van Slowakije in de Europese Unie ook een sociale kanker binnengehaald. De politiek moet er dus voor ijveren dat adequate internationale programma's (met Vlaams, Belgisch en Europees geld en expertise) in Slowakije worden opgezet, waarbij een geloofwaardig begin kan worden gemaakt met het wegwerken van de discriminatie van de Roma. Die discriminatie zal op korte termijn evenwel niet worden weggewerkt. Dergelijke programma's kunnen echter een voorbeeldfunctie hebben m.b.t. het probleem van discriminatie in heel de uitgebreide EU.

1. Welke programma's voor de verbetering van de situatie van de Roma in Slowakije heeft de Vlaamse regering ondersteund?
2. Hoe evalueert de minister de initiatieven?

Kan hij bevestigen dat de situatie niet noemenswaardig is verbeterd ?

3. Welke initiatieven neemt de minister om bijkomende en degelijke programma's te ondersteunen ?

Antwoord

De vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger is in die mate suggestief dat zij stelt dat de Roma in Slowakije nog steeds gemarginaliseerd worden qua onderwijs, huisvesting, tewerkstelling en sociale omkadering.

De vragen die daarbij rijzen zijn :

- is dit een objectief vastgesteld probleem na zorgvuldig onderzoek van de situatie ;
- is dit een klacht over het tekortschieten van de Slowaakse overheid ?

Ik ben van oordeel dat enige terughoudendheid op zijn plaats is alvorens die overheid met de vinger te wijzen. Tijdens de recente contacten op regeeringsniveau leek de Slowaakse regering alvast oprecht begaan te zijn met het lot van de Roma in haar land.

Uiteraard ga ik er – met de minister-president – van uit dat wij vanuit Vlaanderen hoe dan ook een bijdrage kunnen leveren om de toestand van de Roma in Slowakije (en niet enkel in dat land !) te helpen verbeteren.

De Vlaamse regering heeft zich sinds het bezoek van premier Mikulas Dzurinda in november 1999 wel degelijk ingespannen, niet enkel politiek, maar ook door middel van concrete acties, om proefprojecten op te zetten ten bate van de Roma-gemeenschap in Centraal-Europa. De Vlaamse regering wenste hierbij echter wel de normale spelregels voor het financieren van projecten te respecteren. Er werden door de administratie Buitenlands Beleid contacten gelegd met diverse organisaties die actief zijn in de Roma-gemeenschap, maar bij een eerste oproep voor het indienen van projecten begin 2001 was er geen enkele projectpromotor die wenste mee te dingen voor het binnenhalen van subsidies in het kader van het samenwerkingsprogramma voor Centraal- en Oost-Europa. De nieuwe oproep eind 2001 had meer succes : er werd trouwens een project geselecteerd gericht op de Roma-vrouwen in Roemenië (waarvoor in een subsidie van 60.000 euro wordt voorzien) : Reaffir-

mation of Romany Identity door Steunpunt Tewerkstelling VZW.

Er werd – echter net na de limietdatum – een project ingediend voor de Romabevolking in Slowakije (vanwege Opre Roma en zijn animator Wolf Bruggen). De administratie heeft het project wel geëvalueerd en kwam tot de conclusie dat het in de huidige vorm onmogelijk kon voldoen aan de minimale eisen die een subsidie zouden rechtvaardigen. De administratie heeft Opre Roma uitgenodigd om samen de subsidieaanvraag te verbeteren, zodat het project aan de criteria beantwoordt om in aanmerking te kunnen komen voor subsidiëring.

Ik beschik niet over de nodige elementen om de stelling te bevestigen dat de "situatie niet noemenswaardig is verbeterd". Een dergelijke verbetering kon uiteraard niet het gevolg zijn van Vlaamse acties : die zijn nog niet gestart. Ik maak mij ook geen begoochelingen over de impact die de hoe dan ook beperkte Vlaamse bijdrage kan te weegbrengen.

De Vlaamse regering is echter wel van plan om haar inspanningen voor deze doelgroep voort te zetten. Zij wenst dit niet op een blinde manier te doen, maar na afweging van de kansen op succes, duurzaamheid en multiplicatoreffect van de initiatieven. Die zullen dus, net als andere acties, onderworpen worden aan de selectieprocedures die ook voor andere projecten gelden.

Vraag nr. 108 van 9 juli 2002 van de heer KARIM VAN OVERMEIRE

Europees Hof van Justitie – Taalgebruik

De elf officiële talen van de Europese Unie kunnen in procedures van het Europees Hof van Justitie worden gebruikt. Een particulier of een onderneming die een procedure aanspant, mag zelf zijn procestaal kiezen. In andere gevallen wordt de toepasselijke taal bepaald door de herkomst van de verwijzende rechter.

Wanneer lidstaten een procedure aanspannen of aangeklaagd worden, dan gebruikt de lidstaat bij het procederen en pleiten "enkel zijn eigen taal", ook als de taal van de procedure een andere is.

Welke afspraken zijn er voor de taal die de Belgische federatie gebruikt bij procedures voor het Europees Hof van Justitie ?

Antwoord

Wanneer een lidstaat betrokken is bij een geding voor het Europees Hof van Justitie, hanteert hij zijn officiële taal of één van zijn officiële talen naar keuze. Binnen het kader van het Belgische federale staatsbestel geldt een praktijk waarbij men, naargelang een bepaalde situatie, één van de officiële nationale talen hanteert.

Bij rechtstreekse zaken voor het Europees Hof van Justitie (tegen de Belgische Staat) determineert de taal van het verzoekschrift dat aan de Belgische overheid wordt gericht, de taal die door België zal worden gehanteerd bij het verdere verloop van de procedure.

Bij prejudiciële zaken verlopen de tussenkomsten van de Belgische overheid in de taal waarin het dossier door het bevoegde departement, de bevoegde dienst of de bevoegde ambtenaar wordt voorbereid. Indien België zelf een procedure voor het Europees Hof van Justitie zou inleiden, wordt de taalkeuze door dezelfde logica bepaald.

**Vraag nr. 110
van 18 juli 2002
van mevrouw MARIJKE DILLEN**

EU-steunprogramma's – Selectie van projecten

In mei 2000 heeft de Vlaamse regering de programmeringsdocumenten 2000-2006 goedgekeurd voor de doelstelling 2- en "phasing out"-gebieden in Vlaanderen.

In aansluiting daarop zijn in februari 2001 de basisbeginselen goedgekeurd voor de selectie van projecten die binnen dit Europese steunprogramma gerealiseerd zullen worden, evenals een aantal aanbevelingen inzake de structuur van het overleg en de informatieverstrekking bij de uitvoering ervan.

1. a) Op basis van welke goedgekeurde beginselen is de selectie van projecten gebeurd ?
- b) Welke projecten werden aan de hand van de vastgestelde criteria geselecteerd ?
- c) Wat zijn de specifieke doelstellingen ?
- d) Wat is de duurtijd van de geselecteerde projecten ?
- e) Op welke wijze gebeurt de evaluatie ?

- f) Worden er eveneens nieuwe projecten geselecteerd ?

Zo ja, op welke wijze, aan de hand van welke criteria en wat is de duurtijd van de nieuwe projecten ?

2. Wat zijn de huidige aanbevelingen inzake de structuur van het overleg en de informatieverstrekking ?

Antwoord

1. a) De basisbeginselen inzake de selectie en goedkeuring van de projecten werden vastgesteld bij beslissing van de Vlaamse regering van 23 februari 2001.

Technische voorwaarden

- De volledige cofinanciering van het project dient principieel te zijn geregeld vooraleer een beslissing inzake toekenning van Europese middelen kan worden genomen door het Managementcomité.

Door de promotor dient een schriftelijke bevestiging van de toegezegde cofinanciering(en) te worden voorgelegd binnen een periode van zes maanden na goedkeuring van het project.

- De promotoren dienen zelf een financiële bijdrage te leveren tot de verwezenlijking van de voorgestelde projecten (minimaal 15 % van de totale projectkosten).
- Rekening gehouden met het geplande schema inzake uitbetaling van de Europese middelen op basis van de verantwoorde uitgaven (N+2-regel), dienen de projecten op korte termijn na goedkeuring (binnen een periode van 6 maanden) te kunnen worden opgestart (voorlegging van een eerste factuur). Gemotiveerde afwijkingen kunnen worden toegestaan bij belangrijke infrastructuurwerken.

De projecten dienen tevens binnen de globale uitvoeringsperiode van het programma te kunnen worden uitgevoerd.

- Werkingsprojecten kunnen slechts voor subsidiëring in aanmerking worden genomen op voorwaarde dat op sluitende wijze wordt bewezen dat zij geen finan-

ciering inhouden van de normale, courante werkingsactiviteiten, doch additioneel en vernieuwend zijn.

- De beschikbare middelen dienen in het kader van de vooropgestelde prioriteiten en maatregelen ook bij voorkeur te worden geconcentreerd in een beperkt aantal toekomstgerichte hefboomprojecten (als alternatief voor de versnippering over talrijke weinig substantiële en los van elkaar staande projecten).

In dit kader dient tevens te worden gestreefd naar efficiënte samenwerking op regionaal vlak tussen projecten met gelijke finaliteit.

Inhoudelijke voorwaarden

- De projecten dienen steeds in overeenstemming te zijn met het gevoerde Vlaamse beleid in het betrokken actiedomein, zoals onder meer beschreven in de ministeriële beleidsbrieven.
- Er dient te worden gestreefd naar een zo groot mogelijke complementariteit met andere initiatieven binnen het betrokken programma, evenals binnen de eventuele aangrenzende doelstellingregio's.
- De inspanningen dienen bij voorkeur te worden gericht op projecten die zoveel mogelijk bij dragen tot een duurzame economische ontwikkeling van de regio, met oog voor :

positieve tewerkstellingseffecten, ook voor specifieke doelgroepen (laaggeschoolden, arbeidsgehandicapten, allochtonen, ...);

het concept van duurzame ontwikkeling, dit wil zeggen : bevrediging van de noden van het heden zonder deze van de toekomstige generaties in het gedrang te brengen, waarbij het gebruik van hulpbronnen, de bestemming van investeringen, de technologische ontwikkelingen en de institutionele veranderingen worden afgestemd op de huidige en toekomstige behoeften (inhoudelijke integratie, bevordering van biodiversiteit en zuinig ruimtegebruik);

het optimaliseren van het ruimtelijke economisch beleid ;

de bestaande milieuregelgeving en de principes van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen ;

de afstemming op het Vlaams innovatie- en technologiebeleid ;

het behoud en de bescherming van het cultureel patrimonium ;

gelijke kansen voor mannen en vrouwen en het vermijden of wegwerken van discriminaties voor diverse bevolkingsgroepen (mensen met een handicap, allochtonen, kansarmen, ...).

- Hierbij dient tevens prioriteit te worden verleend aan :

projecten die geen aanleiding geven tot onnodig oprichten van nieuwe instellingen of structuren, maar de vernieuwing en verbetering van, en ook de samenwerking tussen bestaande structuren aanmoedigen en ondersteunen ;

projecten die vertrekken van of gericht zijn op de realisatie van publiek-private samenwerking ;

projecten die reeds in aanvraagfase blijken te geven van een, ook na afloop van het project nog voldoende levensvatbaarheid van de activiteiten.

Vooraleer een project ter goedkeuring aan het Managementcomité kan worden voorgelegd, vindt een grondige doorlichting plaats. De selectiecriteria werden door de Managementcomités van de programmagebieden goedgekeurd binnen de krijtlijnen van de Europese Commissie.

Uiteraard is het eerst en vooral noodzakelijk dat een project ontvankelijk is. Bijgevolg wordt er steeds nauwlettend op toegekeken of een project werkelijk aan alle ontvankelijkheidscriteria voldoet. Deze toetsing is eenvoudig en eenduidig (ja of neen) :

- conformiteit met Vlaamse, federale en Europese wetgeving ;

- overeenstemming met lokaal, regionaal, Vlaams, federaal en Europees beleid ;
- situering in het doelstelling-2- of phasing out-gebied ;
- uitvoerbaarheid binnen de planperiode ;
- beantwoording aan een maatregel van de EPD ;

(EPD : *Enkelvoudig Programmeringsdocument – red.*)

Vervolgens wordt ook nagegaan of een project voldoende past in de prioriteitscriteria :

- horizontale criteria (duurzaamheid en gelijke kansen),
- complementariteit van het project,
- additionaliteitstoetsing,
- te bereiken doelgroepen,
- uitvoerbaarheid, effectiviteit, continuïteit,
- economische finaliteit.

Ook op het vlak van de mededingingsregels, het gunnen van opdrachten, de milieubescherming en de publicitaire verplichtingen moet de promotor kunnen aantonen dat aan alle verplichtingen is voldaan, door het toevoegen van de nodige bewijsstukken.

Dergelijke werkwijze voldoet aan de behoeften zowel tot objectivering van de besluitvorming als tot transparantie (explicitering van elementen en argumenten waarmee rekening is gehouden). Tegelijkertijd wordt de grote heterogeniteit van de potentiële projecten geëerbiedigd. Voor verschillende soorten projecten zijn verschillende aspecten doorslaggevend. Tevens biedt de werkwijze het voordeel dat de gedwongen reflectie over alle aspecten, gemakkelijker voorstellen voor verbetering of voor op te leggen voorwaarden uitlokt, wat een verrijking van de besluitvorming inhoudt.

- b) Alle "goedgekeurde projecten" worden opgenomen in een databestand, dat up-to-date wordt gehouden door de betrokken programmasecretariaten.

Provincie	Programma	Beschikbare financiële enveloppe	Goedgekeurde projecten	Vastgelegd % (01/07/02)
West-Vlaanderen		30,5 miljoen euro		25
	Doelstelling 2 Kust		15	
	Phasing out 5B Westhoek		12	
	Subtotaal		27	
Oost-Vlaanderen		13,5 miljoen euro		16
	Doelstelling 2 Gent		10	
	Phasing out 5B Meetjesland		10	
	Subtotaal		20	
Antwerpen		41,6 miljoen euro		23
	Doelstelling 2		32	
	Phasing out 5B		34	
	Subtotaal		66	
Limburg		80,2 miljoen euro		
	Doelstelling 2		98	
	Phasing out 5B		41	
	Subtotaal		139	
Totaal			252	

- c) De algemene doelstelling van de doelstelling 2- en phasing-out-programma's is een bijdrage te leveren tot de verhoging van de welvaart en het welzijn van de bevolking van het betrokken gebied. Dit kan slechts worden bereikt door te zorgen voor voldoende kwalitatieve en kwantitatieve werkgelegenheid enerzijds en voor een kwalitatieve woon-, werk- en verblijfsomgeving anderzijds.

Alle goedgekeurde programma's zijn gericht op de volgende doelstellingen : economische groei, sociale vooruitgang en behoud en ontwikkeling van ecologische en landschappelijke waarden. Daarnaast is er ook een duidelijke behoefte aan revitalisering van het toerisme, het versterken van het economisch weefsel en het verbeteren van de leefkwaliteit.

De goedgekeurde projecten dienen bijgevolg aan één of meerdere van de doelstellingen van de volgende krachtlijnen en prioritaire maatregelen van de vier goedgekeurde programma's te beantwoorden.

Voor het doelstelling 2-Kustgebied en het phasing-out-gebied "Westhoek-Middenkust" van de provincie West-Vlaanderen ;

- ondersteuning van de toeristische ontwikkeling ;
- het versterken van het economisch weefsel ;
- het verzekeren van een sectoroverschrijdende duurzame ontwikkeling en versterken van een leefbare woon- en werkomgeving als basisvoorwaarden voor de economische en toeristische ontwikkeling ;
- opleiding, vorming en arbeidsmarkt.

Voor het doelstelling 2-gebied "Stad Gent" en het phasing-out-gebied "Meetjesland" van de provincie Oost-Vlaanderen :

- ontwikkeling van economische initiatieven en werkgelegenheid ;
- verbetering van de leefbaarheid en van de levenskwaliteit in de kernen ;
- bevorderen van de toeristische ontwikkeling in het phasing-out-gebied "Meetjesland" .

Voor het doelstelling-2-gebied "Antwerpen-Noordoost" en het phasing-out-gebied "Kempen" van de provincie Antwerpen :

Kempen

- Versterken van de economische infrastructuur
- Bevorderen van de technologie en de innovatie
- Bevorderen van het nieuw en bestaand bedrijfsleven
- Bevorderen van de opleiding
- Bevorderen van het leefmilieu
- Bevorderen van toerisme en cultuur
- Bevorderen van de lokale economie

Antwerpen-Noordoost

- Bevorderen van de duurzame economie
- Versterking van de duurzame werkgelegenheid
- Ondersteuning van de stedelijke ontwikkeling
- Realisatie van complementaire infrastructuur

Voor het doelstelling 2-gebied en phasing-out-gebied van de provincie Limburg :

- stimuleren van initiatieven van en voor het bedrijfsleven en van en voor tewerkstelling ;
- optimaliseren van het omgevingskader ;
- integrale plattelandsontwikkeling in Haspengouw.

- d) De duurtijd is variabel.

Alle goedgekeurde projecten binnen doelstelling 2-gebied dienen evenwel vóór 31 december 2008 te zijn uitgevoerd. Projecten goedgekeurd binnen phasing-out-gebied dienen vóór 31 december 2007 te zijn beëindigd.

e) Projecten worden geëvalueerd bij indiening en tijdens de uitvoering.

- De projectevaluatie, in het vooruitzicht van een eventuele goedkeuring/afkeuring door het Managementcomité, wordt door de betrokken programmasecretariaten uitgevoerd aan de hand van de voormelde ontvankelijkheids- en prioriteitscriteria. Op basis hiervan wordt een advies voor het programmasecretariaat geformuleerd, evenwel aangevuld met het advies van een technische werkgroep ad hoc.
- De inhoudelijke evaluatie van de projecten na de goedkeuring (en bijgevolg tijdens de looptijd van het project) wordt ook door de programmasecretariaten ondernomen aan de hand van de halfjaarlijkse verslaggeving die de promotor aan het secretariaat aanlevert inzake financiële en andere indicatoren die voor het project bij de goedkeuring door het Managementcomité werden vastgelegd.

f) De goedgekeurde programma's vormen een algemeen kader, dat tijdens de uitvoeringsperiode met concrete projecten dient te worden ingevuld. Deze kunnen op elk ogenblik tijdens de programmaperiode worden ingediend.

De Managementcomités, bevoegd voor de toekenning van de Europese middelen, vergaderen op geregelde tijdstippen om op basis van de voormelde criteria te beslissen over in aanmerking komende projecten.

2. De efficiënte uitvoering van de programma's wordt bevorderd door een zo ruim mogelijke communicatie en informatieverstrekking naar potentiële promotoren en alle betrokken instanties inzake de geboden mogelijkheden en de gerealiseerde vooruitgang en resultaten.

Bij beslissing van de Vlaamse regering van 23 februari 2001 werden de volgende aanbevelingen inzake structuur van het overleg en de informatieverstrekking vastgelegd.

- Van de programmaverantwoordelijken wordt verwacht dat zij alle potentiële projectpromotoren zo vroeg en volledig mogelijk informeren over de mogelijkheden die

worden geboden door Europa. Deze informatieverspreiding, via pers en andere kanalen, omvat onder andere bekendmaking van de samenstelling en rol van het provinciaal Managementcomité, de procedure voor het indienen van projecten en de wijze waarop hierover beslissingen worden genomen, de stand van zaken m.b.t. de goedkeuring en (tussentijdse) resultaten van de projecten.

Van de leden van de provinciale Managementcomités wordt verwacht dat zij de instanties die zij in hun comité vertegenwoordigen op geregelde tijdstippen informeren over de gang van zaken.

Aan de provinciale Managementcomités wordt in elk geval gevraagd om concrete afspraken te maken over hoe de informatie-doorstroming naar de democratisch verkozen organen van de provincie (provincieraad en gemeenteraden) zal verlopen.

Met het oog op een vlotte en doeltreffende uitvoering van de doelstelling 2 en phasing-out-programma's zal worden gestreefd naar een geregelde uitwisseling van informatie en ervaringen tussen het Vlaams niveau, de betrokken provincies en de programmasecretariaten.

**Vraag nr. 120
van 21 augustus 2002
van de heer CARL DECALUWE**

Dodehoekspiegels – Overheidsinitiatieven (2)

Zie :
Minister-president van de Vlaamse regering
Vraag nr. 44
van 21 augustus 2002
van de heer Carl Decaluwe
Blz. 331

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken.

B. Vragen waarop werd geantwoord na het verstrijken van de reglementaire termijn

MIEKE VOGELS

VLAAMS MINISTER
VAN WELZIJN, GEZONDHEID
EN GELIJKE KANSEN

Vraag nr. 203
van 27 juni 2002
van mevrouw SONJA BECQ

Rusthuizen – DAC'ers

De regularisatie van de DAC-personeelsleden heeft ook betrekking op de personeelsleden van de rusthuizen (DAC : Derde Arbeidscircuit). Momenteel worden deze personeelsleden, die vaak reeds een zekere anciënniteit opgebouwd hebben, op forfaitaire basis gefinancierd. In de toekomst zouden ze terecht komen in een regulier statuut van "logistieke helpsters". Op vraag van de regering werd aan alle DAC-personeelsleden een contract van onbepaalde duur aangeboden.

Het is voor de instellingen echter niet duidelijk of alle DAC-personeel in dit regulier statuut zal worden opgenomen. Hun aanwezigheid in de instellingen is belangrijk. Hun wegvallen zou een ernstig kwaliteitsverlies in de zorg kunnen betekenen.

1. Wanneer en op welke wijze gebeurt de "aanwerving" (omzetting) van deze gewezen DAC-personeelsleden in het raam van de "logistieke hulp" ?

Wordt het volledig loon van betrokkenen (inclusief anciënniteit) vergoed ?

2. Betekent dit ook dat alle personeelsleden in de instelling waardoor zij zijn tewerkgesteld kunnen blijven ?

Indien dit niet het geval is, hoe en wanneer worden deze instellingen daarvan dan verwittigd ? Om correct te zijn, zullen zij immers in een opzegtermijn moeten voorzien, vermits betrokken personeelsleden voor onbepaalde duur werden aangeworven.

3. Indien niet alle personeelsleden kunnen blijven in de instelling waar zij momenteel zijn tewerkgesteld, zal dit problemen opleveren voor de "Sociale Maribel". Immers, daarin wordt als voorwaarde gesteld dat het personeel niet mag worden afgebouwd.

Houdt de minister hiermee rekening bij een eventuele beslissing en zorgt zij - in overleg en akkoord met de federale bevoegde minister - voor een oplossing terzake ?

Antwoord

1. In uitvoering van het regeerakkoord van de Vlaamse regering werd voor een aantal sectoren in 2000 de operatie opgestart tot regularisatie van de personeelsleden die tewerkgesteld werden in een DAC-statuuut.

In eerste instantie werden in een omzendbrief van december 2000 door de bevoegde ministers de richtlijnen geformuleerd om met ingang van 1 januari 2001 de bestaande DAC-arbeidsovereenkomsten om te vormen tot een gewone arbeidsovereenkomst.

Op 8 december 2000 keurde de Vlaamse regering vervolgens een besluit goed houdende de toekenning van een niet-gereguleerde subsidie aan de initiatiefnemers die personeelsleden tewerkstellen in een gewezen DAC-statuuut. Op basis van dit besluit kon aan de initiatiefnemers met ingang van 1 januari 2001 een subsidie toegekend worden die hen moest toelaten hun verbintenissen als werkgever verder na te komen in afwachting van sectorspecifieke besluiten.

Op 10 juli 2001 werden ten slotte de sectorspecifieke besluiten inzake financiering van de eerste fase van de DAC-regularisatie door de Vlaamse regering goedgekeurd.

Voor de sector van de voorzieningen voor ouderen regelt het besluit van de Vlaamse regering van 10 juli 2001 houdende de toekenning van een niet-gereguleerde subsidie voor de begrotingsjaren 2001 en 2002 aan de initiatiefnemers van voorzieningen voor bejaarden die personeelsleden tewerkstellen in een gewezen DAC-statuuut, de toekenning, in de vorm van een niet-gereguleerde subsidie, van een forfaitaire tegemoetkoming in de loonkosten van de ex-DAC'ers voor de werkingsjaren 2001 en 2002. Deze forfaitaire subsidie dekt voor sommige personeelsleden de volledige loonkosten, voor andere niet.

Bij ministerieel besluit van 26 juli 2001 werden de voorzieningen voor bejaarden die in aanmerking komen voor subsidiëring en het aantal VTE per voorziening voor bejaarden, bepaald

in uitvoering van artikel 2, § 2 en artikel 3, § 2 van het besluit van de Vlaamse regering van 10 juli 2001 (*VTE : voltijds equivalent – red.*). Het betreft hier alle voorzieningen uitgebaat door een VZW.

In totaal worden 490,80 voltijdse equivalenten geregulariseerd.

Vanaf het werkingsjaar 2003 wordt een *sectoriële verankering in de regelgeving* vooropgezet.

In nauwe samenwerking tussen mijn kabinet en de administratie worden reeds geruime tijd diverse scenario's ontwikkeld met het oog op het invoeren van deze nieuwe personeelsnorm en de mogelijke overgangsregelingen voor het invoegen van de werknemers met een vroeger DAC-statuut.

Hierbij zal zeker rekening gehouden dienen te worden met volgende elementen :

- de zeer heterogene aard van de functies van deze ex-DAC-personeelsleden maakt dat niet alle betrekkingen in de nieuwe personeelsnorm opgenomen zullen kunnen worden ;
- een aantal functies die door vroegere DAC-werknemers opgenomen worden, zijn gekoppeld aan andere erkenningsnormen (deskundige in animatie en activatie, keuken- en onderhoudspersoneel, verzorgend personeel, ...), zodat deze personeelsleden hun huidige functie zullen moeten voortzetten ;
- de zeer ongelijke spreiding van de vroegere DAC-projecten, die maakt dat een aantal rusthuizen ten opzichte van de nieuwe norm over te veel gesubsidieerde betrekkingen beschikken, terwijl andere rusthuizen er te weinig of zelfs geen hebben ;
- de subsidiëring met betrekking tot deze functie van de overige rusthuizen, die niet uitgebaat worden door een VZW.

Gezien de zeer uiteenlopende problemen die in deze periode aan bod gekomen zijn, heeft de ontwikkeling van de definitieve regeling vertraging opgelopen. Indien de uitwerking van de definitieve regeling niet tijdig afgerond kan worden om in werking te treden op 1 januari 2003, zal eventueel een verlenging van de regeling voor 2001 en 2002 in overweging genomen dienen te worden.

Er wordt voor de verdere subsidiëring binnen het vooropgezette regulier kader gekozen voor het voortzetten van de forfaitaire subsidiëring. Het huidige forfaitaire bedrag is samengesteld rekening houdende met volgende elementen :

- het referentiebarema 2.12A (in het kader van de sectoriële verankering vanaf 2003) ;
- een baremieke anciënniteit van tien jaar ;
- een patronale RSZ-coëfficiënt van 53 % (inclusief eindejaarspremie en vakantiegeld) ;
- 1 % loonsverhoging vanaf 1 oktober 2001 in uitvoering van de collectieve arbeidsovereenkomst van 7 december 2000 ;
- de baremaharmonisering naar het ziekenhuisbarema 1.22 gespreid over de periode 2001 tot 2005 (cfr. collectieve arbeidsovereenkomst van 7 december 2000).

(*RSZ : Rijksdienst voor Sociale Zekerheid – red.*)

2. Die rusthuizen die ex-DAC-personeelsleden tewerkstellen, zullen bij voorrang die ex-DAC-personeelsleden die ervoor in aanmerking komen, tewerkstellen in deze functie. Wanneer hierdoor de personeelsnorm niet ingevuld is, zal de voorziening een beroep kunnen doen op andere personeelsleden om deze verder in te vullen.

Diegenen van de ex-DAC-personeelsleden die niet binnen de nieuwe personeelsnorm ondergebracht zullen kunnen worden, zullen vaak verder in de voorziening dienen te blijven werken, aangezien hun tewerkstelling doorgaans past in een andere door het rusthuis verplicht na te leven personeelsnorm.

In principe zullen dus alle vroegere DAC-personeelsleden in de voorziening kunnen blijven werken. Er zal in een aantal gevallen dus wel een verschuiving van de subsidiestroom optreden, aangezien er overgeschakeld wordt van de subsidiëring van een tewerkstellingsstatuut naar de subsidiëring van een personeelsfunctie in de voorziening.

Zodra de definitieve regeling concreet uitgewerkt zal zijn, zal hierover nog overleg gebeuren met de sociale partners. Vervolgens zal het ontwerp van regelgeving ter beslissing aan de Vlaamse regering voorgelegd kunnen worden.

Aansluitend hierop zal aan de hand van een omzendbrief de nodige informatie verstrekt worden aan de voorzieningen voor ouderen, zodat zij terzake de nodige initiatieven kunnen ontplooiën.

3. Zoals gesteld bij het opstarten van de globale regularisatie, is het de bedoeling dat de tewerkstelling van de personeelsleden met een vroeger DAC-statuut behouden blijft. In het geval van de ouderenvoorzieningen blijft dit principe eveneens van toepassing, ongeacht de verschuiving van de subsidiestroom.

Indien uit de bespreking van de definitieve regeling met de sociale partners zou blijken dat er toch in een aantal gevallen overgegaan zou kunnen worden tot afbouw van de tewerkstelling, zal ik zeker de door de Vlaamse volksvertegenwoordiger geschetste problematiek aan een grondig onderzoek onderwerpen.

**Vraag nr. 204
van 27 juni 2002
van mevrouw SONJA BECQ**

Rusthuizen – Financiële controle

In het raam van de discussie rond het faillissement van een aantal rusthuizen verklaarde de minister dat zij een lijst zou opmaken en bezorgen aan het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV) en de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) van "te monitoren" rusthuizen. Van deze rusthuizen zouden voormelde federale diensten dan de cijfers op geregelde tijdstippen aan de Vlaamse administratie bezorgen.

Ook nu beschikt de Vlaamse administratie over de jaarlijkse rekeningen en begrotingen. Probleem was echter de onderbemanning van de administratie, die van zes naar tien inspecteurs zou moeten worden opgedreven. De minister engageerde zich om daarvoor middelen te vinden in het raam van de begrotingscontrole. Daarnaast zou de samenwerking met de twee RVT-inspecteurs worden verstevigd (RVT : rust- en verzorgingstehuis).

1. a) Hoeveel te monitoren rusthuizen staan er op de lijst van de Vlaamse administratie ?
- b) Hoe is de spreiding van deze rusthuizen over de verschillende arrondissementen ?
- c) Om welke rusthuizen gaat het en waarom staan ze op de lijst ?

2. Werd het aantal inspecteurs effectief verhoogd van zes naar tien ?

3. Is er een versterkte samenwerking tussen de RVT- en ROB-inspectie (ROB : rustoord) ?

Zo ja, op welke wijze kreeg deze vorm ?

4. a) Is er thans een betere opvolging van de financiële gegevens van de verschillende rusthuizen ?

- b) Is er een verschillende aanpak voor de "op te volgen" rusthuizen ?

5. Over welke extra informatie beschikken de inspectiediensten nu en werden zij effectief versterkt voor het uitvoeren van een goede analyse van de financiële gegevens ?

Antwoord

- 1 a) De geactualiseerde lijst van de rusthuizen met RSZ-schulden tot en met het eerste kwartaal van 2002 bevat 20 rusthuizen.

Deze lijst wordt maandelijks aangepast aan de meest actuele gegevens die door de adviseur van de RSZ aan de administratie worden bezorgd.

De eerstvolgende lijst van de RSZ wordt verwacht tegen 15 september 2002.

b) Arrondissement Antwerpen	3
Arrondissement Turnhout	1
Arrondissement Leuven	3
Arrondissement Halle-Vilvoorde	9
Arrondissement Maaseik	1
Arrondissement Hasselt	1
Arrondissement Oudenaarde	1
Arrondissement Veurne	1

- c) Rekening houdende met de nadelige gevolgen die de openbaarmaking van hun identiteit voor de rusthuizen in kwestie kan teweegbrengen, inzonderheid wat hun positie binnen de sector van de ouderenvoorzieningen betreft, weegt het belang van de openbaarmaking van die gegevens niet op tegen het bewaren van het vertrouwelijke karakter ervan.

Conform artikel 8, § 1, 4° van het decreet van 18 mei 1999 betreffende de openbaarheid van bestuur, kan dan ook niet worden meegedeeld om welke rusthuizen het gaat.

2. Tussen 1999 en 2001 beschikte de afdeling Inspectie van Toezicht van de administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn over gemiddeld 15,2 voltijdse equivalenten (VTE).

Hiermee werden jaarlijks 2.059 inspectieopdrachten in 23 soorten voorzieningen uitgevoerd.

3. Een versterkte samenwerking tussen RVT- en ROB-inspectie was één van de uitgangspunten van de personeelsplanning. Na overleg tussen de administraties Gezondheidszorg en Gezin en Maatschappelijk Welzijn werd in januari 2002 van start gegaan met gezamenlijke inspecties in de rusthuizen.

Op termijn zullen alle erkenningsinspecties samen worden uitgevoerd.

- 4 a) Teneinde op een uniforme en systematische wijze de meest recente gegevens met betrekking tot de financiële toestand van de rusthuizen met RSZ-schuld in kaart te brengen, is aan de hand van de toegeleverde info van de RSZ door de administratie een opvolgingssysteem ontwikkeld.

Verder bezorgt het Riziv aan de administratie van ieder rusthuis een overzicht van de akkoorden en de overeenstemmende bedragen die de voorziening per categorie en per bewoner kan aanrekenen. Een wijziging van akkoorden en/of bedragen tussen de opeenvolgende trimesters geeft aan de administratie bijkomende informatie over de financiële situatie van een rusthuis.

De Boekhoudcel van de afdeling Inspectie en Toezicht is belast met de screening van de voorzieningen die op de opvolgingslijst staan vermeld. Telkens wanneer een nieuwe voorziening aan de lijst wordt toegevoegd, zal aan deze dienst worden gevraagd een financiële analyse van het betrokken rusthuis te maken.

- b) Alle verantwoordelijke beheersinstanties van de rusthuizen met RSZ-schulden die op de lijst vermeld in vraag 1 staan, worden in volgorde van de grootte van de RSZ-schuld uitgenodigd voor overleg op de administratie

en zullen verder van nabij worden opgevolgd.

Deze besprekingen vonden plaats in aanwezigheid van het afdelingshoofd Welzijnszorg, de bevoegde sectorverantwoordelijke van het team Ouderenvoorzieningen en een vertegenwoordiger van de Boekhoudcel van de afdeling Inspectie en Toezicht. Een verslag van deze bijeenkomst, met vermelding van de conclusie en eventueel te ondernemen stappen, wordt aan het kabinet bezorgd, waarna een overleg tussen kabinet en administratie volgt. Op beide besprekingen kan een adviseur van de Juridische Dienst worden uitgenodigd.

5. Om het urgente probleem op het vlak van de inspectie aan te pakken, werd door reorganisatie binnen de afdeling Inspectie en Toezicht één voltijdse boekhouder vrijgesteld voor de analyse van de jaarrekeningen en het beantwoorden van boekhoudkundig-technische vragen van andere afdelingen.

Deze financiële analyses worden prioritair gericht op rusthuizen met bekende RSZ-schuld.

**Vraag nr. 206
van 27 juni 2002
van mevrouw SONJA BECQ**

Rusthuizen – Adviserende Beroepscommissie

De Adviserende Beroepscommissie bij de Gezins- en Welzijnsraad staat in voor advies in geval van :

- "1° de weigering van een vergunning of van de verlenging ervan ;
2° de weigering van een erkenning, van de verlenging of van de wijziging ervan, evenals de schorsing of de intrekking van een erkenning;
3° de sluiting van een voorziening".

Deze commissie wordt dus ook om advies gevraagd in geval van erkenning, verlenging of sluiting van rusthuizen.

1. Wat is de rol van deze begeleidingscommissie met betrekking tot rusthuizen en serviceflats ?

Welke waarde hecht de minister aan deze adviezen ?

2. Hoeveel keer werd de begeleidingscommissie met betrekking tot rusthuizen om een advies gevraagd in 1999, 2000, 2001 en 2002 en wat was de aard van de adviesaanvraag (verlenging, sluiting, ...)?

3. Hoeveel keer (voor elk van de voormelde jaren) werd een sluiting of niet-verlenging geadviseerd?

Volgde de minister steeds het voorgestelde advies?

In voorkomend geval, waarom volgde de minister het advies niet en om welke rusthuizen/situaties ging het?

– 2001 : twee beroepen. Hierbij betrof het in beide gevallen een voornemen tot weigering van de verlenging van de erkenning (BVBA Berkenhof Herent, NV Home Breugel Herselt);

– 2002 : twee beroepen. Hierbij betrof het één voornemen tot weigering van de verlenging van de erkenning en één voornemen tot intrekking van de erkenning en tot sluiting (NV De Stadskam Vilvoorde, NV Home Breugel Herselt).

3. 2001

In één geval werd door de commissie een negatief advies uitgebracht.

In het ander geval heeft de commissie genuanceerd geadviseerd. De commissie heeft bij dit laatste beroepsdossier immers vastgesteld dat bij het totstandkomen van het voornemen tot weigering van de verlenging van de erkenning, de sectorale regelgeving correct werd toegepast. Anderzijds heeft de commissie vastgesteld dat er, tussen het beslissingsmoment en het ogenblik dat het advies werd uitgebracht, door de verzoekende partij daadwerkelijk heel wat inspanningen werden geleverd om zich te conformeren aan de erkenningsvoorwaarden. Vanuit die overweging heeft de commissie mij dan ook geadviseerd mijn definitieve beslissing te laten afhangen van een nieuw, bijkomend inspectiebezoek waarin de tussentijdse bijstellingen van de verzoekende partij zouden worden geëvalueerd.

Het negatief advies werd door mij niet gevolgd en er werd een verlenging van de erkenning toegestaan. Bij het genuanceerd advies werd een verlenging van de erkenning van rechtswege verkregen. In beide gevallen heb ik, in samspraak met het lokaal bestuur, vanuit het belang van de bewoners gekozen voor een intense remediëring van de voorziening.

2002

Wat het eerste beroepsdossier betreft, heeft de commissie een negatief advies uitgebracht vanuit de overweging dat de sectorale regelgeving correct werd toegepast bij het totstandkomen van het voornemen tot weigering van de verlenging van de erkenning.

Wat het tweede dossier betreft, heeft de commissie vastgesteld dat het beroep zonder voorwerp is gebleven, vermits de verzoekende partij

Antwoord

1. De rol en de opdracht van de Adviserende Beroepscommissie inzake gezins- en welzijnsaangelegenheden is decretaal bepaald. Artikel 13 van het decreet van 15 juli 1997 houdende oprichting van een Gezins- en Welzijnsraad en van een Adviserende Beroepscommissie inzake gezins- en welzijnsaangelegenheden stipuleert immers dat de Adviserende Beroepscommissie de regering adviseert met betrekking tot de beroepen, bezwaar- en verweerschriften die worden ingediend tegen één van de volgende beslissingen of tegen het formeel betekend voornemen van één van die beslissingen :

- de weigering van een vergunning of van de verlenging ervan ;
- de weigering van een erkenning, van de verlenging of van de wijziging ervan, evenals de schorsing of de intrekking van een erkenning ;
- de sluiting van een voorziening.

Vermits de rusthuizen en serviceflats onder de welzijnsvoorzieningen ressorteren, brengt de Adviserende Beroepscommissie uiteraard advies uit over de beroepen die door deze voorzieningen eventueel tegen de voormelde beslissingen of het voornemen van beslissing worden ingediend.

2. Hierbij een overzicht van het aantal adviezen dat de commissie heeft uitgebracht met betrekking tot rusthuizen :

- 1999 : 0
- 2000 : 0

ondertussen bankroet werd verklaard door de rechtbank van koophandel en de aangestelde curator het beroep niet wenste te handhaven.

Wat het eerste advies betreft, heb ik het advies van de commissie gevolgd en het definitieve besluit tot weigering van erkenning betekend. Het tweede beroepsdossier is zoals reeds gemeld zonder voorwerp gebleven wegens het bankroet van de verzoekende partij.

JAAK GABRIELS

VLAAMS MINISTER
VAN ECONOMIE, BUITENLANDSE HANDEL
EN HUISVESTING

Vraag nr. 93
van 14 juni 2002
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Vlabinvest – Novarode-site

In de faciliteitengemeente Sint-Genesius-Rode staat de voormalige papierfabriek Novarode nu meer dan tien jaar leeg.

Deze centraal gelegen site zou zeer geschikt zijn om er woningen te bouwen.

Bestaan er in het kader van het Investeringsfonds voor Grond- en Woonbeleid voor Vlaams-Brabant (Vlabinvest) terzake plannen ?

Antwoord

Vlabinvest is op de hoogte van deze site in het dorpscentrum van Sint-Genesius-Rode en nam reeds contact op met de eigenaars van de betrokken percelen met het oog op onderhandelingen omtrent mogelijke verwerving.

De haalbaarheid van de ontwikkeling van deze site tot Vlabinvest-woongebied werd reeds besproken met de diensten van de administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen (ROHM) Vlaams-Brabant. Deze lieten zich bij een gezamenlijk plaatsbezoek positief uit over de realisatie van een Vlabinvest-project op deze site.

Het gemeentebestuur toont eveneens interesse voor een deel van de site, dit voor de realisatie van een administratief centrum (de site sluit aan bij het huidige gemeentehuis). De site ligt momenteel in een gebied met bestemming "industriegebied"; een initiatief inzake ruimtelijke ordening is dus noodzakelijk. Bovendien zal de site moeten worden gesaneerd.

II. VRAGEN WAARVAN DE REGLEMENTAIRE TERMIJN VERSTREKEN IS EN WAAROP NOG NIET WERD GEANTWOORD* (Reglement artikel 81, 6)

Nihil.

III. VRAGEN WAARVAN DE REGLEMENTAIRE TERMIJN VERSTREKEN IS MET TEN MINSTE TIEN WERKDAGEN EN DIE OP VERZOEK VAN DE VRAAGSTELLERS WERDEN OMGEZET IN VRAGEN OM UITLEG (Reglement artikel 81, 4)

Nihil.

* datum van afsluiting : 17/10

REGISTER

Nr.	Datum	Vraagsteller	Onderwerp	Blz.
P. DEWAEL, minister-president van de Vlaamse regering				
38	18.07.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Overleg met VGC-college – Deelname</i>	329
39	18.07.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Vlaams-Brusselse instellingen – Herkenbaarheid</i>	329
40	18.07.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Vlaamse Gemeenschapscommissie – GGC-beleid</i>	329
42	18.07.2002	M. Dillen	<i>Vlaamse huisstijl – Naleving</i>	330
43	21.08.2002	M. Dillen	<i>Resolutie afkortingen en letterwoorden – Initiatieven</i>	330
44	21.08.2002	C. Decaluwe	<i>Dodehoekspiegels – Overheidsinitiatieven (2)</i>	331
S. STEVAERT, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie				
324	21.06.2002	F. Strackx	<i>De Lijn Vlaams-Brabant – Taalgebruik</i>	331
326	27.06.2002	C. Verougstraete	<i>Bruggen Oostende – Herstellingswerken</i>	332
327	27.06.2002	A. De Martelaer	<i>N2 Leuven-Diest – Streefbeeldstudie</i>	332
328	27.06.2002	K. Van Dijk	<i>Mobiliteit – Lubbeek</i>	333
329	27.06.2002	R. Van Cleuvenbergen	<i>N79 Tongeren – Verkeersveiligheid</i>	335
330	27.06.2002	E. Glorieux	<i>A12 Meise – Geluidshinder</i>	336
331	27.06.2002	V. Declercq	<i>Ringvaart Brugge – Woonboten</i>	336
332	27.06.2002	A. Van Nieuwerkerke	<i>Achterhavengebied Zeebrugge – Natuurbescherming</i>	337
334	27.06.2002	M. Van den Eynde	<i>Basisonderwijs – Verkeerseducatie</i>	338
335	09.07.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Taalgebruik in bestuurszaken – VCT-adviezen</i>	339
336	09.07.2002	F. Dewinter	<i>Dienstwagens – Processen-verbaal</i>	340
337	09.07.2002	J. De Roo	<i>N458 Gentse Kanaalzone – Stand van zaken</i>	340
338	09.07.2002	D. Holemans	<i>N466 Drongen-Deinze – Verkeersveiligheid</i>	341
339	09.07.2002	D. Holemans	<i>N466 Baarle-Drongen – Verkeerssituatie</i>	342
340	09.07.2002	S. Becq	<i>A12 Meise – Geluidshinder (2)</i>	343
341	09.07.2002	J. De Roo	<i>Maximumsnelheid – Aanvragen 70 km/u</i>	343
342	18.07.2002	C. Decaluwe	<i>De Lijn – Woordvoerder</i>	344
343	18.07.2002	M. Dillen	<i>Onbemande camera's – Stand van zaken</i>	345
344	18.07.2002	M. Dillen	<i>Kreukelpalen – Planning</i>	345
345	18.07.2002	M. Dillen	<i>Veiligheid schoolomgevingen – Stand van zaken</i>	346

M. VOGELS, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen

113	23.02.2002	S. Becq	<i>Pleegzorg – Vraag en aanbod</i>	347
203	27.06.2002	S. Becq	<i>Rusthuizen – DAC'ers</i>	507
204	27.06.2002	S. Becq	<i>Rusthuizen – Financiële controle</i>	509
205	27.06.2002	S. Becq	<i>Rusthuizen – Kostprijsanalyse</i>	354
206	27.06.2002	S. Becq	<i>Rusthuizen – Adviserende Beroepscommissie</i>	510
207	27.06.2002	S. Becq	<i>Zorgverzekering – Inschaling rusthuisbewoners</i>	362
208	27.06.2002	R. Van Cleuvenbergen	<i>Adviesorganen – Man-vrouwsamenstelling</i>	363
209	27.06.2002	R. Van Cleuvenbergen	<i>Convenants – Stand van zaken</i>	364
212	27.06.2002	I. van Kessel	<i>Multidisciplinaire teams – Stand van zaken</i>	380

M. VOGELS, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking

216	09.07.2002	A. Moreau	<i>Everberg – Samenwerking</i>	382
226	09.07.2002	M. Dillen	<i>AIDS-preventie – Projecten en middelen</i>	382
227	09.07.2002	S. Becq	<i>Zorgkassen – Subsidiëring</i>	388
229	18.07.2002	M. Dillen	<i>Vrouwen in de politiek – Evenwichtsteam</i>	389
237	18.07.2002	M. Dillen	<i>Osteoporose – Preventie</i>	390
238	18.07.2002	M. Dillen	<i>Toegankelijkheid – Intro-project</i>	395
245	14.08.2002	M. Dillen	<i>Kinderopvang – Proefgemeenten</i>	396
252	21.08.2002	C. Decaluwe	<i>Dodehoekspiegels – Overheidsinitiatieven (2)</i>	397
253	21.08.2002	R. Van Cleuvenbergen	<i>Tolkendiensten – Begrotingsmiddelen</i>	397
262	28.08.2002	S. Becq	<i>Vlaams Fonds – Hulpmiddelen</i>	398

M. VANDERPOORTEN, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming

108	27.06.2002	J. Loones	<i>Studie-informatiedagen West-Vlaanderen – Locatie</i>	399
109	27.06.2002	J. Maes	<i>Studie-informatiedagen West-Vlaanderen – Locatie</i>	400
110	27.06.2002	J. Librecht	<i>Zeepreventorium De Haan – Franstalige leerkrachten</i>	402
111	27.06.2002	C. Vandembroeke	<i>Spijbelen – Doktersattesten</i>	402
112	27.06.2002	M. Van den Eynde	<i>Basisonderwijs – Verkeerseducatie</i>	404
113	27.06.2002	J. De Meyer	<i>Centra voor leerlingenbegeleiding – Dienstanciënniteit</i>	406
114	27.06.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Taalregeling onderwijs – Afwijkingen</i>	407
115	09.07.2002	J. De Roo	<i>Doelstellingen 21ste eeuw – Levenslang leren</i>	408
116	09.07.2002	J. De Meyer	<i>Fusies van scholen – Premiereregeling</i>	412
119	09.07.2002	F. Dewinter	<i>Dienstwagens – Processen-verbaal</i>	412
120	09.07.2002	R. Van Cleuvenbergen	<i>Verpleegkundediploma – Overleg met Nederland</i>	412
123	18.07.2002	M. Dillen	<i>Secundair onderwijs – Examencommissie</i>	413

124	18.07.2002	M. Dillen	<i>Spijbelen – Maatregelen</i>	414
125	18.07.2002	M. Dillen	<i>Jojo-project – Evaluatie</i>	417
126	18.07.2002	M. Dillen	<i>Onderwijsexperiment Antwerpen – Opzet</i>	420
127	18.07.2002	C. Vandenbroeke	<i>Spiere-Helkijn – Franstalige leerlingen</i>	421
128	14.08.2002	M. Dillen	<i>Computerlokalen – Toegankelijkheid buiten de lesuren</i>	422
129	14.08.2002	M. Dillen	<i>Achttienjarigen – Einde leerplicht</i>	423
130	14.08.2002	M. Dillen	<i>Schoolfruitprojecten – Steun</i>	424
131	14.08.2002	M. Dillen	<i>Relationele en seksuele vorming – Stand van zaken</i>	424
134	21.08.2002	M. Dillen	<i>Fietsopleiding basisonderwijs – Stand van zaken</i>	426
R. LANDUYT, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme				
81	09.07.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Taalgebruik in bestuurszaken – VCT-adviezen</i>	428
82	09.07.2002	F. Dewinter	<i>Dienstwagens – Processen-verbaal</i>	428
84	09.07.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Vlaams-Brabantse arbeidsmarkt – Taalcursussen</i>	429
85	18.07.2002	F. Vermeiren	<i>Sabena-piloten – Herscholing</i>	430
95	21.08.2002	C. Decaluwe	<i>Dodehoekspiegels – Overheidsinitiatieven (2)</i>	431
V. DUA, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw				
256	14.06.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Breughelproject – Doorlichting management</i>	431
△ 259	21.06.2002	A.-E. Bogaert	<i>Brownfields – Beleidscoördinatie</i>	431
261	27.06.2002	J. Van Looy	<i>Afbakening kwetsbare gebieden – Methode</i>	437
262	27.06.2002	J. De Meyer	<i>Afbakening kwetsbare gebieden – Gevolgen</i>	444
263	27.06.2002	G. Sols	<i>Verzekering tegen wateroverlast – Overleg</i>	449
264	27.06.2002	J. Loones	<i>Huishoudelijk afval – Sorteeproblemen</i>	450
266	27.06.2002	J. De Roo	<i>Biodiversiteit – Maatregelen</i>	451
267	27.06.2002	M. Van den Eynde	<i>ISVAG-verbrandingsoven – Standpunten</i>	452
△ 268	27.06.2002	A. Van Nieuwkerke	<i>Achterhavengebied Zeebrugge – Natuurbescherming</i>	452
269	09.07.2002	I. Vertriest	<i>EU-exportsubsidies – Verdeling (2)</i>	454
270	09.07.2002	M. Van den Eynde	<i>NV SILT (Niel) – Geurhinder (2)</i>	456
276	09.07.2002	I. Vertriest	<i>Glastuinbouw – Energiegebruik</i>	457
278	18.07.2002	M. Dillen	<i>Milieubeleidsovereenkomst Papier – Preventiecampagnes</i>	459
279	18.07.2002	M. Dillen	<i>Ecodesign – Stimuli</i>	462
285	14.08.2002	C. Decaluwe	<i>Subsidies gemeentelijke containerparken – Uitbetalingstermijn (2)</i>	465
290	21.08.2002	A. Van Nieuwkerke	<i>Petitie Groene Gordel Front – Ondertekening afdeling Natuur</i>	466
292	28.08.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Kalmthoutse Heide – Beheer</i>	466

D. VAN MECHELEN, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening

141	21.06.2002	P. Wille	<i>Successierechten familiale ondernemingen – Tewerkstellingsvoorwaarde</i>	468
147	27.06.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Heffing leegstand – Stand van zaken</i>	470
△ 149	09.07.2002	A.-E. Bogaert	<i>Begroting – Inflatiegraad</i>	471
151	09.07.2002	F. De Cock	<i>Militair domein Westerlo – Bestemming</i>	474
152	09.07.2002	D. Holemans	<i>"Eet es genetisch" – Evaluatie</i>	475
153	09.07.2002	D. Holemans	<i>Wetenschapswinkels – Stand van zaken</i>	476
166	21.08.2002	C. Decaluwe	<i>Dodehoeksiegels – Overheidsinitiatieven (2)</i>	477
168	28.08.2002	J. Stassen	<i>Gedelegeerd bestuurder VRT – Selectieprocedure</i>	477
9	04.10.2002	C. Decaluwe	<i>Inning onroerende voorheffing – Stand van zaken</i>	478
12	11.10.2002	K. Van Dijk	<i>VRT-programma's – Politici</i>	480

P. VAN GREMBERGEN, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid

95	03.05.2002	A. De Martelaer	<i>Tewerkstelling gehandicapten – Lokale besturen (2)</i>	482
107	14.06.2002	J. Penris	<i>Kabelinfrastructuur – Staat</i>	482
108	14.06.2002	F. Vermeiren	<i>Vlabraver – Schadeclaim</i>	483
109	14.06.2002	R. Van Cleuvenbergen	<i>Overheidsgebouwen – Leegstand</i>	483
110	27.06.2002	F. Dewinter	<i>"Vlaanderen boven" – Selectieprocedure en honoraria</i>	489
112	27.06.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Taalgebruik in bestuurszaken – Notarissen</i>	489
113	27.06.2002	J. Roegiers	<i>Gemeentelijke domeinnamen – Stand van zaken</i>	490
114	27.06.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Wemmel – Toegangskarten containerpark (2)</i>	491

P. VAN GREMBERGEN, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken

140	14.08.2002	C. Decaluwe	<i>Ambtenaren – Fietspremie</i>	491
-----	------------	--------------------	---------------------------------	-----

J. GABRIELS, Vlaams minister van Economie, Buitenlandse Handel en Huisvesting

93	14.06.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Vlabinvest – Novarode-site</i>	512
95	21.06.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Vlaamse Rand – OCMW-gronden</i>	492
96	21.06.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Vlaamse Rand – Vlabinvest</i>	493
97	27.06.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Vlaamse Rand – Vlaams Woningfonds</i>	493
98	27.06.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Vlaamse Rand – Extra bouwlaag</i>	494
99	27.06.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Handelsmissie Noord-Korea – Betrokkenheid</i>	494

J. GABRIELS, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting

100	09.07.2002	K. Van Overmeire	<i>Export Vlaanderen – Afbeelding Voeren</i>	495
101	09.07.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Taalgebruik in bestuurszaken – VCT-adviezen</i>	495
102	09.07.2002	F. Dewinter	<i>Dienstwagens – Processen-verbaal</i>	495
103	09.07.2002	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Vacatures internationale organisaties – Engels</i>	496
104	09.07.2002	K. Van Overmeire	<i>Europese ministerraad – Belgisch stemgedrag</i>	498
105	09.07.2002	K. Van Overmeire	<i>Uitbreiding Europese Unie – Criteria</i>	499
107	09.07.2002	I. Vertriest	<i>Slowakije – Roma-zigeuners</i>	500
108	09.07.2002	K. Van Overmeire	<i>Europees Hof van Justitie – Taalgebruik</i>	501
110	18.07.2002	M. Dillen	<i>EU-steunprogramma's – Selectie van projecten</i>	502
120	21.08.2002	C. Decaluwe	<i>Dodehoekspiegels – Overheidsinitiatieven (2)</i>	506